

รายงานวิจัย

เรื่อง

รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส

ว่าที่ร้อยเอก วิสาร ปัญญชุณห์

ศึกษาธิการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านระบบบริหารจัดการศึกษา

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

เพื่อขอประเมินแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งวิชาการ

ที่ปรึกษาด้านระบบบริหารจัดการศึกษา

ประเภทตำแหน่ง นักวิชาการศึกษา ระดับทรงคุณวุฒิ

ตำแหน่งเลขที่ ๑๘

สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

บทสรุปผู้บริหาร

การวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส เป็นการวิจัยและพัฒนา มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา เพื่อ ๑) ศึกษาสภาพการดำเนินงานรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ๒) สร้างรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ๓) ทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ๔) ประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส กลุ่มเป้าหมายและกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ๑) กลุ่มผู้ให้ข้อมูล เพื่อการศึกษากระบวนการบริหารงานสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ประกอบด้วย ศึกษาธิการจังหวัด ผู้อำนวยการกลุ่ม เจ้าหน้าที่ จำนวน ๑๖ คน ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๔ คน รวม ๒๐ คน ๒) กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๕ คน ๓) การประเมินรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กลุ่มผู้ปฏิบัติงานในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ที่มีผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) สำหรับสำนักงานศึกษาธิการภาค และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ในระดับ A (คะแนน ๘๕ – ๙๔.๙๙) จำนวน ๖๐ คน ประกอบด้วยศึกษาธิการจังหวัด ๖ คน รองศึกษาธิการจังหวัด ๖ คน ผู้อำนวยการกลุ่มทุกกลุ่มในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ๖ แห่ง แห่งละ ๘ คน รวม ๖๐ คน โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ๒ ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ ๑ การศึกษาสภาพการดำเนินงานรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ด้วยการศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ และใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และขั้นตอนที่ ๒ การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส การออกแบบรูปแบบเพื่อพัฒนางาน จัดทำเป็นคู่มือสำหรับศึกษาธิการจังหวัดทดลองใช้ ตรวจสอบ ปรับปรุง และประเมินผลทดลองใช้ จัดทำเป็นรายงานการวิจัยเสนอปลัดกระทรวงศึกษาธิการและคณะผู้บริหารสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการเห็นชอบ และใช้ในการพัฒนางานของศึกษาธิการจังหวัดทั่วประเทศ

ผลการศึกษาสภาพการดำเนินงานรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส พบว่า

สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า องค์กรประกอบที่สามารถนำไปใช้เป็นขอบข่ายของการวิจัยให้เหมาะสมกับบริบทของสำนักงานคุณธรรมความโปร่งใส ประกอบด้วย หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักการมีส่วนร่วม หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

สภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใสในปัจจุบันและแนวทางการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม

ความโปร่งใส จากการสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่มของผู้ที่เกี่ยวข้อง พบว่า สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด มีแนวทางการดำเนินงาน การบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ผู้สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ตามหลักธรรมาภิบาล ๖ หลัก ได้แก่ ๑) หลักนิติธรรม ๒) หลักคุณธรรม ๓) หลักการมีส่วนร่วม ๔) หลักความโปร่งใส ๕) หลักความรับผิดชอบ และ ๖) หลักความคุ้มค่า เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ๑) ด้านหลักนิติธรรม สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ควรให้ความรู้เรื่องกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และแนวทางการปฏิบัติงานที่ใช้ปฏิบัติงาน มีการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และแนวทางการปฏิบัติงานที่ใช้ปฏิบัติงาน มีการสร้างความเข้าใจเรื่องกฎ ระเบียบให้เป็นแนวทางเดียวกัน และมีการสร้างจิตสำนึกในการใช้กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และแนวทางการปฏิบัติงานที่ใช้ปฏิบัติงานให้ถูกต้อง ๒) ด้านหลักคุณธรรม สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ควรมีการส่งเสริมให้มีการใช้คุณธรรมในการทำงานอย่างต่อเนื่อง มีการจัดให้มีระบบการแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ/คำแนะนำ ในการให้บริการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดและมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความมีคุณธรรมให้แก่บุคลากรของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอย่างต่อเนื่อง ๓) ด้านหลักการมีส่วนร่วม สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ควรมีการเปิดโอกาสให้หน่วยงานภาคีเครือข่ายเข้ามาจัดกิจกรรม มีการกำหนดให้มีการนำกิจกรรมของสำนักงานออกไปร่วมดำเนินการกับหน่วยงานภาคีเครือข่าย และมีการเปิดโอกาสให้บุคลากรในสำนักงานได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสำนักงาน ๔) ด้านหลักความโปร่งใส สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ควรมีการเปิดเผยข้อมูลพื้นฐาน มีการประชาสัมพันธ์ มีการเปิดเผยแพร่มาตรการและการใช้จ่ายงบประมาณ มีการเปิดเผยการบริหารงานบุคคล มีการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต มีการประกาศเจตจำนงสุจริตของผู้บริหาร มีการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต และมีการสร้างมาตรการภายใน เพื่อส่งเสริมความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต ๕) ด้านหลักความรับผิดชอบ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ควรมีการสร้างความชัดเจนให้ผู้บริหารและบุคลากรมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน มีการสร้างเสริม ความรับผิดชอบต่อองค์กร และมีการสร้างขวัญและกำลังใจให้บุคลากร เพื่อสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน และ ๖) ด้านหลักความคุ้มค่า สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ควรมีการสร้างจิตสำนึกให้บุคลากรมีการประหยัดพลังงานและใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า มีการส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีประกอบการปฏิบัติงาน และมีการวางแผน และกำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติงาน

ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ผู้สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส พบว่า

ผลการร่างรูปแบบและคู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ผู้สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบที่เหมาะสมในการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ผู้สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ประกอบด้วย ๖ องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์รูปแบบ ระบบงานและกลไกรูปแบบ วิธีดำเนินงานรูปแบบ การประเมินรูปแบบ เงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้

ผลการตรวจสอบรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ผู้สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ผู้สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส มี ๖ องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการรูปแบบ วัตถุประสงค์รูปแบบ ระบบงานและกลไกรูปแบบ วิธีดำเนินงานรูปแบบ

การประเมินรูปแบบและเงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้ โดยมีระบบงาน และกลไกขับเคลื่อนที่สำคัญ ได้แก่ การกำหนดนโยบาย การแต่งตั้งคณะกรรมการ การกำหนดทิศทาง เป้าหมาย ยุทธศาสตร์การดำเนินงาน ตามหลักสำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส (ธรรมาภิบาล) การดำเนินงานบริหารตามหลักสำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส (ธรรมาภิบาล) และการเผยแพร่ผลการดำเนินงาน (จัดทำคู่มือการบริหารจัดการสำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส)

ผลการทดลองใช้คู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส พบว่า แนวทางการบริหารจัดการด้วยหลักธรรมาภิบาล ๖ หลัก ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า นั้น มีแนวทางในการปฏิบัติที่มีความเป็นไปได้ มีตัวชี้วัดที่ครอบคลุม มีเกณฑ์การประเมินผลและหลักฐาน ร่องรอย ข้อมูล ประกอบการประเมินผลตามตัวชี้วัดชัดเจน ครบทุกองค์ประกอบ แต่ละตัวชี้วัดเปิดโอกาสให้ปฏิบัติได้หลากหลาย บุคลากรมีความพึงพอใจต่อแนวทางปฏิบัติและปฏิบัติด้วยความเต็มใจ

ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใสของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) พบว่า ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) มีระดับความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ด้านความเหมาะสม มีความเป็นไปได้มากที่สุด รองลงมา คือ ด้านความเป็นไปได้และด้านความเป็นประโยชน์ ตามลำดับ

การเผยแพร่และการนำผลการวิจัยไปใช้

๑. การเผยแพร่

๑.๑ การเผยแพร่ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการแจ้งเป็นหนังสือราชการนำส่ง ลงนาม โดยปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ไปยังหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑๐๑ หน่วยงาน

๑.๒ การนำเสนอรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ผู้วิจัยได้นำเสนอในที่ประชุมผู้บริหารระดับกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อขับเคลื่อนการนำผลการวิจัย ไปใช้ในระดับกระทรวงอย่างต่อเนื่อง ให้เกิดการพัฒนาศึกษาในภาพรวมของประเทศ ในการประชุมผู้บริหารสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ณ ห้องประชุมราชวัลลภ อาคารราชวัลลภ กระทรวงศึกษาธิการ

๑.๓ การนำเสนอรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ในที่ประชุมศึกษาธิการภาคและศึกษาธิการจังหวัด ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยในที่ประชุม ศึกษาธิการภาคและศึกษาธิการจังหวัดทั่วประเทศ เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ณ โรงแรมรอยัลริเวอร์ กรุงเทพมหานคร ผู้เข้าร่วมประชุม ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธาน รองปลัดกระทรวง ศึกษาธิการ ผู้ช่วยปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ผู้อำนวยการสำนักส่วนกลาง ศึกษาธิการภาคและศึกษาธิการ จังหวัดทั่วประเทศ

๒. การนำผลการวิจัยไปใช้

๒.๑ การขับเคลื่อนการนำผลการวิจัยไปใช้ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการมีหนังสือที่ ศธ ๐๒๐๑.๑/๒๑๗๗๐ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ให้ศึกษาธิการจังหวัดทั่วประเทศใช้คู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ในการปฏิบัติงาน

๒.๒ การนำผลการวิจัยไปใช้ ศึกษาธิการจังหวัด จำนวน ๗๗ จังหวัด ได้ตอบรับใช้รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส พร้อมทั้งตอบแบบสอบถามในการนำผลการวิจัยไปใช้

๒.๓ การสนับสนุน ส่งเสริมให้มีการใช้ผลการวิจัยในสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการอย่างจริงจังต่อเนื่อง สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ มีหนังสือแจ้งให้ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานศึกษาธิการภาค ดำเนินการร่วมส่งเสริม สนับสนุน การใช้คู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด โดยจะมีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานหน่วยงานดังกล่าวทุกสิ้นปีงบประมาณต่อไป

๒.๔ การพัฒนาค่าการประเมินคุณธรรม ความโปร่งใส ในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) สำหรับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ และปีงบประมาณ ๒๕๖๓

๒.๔.๑ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งผู้วิจัยดำรงตำแหน่งศึกษาธิการจังหวัด ทดลองใช้รูปแบบในวงรอบที่ ๑ (๑ เมษายน ๒๕๖๒ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒) และใช้อย่างต่อเนื่อง มีค่าการประเมิน (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ในระดับ A (๗๕ – ๘๕ คะแนน) และปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ในระดับ A (๗๕ – ๘๕ คะแนน)

๒.๔.๒ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดที่ทดลองใช้การบริหาร โดยรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ในวงรอบที่ ๒ และวงรอบที่ ๓ (๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ – ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๓) มีค่าการประเมิน (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ระดับ AA (๑๐๐ - ๘๖) จำนวน ๒ สำนักงาน ได้แก่ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำปางและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น ระดับ A (๘๕ – ๗๕) จำนวน ๕ สำนักงาน ได้แก่ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชลบุรี สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดภูเก็ต สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุบลราชธานี และ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา

๓. ข้อเสนอแนะ

๓.๑ ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

๓.๑.๑ นำรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ประกอบในการวางนโยบายภายในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด เพื่อให้ผู้บริหารและบุคลากรนำมาถือปฏิบัติในการทำงานในส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส

๓.๑.๒ ใช้คู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส เป็นเอกสารอ้างอิงในการทำงานเป็นสื่อในการประสานงาน เพื่อให้ได้งานที่มีคุณภาพตามกำหนด

๓.๑.๓ ควรประยุกต์ใช้แนวทางการปฏิบัติที่หลากหลาย ภายใต้กลยุทธ์ รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส เพื่อให้หน่วยงานมีตัวเลือกในการปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนด

๓.๑.๔ การประเมินผลตามคู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ในบทที่ ๔ ตัวชี้วัดการบริหารจัดการ และบทที่ ๕ เกณฑ์การประเมินผลการบริหารจัดการ เสนอแนะให้มีการกำหนดเป้าหมายและระยะเวลาการประเมินที่ชัดเจน เพื่อตรวจสอบ ทบทวน และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

๓.๑.๕ ผู้บริหารสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ควรจัดทำแผนพัฒนาการบริหารสำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส เพื่อการเสริมสร้างคุณธรรมของบุคลากรในองค์กรขึ้น โดยเฉพาะเพื่อให้การนำนโยบายไปปฏิบัติมีความต่อเนื่อง

๓.๑.๖ ผู้ปฏิบัติในสำนักงานทุกคน ควรมีส่วนร่วมในการนำรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ที่พัฒนาขึ้นไปใช้อย่างจริงจังต่อเนื่อง

๓.๒ ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งนี้ เป็นรูปแบบหนึ่งในการพัฒนาสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด การศึกษาครั้งต่อไป อาจสร้างรูปแบบในการพัฒนาสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดด้านอื่น ๆ หรืออาจสร้างรูปแบบเฉพาะขององค์กรอื่น โดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูล เชิงคุณภาพเพิ่มเติม เช่น การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ เพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึก มาประกอบในการจัดทำรูปแบบการบริหารจัดการองค์กร สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กรต่อไป

คำนำ

รายงานการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส เป็นการวิจัยและพัฒนาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ ๑. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ๒. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ๓. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ๔. เพื่อประเมินผลรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ซึ่งการวิจัยจะเป็นประโยชน์ในการ ๑. ได้ทราบสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ๒. มีรูปแบบการบริหารสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส โดยมีคู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และเพื่อให้สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการใช้ขยายผลต่อไป ๓. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด มีการพัฒนาผลการประเมินค่าการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) และมีจำนวนสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดได้ผลการประเมินในระดับ AA (คะแนน ๘๕ - ๑๐๐) และ A (คะแนน ๘๕ - ๘๔.๙๙) เพิ่มมากขึ้น ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าเป็นแนวทางในการพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

ผู้วิจัยขอขอบคุณ นายศรีชัย พรประชาธรรม หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ ที่ให้คำปรึกษา ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องทุกท่านที่ให้ข้อมูลงานวิจัยสำเร็จลุล่วงด้วยดี หากมีคุณงามความดีเกิดขึ้นจากงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแต่ผู้มีส่วนร่วมทุกท่าน

ว่าที่ร้อยเอกวิสาร ปัญญาชูณห์

มีนาคม ๒๕๖๔

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
บรรณานุกรม	๑๒๑
ประวัติผู้วิจัย	๑๒๗
ภาคผนวก	๑๒๙
ภาคผนวก ก	๑๒๙
- รายนามผู้เชี่ยวชาญ	๑๓๑
- รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	๑๓๒
ภาคผนวก ข	๑๓๓
- แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ	๑๓๕
- แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม	๑๓๙
- แบบประเมินของผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	๑๔๑
- แบบประเมินรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงาน คุณธรรม ความโปร่งใส	๑๔๗
ภาคผนวก ค	๑๕๑
- ผลการประเมินความเหมาะสมของแบบสัมภาษณ์ของผู้เชี่ยวชาญ	๑๕๓
- ผลการประเมินความเหมาะสมของแบบบันทึกการสนทนากลุ่มของผู้เชี่ยวชาญ	๑๕๕
- ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส	๑๕๗
ภาคผนวก ง	๑๖๑
- หนังสือบันทึกข้อความ ที่ ศธ ๐๒๐๑.๑(๕)/๑๕๑๕ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓	๑๖๒
- รายงานการประชุมผู้บริหารสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๓	๑๖๓
- หนังสือบันทึกข้อความ ที่ ศธ ๐๒๐๑.๑(๕)/๓๑๖๕ ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๓	๑๖๕
- หนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศธ ๐๒๐๑.๑/๒๑๗๗๐ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๓	๑๖๗
- หนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศธ ๐๒๐๑.๑/๒๑๗๗๑ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๓	๑๖๙
- หนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศธ ๐๒๐๑.๑/๒๑๗๗๒ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๓	๑๗๐

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
- ประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) สำหรับสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒	๑๗๑
- ประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) สำหรับสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓	๑๗๒
- ภาคผนวก จ	๑๗๕
- เอกสารหลักฐานการเผยแพร่ผลงาน	๑๗๗
- หนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศธ ๐๒๐๑.๑/๔๔๙๐ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๔	๑๗๘
- หนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศธ ๐๒๐๑.๑/๔๔๙๑ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๔	๑๗๙
- หนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศธ ๐๒๐๑.๑/๔๔๙๒ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๔	๑๘๐
- หนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศธ ๐๒๐๑.๑/๔๔๙๓ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๔	๑๘๑
- หนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศธ ๐๒๐๑.๑/๔๔๙๔ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๔	๑๘๒
- หนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศธ ๐๒๐๑.๑/๔๔๙๕ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๔	๑๘๓
- หนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศธ ๐๒๐๑.๑/๔๔๙๖ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๔	๑๘๔
- หนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศธ ๐๒๐๑.๑/๔๔๙๗ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๔	๑๘๕
- บัญชีรายชื่อหน่วยงานที่เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ จำนวน ๑๐๑ หน่วยงาน	๑๘๖
- ภาคผนวก ฉ	๑๙๑
- คู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส	๑๙๑

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า	
๑	บทบาทหน้าที่ในการกำกับดูแล	๓๔
๒	บทบาทในการประสานส่งเสริมและสนับสนุน	๓๕
๓	บทบาทในการพิจารณา	๓๕
๔	บทบาทในการกำหนดหลักเกณฑ์ระเบียบข้อบังคับ	๓๗
๕	บทบาทในการปฏิบัติตามกฎหมายกฎกระทรวงและระเบียบที่เกี่ยวข้อง	๓๗
๖	รายละเอียดตัวชี้วัดที่ ๙ การเปิดเผยข้อมูล	๔๖
๗	รายละเอียดตัวชี้วัดที่ ๑๐ การป้องกันการทุจริต	๕๔
๘	สรุปปัญหาและแนวทางการดำเนินงานการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงาน คุณธรรม ความโปร่งใส จากการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม ด้านหลักนิติธรรม	๘๔
๙	สรุปปัญหาและแนวทางการดำเนินงานการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงาน คุณธรรมความโปร่งใส จากการสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม ด้านหลักคุณธรรม	๘๖
๑๐	สรุปปัญหาและแนวทางการดำเนินงานการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงาน คุณธรรม ความโปร่งใส จากการสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม ด้านหลักการมีส่วนร่วม	๘๗
๑๑	สรุปปัญหาและแนวทางการดำเนินงานการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงาน คุณธรรม ความโปร่งใส จากการสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม ด้านหลักความโปร่งใส	๘๘
๑๒	สรุปปัญหาและแนวทางการดำเนินงานการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงาน คุณธรรม ความโปร่งใส จากการสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม ด้านหลักความรับผิดชอบ	๙๓
๑๓	สรุปปัญหาและแนวทางการดำเนินงานการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงาน คุณธรรมความโปร่งใส จากการสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม ด้านหลักความคุ้มค่า	๙๔
๑๔	ความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ต่อรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรมความโปร่งใส (โดยรวม) (N=๖๐)	๙๘
๑๕	ความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ต่อรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ด้านความเป็นประโยชน์ (N=๖๐)	๙๙
๑๖	ความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ต่อรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรมความโปร่งใส ด้านความเป็นไปได้ (N=๖๐)	๑๐๐
๑๗	ความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ต่อรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรมความโปร่งใส ด้านความเหมาะสม (N=๖๐)	๑๐๑

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
๑	ภาพกรอบแนวคิดการวิจัย	๘
๒	ภาพโครงสร้างการบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค	๒๕
๓	ภาพขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	๗๐
๔	ภาพ (ร่าง) รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส	๙๕

บทที่ ๑ บทนำ

๑. ความเป็นมาของปัญหา

ปัจจุบันปัญหาสังคมในประเทศไทยมีมากขึ้นล้วนมาจากหลากหลายสาเหตุ และเป็นตัวแปรที่สำคัญทำให้ผู้คนในสังคมมีสภาพจิตใจที่เปลี่ยนแปลงไป คุณธรรม จริยธรรมซึ่งเป็นน้ำหล่อเลี้ยงสังคมให้มีความสุขเริ่มเสื่อมลง เกิดเป็นปัญหาทุกหย่อมหญ้าภายในประเทศ ทั้งปัญหาอาชญากรรม ปัญหายาเสพติดและอื่น ๆ อีกมากมาย ชาติวัฒน์ กำหนดนั้น เงินสองศรี (๒๕๖๐) กล่าวว่า สังคมไทยในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ผู้คนในสังคมมีการเบี่ยงเบนความสัมพันธ์ไปจากเดิมและสถาบันทางสังคมก็ทำหน้าที่ไม่ครบสมบูรณ์ สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยพื้นฐานที่ทำให้เกิดปัญหาสังคม ปัญหาสังคมไทยมีอยู่มากมายจากสภาพปัญหาการเสื่อมโทรมทางคุณธรรม จริยธรรม โดยเฉพาะปัญหาของกลุ่มเด็กและเยาวชนที่ยังขาดทักษะในการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ ไม่สามารถคัดกรองและเลือกรับวัฒนธรรม นิยมพฤติกรรมที่เน้นวัตถุนิยม บริโภคนิยม ขาดจิตสำนึกสาธารณะและให้ความสำคัญกับเรื่องส่วนตนมากกว่าส่วนรวม กอรปกับนโยบายของรัฐบาลได้ให้ความสำคัญและมุ่งมั่นที่จะแก้ไขปัญหาสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาที่สะท้อนถึงวิกฤตการณ์ ด้านคุณธรรม จริยธรรมของคนในชาติ โดยให้น้อมนำพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว หลักคำสอนของศาสนา วัฒนธรรม และความเป็นไทยมาสร้างสรรค์สังคมให้เกิดความเข้มแข็งอย่างมีคุณภาพและมีคุณธรรม โดยส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีบทบาทในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม สร้างค่านิยม จิตสำนึกที่ดีให้แก่ประชาชน ให้การพัฒนาประเทศมีความสมดุลทั้งทางด้านวัตถุและจิตใจ พร้อมทั้งจะก้าวไปสู่สังคมแห่งคุณธรรมตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และโมเดลประเทศไทย ๔.๐ โดยให้สังคมเกิดความเข้มแข็งจากภายในและกระบวนการสร้างสังคมคุณธรรมแบบ “ระเบิดจากข้างใน” รวมทั้งจัดระเบียบสังคม สร้างมาตรฐานด้านคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนทั่วไป โดยใช้ค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ ตามนโยบายของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เพื่อให้สังคมเกิดความมั่นคง สงบสุขร่มเย็นด้วยมิติทางศาสนา รวมทั้งระบบเศรษฐกิจเกิดความมั่งคั่ง เข้มแข็ง บนวิถีวัฒนธรรมไทย ภูมิปัญญาของท้องถิ่น ภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างยั่งยืน เพื่อวางรากฐานการพัฒนาประเทศในระยะยาว การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในยุคปัจจุบันมีผลทำให้การบริหารงานไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือภาคเอกชน จะต้องบริหารงานให้ทันต่อกระแสของความเปลี่ยนแปลงให้ทันสมัย โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงเพื่อที่จะนำประเทศชาติให้มีการพัฒนาก้าวหน้าโดยเน้นถึงการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่งเสริมการเมืองภาคพลเมือง สิทธิเสรีภาพของประชาชน การมีส่วนร่วมของประชาชน และการตรวจสอบอำนาจรัฐ ทำให้ประชาชนเริ่มมีความสนใจตื่นตัวเกี่ยวกับธรรมาภิบาลยิ่งขึ้น ธรรมาภิบาลจึงเป็นมิติของกระบวนการใหม่ในการบริหารงานภาครัฐ โดยเน้นบทบาทของผู้บริหารภาครัฐจัดการให้มีคุณภาพสูงตามที่ประชาชนต้องการสนับสนุนให้เกิดความเป็นอิสระในการบริหารงานแต่ระดับมากขึ้น มีการบริหารอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้ อธิบายได้ทุกชั้นตอนต้องมีผู้รับผิดชอบ ดังนั้นรูปแบบการบริหารธรรมาภิบาลที่ดีจึงเป็น

องค์ประกอบที่สำคัญของผู้บริหารในการส่งเสริมให้มีคุณภาพมุ่งสู่ความเป็นเลิศในทุกระดับ (ศรีพัชรา สิริทิกำจร แก้วพิจิตร, ๒๕๕๑ น.๒ - ๔) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ (ราชกิจจานุเบกษา, ๒๕๖๐, น.๑๙ - ๒๐) ได้บัญญัติไว้ว่า “รัฐพึงพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดินให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน ตลอดทั้งพัฒนาเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้มีความซื่อสัตย์สุจริต ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนมีความรู้ความเข้าใจ ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีส่วนร่วม ในการตรวจสอบใช้อำนาจรัฐการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) เป็นแผนยุทธศาสตร์ชั้นนำทิศทางการพัฒนาประเทศ เพื่อมุ่งสู่วิสัยทัศน์ระยะยาว ซึ่งได้กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ที่ ๖ ความว่า การบริหารจัดการในภาครัฐ ที่ขาดประสิทธิภาพเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศที่สำคัญ ระบบและกระบวนการยุติธรรมไม่สามารถ อำนวยความยุติธรรมได้อย่างเสมอภาคและเป็นธรรม ขาดธรรมาภิบาลในสังคมไทยทำให้การทุจริตประพฤติ มิชอบยังเป็นปัญหาสำคัญของประเทศ จึงดำเนินการป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบและธรรมาภิบาล ในสังคมไทยให้โปร่งใส มีประสิทธิภาพ รับผิดชอบ ตรวจสอบได้อย่างเป็นธรรม ประชาชนมีส่วนร่วม มีการกระจายอำนาจ เพื่อลดปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบของประเทศ เพิ่มคะแนนดัชนีการรับรู้ การทุจริตให้สูงขึ้นกว่าร้อยละ ๕๐ เมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนา (ราชกิจจานุเบกษา, ๒๕๕๙, น. ๑๒๙ - ๑๓๐)

กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานของรัฐที่จัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้กำหนดแผนพัฒนาการศึกษาของ กระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่สิบสอง (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) โดยกำหนดทิศทางการพัฒนาสอดคล้อง กับแผนแม่บทที่กล่าวมา คือ มุ่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสร้างโอกาสให้คนไทยเรียนรู้ตลอดชีวิต มีจิตสำนึกของความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดี โดยมียุทธศาสตร์พัฒนาระบบบริหารจัดการ ให้มีประสิทธิภาพ ใช้แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล โดยเน้นคุณธรรมความโปร่งใส โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน (สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๕๙, น.๔๙) ประกอบกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดนโยบายประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ในภาพการศึกษาเพื่ออนาคตประเทศไทยมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ส่งเสริมระบบ ธรรมาภิบาลในสถานศึกษา โดยการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติให้ต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน (คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, ๒๕๕๙, น.๗) และได้ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน เรื่องนโยบายการสร้างคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงาน ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๐ โดยมีแนวทางสร้างคุณธรรมและความโปร่งใสในการบริหารงาน เพื่อสร้างความเชื่อมั่น ไว้วางใจในระบบราชการและเสริมสร้างระบบคุณธรรม นอกจากนั้นคำสั่งคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๙/๒๕๕๗ เป็นมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบ โดยให้ภาคราชการหน่วยงาน ของรัฐ มุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบได้

ทั้งนี้ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้มีประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๖๓ เรื่อง “เจตจำนงสุจริตในการบริหารงานของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ” โดยมุ่งเน้นที่จะบริหารจัดการองค์กรอย่างมีธรรมาภิบาล โดยให้ความสำคัญกับการป้องกันและปราบปราม การทุจริต และประพฤติมิชอบ เพื่อสร้างความศรัทธาและเชื่อมั่นแก่สังคมว่าสำนักงานปลัดกระทรวง ศึกษาธิการเป็นองค์กรธรรมาภิบาล ในฐานะผู้บริหารสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จึงประกาศเจตจำนง ในการบริหารงาน ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตอย่างโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ พร้อมรับผิดชอบ และต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ ทั้งนี้ ขอให้บุคลากรทุกคนมุ่งมั่นปฏิบัติงานตามภารกิจด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต คุณธรรมและปราศจากการทุจริตภายใต้นโยบาย ดังต่อไปนี้

๑) ด้านความโปร่งใส คือ เปิดเผยข้อมูลการดำเนินงาน รวมถึงข้อมูลการจัดซื้อ จัดจ้าง เปิดโอกาสให้ประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบ และมีระบบการบริหาร จัดการเรื่องร้องเรียนที่ชัดเจน

๒) ด้านความพร้อมรับผิด คือ มุ่งมั่นตั้งใจปฏิบัติราชการอย่างเต็มประสิทธิภาพภายใต้กฎหมาย ระเบียบ วิธีการที่ถูกต้อง รับผิดชอบต่อการตัดสินใจและการบริหารงาน และพร้อมที่จะถูกตรวจสอบเพื่อให้ ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นต่อสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

๓) ด้านความปลอดจากการทุจริต คือ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่ เอื้อประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือรับสินบน

๔) ด้านวัฒนธรรมคุณธรรมในองค์กร คือ ไม่ยอมรับการทุจริตทุกประเภทและไม่เพิกเฉยที่จะดำเนินการ เพื่อยับยั้งการทุจริตในหน่วยงาน

๕) ด้านคุณธรรมการทำงานในหน่วยงาน คือ กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานที่ชัดเจนมีความเป็นธรรม ในการปฏิบัติงาน อำนวยความยุติธรรมและมีความโปร่งใสในการบริหารงานบุคคล การบริหารจัดการ งบประมาณ และการมอบหมายงาน

ในปัจจุบันสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดยังไม่มีรูปแบบการบริหารจัดการสู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ดังนั้น เพื่อให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมีรูปแบบการบริหารจัดการ เพื่อปฏิบัติภารกิจได้อย่าง มีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ตามบทบาท อำนาจ หน้าที่ เพื่อประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน นักเรียน นักศึกษา ผู้รับบริการ จึงได้วิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงาน คุณธรรม ความโปร่งใส

๒. วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

๒.๑ เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส

๒.๒ เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส

๒.๓ เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส

๒.๔ เพื่อประเมินผลรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส

๓. ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนาโดยเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งในเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อนำมาประมวลผลประกอบในการออกแบบรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส จัดทำเป็นคู่มือการใช้รูปแบบทดลองใช้ ตรวจสอบ ปรับปรุง และประเมินผล โดยมีขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

กลุ่มเป้าหมายและกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

๑. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล เพื่อการศึกษากระบวนการบริหารงานสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ประกอบด้วย ศึกษาธิการจังหวัด ผู้อำนวยการกลุ่ม เจ้าหน้าที่ จำนวน ๑๖ คน ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๔ คน รวม ๒๐ คน

๒. กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๕ คน

๓. การประเมินรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กลุ่มผู้ปฏิบัติงานในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ที่มีผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส ในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) สำหรับสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ในระดับ A (คะแนน ๘๕ – ๙๔.๙๙) จำนวน ๖๐ คน ประกอบด้วย ศึกษาธิการจังหวัด ๖ คน รองศึกษาธิการจังหวัด ๖ คน ผู้อำนวยการกลุ่มทุกกลุ่มในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ๖ แห่ง แห่งละ ๘ คน รวม ๖๐ คน

พื้นที่ในการทดลองรูปแบบเพื่อการวิจัย ได้แก่ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทั่วประเทศ โดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง ดำเนินการทดลอง จำนวน ๓ วงรอบ ดังนี้

วงรอบที่ ๑ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดที่ผู้วิจัยดำรงตำแหน่งศึกษาธิการจังหวัด ได้แก่ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

วงรอบที่ ๒ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สุ่มโดยใช้สำนักงานศึกษาธิการภาคภูมิศาสตร์ ๖ ภาค ในการสุ่ม โดยสุ่มภาคละ ๑ จังหวัด ภาคกลาง, ภาคเหนือ, ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, ภาคตะวันออก, ภาคชายแดนใต้, และภาคใต้

วงรอบที่ ๓ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สุ่มโดยใช้สำนักงานศึกษาธิการ ๑๘ จังหวัด สุ่มโดยสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑ – ๑๘ สำนักงานศึกษาธิการภาคละ ๑ จังหวัด

การดำเนินการวิจัย มี ๒ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การศึกษาสภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ

๑) การสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยการศึกษาเอกสารเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบบันทึกดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Synthesis)

๒) การศึกษากระบวนการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส โดยการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน ๒๐ คน ได้แก่ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน ๑๖ คน และผู้เชี่ยวชาญ ๔ คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการสังเคราะห์เนื้อหา (Content Synthesis) ข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ ๑ นำไปสู่การดำเนินการวิจัยในขั้นตอนต่อไป

ขั้นตอนที่ ๒ การสร้างรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ผู้วิจัยนำผลวิจัยในขั้นตอนที่ ๑ มาสร้างรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ๓ ส่วน คือ

๑) การยกย่องรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ในส่วนที่ ๑ ผู้วิจัยได้นำผลการวิจัยจากขั้นตอนที่ ๑ มาสร้างรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส มี ๒ องค์ประกอบ ดังนี้ ๑. ขอบข่ายการบริหารสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และองค์ประกอบที่ ๒ สภาพรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส และแนวทางการพัฒนาและแก้ไขปัญหา เมื่อดำเนินการยกย่องรูปแบบแล้วนำร่างรูปแบบเสนอที่ปรึกษาในครั้งนี้ได้แก่ ดร.ศรีชัย พรประชาธรรม ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ ตรวจสอบอีกครั้ง เพื่อได้ร่างรูปแบบที่สมบูรณ์ เพื่อนำไปสู่การวิจัยในส่วนที่ ๒

๒) การตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ในส่วนที่ ๒ ได้นำร่างรูปแบบไปตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ประเด็นประกอบการสนทนากลุ่ม คือ ประเด็นความเหมาะสมของรูปแบบและสอบถาม เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบ มีลักษณะเป็นมาตรประเมินค่า (Rating Seale) ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เมื่อดำเนินการตรวจสอบรูปแบบเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการสรุปข้อมูล ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วนำเสนอที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของรูปแบบไปสู่การวิจัยส่วนที่ ๓

๓) การทดลองใช้คู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส

วงรอบที่ ๑ ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๒ - วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒ ทดลองใช้ในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

วงรอบที่ ๒ ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ - วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๓ ทดลองใช้ ๖ จังหวัด

๑. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดราชบุรี
๒. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำปาง
๓. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุบลราชธานี
๔. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดระยอง

๕. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนราธิวาส
 ๖. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครศรีธรรมราช
- วงรอบที่ ๓ ตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๓ - วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ทดลองใช้ ๑๘ จังหวัด
๑. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครปฐม
 ๒. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดภูเก็ต
 ๓. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปัตตานี
 ๔. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร
 ๕. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา
 ๖. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิจิตร
 ๗. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี
 ๘. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเพชรบุรี
 ๙. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานี
 ๑๐. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดฉะเชิงเทรา
 ๑๑. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น
 ๑๒. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเพชรบูรณ์
 ๑๓. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาญจนบุรี
 ๑๔. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชลบุรี
 ๑๕. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี
 ๑๖. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดยโสธร
 ๑๗. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงใหม่
 ๑๘. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพะเยา

๔. นิยามศัพท์เฉพาะ

๔.๑ สำนักงานคุณธรรม หมายถึง การบริหารแบบบูรณาการของฝ่ายบริหาร โดยยึดหลักธรรมาภิบาล
 ๖ หลัก ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า โดยหลักความโปร่งใสได้นำแนวทางการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ด้านการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment: OIT) สำหรับสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ข้อ ๙ และ ข้อ ๑๐ มาปรับใช้

๔.๒ หลักนิติธรรม หมายถึง การปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ รวมถึงการทำประชาพิจารณ์ หรือข้อตกลงร่วมกันอันเป็นที่ยอมรับจากสมาชิกทุกฝ่าย ก่อให้เกิดความเสมอภาค เอื้อต่อการควบคุม และการพัฒนา

๔.๓ หลักคุณธรรม หมายถึง การยึดมั่นและเชื่อถือในความถูกต้องดีงาม การสนับสนุนการปฏิบัติงาน ให้มีความซื่อสัตย์สุจริต จริงใจ เสียสละ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย

๔.๔ หลักความโปร่งใส หมายถึง การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันภายในองค์กรมีการปรับปรุง การทำงานให้มีความโปร่งใสรตรวจสอบได้ มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ มีระบบการตรวจสอบ ความถูกต้องชัดเจนของการตัดสินใจและการดำเนินงานต่าง ๆ ภายในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ดำเนินการนำหลักความโปร่งใสในการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน ภายในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด โดยนำหลักประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน ของหน่วยงานภาครัฐด้านการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment : OIT) เป็นแนวทางในการดำเนินงาน

๔.๕ หลักการมีส่วนร่วม หมายถึง เปิดโอกาสให้ประชาชนหรือองค์กรต่าง ๆ มีส่วนรับรู้ ร่วมแสดง ความคิดเห็น ร่วมตัดสินใจในการบริหารของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

๔.๖ หลักความรับผิดชอบต่อ หมายถึง ความมุ่งมั่นและตั้งใจปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ ให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ ยอมรับผลดี และผลเสียจากการดำเนินงานสามารถชี้แจงเหตุผลพร้อมแสดงข้อเท็จจริงและพร้อมรับการตรวจสอบ จากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

๔.๗ หลักความคุ้มค่า หมายถึง การบริหารสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล โดยมีการบริหารจัดการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม รู้คุณค่าและดำรงรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้มีความยั่งยืน

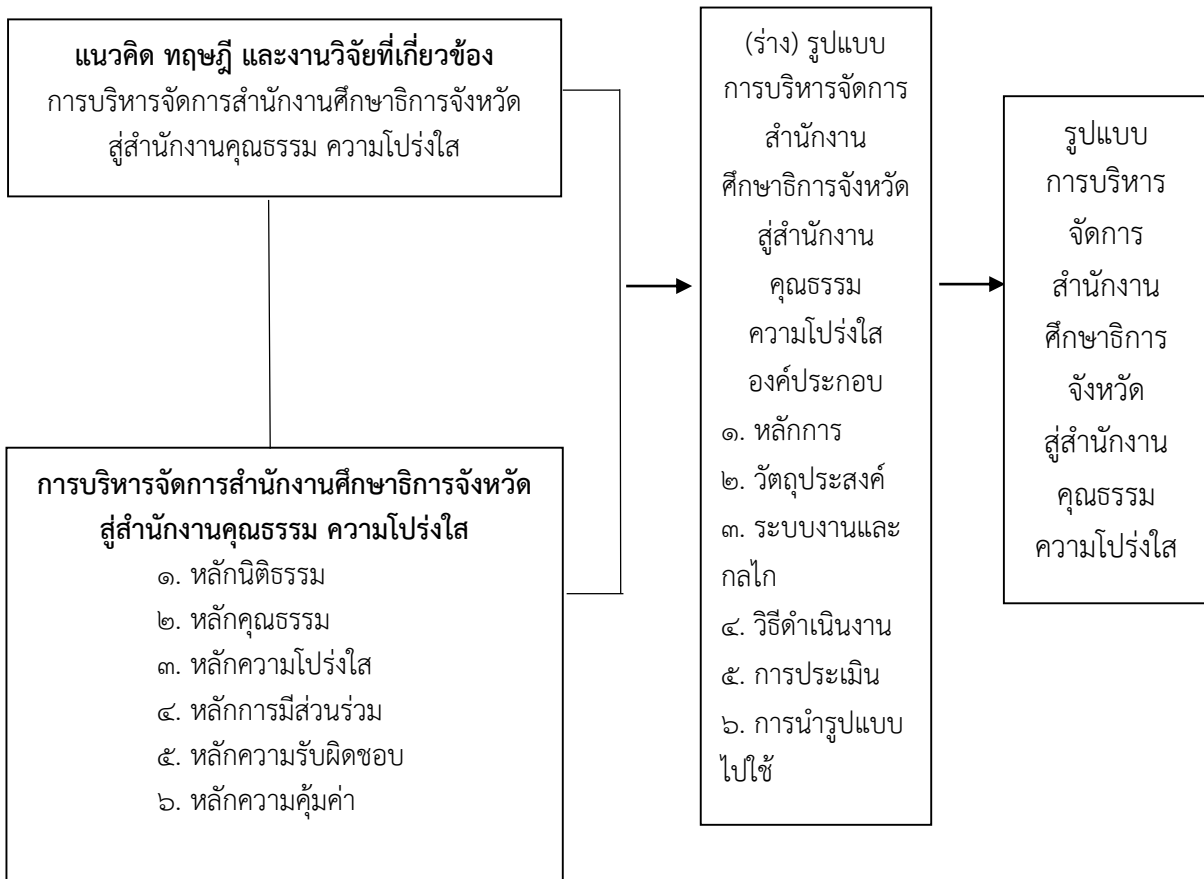
๔.๘ รูปแบบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด หมายถึง รูปจำลอง ที่กำหนดขึ้น หรือเป็นแบบจำลองของปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยเสนอรูปแบบขึ้นมา เพื่อเป็นการแสดง การกระทำหรือวิธีปฏิบัติในการบริหารจัดการที่ดี อธิบายปรากฏการณ์ที่เป็นผลลัพธ์ของการดำเนินงาน และเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดที่มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล มีความโปร่งใส เป็นธรรมมีส่วนร่วมและรับผิดชอบต่อ สามารถตรวจสอบได้ มีความประหยัด และใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

๔.๙ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด หมายถึง สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในแต่ละจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อปฏิบัติภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการบริหาร และการจัดการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนดการปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่นโยบายและยุทธศาสตร์ ของส่วนราชการต่าง ๆ ที่มอบหมาย

๕. กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัยรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส

การวิจัยรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ครั้งนี้ผู้วิจัยได้พัฒนากรอบแนวคิดการวิจัยมาจากการสังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับหลักธรรมาภิบาล สรุปได้ ดังภาพที่ ๑

ภาพที่ ๑ กรอบแนวคิดการวิจัย

๖. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๖.๑ ได้ทราบสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส

๖.๒ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด มีรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส เพื่อให้สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการใช้ขยายผลต่อไป

๖.๓ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด มีการพัฒนาผลการประเมินค่าการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) และมีจำนวนสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดได้ผลการประเมินในระดับ AA (คะแนน ๙๕ - ๑๐๐) และ A (คะแนน ๘๕ - ๙๔.๙๙) เพิ่มมากขึ้น

บทที่ ๒

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส มีแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับหลักธรรมาภิบาล
 - ๑.๑ ความหมายของหลักธรรมาภิบาล
 - ๑.๒ ความสำคัญของหลักธรรมาภิบาล
 - ๑.๓ องค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาล
 - ๑.๔ กระบวนการธรรมาภิบาล
๒. กฎหมายและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรม
 - ๒.๑ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ
 - ๒.๒ ศาสตร์พระราชธา
 - ๒.๓ พระบรมราโชบายด้านการศึกษา
 - ๒.๔ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี
 - ๒.๕ ยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการ
 - ๒.๖ แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ
๓. ความเป็นมาและรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
๔. แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานสำหรับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
๕. แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ
 - ๕.๑ ความหมายรูปแบบ
 - ๕.๒ ประเภทรูปแบบ
 - ๕.๓ องค์ประกอบรูปแบบ
 - ๕.๔ การพัฒนาและการประเมินรูปแบบ
๖. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - ๖.๑ งานวิจัยในประเทศ
 - ๖.๒ งานวิจัยต่างประเทศ

๑. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับหลักธรรมาภิบาล

๑.๑ ความหมายของหลักธรรมาภิบาล

ความหมายของธรรมาภิบาล (Good Governance) ได้มีผู้รู้ นักวิชาการ และองค์กรต่าง ๆ ได้ให้ความหมายของธรรมาภิบาลไว้ ดังนี้

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.๒๕๔๒ (ราชกิจจานุเบกษา, ๒๕๔๒, น.๒๖ – ๒๗) ได้ให้ความหมายของคำว่าธรรมาภิบาลไว้ว่า ธรรมาภิบาล หมายถึง การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีเป็นแนวทางสำคัญในการจัดระเบียบให้สังคมทั้งภาครัฐภาคธุรกิจ และภาคประชาชน ซึ่งครอบคลุมถึงฝ่ายวิชาการฝ่ายปฏิบัติการฝ่ายราชการ และฝ่ายธุรกิจสามารถอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขมีความรู้รักสามัคคีและร่วมกันเป็นพลังก่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน และเป็นส่วนเสริมความเข้มแข็งหรือสร้างภูมิคุ้มกันแก่ประเทศ เพื่อบรรเทาป้องกันหรือแก้ไขเยียวยาภาวะวิกฤติภัยอันตรายที่หากจะมีมาในอนาคต เพราะสังคมจะรู้สึกถึงความยุติธรรมความโปร่งใส และความมีส่วนร่วมอันเป็นคุณลักษณะสำคัญของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สอดคล้องกับความเป็นไทย รัฐธรรมนูญและกระแสโลกยุคปัจจุบัน

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ (ราชกิจจานุเบกษา, ๒๕๔๖, น.๒) บัญญัติไว้ว่า การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ได้แก่ การบริหารราชการเพื่อบรรลุเป้าหมาย ดังต่อไปนี้ ๑) เกิดประโยชน์สุขของประชาชน ๒) เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ๓) มีประสิทธิภาพ และเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ ๔) ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น ๕) มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์ ๖) ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวก และได้รับการตอบสนองความต้องการ และ ๗) มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

องค์การสหประชาชาติ หรือ United nations (๒๕๔๑ อ้างถึงใน บุษบง ชัยเจริญวัฒน์, ๒๕๔๖, น. ๗) ให้ความหมายว่า ธรรมาภิบาล คือ การมีส่วนร่วมของประชาชน และสังคมอย่างเท่าเทียมกัน และมีคำตอบพร้อมเหตุผลที่สามารถชี้แจงกันได้ โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติให้นิยามว่า ธรรมาภิบาล หมายถึง การดำเนินงานของภาคการเมือง การบริหาร และภาคเศรษฐกิจที่จัดการกิจการของประเทศในทุกระดับ ประกอบด้วย กลไก กระบวนการและสถาบันต่าง ๆ ที่ประชาชนและกลุ่มสามารถแสดงออกซึ่งผลประโยชน์ปกป้องสิทธิของตนเองตามกฎหมายและแสดงความเห็นที่แตกต่างกันบนหลักการของการมีส่วนร่วม ความโปร่งใส ความรับผิดชอบ การส่งเสริมหลักนิติธรรมเพื่อให้มั่นใจว่าการจัดลำดับความสำคัญทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคมอยู่บนความเห็นพ้องต้องกันทางสังคม และเสียงของคนยากจน และผู้ด้อยโอกาสได้รับการพิจารณาในการจัดสรรทรัพยากรเพื่อการพัฒนา

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (๒๕๕๒, น.๘) ให้ความหมายว่า หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) หมายถึง หลักในการปกครองการบริหาร การจัดการ การควบคุมดูแลกิจการต่าง ๆ ให้เป็นไปในครรลองธรรม ประกอบด้วย หลักประสิทธิผล หลักประสิทธิภาพ หลักการตอบสนอง หลักการรับผิดชอบต่อสังคม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักการกระจายอำนาจ หลักหลักนิติธรรม หลักความเสมอภาค และหลักมุ่งฉันทามติ

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (๒๕๕๓, น. ๒๗) ได้ให้ความหมายของธรรมาภิบาลไว้ว่า ธรรมาภิบาล (Good Governance) หมายถึง การปกครอง การบริหาร การจัดการ การควบคุมดูแลกิจการต่าง ๆ ให้เป็นไปในครรลองธรรม นอกจากนี้ยัง หมายถึง การบริหารจัดการที่ดี ซึ่งสามารถนำไปใช้ได้ทั้งภาครัฐ และเอกชน ธรรมที่ใช้ในการบริหารงานนี้มีความหมายอย่างกว้าง หากได้มีความหมายเพียงหลักธรรมทาง ศาสนาเท่านั้น แต่รวมถึง ศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และความถูกต้องชอบธรรมทั้งปวง ซึ่งวิญญูชน พึงมีและพึงปฏิบัติ เช่น ความโปร่งใส ตรวจสอบได้ การปราศจากการแทรกแซงจากองค์กรภายนอก

สมาน อัครภูมิ (๒๕๕๗, น. ๘๕) ได้ให้ความหมายของธรรมาภิบาลไว้ว่า ธรรมาภิบาล หมายถึง แนวคิด ในการบริหารที่มุ่งเน้นให้การบริหารหน่วยงานภาครัฐ มีประสิทธิภาพและยังผลให้เกิดความอยู่ดีมีสุข ของประชาชน โดยการปฏิรูประบบราชการให้รับใช้ประชาชน ดำเนินงานอย่างโปร่งใสตรวจสอบได้ และไม่มีการฉ้อราษฎร์บังหลวง พัฒนาระบบและกระบวนการยุติธรรม กฎหมาย และการบังคับ ใช้กฎหมายอย่างเสมอภาค และสร้างความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นในสังคม ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

จักรภพ ไสกระจำง (๒๕๖๐, น. ๒๐) ได้ให้ความหมายของธรรมาภิบาลไว้ว่า ธรรมาภิบาล หมายถึง การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การปกครองที่เป็นธรรม เป็นการสะสมความรู้ที่เป็นวัฒนธรรมในการ อยู่ร่วมกันเป็นสังคมของมวลมนุษย เป็นแนวทางสำคัญในการจัดระเบียบให้สังคมทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน ซึ่งครอบคลุมถึงฝ่ายวิชาการ ฝ่ายปฏิบัติการฝ่ายราชการสามารถอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข ตลอดจนมีการใช้อำนาจในการบริหารราชการแผ่นดินให้มีความแข็งแกร่ง มีประสิทธิภาพ มีคุณภาพ มีความโปร่งใส ยุติธรรม และสามารถตรวจสอบได้ ซึ่งจะส่งผลให้การพัฒนาประเทศชาติเป็นไปอย่างมั่นคง ยั่งยืนและมีเสถียรภาพ เพราะสังคมจะรู้สึกถึงความยุติธรรม ความโปร่งใส การมีส่วนร่วม สามารถประสาน ประโยชน์ได้

สรุปได้ว่า ธรรมาภิบาล หมายถึง การจัดระเบียบให้สังคมทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาชน สามารถแสดงออกซึ่งผลประโยชน์ที่จะปกป้องสิทธิของตนเองตามกฎหมายและแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างกัน บนหลักการมีส่วนร่วม มีความโปร่งใสที่สามารถตรวจสอบได้มีความรับผิดชอบต่อผลที่กระทำ และมีคุณธรรม จริยธรรมที่ดีในการปฏิบัติงานภายใต้การปกครองระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย คือ ตอบสนองความต้องการของคนในสังคมมีระบบบริหารราชการที่ดีมีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนและสามารถแก้ไขปัญหาความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต

๑.๒ ความสำคัญของหลักธรรมาภิบาล

หลักธรรมาภิบาล เป็นบรรทัดฐานสำคัญในการปกครองบ้านเมืองตามวิถีทางธรรมาธิปไตย เป็นการปกครองบ้านเมืองที่มีความเป็นธรรม มีกฎเกณฑ์ที่ดีในการบำรุงรักษาบ้านเมืองและสังคมให้มีการพัฒนา ทุกภาคส่วนของสังคม รวมทั้งมีการจัดระบบองค์กรและกลไกต่าง ๆ ในส่วนราชการ องค์กรของรัฐ การบริหาร ราชการส่วนภูมิภาค และท้องถิ่น ตลอดจนองค์กรอิสระ องค์กรเอกชน กลุ่มชมรม สมาคมต่าง ๆ ทั้งที่เป็น นิติบุคคล ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม (Civil Society) ดังนั้น ธรรมาภิบาล จึงเป็นแนวทางในการจัด

ระเบียน เพื่อให้สังคมของประเทศทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาชนของทั้งประเทศ สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข และตั้งอยู่ในความถูกต้อง เป็นธรรม หลักธรรมาภิบาลเป็นหลักบริหารจัดการที่ดี เพราะมีการปรับวิธีคิด วิธีการบริหารราชการของประเทศไทยใหม่ทั้งระบบ จะเห็นได้ว่า ธรรมาภิบาลมีความสำคัญต่อการบริหารจัดการและเป็นประโยชน์ต่อองค์การ ชุมชน สังคม ประเทศชาติ และสังคมโลก โดยกำหนดเจตนารมณ์ของแผ่นดินขึ้นมาเพื่อทุกคนทุกฝ่ายในประเทศร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ร่วมกันจัดการ ร่วมกันรับผิดชอบ ร่วมกันแก้ปัญหา มีการพัฒนาที่ยั่งยืนและก้าวไกล ซึ่งคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (๒๕๕๓, น. ๒๙ - ๓๑) ได้สรุปความสำคัญจากนักวิชาการหลายท่านได้ ดังนี้

๑. เป็นหลักการพื้นฐานในการสร้างความเป็นธรรมในสังคมเอื้อประโยชน์ให้กับคนทุกระดับ ทั้งคนรวย คนจนในเรื่องการมีรายได้ มีงานทำ การพัฒนาที่เท่าเทียมและการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

๒. การสร้างธรรมาภิบาลให้เกิดขึ้นในทุกระดับจะทำให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีคนเป็นศูนย์กลาง โดยแท้จริง ทำให้สังคมไทยเป็นสังคมเสถียรภาพ

๓. ธรรมาภิบาลช่วยลด บรรเทา หรือแก้ปัญหา ถึงแม้ปัญหาที่เกิดขึ้นจะเกิดความรุนแรงก็ยังช่วยลดหรือบรรเทาความรุนแรงลงไปและปัญหาที่ไม่รุนแรงก็อาจจะไม่เกิดขึ้นอีก

๔. ธรรมาภิบาลจะช่วยให้สังคมมีความเข้มแข็งในทุกด้าน ทั้งทางคุณค่าและจิตสำนึกทางสังคม การเมือง วัฒนธรรม จริยธรรม และทางเศรษฐกิจ มีสมรรถนะ มีความโปร่งใส สามารถอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขและเอื้ออาทรต่อกัน มีความเจริญรุ่งเรืองต่อไปด้วยฐานมั่นคง

๕. ธรรมาภิบาลจะช่วยลดปัญหาการฉ้อราษฎร์บังหลวง และส่งเสริมให้คนมีความซื่อสัตย์สุจริต

๖. ธรรมาภิบาล เป็นแนวคิดที่เกื้อหนุนสังคมประชาธิปไตย จะทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและมีการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล โดยประชาชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง

๗. ธรรมาภิบาลจะช่วยให้ระบบการบริหารของรัฐบาลมีความยุติธรรมเป็นที่น่าเชื่อถือทั้งในและต่างประเทศ

๘. ปัจจุบันแนวคิดธรรมาภิบาลเป็นที่ยอมรับและแพร่หลายมากขึ้น ประเทศต่าง ๆ โดยเฉพาะประเทศกำลังพัฒนาหรือแม้แต่ประเทศที่พัฒนาแล้วก็ตามต่างมีความต้องการธรรมาภิบาลมากขึ้น จึงทำให้หลักธรรมาภิบาลกลายเป็นมาตรฐานสากลที่บ่งชี้ถึงระดับการพัฒนาของประเทศ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง หากสร้างธรรมาภิบาลให้เกิดขึ้นได้ย่อม หมายถึง การได้รับการยอมรับและเชื่อถือจากสังคมระหว่างประเทศมากยิ่งขึ้น

๙. ธรรมาภิบาลมีหลักการคล้ายกับหลักการบริหารหลายรูปแบบที่ถูกนำมาใช้ในหน่วยงานหรือองค์กรทั่วไป ซึ่งรวมทั้งหน่วยงานทางการศึกษาด้วย เช่น ระบบมาตรฐานสากลภาครัฐแห่งประเทศไทย (Thailand International Public Sector Standard Management Systems and Outcomes: Thailand International P.S.O) ระบบการควบคุมคุณภาพ (Q.C) ระบบมาตรฐานสากล (ISO) การบริหารคุณภาพทั้งระบบ (TQM) การบริหารโดยยึดโรงเรียนเป็นฐาน (SBM) ซึ่งล้วนให้ความสำคัญ ต่อการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอันเป็นหลักการที่สำคัญประการหนึ่งของธรรมาภิบาล

๑๐. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๙ กำหนดให้จัดโครงสร้างระบบ และกระบวนการจัดการศึกษาโดยยึดหลักการกระจายอำนาจและหลักการมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นเรื่องทั่วโลกรู้ ให้มีความสำคัญและมีความสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล

๑๑. ธรรมาภิบาลเป็นหลักการที่ทั้งองค์การสหประชาชาติ ธนาคารโลก และกองทุนการเงินระหว่างประเทศ รวมทั้งธนาคารพัฒนาเอเชีย มีข้อสรุปร่วมกันว่า หลักธรรมาภิบาลเป็นกุญแจสำคัญประการหนึ่งที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการฟื้นฟูและพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศกำลังพัฒนาและกลุ่มประเทศยากจน

๑๒. หลักธรรมาภิบาลเป็นหลักการสำคัญที่องค์กรระหว่างประเทศใช้เป็นเงื่อนไขในการพิจารณาให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศยากจนหรือประเทศที่กำลังพัฒนา โดยกำหนดให้ประเทศที่ขอรับการช่วยเหลือต้องสร้างธรรมาภิบาลขึ้นในระบบบริหารจัดการของรัฐ

๑๓. หลักธรรมาภิบาลเป็นแนวทางสำคัญในการจัดระเบียบให้สังคมทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจ เอกชน และภาคเอกชน สามารถอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขมีความรู้รักสามัคคี และร่วมกันเป็นพลังก่อให้เกิดเป็นพลังก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนและเป็นส่วนเสริมสร้างความเข้มแข็งหรือสร้างภูมิคุ้มกันแก่ประเทศ

๑๔. หลักธรรมาภิบาลมีกระบวนการจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ ที่เป็นธรรมต่อคนในสังคม ให้ความมั่นใจแก่กลุ่มผู้ด้อยโอกาสและยากจน มีการจัดระบบเศรษฐกิจที่มีประสิทธิภาพและรักษาความสมดุลของระบบเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศอย่างมีเสถียรภาพ จะส่งผลให้ประชาชนมีความมั่งคั่ง มั่งคั่ง มีคุณภาพชีวิตที่ดี และประชาชนมีความสุข ธรรมาภิบาลจึงเป็นกุญแจดอกสำคัญในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ และสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต่อมา ปธาน สุวรรณมงคล (๒๕๕๘, น. ๒๘ - ๓๐) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของธรรมาภิบาลต่อการบริหารภาครัฐในหลายมิติ ดังนี้

ประการแรก ช่วยส่งเสริมให้บุคลากรในภาครัฐมีเป้าหมายอยู่ที่การยึดประโยชน์สุขของประชาชน และประเทศชาติ ให้ความสำคัญกับประสิทธิภาพต่อการบริหารภาครัฐอย่างจริงจังมากขึ้น โดยมีการปรับปรุงกระบวนการทำงานให้มีความรวดเร็วและประหยัด ทั้งเวลาและงบประมาณความคุ้มค่ามากขึ้น ซึ่งวัดได้จากความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการ

ประการที่สอง ช่วยส่งเสริมให้บุคลากรภาครัฐให้ความสำคัญกับผลสำเร็จหรือผลงานมากกว่าการทำสำเร็จ มีการประเมินผลการปฏิบัติงานที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น มีตัวชี้วัด (KPI) ที่ถูกกำหนดไว้ก่อนการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ และพันธกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความพึงพอใจของประชาชนนับเป็นตัวประเมินผลที่สำคัญ

ประการที่สาม ช่วยให้ระบบบริหารจัดการภาครัฐมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้มากขึ้น โดยมีการปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบของภาครัฐให้มีความรัดกุมและเปิดเผยต่อสาธารณชนให้รับรู้กันทั่วไป เช่น การมีกฎหมายเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของภาครัฐ การมีกฎหมายเกี่ยวกับการห้ามฮั้วประมูลงานของภาครัฐ

ประการที่สี่ ช่วยส่งเสริมให้บุคลากรภาครัฐมีความตระหนักถึงความสำนึกรับผิดชอบ (accountability) ต่อประชาชนและองค์กรมากขึ้น ซึ่งความสำนึกรับผิดชอบมีส่วนทำให้การกระทำของเจ้าหน้าที่รัฐมีการระมัดระวัง การกระทำที่มีผลต่อสาธารณะหรือประชาชนมากขึ้น และหากเกิดข้อผิดพลาดขึ้นก็พร้อมที่จะรับผลของการกระทำนั้นโดยไม่หลบเลี่ยงหรือโยนความผิดให้บุคคลอื่นหรือนิ่งเฉย

ประการที่ห้า ช่วยทำให้ระบบราชการเป็นระบบเปิด และเปิดโอกาสให้ประชาชนมีช่องทางมีส่วนร่วมในการบริหารภาครัฐอย่างหลากหลายและเป็นรูปธรรมมากขึ้น

ประการที่หก ช่วยส่งเสริมให้บุคลากรภาครัฐยึดกฎหมายเป็นหลักในการปฏิบัติหน้าที่มากกว่าการใช้ดุลยพินิจหรือตามอำเภอใจ โดยมีการวางมาตรฐานการปฏิบัติงานในแต่ละภารกิจหรือแต่ละงานไว้ชัดเจนทำให้การใช้กฎหมายเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตนอาจลดลงไป

ประการที่เจ็ด ทำให้ระบบบริหารภาครัฐเป็นตัวขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผลมากขึ้น ส่งผลให้ประเทศมีขีดความสามารถในการแข่งขันมากขึ้น โดยมีภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมอย่างจริงจัง

ประการที่แปด ทำให้บุคลากรภาครัฐตระหนักถึงความสำคัญของคุณธรรมจริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ของตน ในฐานะเป็นผู้ให้บริการประชาชนมิใช่เจ้านายประชาชน หรือผู้มีสถานภาพที่เหนือกว่าประชาชน

จักรภพ ไสกระจำจ (๒๕๖๐, น. ๒๑) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักธรรมาภิบาลไว้ว่า หลักธรรมาภิบาลเป็นทั้งหลักการพื้นฐานและยุทธศาสตร์ที่สังคมโลกต้องการให้เกิดขึ้นและนำมาใช้เพื่อลดบรรเทาและแก้ปัญหาต่าง ๆ โดยเฉพาะปัญหาการฉ้อราษฎร์บังหลวง ช่วยสร้างคุณค่าและจิตสำนึกทางปัญญา วัฒนธรรมและจริยธรรมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองทำให้มีความเป็นธรรมในสังคม มีความโปร่งใสได้รับการยอมรับและเชื่อถือ มีประสิทธิภาพและคุณภาพมาตรฐานสูงซึ่งมีการพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นภูมิคุ้มกันที่ทำให้มีความเข้มแข็งมีเสถียรภาพ มีความมั่นคงปลอดภัย และยั่งยืนทุกภาคของสังคมอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข และมีคุณภาพชีวิตที่ดี หลักธรรมาภิบาลเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นในสังคมประชาธิปไตยปัจจุบันได้กลายเป็นมาตรฐานสากลที่องค์กรและหน่วยงานทั่วไปต้องการให้เกิดขึ้น

สรุปได้ว่า ความสำคัญของหลักธรรมาภิบาลมีความสำคัญในการนำมาเป็นมาตรฐานและภูมิคุ้มกันให้เกิดความเป็นธรรมในสังคม ช่วยสร้างคุณค่าและจิตสำนึกทางปัญญา วัฒนธรรม และจริยธรรมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองทำให้ทุกภาคส่วนอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

๑.๓ องค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาล

องค์ประกอบของธรรมาภิบาลเป็นเรื่องเกี่ยวกับกรอบ เป้าหมาย วัตถุประสงค์ แนวทาง หรือวิธีปฏิบัติในการพิจารณาองค์ประกอบของธรรมาภิบาล ในที่นี้ได้พิจารณาจากการนำแนวนโยบายและหลักเกณฑ์ การปฏิบัติเพื่อให้เกิดธรรมาภิบาลของหน่วยงานหลักที่มีความสำคัญ ได้แก่ องค์กรระหว่างประเทศและหน่วยงานราชการของภาครัฐและแนวคิดของนักวิชาการท่านอื่น ๆ ในส่วนของหน่วยราชการของรัฐได้พิจารณาถึงสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย และสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้แบ่งองค์ประกอบของการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีออกเป็น ๖ ประการ ดังนี้

๑. หลักนิติธรรม เป็นการตรากฎหมายและกฎข้อบังคับให้ทันสมัยและเป็นธรรมเป็นที่ยอมรับของสังคมอันจะทำให้สังคมยินยอมพร้อมใจกันปฏิบัติตามกฎหมายและกฎข้อบังคับเหล่านั้น โดยถือว่าเป็นการปกครองภายใต้กฎหมาย มิใช่อำนาจอใจหรืออำนาจของตัวบุคคล

๒. หลักคุณธรรม เป็นการยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม โดยธรรมาภิบาลให้เจ้าหน้าที่ของรัฐยึดถือหลักนี้ในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้เป็นตัวอย่างแก่สังคมและส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกัน เพื่อให้คนไทยมีความซื่อสัตย์ จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัยประกอบอาชีพสุจริตจนเป็นนิสัยประจำชาติ

๓. หลักความโปร่งใส เป็นการสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันของคนในชาติ โดยปรับปรุงกลไกในการทำงานขององค์กรทุกวงการให้มีความโปร่งใสมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมาด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก และมีกระบวนการให้ประชาชนตรวจสอบความถูกต้องชัดเจน

๔. หลักการมีส่วนร่วม เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้และเสนอความคิดเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญของประเทศไม่ว่าด้วยการแสดงความคิดเห็นการไต่สวนสาธารณะประชาพิจารณ์ การแสดงประชามติหรืออื่น ๆ

๕. หลักความรับผิดชอบ เป็นการตระหนักในสิทธิหน้าที่ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคมการใส่ใจปัญหาสาธารณะของบ้านเมืองและกระตือรือร้นในการแก้ปัญหาตลอดจนการเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างและความกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตน

๖. หลักความรู้คุณค่า เป็นการบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่จำกัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม โดยธรรมาภิบาลให้คนไทยมีความประหยัดใช้ของอย่างคุ้มค่าสร้างสรรค์สินค้าและบริการที่มีคุณภาพสามารถแข่งขันได้ในเวทีโลกและรักษาพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืน

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนกำหนดองค์ประกอบของธรรมาภิบาล ซึ่งเป็นผลมาจากการประชุมประจำปีระหว่างส่วนราชการร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๒ ไว้ดังนี้

๑. หลักนิติธรรม หมายถึง กฎหมายและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่มีความเป็นธรรม สามารถปกป้องคนดีและลงโทษคนไม่ดีได้ มีการปฏิรูประบบอย่างสม่ำเสมอเหมาะสมกับสถานการณ์ ยุติธรรมโปร่งใสตรวจสอบได้

๒. หลักคุณธรรม หมายถึง การร้องเรียนหรือร้องทุกข์ในการดำเนินการต่าง ๆ ให้มีคุณภาพชีวิตในสังคมดีขึ้น มีการบริหารจัดการและการใช้ทรัพยากรธรรมชาติเกิดประโยชน์ สังคมมีวินัยอยู่อย่างสันติสุข

๓. หลักความโปร่งใส หมายถึง รัฐสำรวจความพึงพอใจของผู้มาใช้บริการ เจ้าหน้าที่มีการใช้ดุลพินิจที่ชัดเจนและเป็นที่ยอมรับ มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นรูปธรรมและเปิดเผย

๔. หลักการมีส่วนร่วม หมายถึง ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและผู้ได้รับผลกระทบเกิดความพึงพอใจ ร่วมแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ในการดำเนินการเรื่องต่าง ๆ รวมทั้งคุณภาพของการเข้ามามีส่วนร่วม

๕. หลักความรับผิดชอบ หมายถึง ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานที่บรรลุเป้าหมาย มีความผิดพลาดที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่และการร้องเรียนที่จำนวนลดลง

๖. หลักความคุ้มค่า หมายถึง ผู้รับบริการมีความพึงพอใจและการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านปริมาณคุณภาพและการประหยัด

กระทรวงมหาดไทย กำหนดองค์ประกอบในการเสริมสร้างการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ของกระทรวงมหาดไทย มีองค์ประกอบ ๑๑ องค์ประกอบ คือ การมีส่วนร่วม ความยั่งยืน สิ่งที่ชอบธรรม ความโปร่งใส ความเป็นธรรม และความเสมอภาค ความรู้และทักษะของเจ้าหน้าที่ ความเสมอภาคทางเพศ ความอดทนอดกลั้น หลักนิติธรรม ความรับผิดชอบ และการเป็นผู้กำกับดูแลจะเห็นได้ว่า องค์ประกอบ ของธรรมาภิบาลที่เสนอโดยกระทรวงมหาดไทยเน้นไปทางด้านการบริหาร การปกครอง การพัฒนา และการกระจายอำนาจ ซึ่งเป็นสายงานที่กระทรวงมหาดไทยรับผิดชอบโดยตรง

๑. การมีส่วนร่วม (Participation) เป็นการมีส่วนร่วมของทั้งประชาชนและเจ้าหน้าที่รัฐ ในการบริหารงาน เพื่อให้เกิดความคิดริเริ่มและพลังการทำงานที่สอดประสานกัน เพื่อบรรลุเป้าหมาย ในการให้บริการแก่ประชาชน

๒. ความยั่งยืน (Sustainability) มีการบริหารงานที่อยู่บนหลักการของความสมดุลทั้งในเมือง และชนบท ระบบนิเวศ และทรัพยากรธรรมชาติ

๓. ประชาชนมีความรู้สึกว่าเป็นสิ่งที่ชอบธรรม (Legitimacy) และให้การยอมรับ (Acceptance) การดำเนินงานของแต่ละหน่วยงานสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน ประชาชนพร้อมที่จะยอมสูญเสีย ประโยชน์ส่วนตน เพื่อประโยชน์ส่วนรวมที่ต้องรับผิดชอบร่วมกัน

๔. มีความโปร่งใส (Transparency) ข้อมูลต่าง ๆ ต้องตรงกับข้อเท็จจริงของการดำเนินการ และสามารถตรวจสอบได้ มีการดำเนินการที่เปิดเผย ชัดเจน และเป็นไปตามที่กำหนดไว้

๕. ส่งเสริมความเป็นธรรม (Equity) และความเสมอภาค (Equality) มีการกระจายการพัฒนา อย่างทั่วถึงเท่าเทียมกัน ไม่มีการเลือกปฏิบัติและมีระบบการรับเรื่องราวร้องทุกข์

๖. มีความสามารถที่จะพัฒนาทรัพยากรและวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี เจ้าหน้าที่ ของทุกหน่วยงานจะต้องได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะ เพื่อให้สามารถนำไปปรับใช้กับการทำงานได้ และมีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจน เพื่อให้ทุกหน่วยงานยึดถือเป็นแนวปฏิบัติร่วมกัน

๗. ส่งเสริมความเสมอภาคทางเพศ (Promoting gender balance) เปิดโอกาสให้สตรีทั้งในเมือง และในชนบทเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและสังคมในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้เข้ามามีส่วนร่วม ในการปกครองท้องถิ่นมากขึ้น

๘. การอดทนอดกลั้น (Tolerance) และการยอมรับ (Acceptance) ต่อทัศนคติที่หลากหลาย (Diverse perspectives) รวมทั้งต้องยุติข้อขัดแย้งด้วยเหตุผล หากจุดร่วมที่ทุกฝ่ายยอมรับว่าร่วมกันได้

๙. การดำเนินการตามหลักนิติธรรม (Operating rule of law) พัฒนาปรับปรุง แก้ไข และเพิ่มเติม กฎหมายให้มีความทันสมัยเป็นธรรม

๑๐. ความรับผิดชอบ (Accountability) เจ้าหน้าที่ที่จะต้องมีความรับผิดชอบต่อประชาชนความพึงพอใจ ของประชาชนต่อการปฏิบัติงานจะเป็นตัวชี้วัดสำคัญในการประเมินความสำเร็จของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่

๑๑. การเป็นผู้กำกับดูแล (Regulator) แทนการควบคุม โอนงานบางอย่างไปให้องค์กรท้องถิ่น ซึ่งใกล้ชิดกับประชาชนที่สุด หรือบางอย่างก็ต้องแปรรูปให้เอกชนดำเนินการแทน

เจริญ เจษฎาวัลย์ (๒๕๔๗, น. ๑๕) ได้แสดงทัศนะให้เห็นว่าหลักธรรมาภิบาลมีองค์ประกอบ ดังนี้

๑. คุณค่าจริยธรรม (Ethical values) หมายถึง การปฏิบัติตามจริยธรรมทางธุรกิจ (Code of corporate conduct) และจริยธรรมของพนักงาน (Code of ethics)

๒. การเปิดใจกว้าง (Openness) หมายถึง การเปิดเผยต่อผู้มีส่วนได้เสียและผู้รับประโยชน์ในเรื่องเกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจและการปฏิบัติ (Decision-making process and actions) ที่ได้กระทำไปให้ทราบโดยทั่วกันมากที่สุดที่จะมากได้ ซึ่งรวมถึงการเปิดใจกว้างในการยอมรับให้มีการตรวจสอบการปฏิบัติการณ์ของตนเองอย่างละเอียดได้ด้วย

๓. ความยุติธรรม (Fairness) หมายถึง ผู้ถือหุ้นหรือผู้มีส่วนได้เสียจะได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน โดยมีกลไกป้องกันมิให้เกิดการเอาเปรียบกันอย่างไม่เป็นธรรม

๔. ความโปร่งใส (Transparency) หมายถึง การเปิดเผยดำเนินงานและรายงานทางการเงินของกิจการอย่างถูกต้อง ครบถ้วน พอเพียง มีความชัดเจน และเรียบง่าย

๕. ความรับผิดชอบ (Accountability) หมายถึง กระบวนการวิธีปฏิบัติ ซึ่งมีความรับผิดชอบต่อสาธารณชนในการตัดสินใจและการกระทำโดยเสนอตัวเองให้มีการตรวจสอบอย่างละเอียดได้ไม่ว่าจะด้วยวิธีการใด ๆ ที่มีความเหมาะสม

๖. ระบบควบคุมภายในดี (Good system of control) หมายถึง องค์กรมีมาตรฐานการควบคุมภายในที่มีระเบียบแบบแผนที่สามารถป้องกันความเสี่ยงได้ โดยมีทั้งการควบคุมแบบป้องกัน (Preventive) การควบคุมแบบค้นพบ (Detective control) การควบคุมแบบแก้ไข (Corrective control) และการควบคุมแบบส่งเสริม (Directive control) พร้อมภายใต้เงื่อนไขค่าใช้จ่ายของการควบคุมมีไม่มากกว่าผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการมีระบบควบคุมภายในนั้น

๗. ความมีประสิทธิภาพและความมีประสิทธิภาพ (Efficiency and effectiveness) หมายถึง องค์กรที่มีธรรมาภิบาล ควรต้องมีกลไกการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ และสามารถทำงานให้เกิดประสิทธิผลอย่างน้อยในระดับหนึ่งที่ได้คาดหวังไว้

๘. การปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง (Compliance with applicable laws and regulations) หมายถึง องค์กรที่มีธรรมาภิบาลต้องปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของภาครัฐที่กำหนดไว้ โดยพยายามไม่บ่าเบียดหรือหลีกเลี่ยงหรือหลบกฎหมายอย่างไร้จริยธรรม

อย่างไรก็ตาม ในปี พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้มีการยกเลิกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าวพร้อมทั้งออกพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ เพื่อให้มีผลบังคับใช้แทน ซึ่งแนวคิดเรื่องการบริหารจัดการที่ดีตามพระราชกฤษฎีกา ฉบับใหม่ได้ขยายกรอบความคิดจากเดิมที่ให้ความสำคัญกับ ๖ หลัก ดังกล่าวข้างต้น ให้ครอบคลุมในเรื่องการบริหารภาครัฐแนวใหม่ ซึ่งรวมถึงการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning organization) และการจัดการความรู้ (Knowledge anagement) โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ความสำคัญกับการทำงานของข้าราชการ เพื่อการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

(ถวิลวดี บุรีกุล และคณะ, ๒๕๔๘, น. ๑) ทั้งนี้เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ๗ ประการดังนี้

๑. เกิดประโยชน์สุขของประชาชน
๒. เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
๓. มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
๔. ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
๕. มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์
๖. ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ
๗. มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

ภายหลังการออกพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ร่วมกับสถาบันพระปกเกล้า ทำการศึกษาโครงการพัฒนาดัชนีชี้วัดการพัฒนาระบบราชการภายใต้พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยเนื้อหาของพระราชกฤษฎีกาฯ ดังกล่าวสามารถแบ่งเป็นองค์ประกอบของดัชนีวัดผลการดำเนินงานได้ ๑๐ องค์ประกอบ โดยเป็นองค์ประกอบที่อยู่ภายใต้กรอบแนวคิดหลักการบริหารจัดการที่ดี ๖ หลักการ และหลักการบริหารรัฐกิจแนวใหม่อีก ๔ องค์ประกอบ รวมเป็น ๑๐ องค์ประกอบ หรือเรียกว่า หลักทศธรรม ซึ่งประกอบด้วย หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า หลักการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ หลักการบริหารจัดการ หลักการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และหลักเทคโนโลยีสารสนเทศ (ปารีชาติ เทพอารักษ์ และอมรรารณ ทิวถนอม, น. ๗๙-๘๐)

จากข้อมูลที่น่าเสนอนั้นองค์ประกอบของธรรมาภิบาล สามารถเห็นได้ว่าองค์ประกอบที่เด่นชัดที่สร้างให้เกิดธรรมาภิบาลในองค์กรต่าง ๆ ทั้งในภาครัฐ ภาคเอกชน ทั้งที่เป็นงานธุรกิจบริการรวมถึงภาคการศึกษา นั้นมีองค์ประกอบที่สำคัญอยู่ ๖ ประการ คือ ๑) หลักนิติธรรม ๒) หลักคุณธรรม ๓) หลักการมีส่วนร่วม ๔) หลักความโปร่งใส ๕) หลักความรับผิดชอบ และ ๖) หลักความคุ้มค่า

๑.๔ กระบวนการธรรมาภิบาล

การใช้หลักธรรมาภิบาลทำให้องค์กรสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานได้ และเป็นกลไกในการควบคุม ติดตาม ตรวจสอบ โดยมีประชาชนหรือองค์กรภายนอกมีส่วนร่วม เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายแก่การบริหารองค์กร เพราะการสร้างธรรมาภิบาลให้เกิดขึ้นในองค์กรเป็นการสร้างสำนึกที่ดีในการบริหารงานและการทำงานในองค์กร และจัดระบบที่สนับสนุนให้ปฏิบัติตามสำนึกที่ดี ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพไม่สิ้นเปลือง การติดตามการทุจริต ความโปร่งใส โดยคำนึงถึงผู้ที่เกี่ยวข้องที่จะได้รับผลกระทบ เนื่องจากผู้ได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐนั้นจะเกี่ยวข้องกับประชาชนโดยตรง ควรมีการดำเนินงานเป็นขั้นตอน ดังนี้ (ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๓, น. ๗๕)

ขั้นตอนที่ ๑ กำหนดนโยบายเกี่ยวกับธรรมาภิบาล

ขั้นตอนที่ ๒ การจัดตั้งคณะกรรมการธรรมาภิบาลเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผล

ขั้นตอนที่ ๓ กำหนดทิศทาง นโยบาย เป้าหมาย และยุทธศาสตร์ เพื่อควบคุมและประเมินผล การดำเนินงานให้เป็นไปตามแนวทางที่ดำเนินการไว้เป็นระยะ

ขั้นตอนที่ ๔ การกำกับติดตามประเมินผลการดำเนินงานสถานศึกษาต้องสร้างระบบติดตาม และประเมินผลขึ้นมา เพื่อกำกับการดำเนินงานตามแผนงานการทำงาน

ขั้นตอนที่ ๕ การเผยแพร่ผลการดำเนินงาน

ถวิลวดี บุรีกุล (๒๕๔๙, น. ๑๖ – ๑๗) กล่าวว่า การให้องค์กรภาครัฐ เอกชน และทุก ๆ หน่วยงาน นำหลักธรรมาภิบาลมาใช้อย่างกว้างขวางและยั่งยืนจำเป็นต้องใช้กระบวนการประชาธิปไตย เพราะประชาธิปไตยค่อนข้างเป็นพลวัตร เพราะมีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา และตามการเปลี่ยนแปลง ของสังคม และยังมีกรอบที่กว้างขวางถึงความหมายที่แท้จริงอย่างกว้างขวาง แต่มีมิติที่สำคัญของประชาธิปไตย ก็คือ การแข่งขันการมีส่วนร่วม และเสรีภาพในทางการเมือง การเป็นประชาธิปไตยและความยั่งยืน ของประชาธิปไตย จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้การบริหารจัดการที่ดี หรือธรรมาภิบาลคงอยู่ได้ เนื่องจากตราบใด ที่ไม่เป็นเผด็จการ ประชาชนย่อมมีโอกาสแสดงความคิดเห็น มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย มีการตรวจสอบ การดำเนินงานของรัฐ ทำให้เกิดความโปร่งใส ประชาธิปไตยจึงมีข้อดี คือ เป็นวิธีการส่งเสริมการมีส่วนร่วม ของบุคคลกลุ่มต่าง ๆ เพื่อหาแนวทางแก้ไขความขัดแย้งแทนการใช้ความรุนแรง กระบวนการเป็น ประชาธิปไตยนำมาสู่การส่งเสริมสันติวิธีในชาติและระหว่างชาติได้ประชาธิปไตย จึงเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด ประการหนึ่งของการมีธรรมาภิบาล ธรรมาภิบาลกับประชาธิปไตยเป็นสิ่งที่เกื้อหนุนกันอยู่ ประเทศที่ไม่ได้เป็น ประชาธิปไตยธรรมาภิบาลจะเกิดขึ้นได้ยากยิ่ง เพราะไม่มีปัจจัยสำคัญของการมีธรรมาภิบาล เช่น หลักนิติธรรม หลักการมีส่วนร่วม หลักการตรวจสอบได้ ให้เป็นไปในทางความโปร่งใส มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และมีส่วนร่วมในการวางแผน เป็นต้น

จากการศึกษาความหมาย ความสำคัญ องค์ประกอบ และกระบวนการของหลักธรรมาภิบาล จากนักวิชาการ องค์กร และหน่วยงานต่าง ๆ สรุปได้ว่า จุดร่วมสำคัญของหลักธรรมาภิบาล คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักการมีส่วนร่วม หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า หลักธรรมาภิบาล ของภาครัฐของประเทศไทยถูกกำหนดขึ้นในแผนงาน หรือแผนแม่บทต่าง ๆ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้าง วัฒนธรรมองค์กรที่ดี แก้ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์กร หรือสำนักงาน จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่ทุกองค์กร หรือหน่วยงานให้ความสำคัญ

๒. กฎหมายและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรม

กฎหมายและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรม ประกอบด้วย พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ ศาสตร์พระราชา พระบรมราชโองบายด้านการศึกษารัฐบาลที่ ๑๐ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการ และแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

๒.๑ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๕) ความในมาตรา ๖ กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย

จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยกำหนดจุดมุ่งหมายไว้ว่า ๑) มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในด้านต่าง ๆ ของการศึกษา คือ ร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม และ๒) มุ่งให้คนไทยมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

๒.๒ ศาสตร์พระราชา

สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (อ้างถึงใน สรุศักดิ์ อินศรีไกร, ๒๕๖๑) ได้กล่าวถึง ศาสตร์พระราชา ไว้ว่า ศาสตร์พระราชา คือ องค์ความรู้ของพระราชา (พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพล อดุลยเดช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ ๙) ที่ทรงช่วยเหลือปวงชนชาวไทยเป็นการวางแนวทาง แนวคิด ทฤษฎีหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หลักการ – ขั้นตอน การทรงงาน และโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งมีมากกว่า ๔,๐๐๐ โครงการ เพื่อแก้ไขปัญหาของประชาชนของพระองค์ท่าน เช่น ศาสตร์ในการทำฝนเทียม หรือ ฝนหลวง แก่ฝนแล้ง/ไฟป่า ศาสตร์ที่ชื่อว่าโครงการแก้มลิง แก้น้ำท่วม การแก้ไขปัญหาน้ำเสีย ใช้ผักตบชวาที่เรียกว่า “ใช้ธรรมชาติบำบัด” กังหันชัยพัฒนา – เต็มออกซิเจนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก้วิกฤตต้มยำกุ้งหรือฟองสบู่แตก จวบจนทุกวันนี้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้รับการนำไปประยุกต์ใช้อย่างแพร่หลาย ทั้งในภาคเกษตรกรรม ธุรกิจ การจัดการทางเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม และสถานศึกษา จนประสบความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีฯ มีพระราชดำรัส เมื่อปี ๒๕๕๔ ว่า “เป้าหมายในการพัฒนาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว คือ การพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ของคน โดยไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมให้คนมีความสุข โดยต้องคำนึงเรื่องสภาพภูมิศาสตร์ ความเชื่อทางศาสนา เชื้อชาติ และภูมิหลังทางเศรษฐกิจ สังคม แม้ว่าวิธีการพัฒนามีหลากหลายแต่ที่สำคัญ คือ นักพัฒนาจะต้องมีความรักความห่วงใย ความรับผิดชอบ และการเคารพในเพื่อนมนุษย์ จะเห็นได้ว่าการพัฒนาเกี่ยวข้องกับมนุษยชาติ และเป็นเรื่องของจิตใจ” รัฐบาล ฯพณฯ พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้นำ “ศาสตร์พระราชาสู่การปฏิบัติอย่างยั่งยืน” ในการพัฒนาเศรษฐกิจสู่ยุคไทยแลนด์ ๔.๐ รวมทั้งการพัฒนาประเทศเพื่อก้าวเข้าสู่สังคมโลกทั้งในระดับภูมิภาค และในระดับโลก โดยน้อมนำพระราชดำรัสขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพล อดุลยเดช บรมนาถบพิตร ที่ให้ “ประชาชนเป็นศูนย์กลาง” ของการพัฒนามาเป็นแนวทางในการดำเนินงานเพื่อไม่ให้เกิดความขัดแย้งในพื้นที่ ประชาชนมีส่วนร่วมและได้ประโยชน์จากการพัฒนาอย่างแท้จริง ให้มีความอยู่ดี กินดี และได้เชื่อมโยง “ศาสตร์พระราชา” ในเรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs – Sustainable Development Goals) จนประสบความสำเร็จในการสร้างความตระหนักและการยอมรับในเวทีระหว่างประเทศในระดับหนึ่ง ยกตัวอย่าง ๑) ศูนย์สาธิตสหกรณ์โครงการหุบกะพง เพื่อแก้ปัญหาการขาดน้ำกินและน้ำใช้ การขาดที่ดินทำกิน ซึ่งมีการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีอย่างง่าย ๒) ธนาคารอาหารเป็นกิจกรรมจากกองทุนอาหารกลางวันแบบยั่งยืน ให้เด็กนักเรียนทุกคนนำไปลงทุน เพื่อประกอบอาชีพทำการเกษตรและปศุสัตว์ขนาดเล็ก ๓) โรงเรียนพระดาบส จัดให้มีการสอนวิชาชีพหลักสูตร ๑ ปี มุ่งให้สามารถนำไปประกอบอาชีพได้จริง เสริมด้วยทักษะชีวิต ให้สามารถดำรงตนได้อย่างเหมาะสม ๔) กังหันชัยพัฒนา เป็นการเพิ่มปริมาณออกซิเจนในน้ำลดกลิ่น น้ำไม่เน่าเสีย เป็นที่อยู่อาศัย

ของสัตว์น้ำได้ ๕) บริษัทประชารัฐ รักสามัคคี จำกัด ดำเนินการตามรูปแบบ “วิสาหกิจเพื่อสังคม” บนกลไก “ประชารัฐ” ที่ไม่มุ่งเน้นผลกำไรจากการประกอบการ กล่าวสรุปศาสตร์พระราชา จากปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ดังนี้

๑. จากปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในฐานะหลักการนำทาง ประกอบด้วยสามห่วง สองฐาน คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันในตัว มีฐานความรู้ และฐานคุณธรรม

๒. วิธีการของศาสตร์พระราชา คือ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา โดยต้องเข้าใจ เข้าถึง พัฒนาค้น วัตถุประสงค์ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม เข้าใจ หมายถึง การใช้ข้อมูลที่มีอยู่แล้ว การใช้และแสวงหาข้อมูลเชิงประจักษ์ การวิเคราะห์และการวิจัยการทดลองใช้จนได้ผลจริงก่อน เข้าถึง หมายถึง การระเบิดจากข้างในเข้าใจ กลุ่มเป้าหมายในการพัฒนา และสร้างปัญญาสังคม พัฒนา หมายถึง การพัฒนาที่ประชาชนเริ่มต้นด้วยตนเอง พึ่งพาตนเองได้ และมีต้นแบบในการเผยแพร่ความรู้ให้ประชาชนได้เรียนรู้และนำไปประยุกต์ใช้

๓. การประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชา ต้องทำให้ด้วยความรัก ความปรารถนาและด้วยใจต้องประยุกต์ใช้อย่างยั่งยืน ไม่ยึดติดตำรา ปรับตามบุคคล สภาพพื้นที่และสถานการณ์ ตัวอย่างของการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชา ได้แก่ โครงการพระราชดำริกว่า ๔,๐๐๐ โครงการ เกษตรทฤษฎีใหม่ แก่ล้างดิน แก้มลิง ผนหลวง กังหันน้ำชัยพัฒนา หล้าแฝก เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ สถานีวิทยุออส ถนนวงแหวน

๔. ผลลัพธ์ของศาสตร์พระราชา คือ แผ่นดินโดยธรรมและประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม ตามพระปฐมบรมราชโองการ พออยู่พอกิน และรู้รักสามัคคี อันเป็นการพัฒนาอย่างยั่งยืน (สุรศักดิ์ อินศรีไกร, ๒๕๖๑, น. ๗ - ๑๒)

๒.๓ พระบรมราโชบายด้านการศึกษา

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ ได้มีพระราชปณิธานที่มุ่งสร้างความรู้ สร้างโอกาสแก่เยาวชนไทยที่มีฐานะยากจนยากลำบาก แต่ประพฤติดี มีความสามารถในการศึกษา ให้ได้รับโอกาสทางการศึกษา ที่มั่นคงต่อเนื่องในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จนสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีตามความสามารถของแต่ละคน เป็นการลงทุนเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถและศักยภาพแก่เยาวชนไทย ต่อมาในปี ๒๕๕๓ ทรงมีพระราชดำริให้จัดตั้งมูลนิธิทุนการศึกษาพระราชทานสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร (ม.ท.ศ.) ขึ้นทรงให้นำโครงการทุนการศึกษาสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร มาอยู่ภายใต้การดำเนินงานของมูลนิธิฯ ด้วยพระราชปณิธานที่มุ่งสร้างโอกาสทางการศึกษาอย่างต่อเนื่องและมีความยั่งยืนสืบต่อไป พระบรมราโชบายของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร รัชกาลที่ ๑๐ ด้านการศึกษา การศึกษาต้องมุ่งสร้างพื้นฐานให้แก่ผู้เรียน ๔ ด้าน ดังนี้

๑. มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง ข้อนี้นี้มีคำขยายว่า ต้องมีความรู้ความเข้าใจที่มีต่อชาติบ้านเมือง ยึดมั่นในศาสนา มั่นคงในสถาบันพระมหากษัตริย์ และมีความเอื้ออาทรต่อครอบครัวและชุมชนของตน

๒. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม ข้อนี้นี้มีคำขยายว่า ให้รู้จักแยกแยะสิ่งที่ดี - ที่ถูก สิ่งชั่ว - สิ่งดี เพื่อปฏิบัติแต่สิ่งที่ดีที่ชอบที่พึงงาม ปฏิเสธสิ่งที่ไม่ดีที่ชั่ว เพื่อสร้างคนดีให้แก่บ้านเมือง

๓. มีงานทำมีอาชีพ ขอนี้มีคำขยายว่า ต้องให้เด็กฝึกงาน สู้งาน ทำงานจนสำเร็จ อบรมให้เรียนรู้การทำงาน ให้สามารถเลี้ยงตัวและเลี้ยงครอบครัวได้

๔. เป็นพลเมืองดี ขอนี้มีคำขยายว่า การเป็นพลเมืองดีเป็นหน้าที่ของทุกคน สถานศึกษาและสถานประกอบการต้องส่งเสริมให้ทุกคนมีโอกาสทำหน้าที่พลเมืองดี การเป็นพลเมืองดี หมายถึง การมีน้ำใจ มีความเอื้ออาทร ต้องทำงานอาสาสมัคร งานบำเพ็ญประโยชน์ “เห็นอะไรที่จะทำเพื่อบ้านเมืองได้ก็ต้องทำ” พระองค์ท่านยังทรงสืบสานพระราชปณิธานหรือพระราชกระแสรับสั่งรัชกาลที่ ๙ เรื่องการสร้างคนดีให้แก่บ้านเมือง ต้องหาแนวทางสร้างคนดีก่อน แล้วจึงจะไปสู่เด็กเป็นคนดีและพัฒนาให้เป็นคนเก่ง ครูต้องมีศรัทธาที่แรงกล้าเพื่อทำให้เด็กเป็นคนดี คือ สิ่งที่สอนและอบรมผู้เรียนให้มีองค์ความรู้มีอุปนิสัยติดตัว (Character Education) ๕ ด้าน คือ ศีลธรรม จริยธรรม มารยาท วินัย และวัฒนธรรม เพื่อให้คนไทยเป็นผู้มีมารยาท มีวินัย มีความรับผิดชอบในหน้าที่ และเป็นพลเมืองดีของชาติโดยการศึกษา แบ่งเป็น ๒ ส่วน คือ การสอน และการอบรม ซึ่งเปรียบเสมือนต้นไม้ที่มีส่วนของลำต้นและราก (อ้างถึงใน สุรศักดิ์ อินศรีไกร, ๒๕๖๑, น. ๗ - ๑๒)

๒.๔ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ในการพัฒนาประเทศ ดังนี้ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” และได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศตามวิสัยทัศน์ ๖ ยุทธศาสตร์ คือ

๑. ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง
๒. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
๓. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
๔. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
๕. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
๖. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ
(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, ๒๕๖๓)

๒.๕ ยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ภายใต้วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งได้กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญฯ โดยยึดยุทธศาสตร์ชาติเป็นจุดเน้นด้านการศึกษาที่จะดำเนินการ ๖ ด้าน คือ ๑) ความมั่นคง ๒) การสร้างความสามารถในการแข่งขัน ๓) การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน ๔) การสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม ๕) การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ ๖) การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

จุดเน้นสำคัญ นโยบาย แนวทางหลักการดำเนินงานและโครงการสำคัญของกระทรวงศึกษาธิการ โดยยึดกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๖ ด้านเป็นหลักในการดำเนินการให้เป็นรูปธรรม ดังนี้

๑. ด้านความมั่นคง แนวทางหลัก : พัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน เน้นการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดความปรองดอง ความสามัคคี เพื่อนช่วยเพื่อนโดยใช้รูปแบบ Active Learning

๒. ด้านการผลิต พัฒนากำลังคนและสร้างความสามารถในการแข่งขัน แนวทางหลัก ผลิต พัฒนากำลังคนและงานวิจัยที่สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ

๓. ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน แนวทางหลักการพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล

๓.๑ การจัดการศึกษาเด็กปฐมวัย

๑) กระทรวงศึกษาธิการ รับผิดชอบดูแลเด็กระดับชั้นอนุบาล ๑ ถึงระดับชั้นอนุบาล ๓ (เด็กอายุ ๓ - ๕ ปี)

๒) หน่วยงานอื่น อาทิ กระทรวงมหาดไทย รับผิดชอบดูแลเด็กของศูนย์เด็กเล็ก

๓.๒ การส่งเสริม ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม

๑) เรื่องคุณธรรม เน้นการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในเด็ก เยาวชนและต่อยอดการสร้างความคิด ซึ่งโมเดลการสร้างความคิดมีหลายทาง ทั้งในโรงเรียนคุณธรรม โรงเรียนวิถีพุทธและโครงการยุวทูตความดี

๒) รมรณรงค์ให้เด็ก “เกลียดการโกง ความไม่ซื่อสัตย์”

๓.๓ การพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตร การเรียนการสอน

๑) หลักสูตรมีความยืดหยุ่น ชุมชนท้องถิ่นสามารถออกแบบหลักสูตรเองได้

๒) ปรับปรุงหลักสูตร โดยเพิ่ม ๓ วิชาซึ่งอยู่ในกรอบเดิม ได้แก่ วิชาภูมิศาสตร์ ICT และ Design and Technology โดยวิชา ICT และ Design and Technology เป็นการสนับสนุนช่วยเหลือจากประเทศอังกฤษและประเทศสหรัฐอเมริกา

๓) เน้นกิจกรรมการอ่านโดยเฉพาะการอ่านให้เด็กอนุบาลฟังและการปรับปรุงห้องสมุด

๔) เน้นการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบ Active Learning ในห้องเรียนปกติและกิจกรรมเสริมโดยกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ เป็นกิจกรรม/วิธีการย่อย โดยเฉพาะรองรับผลการทดสอบ PISA และ STEM Education

๕) ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา แนวทางหลัก: โอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา

๖) ด้านการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตประชาชนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม แนวทางหลัก: พัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอนการสร้างจิตสำนึก/ความตระหนักในการพัฒนาอย่างยั่งยืนและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, ๒๕๖๓)

๒.๖ แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ได้มุ่งเน้นการปลูกฝัง ระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ ส่งเสริมให้คนไทยเป็นคนมีคุณธรรม มีความรักชาติ มีความศรัทธา และยึดมั่นในหลักคำสอนของศาสนา มีความเคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข นำไปสู่การเป็นองค์กรคุณธรรมและสังคมแห่งคุณธรรม โดยมีวิสัยทัศน์ “เป็นองค์กรหลักในการส่งเสริมคุณธรรมในการศึกษาทุกระดับเพื่อเป็นรากฐานที่สำคัญในการดำรงชีวิต” จึงได้กำหนด ยุทธศาสตร์แผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรม กระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกอบด้วย ๓ ยุทธศาสตร์หลัก และ ๓ กลยุทธ์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์

๑. วางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมในสังคมไทยผ่านกลไกทางการศึกษา

๒. สร้างความเข้มแข็งในระบบการบริหารจัดการด้านการส่งเสริมคุณธรรมของกระทรวงศึกษาธิการ ให้เป็นเอกภาพ

๓. สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการส่งเสริมคุณธรรมของกระทรวงศึกษาธิการ

กลยุทธ์

๑. วางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมของสถาบันการศึกษาและสถาบันครอบครัว และนำวัฒนธรรมไทยมาเป็นฐานเสริมสร้างคุณธรรมให้แก่สังคมไทย

๒. สร้างและพัฒนาระบบบริหารจัดการงานด้านส่งเสริมคุณธรรม และพัฒนาศักยภาพบุคลากรผู้ทำหน้าที่ในการส่งเสริมคุณธรรม

๓. สร้าง พัฒนา และขยายเครือข่ายขับเคลื่อนคุณธรรม โดยสร้างระบบบริหารจัดการเครือข่าย และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรมและการคลังในการส่งเสริมเครือข่ายคุณธรรมตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด แบ่งเป็น ๒ ระยะ

๑. ระยะสั้น กำหนดกรอบระยะเวลา ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๑ (๑ ปี)

๑.๑ ทุกส่วนราชการ/หน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการมีโครงการ/กิจกรรมในแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมกระทรวงศึกษาธิการ

๑.๒ ทุกส่วนราชการ/หน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการมีผู้รับผิดชอบในการติดตาม ประเมินผลตามแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมกระทรวงศึกษาธิการ

๑.๓ ทุกส่วนราชการในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการผ่านเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานในระดับดีมาก (ร้อยละ ๘๐)

๒. ระยะปานกลาง กำหนดกรอบระยะเวลา ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ (๕ ปี)

๒.๑ ทุกส่วนราชการ หน่วยงาน และสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการมีการส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการส่งเสริมคุณธรรมในองค์กร

๒.๒ ทุกสถานศึกษาที่จัดการศึกษาภาคบังคับในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการมีการเสริมสร้าง คุณธรรมจริยธรรม และธรรมาภิบาลในสถานศึกษา

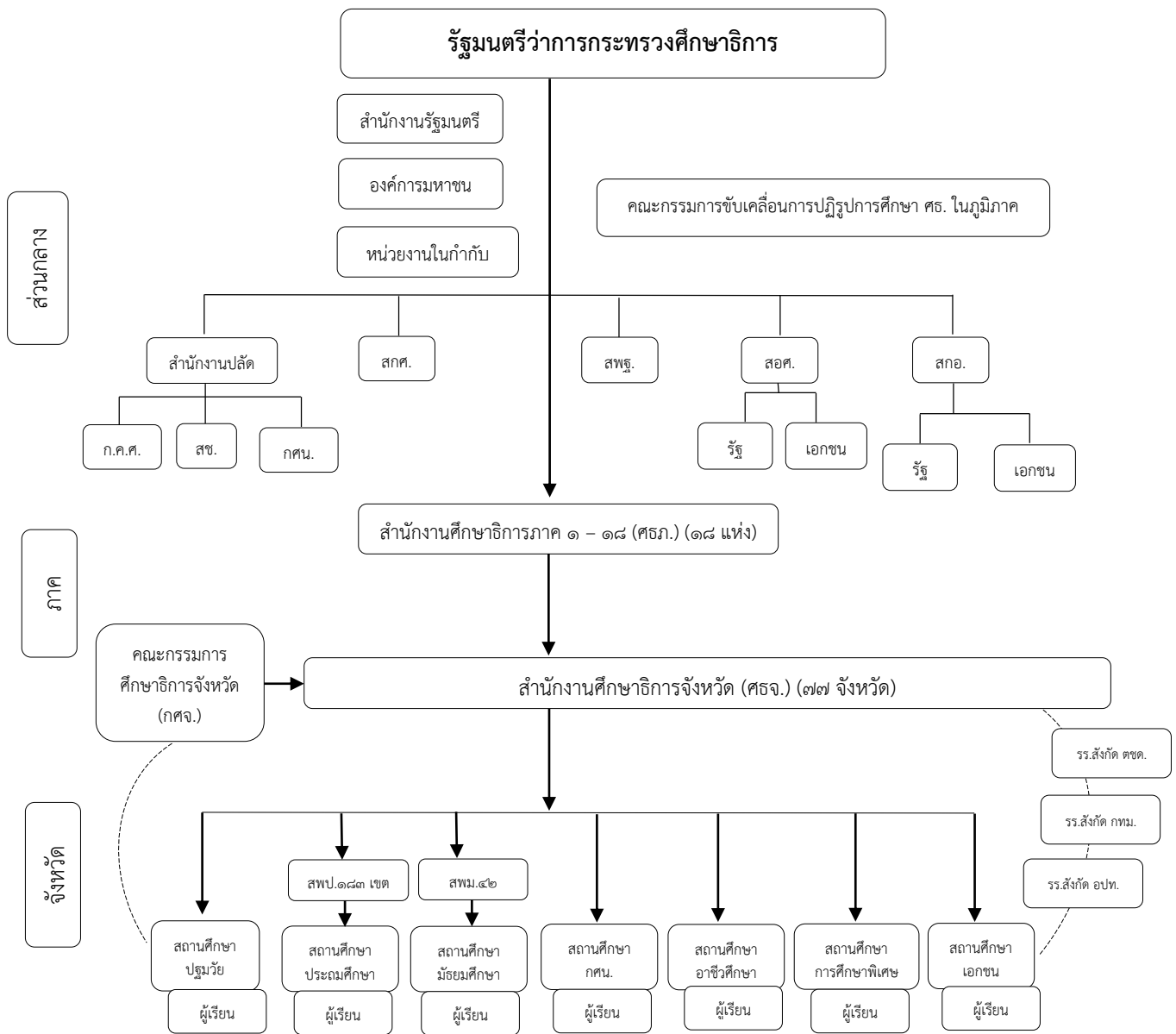
๒.๓ ทุกส่วนราชการในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการผ่านเกณฑ์การประเมินคุณธรรม และความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน โดยมีคะแนนภาพรวมสูงกว่าร้อยละ ๘๐

๓. ความเป็นมาและรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

ความเป็นมาและรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ดังนี้

๓.๑ รูปแบบการบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการแนวใหม่

หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ได้ออกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๑๐/๒๕๕๙ เรื่อง การบริหารราชการของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาคและคำสั่งที่ ๑๑/๒๕๕๙ เรื่องการบริหารราชการของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาคโดยมีโครงสร้างการบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาคและคำสั่งที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่องการปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ปรากฏดังภาพที่ ๒ ดังนี้

ภาพที่ ๒ โครงสร้างการบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค

จากภาพข้างต้น พบว่า กระทรวงศึกษาธิการมีการปรับปรุงแบบการบริหารราชการแนวใหม่ โดยการแต่งตั้งองค์คณะบุคคลและจัดตั้งหน่วยงานใหม่ ดังนี้

๓.๑.๑ การแต่งตั้งองค์คณะบุคคล ประกอบด้วย

๓.๑.๑.๑ คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค
 คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค เป็นคณะกรรมการบริหารระดับกระทรวงศึกษาธิการ ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๐ ประกอบด้วย

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ	ประธานกรรมการ
(๒) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการ
(๓) เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	กรรมการ
(๔) เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	กรรมการ
(๕) เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา	กรรมการ
(๖) เลขาธิการสภาการศึกษา	กรรมการ
(๗) ประธานสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย	กรรมการ
(๘) ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	กรรมการ
(๙) ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (๑) กำหนดทิศทางในการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการในระดับภูมิภาคหรือจังหวัด
- (๒) โอนกิจการ ทรัพย์สิน หนี้ และเงินงบประมาณของส่วนราชการใดในกระทรวงศึกษาธิการ ไปเป็นของส่วนราชการอื่นในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการตามบัญชีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ประกาศกำหนด รวมทั้งพิจารณาการจัดสรรงบประมาณให้แก่หน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการในระดับ ภูมิภาคหรือจังหวัด

(๓) วางแผนงานเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของกระทรวงศึกษาธิการในระดับภูมิภาค หรือจังหวัด

(๔) เกลี่ยอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เงินงบประมาณและทรัพย์สิน ของส่วนราชการต่าง ๆ ของกระทรวงศึกษาธิการได้ทั้งกระทรวง โดยต้องไม่เพิ่มอัตรากำลังคนและงบประมาณ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการปฏิรูปการศึกษาและการบริหารราชการของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค

(๕) แต่งตั้ง โอน หรือย้ายผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา หรือผู้ปฏิบัติในงาน ตำแหน่งต่าง ๆ ในหน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการในระดับภูมิภาคหรือจังหวัด ทั้งนี้ ตามประเภท หรือระดับตำแหน่งที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการกำหนด

(๖) สั่งให้ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา หรือผู้ปฏิบัติงานในตำแหน่งต่าง ๆ ในหน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการในระดับภูมิภาคหรือจังหวัด หยุดการปฏิบัติหน้าที่หรือให้พ้นจากตำแหน่ง

(๗) แต่งตั้งคณะกรรมการการศึกษาธิการจังหวัดตามข้อ ๙

(๘) แต่งตั้งคณะกรรมการและคณะทำงานเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานได้ตามความจำเป็น

(๙) เชิญข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ปฏิบัติงานอื่นในหน่วยงานของรัฐ หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องมาสอบถามข้อเท็จจริง รวมทั้งเรียกเอกสารจากหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องมาเพื่อประกอบการพิจารณา

๓.๑.๑.๒ คณะกรรมการการศึกษาธิการจังหวัด “กศจ.”

ภายหลังจากการยุบเลิกคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในแต่ละพื้นที่การศึกษาให้แต่ละจังหวัดมีคณะกรรมการการศึกษาธิการจังหวัด เรียกโดยย่อว่า “กศจ.” ประกอบด้วย

(๑) ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ

(๒) ศึกษาธิการภาคในพื้นที่ที่รับผิดชอบ เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และผู้แทนสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นกรรมการ

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนไม่เกินหกคน ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการแต่งตั้งโดยความชอบของคณะกรรมการขับเคลื่อนตามข้อ ๒ โดยอย่างน้อยต้องมีผู้แทนองค์กรภาคเอกชน ผู้แทนองค์กรวิชาชีพ และผู้แทนภาคประชาชน ด้านละหนึ่งคน

(๕) ศึกษาธิการจังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ

(๖) รองศึกษาธิการจังหวัด เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

กศจ. อาจแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการด้วยก็ได้ ให้ กศจ. มีหน้าที่ในเขตจังหวัดดังต่อไปนี้

(๑) อำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา

(๒) กำหนดยุทธศาสตร์แนวทางการจัดการศึกษาและการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท ประสานและส่งเสริมการบริหารและการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กร ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย

(๓) พิจารณาและให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาการศึกษา

(๔) พิจารณาและให้ความเห็นชอบกรอบการประเมินผลการปฏิบัติงานและตัวชี้วัดในการดำเนินงาน
ในลักษณะตัวชี้วัดร่วมของส่วนราชการหรือหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

(๕) เสนอความเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อ
คณะกรรมการขับเคลื่อน ตามข้อ ๒

(๖) กำกับ เร่งรัด ตามติดและประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนราชการหรือหน่วยงานและ
สถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

(๗) วางแผนการจัดการศึกษาและพิจารณาเสนอแนะการจัดสรรงบประมาณให้แก่สถานศึกษา

(๘) เสนอคณะกรรมการขับเคลื่อนตามข้อ ๒ เพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดตามข้อ ๙

(๙) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานตามความจำเป็นเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานของ กศจ.
ซึ่งอย่างน้อยต้องมีคณะกรรมการบริหารราชการเชิงยุทธศาสตร์และคณะกรรมการเกี่ยวกับการพัฒนา
การศึกษา โดยนำองค์ประกอบของ ออกศจ. มาใช้บังคับโดยอนุโลมในการเสนอและการแต่งตั้งคณะกรรมการ
หรือคณะทำงานพรรคหนึ่งต้องคำนึงถึงวงเงินงบประมาณที่ได้รับความคุ้มค่าความประหยัดความรวดเร็ว
และไม่เป็นการเพิ่มขึ้นตอนในการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่จำเป็น

(๑๐) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนดหรือตามที่คณะกรรมการขับเคลื่อนตามข้อ ๒ มอบหมาย
สำหรับกรุงเทพมหานคร ให้คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค
ทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานคร

นอกจากนี้คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ตามที่ได้รับโอนมาจากคณะกรรมการ
เขตพื้นที่การศึกษาตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ มีดังนี้

(๑) กำกับ ดูแล จัดตั้ง ยุบรวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษาตามหลักเกณฑ์
และวิธีการที่กระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

(๒) ประสานส่งเสริมและสนับสนุนสถานศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษา

(๓) ประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษาสอดคล้องกับนโยบาย
และมาตรฐานการศึกษา

(๔) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กร
วิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่
การศึกษา

(๕) กำหนดระเบียบการแบ่งส่วนราชการภายในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือส่วน
ราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น

(๖) กำหนดระเบียบว่าด้วยอำนาจหน้าที่ของสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือส่วนราชการ
ที่เรียกชื่ออย่างอื่น

(๗) กำหนดระเบียบการมอบอำนาจของผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า
ให้ข้าราชการในสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้ปฏิบัติราชการแทน

(๘) ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ข้างต้น

(๙) ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดหรือตามที่ได้รับมอบหมาย

คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้กำหนดให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(๑) ประกาศรายละเอียดเกี่ยวกับการส่งเด็กเข้าเรียนในสถานศึกษาและการจัดสรรโอกาสเข้าศึกษาต่อระหว่างสถานศึกษาที่อยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ รวมทั้งแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ปกครองเด็กทราบก่อนเด็กเข้าเรียนในสถานศึกษาเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

(๒) ดำเนินการให้เด็กในวัยการศึกษาภาคบังคับอายุย่างเข้าปีที่เจ็ดจนถึงอายุย่างเข้าปีที่สิบหกได้เข้าเรียนในสถานศึกษา

(๓) พิจารณารายงานพนักงานเจ้าหน้าที่ในกรณีไม่สามารถดำเนินการให้เด็กได้เข้าเรียนในสถานศึกษาเพื่อให้เด็กได้เข้าเรียนในสถานศึกษา

(๔) จัดการศึกษาเป็นพิเศษสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสาร และการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการหรือทุพพลภาพหรือเด็กซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส หรือเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการศึกษาภาคบังคับด้วยรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสม รวมทั้งการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการและความช่วยเหลือไปตามความจำเป็นเพื่อประกันโอกาสและความเสมอภาคในการได้รับการศึกษาภาคบังคับ

คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้กำหนดให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา มีอำนาจหน้าที่ให้ความเห็นชอบประกาศสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในการแบ่งส่วนภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นกลุ่มงานหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากลุ่มงาน

คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายกระทรวงกำหนดจำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหาการเลือกประธานและกรรมการวาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๔๙ ได้กำหนดให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา มีอำนาจหน้าที่พิจารณาให้ประธานกรรมการหรือกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ้นจากตำแหน่งเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ ทำให้เสื่อมเสียต่อสถานศึกษาหรือหย่อนความสามารถ คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายกระทรวงกำหนดจำนวนหลักเกณฑ์และวิธีการได้มาของคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้กำหนดให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา มีอำนาจหน้าที่พิจารณาให้กรรมการ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาออก เพราะมีความประพฤติเสื่อมเสียบกพร่องต่อหน้าที่ หรือหย่อนความสามารถ

คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้กำหนดให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจหน้าที่พิจารณาอนุญาต หรือเลิกการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว หากเห็นว่าครอบครัวไม่จัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษา

คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยสิทธิของบุคคลในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในศูนย์การเรียน พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้กำหนดให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจหน้าที่พิจารณาอนุญาตการจัดตั้งศูนย์การเรียนที่มีนักเรียนเกินกว่า ๕๐ คน แต่ไม่เกิน ๑๐๐ คน

นอกจากนี้ ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดตั้ง รวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้กำหนดให้คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) พิจารณาอนุญาตการจัดตั้งสถานศึกษาตามคำร้องขอของบุคคล นิติบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่ยื่นคำร้องขอให้จัดตั้งสถานศึกษาต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

(๒) พิจารณารวมสถานศึกษาตั้งแต่สองแห่งขึ้นไป เพื่อให้สถานศึกษามีการบริหารและจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพเกิดผลดีแก่ผู้เรียน ทั้งในด้านสิทธิ โอกาส และคุณภาพการศึกษา โดยจัดเป็นชั้นหรือช่วงชั้น

(๓) พิจารณาเลิกสถานศึกษา เมื่อสถานศึกษานั้นไม่มีนักเรียนที่จะจัดการเรียนการสอนหรือจำนวนนักเรียนลดลงจนไม่สามารถพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาได้

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการขยายชั้นเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้กำหนดให้คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) พิจารณาให้ความเห็นชอบในการขยายชั้นเรียนระดับประถมศึกษา

(๒) พิจารณาและให้ความเห็นในการขยายชั้นเรียนระดับมัธยมศึกษา เพื่อเสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ต่อไป

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้กำหนดให้คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) พิจารณาให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบ งานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเสนอ ในเรื่องดังต่อไปนี้

ก) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น

ข) การวางแผนงานด้านวิชาการ

ค) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

(๒) พิจารณาให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบงานด้านงบประมาณของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเสนอในเรื่องดังต่อไปนี้

ก) การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข) การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ค) การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ

ง) การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

จ) การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษาสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานคร

(๓) พิจารณาให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบงานด้านการบริหารบุคคลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเสนอ ในเรื่องการวางแผนอัตรากำลัง

(๔) พิจารณาให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบงานด้านการบริหารงานทั่วไปของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเสนอ ดังต่อไปนี้

ก) การวางแผนการบริหารงานการศึกษา

ข) การกำหนดการแนวทางการรับนักเรียนและจัดสรรโอกาสทางการศึกษา

ค) การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

(๕) พิจารณาให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบงานด้านงบประมาณของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเสนอในเรื่องดังต่อไปนี้

ก) การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข) การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ค) การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ

ง) การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

จ) การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษาสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานคร

(๖) รับทราบรายงานกรณีศึกษาประเภทที่ ๑ นำเอารายวิชามาเพิ่มหรือปรับใช้ในหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการปฏิบัติภารกิจตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดให้ศึกษาธิการจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ เมื่อคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดมีมติ ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาประการใดแล้ว ศึกษาธิการจังหวัดมีหน้าที่ที่จะต้องนำข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการไปปฏิบัติ ในการปฏิบัติงานมีหน่วยงานทางการศึกษาทุกสังกัดในจังหวัดช่วยเหลือส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติภารกิจของศึกษาธิการจังหวัดทุกหน่วยงาน จึงต้องติดต่อประสานงานกันอย่างใกล้ชิดทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ทั้งนี้ โดยมีเป้าหมายร่วมกันคือทำให้การบริหารจัดการศึกษาในจังหวัดเป็นไปอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ

๓.๑.๑.๓ คณะอนุกรรมการศึกษาธิการจังหวัด

คณะอนุกรรมการศึกษาธิการจังหวัด เรียกโดยย่อว่า “อกศจ. มีบทบาทหน้าที่ช่วยเหลือการปฏิบัติงานของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด “กศจ.” เพื่อให้การบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในจังหวัด เป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะอนุกรรมการศึกษาธิการจังหวัด ประกอบด้วย

- (๑) บุคคล ซึ่ง กศจ. แต่งตั้งจากผู้ซึ่งเป็น กศจ. เป็นประธานอนุกรรมการ
- (๒) บุคคล ซึ่ง กศจ. แต่งตั้งจากผู้ซึ่งเป็น กศจ. จำนวนสองคน เป็นอนุกรรมการ
- (๓) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือผู้อำนวยการสถานศึกษา กศจ. แต่งตั้งจำนวนสองคน เป็นอนุกรรมการ
- (๔) ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่ง กศจ. แต่งตั้งจำนวนไม่เกินสามคน เป็นอนุกรรมการ
- (๕) ศึกษาธิการจังหวัด เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

๓.๑.๒ การจัดตั้งหน่วยงานใหม่

๓.๑.๒.๑ สำนักงานศึกษาธิการภาค

จากข้อเท็จจริงที่ปรากฏให้เห็นถึงสภาพปัญหาในการจัดการการศึกษาของประเทศใน ส่วนภูมิภาคทั้งในด้านโครงสร้างขององค์กร ด้านระบบบริหารจัดการ และด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องซึ่งปัญหาเหล่านี้ ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาเยาวชนซึ่งเป็นทรัพยากรมนุษย์และกำลังคนที่สำคัญในการพัฒนา ประเทศ และเป็นอุปสรรคต่อการขับเคลื่อนและการพัฒนาทางการศึกษาของประเทศให้มีประสิทธิภาพ ทัดเทียมนานาประเทศ แม้ที่ผ่านมามากคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติได้มีความพยายามในการแก้ไขปัญหาด้วยการ กำหนดมาตรการและกลไกขึ้น โดยมีคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติมาหลายฉบับ แต่โดยเหตุ ที่สภาพปัญหาการจัดการการศึกษาของประเทศในส่วนภูมิภาคมีความซับซ้อนและสั่งสมมาเป็นเวลานาน จึงเป็นเหตุให้ต้องมีการกำหนดมาตรการและกลไกเพิ่มเติม เพื่อให้ปัญหาโดยส่วนใหญ่ได้รับการแก้ไขโดยเร็ว เพื่อประโยชน์ในการเตรียมการและรองรับการปฏิรูปการศึกษาอันเป็นเรื่องสำคัญเรื่องหนึ่งในการปฏิรูป ประเทศ ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับที่ได้รับความเห็นชอบจากประชามติได้บัญญัติไว้ ให้มีการจัดตั้งสำนักงานศึกษาธิการภาค จำนวนสิบแปดภาค สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาค ของกระทรวงศึกษาธิการลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๐ เพื่อปฏิบัติภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการในระดับพื้นที่ ทำหน้าที่ขับเคลื่อนการศึกษาในระดับภาคและจังหวัด โดยการอำนวยความสะดวก ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนา การศึกษาแบบร่วมมือและบูรณาการกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานอื่นหรือภาคส่วน ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่นั้น ๆ โดยมีศึกษาธิการภาคเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้าง ในสำนักงานศึกษาธิการภาค ขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ให้มีรองศึกษาธิการภาค จำนวน หนึ่งคน ช่วยเหลืองานศึกษาธิการภาค และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการแต่งตั้งศึกษาธิการภาค และรองศึกษาธิการภาคจากข้าราชการในกระทรวงศึกษาธิการตามที่ปลัดกระทรวงศึกษาธิการเสนอ

สำนักงานศึกษาธิการภาค มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (๑) กำหนดยุทธศาสตร์และบทบาทการพัฒนาภาคต่าง ๆ ให้เชื่อมโยงและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ ทิศทางการดำเนินงานตามข้อ ๓ (๑) นโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ และยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด รวมทั้งการพัฒนาด้านอื่น ๆ ในพื้นที่รับผิดชอบตามศักยภาพและโอกาส ของบุคคลและชุมชนในแต่ละพื้นที่

(๒) สนับสนุนการพัฒนาจังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ การวิจัยและพัฒนา

(๓) กำกับดูแล ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบ

(๔) สนับสนุนการตรวจราชการ และติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการในพื้นที่รับผิดชอบ

(๕) ประสานการบริหารงานระหว่างราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาคให้เกิดการพัฒนาอย่างบูรณาการในระดับพื้นที่ของหลายจังหวัด โดยยึดการมีส่วนร่วมและประโยชน์สุขของประชาชนเป็นหลัก

(๖) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย ให้มีศึกษาธิการภาคเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างในสำนักงานศึกษาธิการภาค มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการภาคและให้มีรองศึกษาธิการภาคจำนวนหนึ่งคน เพื่อช่วยเหลืองานศึกษาธิการภาค ทั้งนี้ ผู้ที่จะดำรงตำแหน่งรองศึกษาธิการภาคต้องเป็นผู้ที่ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับสูง หรือศึกษาธิการจังหวัดอยู่ก่อนวันที่คำสั่งนี้ใช้บังคับ

ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุศึกษาธิการภาค และสั่งบรรจุ และแต่งตั้งรองศึกษาธิการภาค จากข้าราชการในกระทรวงศึกษาธิการ

๓.๑.๒.๒ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

ในแต่ละจังหวัดให้มีสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อปฏิบัติภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด การปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ นโยบาย และยุทธศาสตร์ของส่วนราชการต่าง ๆ ที่มอบหมายและให้มีอำนาจหน้าที่ในเขตจังหวัด ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบงานธุรการของ กศจ. ออกศจ. คณะอนุกรรมการบริหารราชการเชิงยุทธศาสตร์ คณะอนุกรรมการเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษา คณะอนุกรรมการและคณะทำงาน รวมทั้งปฏิบัติงานราชการที่เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของ กศจ. และตามที่ กศจ. มอบหมาย

(๒) จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาและแผนปฏิบัติการ

(๓) สั่งการ กำกับ ดูแล เร่งรัด ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนราชการหรือหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการให้เป็นไปตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ

(๔) จัดระบบ ส่งเสริม และประสานงานเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา

(๕) ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาเพื่อคนพิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ

(๖) ดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

(๗) ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ การนิเทศและแนวทางการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท รวมทั้งติดตามและประเมินผลระบบบริหารและการจัดการศึกษา

(๘) ดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบด้านการบริหาร การเงินและการบัญชีของส่วนราชการ หรือหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

(๙) ส่งเสริมและประสานงานการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และการกีฬาเพื่อการศึกษา

(๑๐) ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเอกชน

(๑๑) ปฏิบัติภารกิจตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการหรือตามที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งปฏิบัติภารกิจเกี่ยวกับราชการประจำทั่วไปของกระทรวงศึกษาธิการ และประสานงานต่าง ๆ ในระดับจังหวัด ทั้งนี้ ขอนำเสนอรายละเอียดบทบาทตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการศึกษาธิการจังหวัด ดังนี้

ตารางที่ ๑ บทบาทหน้าที่ในการกำกับดูแล

ที่	บทบาทของคณะกรรมการการศึกษาธิการจังหวัด
๑	กำกับ ดูแล การบริหารจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้เป็นไปตามกฎระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ นโยบายและวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา (มาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓)
๒	กำกับดูแลการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ นโยบาย และวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา (มาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓)

ขั้นตอนการปฏิบัติ

๑. ศึกษาระเบียบ กฎหมาย นโยบาย และวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาประเภทต่างๆ

๒. วางแผนกำกับดูแลสถานศึกษา

๓. ตรวจสอบสถานศึกษาเพื่อกำกับติดตามการปฏิบัติงาน

๔. เสนอแนะให้คำแนะนำในการบริหารจัดการศึกษา

ตารางที่ ๒ บทบาทในการประสานส่งเสริมและสนับสนุน

ที่	บทบาทของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด
๑	ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน สถานศึกษาเอกชน (มาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓)
๒	ประสาน และส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา (มาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓)
๓	ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา (มาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓)
๔	รับทราบรายงานประจำปีเกี่ยวกับภารกิจของสถานศึกษา (มาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓)

ขั้นตอนการปฏิบัติ

๑. ศึกษานโยบายมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานรูปแบบและวิธีการจัดการศึกษา
๒. วางแผนการประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็น
๓. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาให้จัดการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐาน
๔. เสนอแนะให้คำปรึกษา

ตารางที่ ๓ บทบาทในการพิจารณา

ที่	บทบาทของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด
๑	พิจารณาให้ความเห็นชอบประกาศสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในการแบ่งส่วนราชการเป็นกลุ่มงานหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากลุ่มงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์การแบ่งส่วนราชการภายในเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖)
๒	พิจารณาให้ความเห็นชอบประกาศสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในสถานศึกษาใดมีสภาพและลักษณะการปฏิบัติงานที่แตกต่างจากสถานศึกษาทั่วไป (ข้อ ๕ แห่งกฎกระทรวงกำหนดจำนวนกรรมการคุณสมบัติหลักเกณฑ์วิธีการสรรหาการเลือกประธานกรรมการและกรรมการวารสารการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๔๖)
๓	พิจารณาจัดตั้ง ยุบรวม หรือเลิกสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา (ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดตั้งรวมหรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๐)

ที่	บทบาทของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด
๔	พิจารณาอนุญาต หรือเลิกการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว (ข้อ ๓ แห่งกฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว พ.ศ. ๒๕๔๗)
๕	พิจารณาอนุญาตจัดตั้งศูนย์การเรียนที่มีนักเรียนเกินกว่า ๕๐ คน แต่ไม่เกิน ๑๐๐ คน (ข้อ ๕ (๒) แห่งกฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิของบุคคลในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในศูนย์การเรียน พ.ศ. ๒๕๕๔)
๖	พิจารณาให้ความเห็นชอบการขยายชั้นเรียนในระดับประถมศึกษาและพิจารณาให้ความเห็นชอบการขยายชั้นเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ข้อ ๕ ข้อ ๖ และข้อ ๗ แห่งระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการขยายชั้นเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๓)
๗	พิจารณาให้ประธานกรรมการหรือกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพ้นจากตำแหน่งเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ทำให้เสื่อมเสียต่อสถานศึกษาหรือหย่อนความสามารถ (ข้อ ๗ (๓) แห่งกฎกระทรวงกำหนดจำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือกประธานกรรมการและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๖)
๘	พิจารณาให้กรรมการที่เป็นผู้แทนบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐ กรรมการที่เป็นผู้แทนผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของเอกชน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการติดตามตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาออก เพราะมีความประพฤติเสื่อมเสียบกพร่องต่อหน้าที่หรือหย่อนความสามารถ (กฎกระทรวงกำหนดจำนวนหลักเกณฑ์ และวิธีการได้มาของคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลและนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘)
๙	พิจารณาให้ความเห็นชอบในการบริหารและการจัดการศึกษาที่เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาในการปฏิบัติงานตามกรอบภารกิจทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ วิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ตามที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเสนอ (ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๐)

ขั้นตอนการปฏิบัติ

๑. ศึกษาระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๒. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตรวจสอบข้อมูลเสนอคณะกรรมการการศึกษาธิการจังหวัด

๓. คณะกรรมการการศึกษาธิการจังหวัดพิจารณาให้ความเห็นชอบดำเนินการดังนี้

๓.๑ แจ้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการตามระเบียบต่อไป

๓.๒ เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเห็นชอบหรือพิจารณา

ตารางที่ ๔ บทบาทในการกำหนดหลักเกณฑ์ระเบียบข้อบังคับ

ที่	บทบาทของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด
๑.	กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการแบ่งส่วนราชการภายในและอำนาจหน้าที่ของสถานศึกษาที่จัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานหรือส่วนราชการที่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่นในเขตพื้นที่การศึกษา (มาตรา ๓๔ (๒) แห่ง พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓)
๒	กำหนดระเบียบให้ผู้อำนวยการสถานศึกษา มอบอำนาจให้ข้าราชการอื่นในสถานศึกษา (มาตรา ๔๕ (๖) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓)

ขั้นตอนการปฏิบัติ

๑. รับข้อเสนอความเห็นเรื่องการออกระเบียบต่าง ๆ ตามที่กำหนด จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
๒. ศึกษากฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง
๓. จัดทำร่างระเบียบหรือประกาศต่างๆตามที่กฎหมายกำหนด
๔. พิจารณาและตรวจสอบความถูกต้องตามกฎหมาย
๕. ประกาศใช้ระเบียบ

ตารางที่ ๕ บทบาทในการปฏิบัติตามกฎหมายกฎกระทรวงและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ที่	บทบาทของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด
๑	ประกาศรายละเอียดเกี่ยวกับการส่งเด็กเข้าเรียนในสถานศึกษาและจัดสรรโอกาสให้เด็กเรียนต่อ การศึกษาภาคบังคับ (มาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕)
๒	ดำเนินการให้เด็กในวัยการศึกษาภาคบังคับอายุย่างเข้าปีที่เจ็ดจนถึงอายุย่างเข้าปีที่สิบหกได้เข้า เรียนในสถานศึกษา (มาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕)
๓	ดำเนินการให้มีจัดการศึกษาเป็นพิเศษสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสาร และการเรียนรู้ หรือร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ หรือเด็ก ซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแล หรือด้อยโอกาส หรือเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ให้ได้รับ การศึกษาภาคบังคับด้วยรูปและวิธีการที่เหมาะสม รวมทั้งการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการ และความช่วยเหลืออื่นใดตามความจำเป็น เพื่อประกันโอกาสและความเสมอภาคในการได้รับ การศึกษาภาคบังคับ

ขั้นตอนการปฏิบัติ

๑. ศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕ และระเบียบอื่นๆที่เกี่ยวข้อง
๒. ตรวจสอบข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา
๓. ทบทวนการปฏิบัติงาน
๔. สรุปและนำเสนอผลการปฏิบัติงาน

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด “กศจ.” ที่โอนมาจากคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๕๓ มีดังนี้

(๑) พิจารณากำหนดนโยบายการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งการกำหนดจำนวน และอัตราตำแหน่งและเกลี่ยอัตรากำลังให้สอดคล้อง กับนโยบายการบริหารงานบุคคลระเบียบหลักเกณฑ์วิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

(๒) พิจารณาให้ความเห็นชอบการบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

(๓) ให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการพิจารณาความดีความชอบของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหาร ในหน่วยงานการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาและข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่ การศึกษา

(๔) พิจารณาเกี่ยวกับเรื่องการดำเนินการทางวินัยการออกจากราชการการอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

(๕) ส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนา การสร้างเสริมขวัญกำลังใจ การปกป้องคุ้มครองระบบคุณธรรม การจัดสวัสดิการ การยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในหน่วยงานการศึกษา ของเขตพื้นที่การศึกษา

(๖) กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษาในหน่วยงานการศึกษาในเขตพื้นที่

(๗) จัดทำและพัฒนาฐานข้อมูลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในหน่วยงานการศึกษาในเขต พื้นที่การศึกษา

(๘) จัดทำรายงานประจำปีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษาในหน่วยงานการศึกษาเพื่อเสนอ ก.ค.ศ.

(๙) พิจารณาให้ความเห็นชอบเรื่องการบริหารงานบุคคลในเขตพื้นที่การศึกษาที่ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ ของผู้บริหารของหน่วยงานการศึกษา

(๑๐) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติหรือกฎหมายอื่นหรือตามที่ ก.ค.ศ. มอบหมาย

๓.๒ รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

๓.๒.๑ ขอบข่ายงานสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ประกอบด้วย

๓.๒.๑ กลุ่มอำนวยการ มีขอบข่ายงาน ประกอบด้วย งานธุรการของ กศจ.

งานราชการประจำทั่วไปและประสานงาน งานบริหารทั่วไป งานบริหารการเงิน งานบัญชี งานพัสดุ การบริหารงานและการควบคุมภายใน งานประชาสัมพันธ์ อาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและยานพาหนะ งานบริหารงานบุคคล และงานพัฒนาองค์กร

๓.๒.๒ กลุ่มบริหารงานบุคคล มีขอบข่ายงาน ประกอบด้วย งานธุรการ และงานสรรหาบรรจุ และแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

งานธุรการของคณะอนุกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (อกศจ.) และคณะทำงานที่เกี่ยวข้องรวมทั้งปฏิบัติงานราชการที่เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของ อกศจ. และตามที่ อกศจ. มอบหมาย เสนอแนะเกี่ยวกับงานที่กำหนดจำนวนและอัตราตำแหน่งให้สอดคล้องกับนโยบายการบริหารงานบุคคล ระเบียบ หลักเกณฑ์ และวิธีการที่ ก.ค.ศ. เสนอแนะเกี่ยวกับการพิจารณาวิทยฐานะ ความดีความชอบ การเสริมสร้างขวัญกำลังใจ การยกย่องเชิดชูเกียรติ และสิทธิประโยชน์อื่นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริมการพัฒนาเสริมสร้างและปกป้องระบบคุณธรรมของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

งานสรรหาบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พิจารณาเสนอความดีความชอบของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษาในหน่วยงานการศึกษาและข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในจังหวัด เสริมสร้างขวัญกำลังใจ การยกย่องเชิดชูเกียรติและสิทธิประโยชน์อื่นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จัดทำแผนและส่งเสริมการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในหน่วยงานสถานศึกษา จัดทำทะเบียนประวัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบ จัดทำมาตรฐานคุณภาพงาน กำหนดภาระงานขั้นต่ำและเกณฑ์การประเมินผลงานสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบ ประเมินคุณภาพการบริหารงานบุคคล และจัดทำรายงานการบริหารงานบุคคลเสนอ อกศจ. เพื่อเสนอ กศจ. และส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการและวิชาชีพ

๓.๒.๓ กลุ่มนโยบายและแผน มีขอบข่ายงาน ประกอบด้วย งานเลขานุการคณะอนุกรรมการเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษา งานจัดทำข้อเสนอยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาการศึกษาจังหวัด งานเลขานุการคณะอนุกรรมการบริหารเชิงยุทธศาสตร์ในส่วนของอำนาจหน้าที่คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดเกี่ยวกับภารกิจของกลุ่มนโยบายและแผน งานแผนพัฒนาการศึกษาธิการจังหวัด (แผนระยะปานกลาง) งานจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการศึกษาของจังหวัดประจำปีงบประมาณ งานจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเพื่อเสนอขอตั้งงบประมาณ งานติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานการพัฒนาการศึกษา งานวิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณ งานจัดทำส่งเสริม สนับสนุนระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศทางการศึกษา เพื่อการวางแผนการบริหารจัดการศึกษา การติดตาม ประเมินผล และรายงานงานติดตามการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีและงบประมาณอื่น ๆ ที่ได้รับจัดสรรเพื่อให้ผู้รับผิดชอบดำเนินการให้บรรลุตามเป้าหมาย งานร่วมกับสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านการขอตั้งงบประมาณของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย และงานวิจัยเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนางานด้านนโยบายและแผน

๓.๒.๔ กลุ่มพัฒนาการศึกษา มีขอบข่ายงาน ประกอบด้วย งานร่วมรับผิดชอบงานธุรการของคณะอนุกรรมการเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษาและคณะทำงานที่เกี่ยวข้อง การพัฒนาการศึกษา และคณะทำงานที่เกี่ยวข้องรวมทั้งปฏิบัติงานราชการที่เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.) มอบหมายร่วมกับกลุ่มนโยบายและแผน งานดำเนินการเกี่ยวกับการจัดตั้ง ยุบ รวม เลิก

และโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน งานจัดระบบ ส่งเสริม และประสานงานเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาและระบบบริการอิเล็กทรอนิกส์ที่มีประสิทธิภาพและสามารถให้บริการโดยสะดวก รวมถึงการพัฒนาบุคลากรให้ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง งานระบบและประสานงานเครือข่ายเทคโนโลยี ข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา งานส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรเพื่อการใช้ข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา งานผลิต พัฒนา และวิจัยเพื่อการศึกษาและระบบบริการอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการศึกษา งานสนับสนุนการศึกษาเพื่อคนพิการ ผู้ด้อยโอกาสและผู้มีความสามารถพิเศษ งานส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการและผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา งานประสาน ส่งเสริมและสนับสนุนผู้ที่มีความสามารถพิเศษ งานทุนการศึกษา งานระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา งานประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมการศึกษา งานส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา งานจัดระบบการประสาน สนับสนุน ช่วยเหลือและการรายงานเหตุพิบัติและภาวะวิกฤตทางการศึกษา งานส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันและการแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา งานส่งเสริม สนับสนุนการให้ความรู้ในด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา งานส่งเสริม สนับสนุนโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข งานส่งเสริม สนับสนุนให้หน่วยงานทางการศึกษา สถานศึกษาจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา งานส่งเสริมและประสานงานการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมและการกีฬาเพื่อการศึกษา งานส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาทุกระดับและทุกประเภทประสานและส่งเสริมการบริหารและการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา เพื่อสร้างโอกาสความเสมอภาคและความเท่าเทียมกันทางสังคม และงานส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาเฉพาะกิจ เฉพาะรุ่นและเฉพาะพื้นที่

๓.๒.๕ กลุ่มลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน มีขอบข่ายงาน ประกอบด้วย งานส่งเสริมการน้อมนำพระบรมราโชวาทด้านการศึกษา งานส่งเสริม สนับสนุนการน้อมนำพระบรมราโชวาทด้านการศึกษา พระราชปณิธาน พระราชกระแสด้านการศึกษาและโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่เกี่ยวกับการศึกษา งานส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคง ของสถาบันหลักของชาติและความปรองดอง สมานฉันท์ งานสร้างจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม มีคุณธรรม จริยธรรมและนำแนวคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในการดำเนินชีวิต งานส่งเสริมความประพฤตินักเรียน

๓.๒.๖ กลุ่มส่งเสริมสถานศึกษาเอกชน มีขอบข่ายงาน ประกอบด้วย งานส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชน งานส่งเสริมการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษาเอกชน งานดำเนินการเกี่ยวกับการออกใบอนุญาตจัดตั้งโรงเรียนเอกชน งานดำเนินการเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงกิจการโรงเรียนเอกชน งานส่งเสริมการอุดหนุน กองทุนสงเคราะห์และสวัสดิการ งานข้อมูลสารสนเทศและแผนสถานศึกษาเอกชน และงานเลขานุการคณะกรรมการประสานและส่งเสริมการศึกษาเอกชนในระดับจังหวัด

๓.๒.๗ กลุ่มตรวจสอบภายใน มีขอบข่ายงาน ประกอบด้วย การปฏิบัติงานตรวจสอบรายงานผลการปฏิบัติงานตรวจสอบ การสอบทานและประเมินผลการควบคุมภายใน การสอบทานการปฏิบัติงานด้านบัญชีตามเกณฑ์กรมบัญชีกลาง การติดตามการใช้จ่ายงบประมาณในส่วนของงบลงทุนการประเมินผล และการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายใน

๓.๒.๘ กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผล มีขอบข่ายงาน ประกอบด้วย งานปฏิบัติงานสนับสนุนการตรวจราชการ งานปฏิบัติบูรณาการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล งานบริหารราชการเชิงยุทธศาสตร์ งานพัฒนามาตรฐาน และประกันคุณภาพการศึกษา งานพัฒนาระบบการจัดการศึกษาตลอดชีวิต

จะเห็นได้ว่า สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมีขอบข่ายภาระงานที่ยุ่งยากและสลับซับซ้อน เพราะเป็นศูนย์กลางการพัฒนาการศึกษาโดยภาพรวมของจังหวัด แต่ผู้บริหารองค์กรและบุคลากรยังขาดคู่มือการปฏิบัติงานที่ใช้เป็นแนวทางการพัฒนาสำนักงานสู่องค์กรคุณธรรม ความโปร่งใส ให้เป็นที่ศรัทธา เชื่อมมั่นของผู้ร่วมพัฒนาทางการศึกษาของจังหวัดทุกฝ่าย รวมถึงผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้น

๔. แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานสำหรับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

๔.๑ ความเป็นมา

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ได้พัฒนาเครื่องมือการประเมินเชิงบวกเพื่อเป็นมาตรการป้องกันการทุจริต และเป็นกลไกในการสร้างความตระหนักให้หน่วยงานภาครัฐมีการดำเนินงานอย่างโปร่งใสและมีคุณธรรม โดยใช้ชื่อว่า “การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA)” (ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๖๓, น. ๑ - ๑๗)

การประเมิน ITA ได้เริ่มดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบันมีการขยายขอบเขตและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นตามลำดับ ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๑ เห็นชอบให้หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงานให้ความร่วมมือและเข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ โดยใช้แนวทางและเครื่องมือการประเมินตามที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด

ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ศึกษาทบทวนรายละเอียดแนวทางการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ โดยมุ่งเน้นการออกแบบการขับเคลื่อนการประเมินอย่างเป็นระบบ ลดภาระของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ลดการใช้จ่ายงบประมาณและเพิ่มประสิทธิภาพของการป้องกันการทุจริตเชิงรุก ประกอบกับได้พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศรองรับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment System: ITAS) ซึ่งเป็นศูนย์กลางในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ทันสมัย สามารถบริหารจัดการข้อมูลได้อย่างรวดเร็วและทำให้การดำเนินงานประเมินสามารถทำได้อย่างรวดเร็วและเป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ การประเมินรูปแบบใหม่นี้ได้เริ่มทดลองใช้นำร่องในการประเมินสำหรับองค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่น ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และใช้ในการประเมินหน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศอย่างเป็นมาตรฐานเดียวกันในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่ผ่านมา และประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการมีส่วนทำให้หน่วยงานภาครัฐหันมาให้ความสำคัญกับการกำกับดูแลการดำเนินงานให้มีคุณธรรม ทั้งการบริหารงานภายในหน่วยงาน และการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงานให้เกิดประโยชน์สูงสุด ต่อผู้มารับบริการ ประชาชน และสังคมรวมไปถึงกระตุ้นให้หน่วยงานภาครัฐให้ความสำคัญต่อข้อมูลต่าง ๆ ที่จะต้องมีการเปิดเผยต่อสาธารณชนอีกด้วย

จากความสำคัญของการประเมิน ITA ข้างต้น ทำให้แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นที่ ๒๑ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ได้นำผลการประเมิน ITA ไปกำหนดตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายของแผนแม่บท โดยในระยะแรก (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) กำหนดค่าเป้าหมายให้หน่วยงานภาครัฐที่มีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ (๘๕ คะแนนขึ้นไป) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

๔.๒ ผลการประเมิน ITA ของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้เข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส ในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency: ITA) ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นต้นมาซึ่งมีผลการประเมินฯ ในภาพรวม ดังนี้ (คะแนนเต็มร้อยละ ๑๐๐)

ปีงบประมาณ	พ.ศ. ๒๕๕๗	พ.ศ. ๒๕๕๘	พ.ศ. ๒๕๕๙	พ.ศ. ๒๕๖๐	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒
คะแนน ITA	๗๒.๗๕	๗๘.๙๐	๗๗.๘๔	๘๓.๘๐	๘๖.๕๐	๘๗.๙๖

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ในภาพรวมได้คะแนนเท่ากับร้อยละ ๘๗.๙๖ จากคะแนนเต็ม ๑๐๐ ซึ่งอยู่ในอันดับที่ ๕๔๒ ของ ๘,๐๕๘ หน่วยงานทั้งหมด อยู่ในอันดับที่ ๑๗ ของ ๖๐ กระทรวงศึกษาที่เข้าร่วมประเมินฯ และอยู่ใน อันดับที่ ๗ ของ ๑๑ ส่วนราชการ/หน่วยงานในสังกัดและในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการที่เข้าร่วม การประเมินฯ ถือว่าคุณธรรมและความโปร่งใสการดำเนินงานระดับสูงมาก รายละเอียดในแต่ละตัวชี้วัด จำแนกได้ดังนี้

๑) ตัวชี้วัดการปฏิบัติหน้าที่ ร้อยละ ๘๘.๔๘	}	(IIT)
๒) ตัวชี้วัดการใช้งบประมาณ ร้อยละ ๗๗.๔๗		
๓) ตัวชี้วัดการใช้อำนาจ ร้อยละ ๘๒.๒๖		
๔) ตัวชี้วัดการใช้ทรัพย์สินของราชการ ร้อยละ ๗๗.๐๙		
๕) ตัวชี้วัดการแก้ไขปัญหาการทุจริต ร้อยละ ๗๕.๓๒		
๖) ตัวชี้วัดคุณภาพการดำเนินงาน ร้อยละ ๘๖.๒๙	}	(EIT)
๗) ตัวชี้วัดที่ ๗ ประสิทธิภาพการสื่อสาร ร้อยละ ๘๖.๙๔		
๘) ตัวชี้วัดที่ ๘ การปรับปรุงการทำงาน ร้อยละ ๘๑.๖๗		
๙) ตัวชี้วัดที่ ๙ การเปิดเผยข้อมูล ร้อยละ ๙๒.๑๔	}	(OIT)
๑๐) ตัวชี้วัดที่ ๑๐ การป้องกันการทุจริต ร้อยละ ๙๒.๑๔		

โดยผู้ประเมินฯ มีข้อเสนอแนะในการพัฒนาคุณธรรมและความโปร่งใสในการทำงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการจากผลการประเมิน ดังนี้

- ๑) ควรตรวจสอบและลงโทษทางวินัยต่อเจ้าหน้าที่ผู้กระทำการทุจริตอย่างจริงจัง
- ๒) กลุ่มงานตรวจสอบของหน่วยงานควรมีความเป็นอิสระ ไม่ถูกแทรกแซง ปราศจากอคติมีความเป็นกลางและให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์
- ๓) ในการเผยแพร่ข้อมูลของหน่วยงานควรมีช่องทางที่หลากหลาย เข้าถึงง่ายมีการพัฒนาการดำเนินงาน/การให้บริการของหน่วยงาน โดยเปิดโอกาสให้ผู้มารับบริการมีส่วนร่วมเพื่อปรับปรุงการดำเนินงาน การบริการให้เกิดความโปร่งใสมีการปรับปรุงวิธีการและขั้นตอนการดำเนินงานให้ดีขึ้น
- ๔) ควรกำหนดมาตรการ กลไก หรือการวางระบบในการตรวจสอบในภาพรวมของหน่วยงาน โดยเพิ่มเติมในส่วนของคำสั่งหรือข้อสั่งการอย่างเป็นทางการ จากผู้บริหารสูงสุดหรือผู้บริหารที่ได้รับมอบหมายอำนาจที่เกี่ยวกับประเด็นเหล่านี้ในภาพรวม มีกรอบแนวทางของการตรวจสอบที่มีรายละเอียดของวิธีการตรวจสอบและขั้นตอนการตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตามคู่มือหรือมาตรฐานการปฏิบัติงานในทุกภารกิจ รวมถึงกลไกการกำกับติดตามกระบวนการตรวจสอบในภาพรวมอย่างชัดเจน

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ เป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุก ที่หน่วยงานทั่วประเทศจะต้องดำเนินการ โดยในปัจจุบันมีส่วนราชการและหน่วยงานเข้าร่วมการประเมินดังกล่าว ได้แก่ กรมหรือเทียบเท่า องค์การมหาชน รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐอื่น ๆ ในสังกัดกระทรวง หน่วยงานของรัฐที่ไม่สังกัดกระทรวง หน่วยงานของรัฐที่ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี จังหวัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การอิสระ องค์การอัยการ ศาล (หน่วยงานตุลาการ) และหน่วยงานในสังกัดรัฐสภา และหน่วยงานภาครัฐที่มีลักษณะเฉพาะ ได้แก่ สถาบันอุดมศึกษา (ในกำกับของรัฐ) และกองทุน (นิติบุคคล) นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานที่นำการประเมิน ITA ไปขยายผลสู่หน่วยงานในสังกัด เช่น สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ขยายผลโดยการนำไปประเมินกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไปสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ และโรงพยาบาลชุมชน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานนำไปประเมินกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ๒๒๕ เขต และขยายการประเมินไปสู่โรงเรียน

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ มีหน่วยงานส่วนกลางที่ตั้งอยู่ในภูมิภาค จำนวน ๙๖ หน่วยงาน ประกอบด้วยสำนักงานศึกษาธิการภาค จำนวน ๑๘ หน่วยงาน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด จำนวน ๗๗ หน่วยงานและศูนย์ประสานงานและบริหารการศึกษาจังหวัดชายแดนใต้ จำนวน ๑ หน่วยงาน การนำเครื่องมือการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ไปขยายผล เพื่อดำเนินการประเมินกับสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนับเป็นการส่งเสริมกลไกการขับเคลื่อนการบริหารราชการที่มีธรรมาภิบาลของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และเป็นการยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการ โดยหน่วยงานที่เข้ารับการประเมินฯ สามารถนำผลการประเมินมาพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงานและการให้บริการให้เกิดประสิทธิผลอย่างมีประสิทธิภาพ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สำนักงานปลัดกระทรวงได้อนุมัติหลักการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA)

สำหรับสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยใช้แบบตรวจการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment: OIT) ตามคู่มือการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity & Transparency Assessment: ITA) สำหรับสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ทั้งนี้ให้ทุกสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด รวม ๙๕ หน่วยงาน เข้าร่วมการประเมินฯ ในครั้งนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

แบบตรวจการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment: OIT) สำหรับสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. หน่วยงานเป้าหมายในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่เข้ารับการประเมินรับทราบระดับการเปิดเผยข้อมูล และการป้องกันการทุจริต ทำให้เกิดความตระหนักและให้ความสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักธรรมาภิบาลมากยิ่งขึ้น

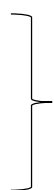
๒. หน่วยงานเป้าหมายในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการที่เข้ารับการประเมินได้นำข้อเสนอแนะจากการประเมินฯ ไปจัดทำแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมเพื่อปรับปรุงพัฒนาหน่วยงานด้านการเปิดเผยข้อมูลและการป้องกันการทุจริต

๓. ประชาชนมีความเชื่อมั่นศรัทธามากยิ่งขึ้น และพึงพอใจต่อการบริหารราชการของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการโดยรวม

๔.๓ เกณฑ์การประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

สำนักงาน ป.ป.ช. พัฒนาเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ตามข้อมูลผลการวิจัยและข้อมูลทางวิชาการเพื่อให้เกิดการสนับสนุนต่อการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index: CPI) ของประเทศไทย ทำให้เกณฑ์การประเมินมีเนื้อหาครอบคลุมหลายด้าน ซึ่งเกี่ยวข้องกับคุณธรรม ความโปร่งใส และการทุจริต ทั้งที่มีลักษณะการทุจริตทางตรงและการทุจริตทางอ้อม รวมไปถึงบริบทแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการทุจริต ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานในการนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไข ลดโอกาสหรือความเสี่ยงที่จะเกิดการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ โดยเกณฑ์การประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำแนกออกเป็น ๑๐ ตัวชี้วัด ได้แก่

- ๑) การปฏิบัติหน้าที่
- ๒) การใช้งบประมาณ
- ๓) การใช้อำนาจ
- ๔) การใช้ทรัพย์สินของราชการ
- ๕) การแก้ไขปัญหาการทุจริต

ข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมายถึง บุคลากรของหน่วยงานภาครัฐ ตั้งแต่ระดับผู้บริหาร ผู้อำนวยการ/หัวหน้า ข้าราชการ/พนักงาน ไปจนถึงลูกจ้าง/พนักงานจ้าง ที่ทำงานให้กับหน่วยงานภาครัฐเป็นระยะ ไม่น้อยกว่า ๑ ปี

๖) คุณภาพการดำเนินงาน	}	ข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมายถึง บุคคล นิติบุคคล บริษัทเอกชน หรือหน่วยงานของรัฐอื่น ที่เคยมารับบริการหรือมาติดต่อตามภารกิจของหน่วยงานภาครัฐ นับตั้งแต่ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นต้นมา
๗) ประสิทธิภาพการสื่อสาร		
๘) การปรับปรุงระบบการทำงาน		
๙) การเปิดเผยข้อมูล	}	ข้อมูลจากเว็บไซต์ หมายถึง เว็บไซต์หลักของหน่วยงานภาครัฐ
๑๐) การป้องกันการทุจริต		

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงศึกษาธิการได้นำเกณฑ์การประเมิน ITA เฉพาะตัวชี้วัดที่ ๙ การเปิดเผยข้อมูล และตัวชี้วัดที่ ๑๐ การป้องกันการทุจริต ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินระดับการเผยแพร่ข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นปัจจุบันบนเว็บไซต์ของหน่วยงานให้สาธารณชนได้รับทราบมาเป็นกรอบสำหรับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมายถึง บุคลากรของหน่วยงานภาครัฐ ตั้งแต่ระดับผู้บริหาร ผู้อำนวยการ/หัวหน้าข้าราชการ/พนักงานไปจนถึงลูกจ้าง/พนักงานจ้าง ที่ทำงานให้กับหน่วยงานภาครัฐมาเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปี ข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก หมายถึง บุคคล นิติบุคคล บริษัทเอกชน หรือหน่วยงานของรัฐอื่น ที่เคยมารับบริการหรือมาติดต่อตามภารกิจของหน่วยงานภาครัฐ นับตั้งแต่ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นต้นมา ข้อมูลจากเว็บไซต์ หมายถึง เว็บไซต์หลักของหน่วยงานภาครัฐ

๔.๔ รายละเอียดตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดที่ ๙ การเปิดเผยข้อมูล

เป็นตัวชี้วัดที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินการเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันบนเว็บไซต์ของหน่วยงานที่เปิดเผยข้อมูลต่างๆ ของหน่วยงานให้สาธารณชนได้รับทราบใน ๕ ประเด็น คือ (๑) ข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ ข้อมูลพื้นฐาน ข่าวประชาสัมพันธ์ และการปฏิสัมพันธ์ข้อมูล (๒) การบริหารงาน ได้แก่ แผนดำเนินงาน การปฏิบัติงานและการให้บริการ (๓) การบริหารเงินงบประมาณ ได้แก่ แผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี และการจัดซื้อจัดจ้างหรือการจัดหาพัสดุ (๔) การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล ได้แก่ นโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคล การดำเนินการตามนโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคล และหลักเกณฑ์การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล และ (๕) การส่งเสริมความโปร่งใสในหน่วยงาน ได้แก่ การจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ และการเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วม ซึ่งการเผยแพร่ข้อมูลในประเด็นข้างต้นแสดงถึงความโปร่งใสในการบริหารงานและการดำเนินงานของหน่วยงาน ตัวชี้วัดที่ ๙ การเปิดเผยข้อมูล ประกอบด้วย ๕ ตัวชี้วัดย่อย (๒๙ ข้อมูล) ดังนี้

ตารางที่ ๖ รายละเอียดตัวชี้วัดที่ ๙ การเปิดเผยข้อมูล

ข้อ	ข้อมูล	องค์ประกอบข้อมูล
๑	โครงสร้าง	<ul style="list-style-type: none"> - แสดงแผนผังแสดงโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการของหน่วยงาน - ประกอบด้วยตำแหน่งที่สำคัญ และการแบ่งส่วนงานภายใน เช่น สำนัก กอง ศูนย์ ฝ่าย ส่วน กลุ่ม เป็นต้น
๒	ข้อมูลผู้บริหาร	<ul style="list-style-type: none"> - แสดงรายนามของผู้บริหารของหน่วยงาน (คนปัจจุบัน) - ประกอบด้วยชื่อ - นามสกุล ตำแหน่ง รูปถ่าย ช่องทางการติดต่อผู้บริหารสูงสุดหรือหัวหน้าหน่วยงาน และผู้ดำรงตำแหน่งทางการบริหารของหน่วยงาน <p>ข้อสังเกต</p> <ul style="list-style-type: none"> - รูปถ่ายของผู้บริหารควรเป็นรูปถ่ายสีและอาจมีประวัติของผู้บริหารด้วย - หากตำแหน่งว่าง ณ ปัจจุบัน ขอให้ระบุไว้ด้วยว่า “ตำแหน่งว่าง”
๓	อำนาจหน้าที่	<ul style="list-style-type: none"> - แสดงข้อมูลหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานตามที่กฎหมายกำหนด <p>ข้อสังเกต</p> <ul style="list-style-type: none"> - เปลี่ยนหัวข้อที่ปรากฏบนเว็บไซต์จากเดิม “อำนาจและหน้าที่” เป็น “หน้าที่และอำนาจ” - ควรสรุปหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานไว้ด้วย
๔	แผนยุทธศาสตร์หรือแผนพัฒนาหน่วยงาน	<ul style="list-style-type: none"> - แสดงแผนการดำเนินการกิจของหน่วยงานที่มีระยะมากกว่า ๑ ปี - มีข้อมูลรายละเอียดของแผนฯ เช่น ยุทธศาสตร์หรือแนวทาง เป้าหมาย ตัวชี้วัด เป็นต้น - เป็นแผนที่มีระยะเวลาบังคับใช้ครอบคลุมปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ (แผนการดำเนินการกิจ หมายถึง แผนยุทธศาสตร์ และแผนพัฒนาการศึกษาของหน่วยงาน) <p>ข้อสังเกต</p> <ul style="list-style-type: none"> - ควรแสดงข้อมูลในปีที่ผ่านมาไว้ด้วย - ควรแสดงข้อมูลแผนระยะสั้น หรือแผนระยะกลางเป็นอย่างน้อย
๕	ข้อมูลการติดต่อ	<p>แสดงข้อมูลการติดต่อ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ที่อยู่หน่วยงาน - หมายเลขโทรศัพท์ - หมายเลขโทรสาร - ที่อยู่ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ - แผนที่ตั้งหน่วยงาน

ข้อ	ข้อมูล	องค์ประกอบข้อมูล
		ข้อสังเกต - ต้องมีข้อมูลทั้ง ๕ หัวข้อ เปิดเผยแพร่บนเว็บไซต์หลักของหน่วยงาน - อาจเพิ่มแผนที่ Google Map
๖	กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	- แสดงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานหรือการปฏิบัติงานของหน่วยงาน ข้อสังเกต - อาจทำเป็นแบนเนอร์บนหน้าเว็บไซต์หลักของหน่วยงาน - ควรจัดหมวดหมู่ของข้อมูลให้ชัดเจน
๗	ข่าวประชาสัมพันธ์	- แสดงข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่หรือภารกิจของหน่วยงาน - เป็นข้อมูลข่าวสารที่เกิดขึ้นในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อสังเกต - ควรทำเป็นแบนเนอร์ ตัววิ่งหรือตัวกระพริบให้สะดุดตาบนหน้าเว็บไซต์หลักของหน่วยงาน - ควรจัดหมวดหมู่ของข่าวให้ชัดเจน - แสดงข่าวให้เป็นปัจจุบัน
๘	Q&A	- แสดงช่องทางที่บุคคลภายนอกสามารถสอบถามข้อมูลต่างๆ ได้และหน่วยงานสามารถสื่อสารให้คำตอบกับผู้สอบถามได้ โดยมีลักษณะเป็นการสื่อสารได้สองทาง เช่น Web board, กล่องข้อความ - ตอบเป็นต้น - สามารถเชื่อมโยงไปยังช่องทางข้างต้นได้จากเว็บไซต์หลักของหน่วยงาน ข้อสังเกต - ต้องแสดงให้เห็นว่ามีการถาม - ตอบที่เป็นการโต้ตอบกัน (Two - way communication) ใน Web board หรือกล่องข้อความ - ควรมีคำอธิบายข้อกำหนดเบื้องต้นในการใช้ Web board บนเว็บไซต์
๙	Social Network	- แสดงเครือข่ายสังคมออนไลน์ของหน่วยงาน เช่น Facebook, Twitter, Instagram เป็นต้น - สามารถเชื่อมโยงไปยังช่องทางข้างต้นได้จากเว็บไซต์หลักของหน่วยงาน ข้อสังเกต - ควรมีแบนเนอร์แสดงอยู่ในหน้าเว็บไซต์หลักของหน่วยงาน
๑๐	แผนดำเนินงานประจำปี	- แสดงแผนการดำเนินภารกิจของหน่วยงานที่มีระยะ ๑ ปี (แผนการดำเนินการ ภารกิจ หมายถึง แผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓) - มีข้อมูลรายละเอียดของแผนฯ เช่น โครงการหรือกิจกรรม งบประมาณ

ข้อ	ข้อมูล	องค์ประกอบข้อมูล
		<p>ที่ใช้ระยะเวลาในการดำเนินการ เป็นต้น</p> <ul style="list-style-type: none"> - เป็นแผนที่มีระยะเวลาบังคับใช้ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ <p>ข้อสังเกต</p> <ul style="list-style-type: none"> - ควรแสดงแผนปฏิบัติราชการประจำปีของปีที่ผ่านมา ๆ มาด้วย
๑๑	<p>รายงานกำกับติดตามการดำเนินงานประจำปี รอบ ๖ เดือน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - แสดงความก้าวหน้าในการดำเนินงานตามแผนดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ (ตาม “แบบ สงป. ๓๐๑”, “แบบ สงป. ๓๐๒” และ “แบบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ”) - มีเนื้อหาหรือรายละเอียดความก้าวหน้า เช่น ความก้าวหน้าการดำเนินการแต่ละโครงการ/กิจกรรม รายละเอียดงบประมาณที่ใช้ดำเนินงาน เป็นต้น - เป็นข้อมูลในระยะเวลา ๖ เดือนแรกของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓
๑๒	<p>รายงานการดำเนินงานประจำปี</p>	<ul style="list-style-type: none"> - แสดงผลการดำเนินงานตามแผนดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ - มีข้อมูลรายละเอียดสรุปผลการดำเนินงาน เช่น ผลการดำเนินการโครงการหรือกิจกรรม ผลการใช้จ่ายงบประมาณ ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ ผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย เป็นต้น เป็นรายงานผลของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒
๑๓	<p>คู่มือหรือมาตรฐานการปฏิบัติงาน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - แสดงคู่มือหรือแนวทางการปฏิบัติงานที่เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานใช้ยึดถือปฏิบัติให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน - มีข้อมูลรายละเอียดของการปฏิบัติงาน เช่น เป็นคู่มือปฏิบัติภารกิจใดสำหรับเจ้าหน้าที่หรือพนักงานตำแหน่งใด กำหนดวิธีการขั้นตอนการปฏิบัติอย่างไร เป็นต้น <p>ข้อสังเกต</p> <ul style="list-style-type: none"> - คู่มือหรือมาตรฐานการปฏิบัติงานของหน่วยงาน หมายถึง คู่มือเฉพาะของหน่วยงานที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ปฏิบัติงานจริง - คู่มือหรือมาตรฐานการปฏิบัติงานของหน่วยงานไม่หมายรวมถึงมาตรฐานกำหนดตำแหน่งของ ก.พ. และคำสั่งแบ่งงานภายในหน่วยงาน
๑๔	<p>แผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี</p>	<ul style="list-style-type: none"> - แสดงแผนการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานที่มีระยะ ๑ ปี (แสดงแผนการใช้จ่ายงบประมาณรายโครงการ/กิจกรรม เป็นรายไตรมาส) - มีข้อมูลรายละเอียดของแผนฯ เช่น งบประมาณตามแหล่งที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณตามประเภทรายการใช้จ่าย เป็นต้น

ข้อ	ข้อมูล	องค์ประกอบข้อมูล
		<ul style="list-style-type: none"> - เป็นแผนที่มีระยะเวลาบังคับใช้ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ <p>ข้อสังเกต</p> <ul style="list-style-type: none"> - ในการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะควรแสดงในรูปแบบไฟล์ PDF ที่แปลงมาจากไฟล์ word หรือไฟล์ excel ทั้งนี้ ไม่ควรใช้ไฟล์ PDF ที่สแกนมาจากเอกสาร - ตัวอย่าง “แผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี” ปรากฏในภาคผนวก
๑๕	รายงานการกำกับติดตามการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี รอบ ๖ เดือน	<ul style="list-style-type: none"> - แสดงความก้าวหน้าในการดำเนินงานตามแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี (ตาม “แบบ สงป. ๓๐๒” และ “แบบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ”) - มีข้อมูลรายละเอียดความก้าวหน้า เช่น ความก้าวหน้าการใช้จ่ายงบประมาณ เป็นต้น - เป็นข้อมูลในระยะเวลา ๖ เดือนแรกของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓
๑๖	รายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี	<ul style="list-style-type: none"> - แสดงผลการดำเนินงานตามแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ (ตามแบบ สงป. ๓๐๑ และ แบบ สงป. ๓๐๒ ในไตรมาส ๔ ของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒) - มีข้อมูลรายละเอียดสรุปผลการใช้จ่ายงบประมาณ เช่น ผลการใช้จ่ายงบประมาณ ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ ผลสัมฤทธิ์ตาม เป้าหมาย เป็นต้น - เป็นรายงานผลของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒
๑๗	แผนการจัดซื้อจัดจ้างหรือแผนการจัดหาพัสดุ	<ul style="list-style-type: none"> - แสดงแผนการจัดซื้อจัดจ้างหรือแผนการจัดหาพัสดุตามที่หน่วยงานจะต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ (แผนการจัดซื้อจัดจ้างตามวงเงินงบประมาณที่หน่วยงานได้รับการจัดสรร) - เป็นข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓
๑๘	ประกาศต่างๆ เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างหรือการจัดหาพัสดุ	<ul style="list-style-type: none"> - แสดงประกาศตามที่หน่วยงานจะต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ เช่น ประกาศเชิญชวน ประกาศผลการจัดซื้อจัดจ้าง เป็นต้น - เป็นข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓
๑๙	สรุปผลการจัดซื้อจัดจ้างหรือการจัดหาพัสดุรายเดือน	<ul style="list-style-type: none"> - แสดงสรุปผลการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงาน โดยสรุปผลการจัดซื้อจัดจ้างตาม “แบบสรุปผลการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือน”(แบบ สขร. ๑) - มีข้อมูลรายละเอียดผลการจัดซื้อจัดจ้าง เช่น งานที่จัดซื้อหรือจัดจ้าง

ข้อ	ข้อมูล	องค์ประกอบข้อมูล
		<p>วงเงินที่จะซื้อหรือจ้าง ราคากลาง วิธีการซื้อหรือจ้าง รายชื่อผู้เสนอราคา และราคาที่เสนอ ผู้ได้รับการคัดเลือกและราคาที่ตกลงซื้อหรือจ้าง เหตุผลที่คัดเลือกโดยสรุปเลขที่และวันที่ของสัญญาหรือข้อตกลงในการซื้อหรือจ้าง</p> <ul style="list-style-type: none"> - จำแนกข้อมูลเป็นรายเดือน เป็นประจำทุกเดือน (กรณีไม่มีการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือนใดให้ระบุว่า “ไม่มีการจัดซื้อจัดจ้าง”) - เป็นข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ <p>ข้อสังเกต</p> <ul style="list-style-type: none"> - ควรจัดทำข้อมูลทุกรายการที่หน่วยงานได้ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง - ตัวอย่าง “แบบ สขร. ๑” ปรากฏในภาคผนวก
๒๐	รายงานผลการจัดซื้อจัดจ้างหรือการจัดหาพัสดุประจำปี	<ul style="list-style-type: none"> - แสดงผลการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงาน ซึ่งเป็นข้อมูลตลอดระยะเวลาของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ - มีข้อมูลรายละเอียด เช่น งบประมาณที่ใช้ในการจัดซื้อจัดจ้าง ปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ เป็นต้น - เป็นรายงานผลของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ <p>ข้อสังเกต</p> <ul style="list-style-type: none"> - ตัวอย่าง “รายงานผลการจัดซื้อจัดจ้างหรือการจัดหาพัสดุประจำปี” ปรากฏในภาคผนวก
๒๑	นโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคล	<ul style="list-style-type: none"> - แสดงนโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคลของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการที่มีจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์เพื่อก่อให้เกิดการบริหารทรัพยากรบุคคลที่มีความโปร่งใสและมีคุณธรรม - เป็นนโยบายที่ยังใช้บังคับในหน่วยงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ <p>ข้อสังเกต</p> <ul style="list-style-type: none"> - หน่วยงานสามารถนำนโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคลของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการขึ้นบนเว็บไซต์หลักของหน่วยงานเพื่อเปิดเผยต่อสาธารณะ
๒๒	การดำเนินการตามนโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคล	<ul style="list-style-type: none"> - แสดงการดำเนินการตามนโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคล เช่น การวางแผนพัฒนาบุคลากร การสร้างความก้าวหน้าในสายอาชีพ การพัฒนาคุณภาพชีวิต การประเมินผลการปฏิบัติงาน การส่งเสริมจริยธรรมและรักษาวินัยของบุคลากรในหน่วยงาน เป็นต้น - เป็นการดำเนินการที่มีความสอดคล้องกับนโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคล ตามข้อ ๒๑ หรือเป็นไปตามกิจกรรมที่อยู่ภายใต้ นโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคล ตามข้อ ๒๑

ข้อ	ข้อมูล	องค์ประกอบข้อมูล
		<p>- เป็นการดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓</p> <p>ข้อสังเกต</p> <p>- ควรแสดงให้เห็นถึงการนำนโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคลในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ไปปฏิบัติ พร้อมทั้งผลการดำเนินการดังกล่าว</p>
๒๓	หลักเกณฑ์การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล	<p>แสดงหลักเกณฑ์การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคลของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - หลักเกณฑ์การสรรหาและคัดเลือกบุคลากร - หลักเกณฑ์การบรรจุและแต่งตั้งบุคลากร - หลักเกณฑ์การพัฒนาบุคลากร - หลักเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานบุคลากร - หลักเกณฑ์การให้คุณให้โทษและการสร้างขวัญกำลังใจ <p>- เป็นหลักเกณฑ์ที่ยังใช้บังคับในหน่วยงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓</p> <p>ข้อสังเกต</p> <p>- ต้องนำหลักเกณฑ์ครบทั้ง ๕ เรื่อง ขึ้นเปิดเผยบนเว็บไซต์หลักของหน่วยงาน</p>
๒๔	รายงานผลการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคลประจำปี	<ul style="list-style-type: none"> - แสดงผลการพัฒนาทรัพยากรบุคคลที่สอดคล้องกับการดำเนินงานตามนโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคล (ข้อ ๒๒) - มีข้อมูลรายละเอียดของการดำเนินการ เช่น ผลการดำเนินการตามนโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคล ผลการวิเคราะห์การพัฒนาทรัพยากรบุคคล เป็นต้น - เป็นรายงานผลของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ <p>ข้อสังเกต</p> <p>- หน่วยงานสามารถใช้รายงานฯ ที่จัดส่งสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือสำนักงาน ก.ค.ศ. ได้</p>
๒๕	แนวปฏิบัติการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ	<ul style="list-style-type: none"> - แสดงคู่มือหรือแนวทางการดำเนินการต่อเรื่องร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน - มีข้อมูลรายละเอียดของการปฏิบัติงาน เช่น รายละเอียดวิธีการที่บุคคลภายนอกจะทำการร้องเรียน รายละเอียดขั้นตอนหรือวิธีการในการจัดการต่อเรื่องร้องเรียน ส่วนงานที่รับผิดชอบ ระยะเวลาดำเนินการ เป็นต้น - เป็นข้อมูลในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ <p>ข้อสังเกต</p> <p>- เป็นแนวปฏิบัติที่ใช้บังคับในหน่วยงานครอบคลุมปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓</p>

ข้อ	ข้อมูล	องค์ประกอบข้อมูล
		<ul style="list-style-type: none"> - เป็นคู่มือหรือแนวทางการดำเนินการต่อเรื่องร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน โดยอาจนำมติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑ มาเป็นส่วนหนึ่งของแนวทางการดำเนินการของหน่วยงานในการเร่งรัดจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน - การดำเนินงานตามมติของคณะรัฐมนตรี วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑
๒๖	ช่องทางแจ้งเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ	<ul style="list-style-type: none"> - แสดงช่องทางที่บุคคลภายนอกสามารถแจ้งเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานผ่านทางช่องทางออนไลน์ (เป็นช่องทางที่สามารถเข้าไปแจ้งเรื่องร้องเรียนได้โดยตรงผ่านเว็บไซต์หลักของหน่วยงานภายใต้แบนเนอร์ “ช่องทางรับเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ”) - สามารถเข้าถึงหรือเชื่อมโยงไปยังช่องทางข้างต้นได้จากเว็บไซต์หลักของหน่วยงาน <p>ข้อสังเกต</p> <ul style="list-style-type: none"> - ควรแสดงให้เห็นว่าหน่วยงานมีการนำข้อร้องเรียนผ่านทางช่องทางดังกล่าวไปดำเนินการอย่างไร และมีผลการดำเนินการอยู่ในขั้นตอนใด
๒๗	ข้อมูลเชิงสถิติเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบประจำปี	<ul style="list-style-type: none"> - แสดงข้อมูลสถิติเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน (เป็นสถิติเรื่องร้องเรียนเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานจากทุกช่องทาง) - มีข้อมูลความก้าวหน้าของการจัดการเรื่องร้องเรียน เช่น จำนวนเรื่องร้องเรียนที่ดำเนินการแล้วเสร็จ เรื่องที่อยู่ระหว่างดำเนินการ เป็นต้น (กรณีไม่มีเรื่องร้องเรียนให้ระบุว่า “ไม่มีเรื่องร้องเรียน”) - เป็นข้อมูลในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ <p>ข้อสังเกต</p> <ul style="list-style-type: none"> - ควรมีสถิติเรื่องร้องเรียนฯ อย่างต่อเนื่อง ย้อนหลังจนถึงปีที่ประเมิน - กรณีหน่วยงานไม่มีเรื่องร้องเรียนการทุจริต ควรเปิดเผยข้อมูลด้วยการระบุจำนวน
๒๘	ช่องทางการรับฟังความคิดเห็น	<ul style="list-style-type: none"> - แสดงช่องทางที่บุคคลภายนอกสามารถแสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่หรือภารกิจของหน่วยงานผ่านทางช่องทางออนไลน์ (เป็นช่องทางที่สามารถเข้าไปร้องเรียนได้โดยตรงผ่านทางเว็บไซต์หลักของหน่วยงานภายใต้แบนเนอร์ “ช่องทางการรับฟังความคิดเห็น”)

ข้อ	ข้อมูล	องค์ประกอบข้อมูล
		<p>- สามารถเข้าถึงหรือเชื่อมโยงไปยังช่องทางข้างต้นได้จากเว็บไซต์ของหน่วยงาน</p> <p>ข้อสังเกต</p> <p>- บนเว็บไซต์หลักของหน่วยงานควรมีปุ่ม เมนู “สร้างความคิดเห็น” หรือ “กระทู้ใหม่” ให้ชัดเจน และมีเจ้าหน้าที่คอยติดตามข้อมูลในแต่ละกระทู้อยู่เสมอ</p> <p>- ควรมีการตอบโต้กับผู้แสดงความคิดเห็นว่า หน่วยงานได้รับข้อเสนอแนะหรือข้อคิดเห็นแล้ว</p>
๒๙	การเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วม	<p>- แสดงการดำเนินการหรือกิจกรรมที่แสดงถึงการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน เช่น ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือร่วมติดตามประเมินผล เป็นต้น</p> <p>- เป็นการดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓</p> <p>ข้อสังเกต</p> <p>- อาจแสดงเป็นภาพกิจกรรมของการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับหน่วยงาน</p> <p>- ควรมีการกำหนดไว้เป็นหลักเกณฑ์หรือขั้นตอนในคู่มือหรือหนังสือ หรือประกาศว่าเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมกับหน่วยงานอย่างไร</p> <p>- การมีส่วนร่วมอันเนื่องมาจากมีกฎหมายบังคับให้ปฏิบัติ ไม่เข้าข่ายเจตนารมณ์ของข้อความนี้ เช่น การประชาสัมพันธ์กฎหมาย</p>

ตัวชี้วัดที่ ๑๐ การป้องกันการทุจริต

เป็นตัวชี้วัดที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินการเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันบนเว็บไซต์ของหน่วยงาน เพื่อเปิดเผยแพร่การดำเนินการต่าง ๆ ของหน่วยงานให้สาธารณชนได้รับทราบใน ๒ ประเด็น คือ (๑) การดำเนินการ เพื่อป้องกันการทุจริต ได้แก่ เจตจำนงสุจริตของผู้บริหาร การประเมินความเสี่ยงเพื่อการป้องกันการทุจริต การเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กร และแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต และ (๒) มาตรการภายในเพื่อป้องกันการทุจริต ได้แก่ มาตรการภายในเพื่อส่งเสริมความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต ซึ่งการเผยแพร่ข้อมูลในประเด็นข้างต้นแสดงถึงการให้ความสำคัญต่อผลการประเมิน เพื่อนำไปสู่การจัดทำมาตรการส่งเสริมความโปร่งใสภายในหน่วยงาน และมีการกำกับติดตามการนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ตัวชี้วัดที่ ๑๐ การป้องกันการทุจริตประกอบด้วย ๒ ตัวชี้วัดย่อย (๑๐ ข้อมูล) ดังนี้

ตารางที่ ๗ รายละเอียดตัวชี้วัดที่ ๑๐ การป้องกันการทุจริต

ข้อ	ข้อมูล	องค์ประกอบข้อมูล
๓๐	เจตจำนงสุจริต ของผู้บริหาร	<ul style="list-style-type: none"> - แสดงเนื้อหาเจตนารมณ์หรือคำมั่นว่าจะปฏิบัติหน้าที่และบริหารหน่วยงานอย่างซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใสและเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล - ดำเนินการโดยผู้บริหารสูงสุดคนปัจจุบันของหน่วยงาน คำอธิบายเพิ่มเติมควรมีการแปลเป็นภาษาอังกฤษ เผยแพร่ในรูปแบบต่างๆ เช่น จัดทำเป็น วีดีโอ ภาพข่าว ประกอบ ฯลฯ <p>ข้อสังเกต</p> <ul style="list-style-type: none"> - หากมีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารสูงสุดในช่วงระยะเวลาการประเมินฯ หน่วยงานจะต้องจัดทำประกาศเจตนารมณ์ฯ ฉบับใหม่ของผู้บริหารสูงสุดคนปัจจุบันของหน่วยงาน
๓๑	การมีส่วนร่วมของ ผู้บริหาร	<ul style="list-style-type: none"> - แสดงการดำเนินการหรือกิจกรรมที่แสดงถึงการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสูงสุดคนปัจจุบัน - เป็นการดำเนินการหรือกิจกรรมที่แสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญกับการปรับปรุง พัฒนา และส่งเสริมหน่วยงานด้านคุณธรรมและโปร่งใส - เป็นการดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ <p>ข้อสังเกต</p> <ul style="list-style-type: none"> - การมีส่วนร่วมของผู้บริหารตามประเด็นนี้ อาจหมายรวมถึง วาระการประชุม ที่ผู้บริหารสูงสุดได้ให้ความสำคัญในการปรับปรุง พัฒนา และส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงาน

ข้อ	ข้อมูล	องค์ประกอบข้อมูล
๓๒	การประเมินความเสี่ยง การทุจริต ประจำปี	<p>- แสดงผลการประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงาน</p> <p>- มีข้อมูลรายละเอียดของผลการประเมิน เช่น เหตุการณ์ความเสี่ยง และระดับของความเสี่ยง มาตรการและการดำเนินการในการบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นต้น</p> <p>- เป็นการดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓</p> <p>ข้อสังเกต</p> <p>- หน่วยงานสามารถนำ “แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓” ขึ้นเปิดเผยบนเว็บไซต์หลักของหน่วยงานได้</p>
๓๓	การดำเนินการ เพื่อจัดการความเสี่ยง การทุจริต	<p>- แสดงการดำเนินการหรือกิจกรรมที่แสดงถึงการจัดการความเสี่ยงในกรณีที่เกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงาน</p> <p>- เป็นกิจกรรมหรือการดำเนินการที่สอดคล้องกับมาตรการหรือการดำเนินการเพื่อบริหารจัดการความเสี่ยงตามข้อ ๓๒</p> <p>- เป็นการดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓</p> <p>ข้อสังเกต</p> <p>- หน่วยงานสามารถนำข้อมูลการดำเนินการ เพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงานตามที่ได้รายงานสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ตาม “แบบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓” ขึ้นเปิดเผยบนเว็บไซต์หลักของหน่วยงานได้</p>
๓๔	การเสริมสร้าง วัฒนธรรมองค์กร	<p>- แสดงการดำเนินการหรือกิจกรรมที่แสดงถึงการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานมีทัศนคติและค่านิยมในการปฏิบัติงานอย่างซื่อสัตย์สุจริต อย่างชัดเจน</p> <p>- เป็นการดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓</p> <p>ข้อสังเกต</p> <p>- การเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กร อาจหมายถึง กิจกรรมเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรม กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) เป็นต้น</p>

ข้อ	ข้อมูล	องค์ประกอบข้อมูล
๓๕	แผนปฏิบัติการ ป้องกันการทุจริต	<ul style="list-style-type: none"> - แสดงแผนปฏิบัติการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันการทุจริตหรือพัฒนา ด้านคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - มีข้อมูลรายละเอียดของแผนฯ เช่น โครงการ กิจกรรม งบประมาณ ช่วงเวลาดำเนินการ เป็นต้น - เป็นแผนที่มีระยะเวลาบังคับใช้ครอบคลุมปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ <p>ข้อสังเกต</p> <ul style="list-style-type: none"> - หน่วยงานสามารถนำ“แผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริต กระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓” ที่ปรากฏข้อมูล โครงการ/กิจกรรมของหน่วยงานขึ้นเปิดเผยบนเว็บไซต์หลักของหน่วยงานได้
๓๖	รายงานการกำกับ ติดตามการดำเนิน การป้องกันการทุจริต ประจำปี รอบ ๖ เดือน	<ul style="list-style-type: none"> - แสดงความก้าวหน้าในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการป้องกัน การทุจริตประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ (รอบ ๖ เดือน) - มีข้อมูลรายละเอียดความก้าวหน้า เช่น ความก้าวหน้าการดำเนินการ แต่ละโครงการ/กิจกรรม รายละเอียดงบประมาณที่ใช้ดำเนินงาน เป็นต้น - เป็นข้อมูลในระยะเวลา ๖ เดือนแรกของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ <p>ข้อสังเกต</p> <ul style="list-style-type: none"> - หน่วยงานสามารถนำข้อมูลผลการดำเนินการป้องกันการทุจริตของ หน่วยงาน รอบ ๖ เดือน ตามที่ได้รายงานสำนักงานปลัดกระทรวง ศึกษาธิการตาม “แบบการกำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน แผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริต กระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓” ขึ้นเปิดเผยบนเว็บไซต์หลักของหน่วยงานได้
๓๗	รายงานผลการ ดำเนินการป้องกัน การทุจริตประจำปี	<ul style="list-style-type: none"> - แสดงผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ - มีข้อมูลรายละเอียดสรุปผลการดำเนินการ เช่น ผลการดำเนินการ โครงการหรือกิจกรรม ผลการใช้จ่ายงบประมาณ ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ ผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย เป็นต้น - ใช้รายงานผลของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ คำอธิบายเพิ่มเติม - หน่วยงานสามารถนำข้อมูลผลการดำเนินการป้องกันการทุจริตของ หน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ตามที่ได้รายงานสำนักงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการตาม “แบบรายงานผลการดำเนินงานโครงการ/ กิจกรรมด้านป้องกันและปราบปรามการทุจริตของสำนักงานศึกษาธิการ ภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒” ขึ้นเปิดเผยบนเว็บไซต์หลักของหน่วยงานได้

ข้อ	ข้อมูล	องค์ประกอบข้อมูล
๓๘	มาตรการส่งเสริม คุณธรรม และความ โปร่งใส ภายใน หน่วยงาน	<ul style="list-style-type: none"> - แสดงการวิเคราะห์ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ - มีข้อมูลรายละเอียดการวิเคราะห์ เช่น ประเด็นที่เป็นข้อบกพร่องหรือจุดอ่อนที่จะต้องแก้ไขโดยเร่งด่วน ประเด็นที่ต้องพัฒนาให้ดีขึ้น แนวทางการนำผลการวิเคราะห์ไปสู่การปฏิบัติของหน่วยงาน เป็นต้น - มีมาตรการเพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสภายในหน่วยงานให้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องตามผลการวิเคราะห์ โดยมีรายละเอียดต่าง ๆ เช่น การกำหนดผู้รับผิดชอบหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง การกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการปฏิบัติที่กำหนดแนวทางการกำกับติดตาม ให้นำไปสู่การปฏิบัติและการรายงานผล เป็นต้น <p>ข้อสังเกต</p> <ul style="list-style-type: none"> - กรณีที่หน่วยงานไม่มีผลการประเมิน ITA ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ให้จัดทำเป็นมาตรการเพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสภายในหน่วยงาน
๓๙	การดำเนินการ ตามมาตรการ ส่งเสริมคุณธรรม และความโปร่งใส ภายในหน่วยงาน	<ul style="list-style-type: none"> - แสดงผลการดำเนินการตามมาตรการเพื่อส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสภายในหน่วยงาน - มีข้อมูลรายละเอียดการนำมาตรการเพื่อส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสภายในหน่วยงานในข้อ ๓๘ ไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม - เป็นการดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน คือ แบบตรวจการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment: OIT) สำหรับสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

การให้คะแนน

คณะกรรมการจัดทำเกณฑ์และตรวจสรุปผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ สำหรับสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จะตรวจและให้คะแนนตาม URL ที่ปรากฏตามแบบตรวจการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment: OIT) สำหรับสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ที่สำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดส่งมาให้ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงศึกษาธิการ โดยให้คะแนนตามคำตอบ

ของหน่วยงานเป้าหมายที่เข้ารับการประเมิน รวมไปถึงความถูกต้อง ครบถ้วนของเอกสารหลักฐานประกอบ ที่หน่วยงานเป้าหมายระบุ โดยกำหนดให้แต่ละคำถามมีคะแนน ดังนี้

ข้อกำหนด	คะแนน
มีการเผยแพร่เอกสารบนเว็บไซต์หลัก แต่ไม่ถูกต้อง	๐
มีการเผยแพร่เอกสารบนเว็บไซต์หลัก ถูกต้อง	๑๐๐

เกณฑ์การแปลผล

ค่าคะแนนของการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานเป้าหมายสังกัด สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ วิเคราะห์ข้อมูลโดยให้คะแนนตามแบบตรวจการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment: OIT) สำหรับสำนักงานศึกษาธิการภาค และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยเกณฑ์การให้คะแนนคุณธรรม และความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ แบ่งเป็น ๗ ระดับ ดังนี้

คะแนน	ระดับ
๙๕ - ๑๐๐	AA
๘๕ - ๙๔.๙๙	A
๗๕ - ๘๔.๙๙	B
๖๕ - ๗๔.๙๙	C
๕๕ - ๖๔.๙๙	D
๕๐ - ๕๔.๙๙	E
๐ - ๔๙.๙๙	F

๕. แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ

๕.๑ ความหมายรูปแบบ

อุทัย บุญประเสริฐ (๒๕๖๑, หน้า ๒๕) ให้ความหมายคำว่า โมเดล (Model) แบบจำลองหรือ หุ่นจำลองเป็นคำที่ใช้กันแพร่หลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มวิชาการสาขาที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจ และการบริหารโมเดล หรือตัวแบบนี้มาจากคำในภาษาอังกฤษว่า Model ส่วนคำที่ใช้ในภาษาไทยนั้นยังไม่ได้ กำหนดชัดเจนว่าจะใช้คำใด ลักษณะคำที่ใช้ในส่วนใหญ่มักจะแตกต่างกันตามลักษณะวิธีอ้างอิงแหล่งที่มา และที่ใช้แล้วบัญญัติศัพท์ใหม่ขึ้นเรียกว่า สูตรเศรษฐมิติ ส่วนสูตรเศรษฐมิติจะเป็นสาขาใดก็พิมพ์ชื่อสาขา ที่เกี่ยวข้องลงไป เช่น สูตรเศรษฐมิติของการศึกษา สูตรเศรษฐมิติทางวิศวกรรมศาสตร์ หรือนักวิชาการ บางท่านเรียกว่า โมเดล

ความหมายของคำว่า โมเดล ที่ใช้กันมีหลายอย่าง เช่น ในสาขาวิชาโสตทัศนศึกษาเรียกว่าหุ่นจำลอง หมายถึง การจำลองแบบลักษณะที่เป็นสามมิติคล้ายคลึงหรือเหมือนกับของจริงต่างกันที่ขนาด นอกจากนี้ วงการศึกษา วิทยาศาสตร์ แพทยศาสตร์และวิศวกรรม ก็เรียกหุ่นจำลองเพราะช่วยให้เข้าใจสภาพที่แท้จริง ของสิ่งนั้นได้อย่างลึกซึ้ง เช่น โลกกระบบสุริยะจักรวาล อวัยวะภายในของคน ส่วนประกอบเครื่องจักร

และลักษณะของโมเดล ส่วนในด้านการบริหารนั้นนิยมเรียกว่ารูปแบบหรือต้นแบบในการวิจัยครั้งนี้ใช้คำว่ารูปแบบ เพื่อประโยชน์ในการทำความเข้าใจและนำไปสู่การศึกษาหลักการพัฒนารูปแบบทางการบริหารต่อไป ทั้งนี้ ได้มีนักวิชาการให้ความหมายของรูปแบบไว้หลายลักษณะ ดังนี้ ทิศนา แชมมณี (๒๕๔๕, น. ๒๑๘) ได้กล่าวถึงความหมายของรูปแบบว่าเป็นรูปธรรมของความคิดที่เป็นนามธรรมซึ่งบุคคลแสดงออกมาในลักษณะหนึ่ง เช่น คำอธิบายเป็นแผนผังไดอะแกรมหรือแผนภาพ เพื่อช่วยให้ตนเองและบุคคลอื่นสามารถเข้าใจชัดเจนขึ้นและคนอื่น ๆ (Smith et al, ๑๙๘๐, pp. ๖-๘) ได้ให้ความหมายของแบบจำลอง หมายถึงการย่อปรากฏการณ์จริงให้เล็กลง เพื่อใช้ทำความเข้าใจข้อเท็จจริง ปรากฏการณ์หรือพฤติกรรมต่าง ๆ โดยจัดวางแบบแผนให้เข้าใจมากขึ้น แบบจำลองไม่ใช่ข้อเท็จจริงแต่เป็นตัวแทนของความจริงหรือปรากฏการณ์ทั้งหมดที่เกิดขึ้น

คาฟ (Daft, ๑๙๙๒, p. ๒๐) กล่าวว่า แบบจำลอง หมายถึง ตัวแทนอย่างง่ายที่ใช้อธิบายมิติที่สำคัญบางมิติขององค์กรจากการศึกษาความหมายของรูปแบบ สรุปได้ว่า รูปแบบมีสองลักษณะ คือ ความหมายเชิงกายภาพ ซึ่งหมายถึง แบบจำลองของสิ่งที่เป็นรูปธรรมและความหมายเชิงแนวคิดคุณลักษณะ ซึ่งหมายถึงแบบจำลองของสิ่งที่เป็นนามธรรมและความหมายเชิงแนวความเป็นจริงอย่างง่ายหรือย่อส่วนของปรากฏการณ์ต่าง ๆ ออกมาให้เห็นความสัมพันธ์ต่อเนื่องความเป็นเหตุเป็นผลและการเชื่อมโยงเกี่ยวข้องเข้าด้วยกัน โดยใช้เหตุผลข้อมูล และฐานคติมาประกอบกันเพื่ออธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นอธิบายทฤษฎีที่มีอยู่แล้วให้เข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้นใช้เป็นแนวทางในการสร้างทฤษฎีใหม่ ๆ ตลอดจนใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไป

สรุปได้ว่า รูปแบบ หมายถึง คำโครงของเรื่องที่ต้องการศึกษาโดยแสดงให้เห็นถึงโครงสร้างทางความคิดองค์ประกอบต่าง ๆ ซึ่งมีความสัมพันธ์กันเพื่อช่วยในการศึกษาปัญหาแนวคิดและปรากฏการณ์ต่าง ๆ ให้เกิดความรู้ความเข้าใจง่ายและดียิ่งขึ้น

๕.๒ ประเภทรูปแบบ

ประเภทของรูปแบบนักวิชาการ ได้จำแนกประเภทของรูปแบบไว้หลายแนวทางซึ่งแตกต่างกันไปตามลักษณะและความสำคัญของศาสตร์นั้น ๆ ด้วยเหตุนี้การจำแนกประเภทของรูปแบบจึงมีหลายประเภท ดังนี้ สมิต และคนอื่น ๆ (Smith et al, ๑๙๘๐, p. ๑๒๒) ได้จำแนกประเภทรูปแบบออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๑. รูปแบบเชิงกายภาพ (Physical model) ได้แก่

๑.๑ รูปแบบคล้ายจริง (Iconic model) มีลักษณะคล้ายของจริง เช่น เครื่องบินจำลอง หุ่นไล่กา หุ่นตามร้านเสื้อผ้า เป็นต้น

๑.๒ รูปแบบเสมือนจริง (Analog model) มีลักษณะคล้ายปรากฏการณ์จริง เช่น การทดลองจริง เครื่องบินจำลองที่บินได้หรือเครื่องบิน เป็นต้น แบบจำลองชนิดนี้มีความใกล้เคียงความจริงกว่าแบบแรก

๒. รูปแบบเชิงสัญลักษณ์ (Symbolic model) ได้แก่

๒.๑ รูปแบบข้อความ (Verbal model) หรือแบบจำลองเชิงคุณภาพ (Qualitative model) รูปแบบชนิดนี้พบมากที่สุดเป็นการใช้ข้อความปกติธรรมดาในการอธิบายโดยย่อ เช่น คำพรรณนา ลักษณะงาน คำอธิบายวิชา เป็นต้น

๒.๒ รูปแบบทางคณิตศาสตร์ (Mathematical model) หรือรูปแบบเชิงปริมาณ เช่น สมการ และโปรแกรมเชิงเส้น เป็นต้น

คีวาส (Keeves, ๑๙๘๘ pp. ๕๖๑ - ๕๖๕) ได้แบ่งประเภทของรูปแบบเป็น ๔ แบบ โดยยึดแนวทางของ Caplan and Tutsuoks ซึ่งเป็นการแบ่งตามลักษณะการเขียนรูปแบบ ดังนี้

๑. รูปแบบเชิงเปรียบเทียบ (Analogue model) เป็นรูปแบบความคิดที่แสดงออกในลักษณะของการเปรียบเทียบสิ่งต่าง ๆ อย่างน้อยสองสิ่งขึ้นไปในลักษณะรูปธรรม เพื่อใช้อธิบายสร้างความเข้าใจสิ่งที่เป็นนามธรรม รูปแบบลักษณะนี้ใช้กันมากทางด้านวิทยาศาสตร์กายภาพสังคมศาสตร์ และพฤติกรรมศาสตร์

๒. รูปแบบเชิงภาษา (Semantic model) เป็นรูปแบบความคิดที่แสดงออกผ่านทางภาษาด้วยการพูดและการเขียน เพื่อใช้อธิบายโครงสร้างทางความคิด องค์ประกอบ และความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของปรากฏการณ์ต่าง ๆ รูปแบบลักษณะนี้ใช้กันมากทางด้านศึกษาศาสตร์

๓. รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ (Mathematics model) เป็นรูปแบบความคิดที่แสดงออกผ่านทางสมการหรือสูตรทางคณิตศาสตร์เพื่อเป็นสื่อในการแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ ส่วนมากจะเกิดขึ้นหลังจากได้รูปแบบเชิงภาษาและรูปแบบลักษณะนี้นิยมใช้ในด้านจิตวิทยาและทางการศึกษา

๔. รูปแบบเชิงสาเหตุ (Causal model) เป็นรูปแบบความคิดที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและผลระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ของสถานการณ์หรือปัญญาใดๆ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์วิธีเส้นทางจะช่วยให้เข้าใจและสามารถศึกษารูปแบบเชิงภาษาที่มีตัวแปรสลับซับซ้อนได้ดี รูปแบบลักษณะนี้นิยมใช้ในการศึกษา

สรุปได้ว่า รูปแบบมีหลายประเภท เป็นสิ่งที่สร้างและพัฒนาขึ้นในรูปแบบที่แตกต่างกันออกไป

๕.๓ องค์ประกอบรูปแบบ

มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงองค์ประกอบของรูปแบบไว้ ดังนี้

คีฟส์ (Keeves, ๑๙๘๗, pp. ๓๘๖ - ๓๘๗) อ้างถึงใน ทิศนา แคมมณี, ๒๕๔๕, น. ๒๑๘) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของรูปแบบไว้ว่า รูปแบบควรมีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

๑. รูปแบบจะต้องนำไปสู่การทำนาย (Prediction) ผลที่ตามมาซึ่งสามารถพิสูจน์ทดสอบได้ กล่าวคือสามารถนำไปสู่การสร้างเครื่องมือเพื่อไปพิสูจน์ทดสอบได้

๒. โครงสร้างของรูปแบบจะต้องประกอบด้วยความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (Causal relationship) ซึ่งสามารถใช้อธิบายปรากฏการณ์หรือเรื่องนั้นได้

๓. รูปแบบจะต้องสามารถช่วยจินตนาการ (Imagination) ความคิดรวบยอด (Concept) และความสัมพันธ์ (Interrelations) รวมทั้งช่วยขยายขอบเขตการสืบเสาะความรู้

๔. รูปแบบควรประกอบด้วยความสัมพันธ์เชิงโครงสร้าง (Structural relationships) มากกว่าความสัมพันธ์เชิงเชื่อมโยง (Associative relationships)

Brown and Moberg (๑๙๘๐, pp. ๑๖-๑๗) กล่าวถึงองค์ประกอบของรูปแบบไว้ว่า ประกอบด้วย เทคโนโลยี (Technology) โครงสร้าง (Structure) กระบวนการจัดการ (Management process) และการตัดสินใจสั่งการ (Decision making)

วาโร เฟ็งส์วีสต์ (๒๕๕๓, น. ๖) กล่าวถึงการกำหนด องค์ประกอบไว้ว่า การกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบจะประกอบด้วยอะไร จำนวนเท่าใด มีโครงสร้างและความสัมพันธ์กันอย่างไร ขึ้นอยู่กับปรากฏการณ์ ปัจจัย หรือตัวแปรต่าง ๆ ที่กำลังศึกษา ซึ่งจะออกแบบตามแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย และหลักการพื้นฐานในการกำหนดรูปแบบนั้น ๆ เป็นหลัก

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของรูปแบบไม่มีกฎเกณฑ์ที่แน่นอนขึ้นอยู่กับลักษณะของสิ่งที่ศึกษา เป็นสำคัญ

๕.๔ การพัฒนาและประเมินผลรูปแบบ

การประเมินรูปแบบหรือการทดสอบรูปแบบก็มีความสำคัญยิ่ง เพราะเป็นการตรวจสอบรูปแบบนั้น ๆ ว่ามีคุณภาพ ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล เทียบตรงเชื่อถือได้เพียงใด โดยปกติแล้วการวิจัยทางสังคมศาสตร์ และพฤติกรรมศาสตร์มักจะประเมินรูปแบบด้วยวิธีการทางสถิติผลของการประเมินรูปแบบจะนำไปสู่การยอมรับหรือปฏิเสธรูปแบบนั้น ๆ และนำไปสู่การสร้างทฤษฎีใหม่ต่อไป

มาดาส, สครีเวน และสตัฟฟรีย์บีม (Maduas, Scriven & Stufflebeam, ๑๙๘๓, pp. ๓๙๙ - ๔๐๒) ได้เสนอแนวทางการประเมินรูปแบบ ดังนี้

๑. มาตรฐานคั่นความเป็นไปได้ เป็นลักษณะการประเมินความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริง

๒. มาตรฐานคั่นความเป็นประโยชน์ เป็นลักษณะการประเมินการสนองต่อความต้องการของผู้ใช้รูปแบบ

๓. มาตรฐานคั่นความเหมาะสม เป็นลักษณะการประเมินความเหมาะสมทั้งในด้านกฎหมาย และคุณธรรม

๔. มาตรฐานด้านความถูกต้องครอบคลุม เป็นลักษณะการประเมินความน่าเชื่อถือ และได้เนื้อหาครอบคลุมครบถ้วนตามความต้องการที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง

อีระ รุญเจริญ (๒๕๕๗, น. ๔๙) ได้กล่าวถึงการประเมินรูปแบบไว้ ๔ ด้าน คือ

๑. มาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ (Utility Standard) จะประเมินความต้องการและความสนใจของผู้นำข้อมูลไปใช้ โดยมีสารสนเทศที่สอดคล้องเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการประเมิน

๒. มาตรฐานความเป็นไปได้ (Feasibility Standards) จะประเมินกระบวนการ โดยประเมินการมีส่วนร่วมในการวางแผนการประเมิน และปฏิบัติตามแผนที่กำหนดทำให้ผลการประเมินมีประสิทธิภาพ และคุ้มค่า

๓. มาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety Standard) จะประเมินความเหมาะสมกับสภาพความเป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับจริยธรรม และคำนึงถึงสวัสดิการของผู้เกี่ยวข้องและผู้ได้รับผลกระทบจากการประเมิน

๔. มาตรฐานด้านความถูกต้องจะประเมินความสอดคล้องของวิธีการกับวัตถุประสงค์ของการประเมิน โดยมีสารสนเทศเชื่อถือได้ และกระบวนการประเมินเป็นไปตามลำดับขั้นตอน มีการรายงานผลที่ชัดเจน ตรวจสอบได้

สรุปได้ว่า การประเมินรูปแบบนั้นต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมสอดคล้องกับการศึกษางานวิจัย หรือวิทยานิพนธ์ แต่โดยปกติแล้วในการวิจัยทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์จะทำการประเมินรูปแบบ ด้วยวิธีการทางสถิติ หรือวิธีการเชิงปริมาณซึ่งต้องคำนึงถึงความถูกต้องและความเชื่อมั่นของข้อมูลตัวเลข มิฉะนั้นอาจเกิดผลเสียมากกว่าผลดีมีส่วนบางเรื่องที่ต้องการความละเอียดอ่อนก็อาจจะประเมินโดยแนวทาง ที่เน้นการวิเคราะห์อย่างลึกซึ้ง

๖. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๖.๑ งานวิจัยในประเทศ

บุญส่ง หาญพานิช (๒๕๔๙: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการ ความรู้ในสถาบันอุดมศึกษาไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) ศึกษาและสังเคราะห์แนวความคิดที่เกี่ยวกับ ธรรมชาติความรู้ องค์ความรู้ทางการอุดมศึกษา การบริหารจัดการอุดมศึกษาไทย ๒) ปัจจัยที่มีอิทธิพล ต่อการบริหารจัดการความรู้ กระบวนการจัดการความรู้ โครงสร้างพื้นฐานของการบริหารจัดการความรู้ สิ่งท้าทายของการบริหารจัดการความรู้ และยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการความรู้ ๓) นำเสนอรูปแบบ การบริหารจัดการความรู้ในสถาบันอุดมศึกษาไทย เน้นด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ และการบริการ ความรู้ การเก็บรวบรวมข้อมูล จากการวิเคราะห์เอกสาร การสัมภาษณ์และการตอบแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างที่ให้สัมภาษณ์คือ อธิการบดี กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม คือ รองอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดี คณะบดี และผู้อำนวยการของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน ๑๙ แห่ง จากสถาบันอุดมศึกษา ที่มีสถานภาพเป็นมหาวิทยาลัยทั้งหมด ๔๙ แห่ง อธิการบดีที่ให้สัมภาษณ์มีทั้งสิ้น ๑๙ คน ผู้บริหารที่ตอบ แบบสอบถามมีทั้งสิ้น ๑๓๐ คน ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย คือ วิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิด สร้างแบบ สัมภาษณ์และแบบสอบถาม เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์และแบบสอบถาม ร่างรูปแบบการบริหาร จัดการความรู้ในสถาบันอุดมศึกษาไทย ตรวจสอบร่างรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ปรับปรุงร่างรูปแบบ และนำเสนอรูปแบบการบริหารจัดการความรู้ในสถาบันอุดมศึกษาไทย ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ นโยบาย ภารกิจ เป้าหมาย การประเมิน ยุทธศาสตร์ สำนักบริหารจัดการความรู้ กระบวนการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ กระบวนการบริการความรู้ และผลการดำเนินการ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา มีความต้องการในระดับมากขณะที่สภาพเป็นจริงในปัจจุบันเกิดขึ้นในระดับค่อนข้างน้อยในทุกด้านที่เกี่ยวกับ การบริหารจัดการความรู้ ได้แก่ การสร้างความรู้ การจัดเก็บความรู้ การนำความรู้ไปใช้ การแบ่งปันแลกเปลี่ยน ความรู้ การบริการความรู้ การสื่อสารความรู้ การใช้เทคโนโลยี วัฒนธรรมการไว้วางใจ วัฒนธรรมพลังร่วม นวัตกรรมเวิร์คเกอร์ สิ่งท้าทายและยุทธศาสตร์การบริหารจัดการความรู้ ลักษณะงานที่ผู้บริหารมีความต้องการ ในระดับมากให้มีการนำองค์ความรู้ใหม่ ๆ ซึ่งเกิดจากการบริหารจัดการความรู้ไปใช้ ได้แก่การประกันคุณภาพ การศึกษารองลงมา คือ การพัฒนาการเรียนการสอน หลักสูตร เทคโนโลยี ห้องสมุด การวิจัย การประเมิน

ความดีความชอบ การดำรงรักษาบุคลากร การสร้างนักวิชาการ การกำหนดภาระงานของบุคลากร และการบริการความรู้ ผู้บริหารมีความประสงค์ให้ในระดับมาก ให้มีการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ที่ต่างฝ่ายต่างเป็นทั้งผู้ให้และผู้รับบริการ ใน ๕ ด้าน คือ การเผยแพร่ความรู้สู่สาธารณะ การถ่ายทอดความรู้ การจัดอบรมสัมมนา การอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงความรู้และการให้คำปรึกษา รูปแบบการบริหารจัดการความรู้ในสถาบันอุดมศึกษาไทยที่น่าเสนอ เน้นด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้และการบริการความรู้ ซึ่งประกอบด้วย ๑๐ ด้าน ด้านวิสัยทัศน์ คือ การเป็นสถาบันแห่งการเรียนรู้และชุมชนนักวิชาการ ด้านภารกิจ คือ การผลิต ถ่ายทอด และบริการความรู้ ด้านนโยบาย คือ ให้มีการแบ่งปันความรู้อย่างทั่วถึงทั้งภายในและภายนอกสถาบัน ด้านเป้าหมาย คือ การพัฒนาวัฒนธรรมการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้และวัฒนธรรมการบริการความรู้พัฒนาออลดิเจเนอเรชัน พัฒนาฐานความรู้อิเล็กทรอนิกส์ของสถาบัน และพัฒนาปฏิสัมพันธ์ความรู้ ด้านการประเมิน คือ ประเมินความสามารถและวัฒนธรรมของสถาบันด้านยุทธศาสตร์ ได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการความรู้ไว้ ๖ ยุทธศาสตร์ คือ ยุทธศาสตร์ผู้บริหาร ยุทธศาสตร์ออลดิเจเนอเรชัน ยุทธศาสตร์ปฏิสัมพันธ์ความรู้ ยุทธศาสตร์การสื่อสารความรู้และเทคโนโลยี ยุทธศาสตร์การไว้วางใจ และยุทธศาสตร์ร่วมพลัง ด้านสำนักบริหารจัดการความรู้ คือ การวางแผนกลยุทธ์การบริหารจัดการความรู้ ด้านกระบวนการแบ่งปันแลกเปลี่ยนและบริการความรู้ คือ การเตรียมความพร้อม การกำหนดวิธีการแบ่งปันแลกเปลี่ยนและบริการการประเมิน และปรับปรุงแก้ไข ด้านผลการดำเนินการ คือ ทำให้ได้วัฒนธรรมการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้และการบริการความรู้ ชุมชนออลดิเจเนอเรชัน ฐานความรู้อิเล็กทรอนิกส์ ปฏิสัมพันธ์ความรู้ นวัตกรรมการเรียนรู้ ผลผลิต และการบริการ

เพลินใจ พฤกษ์ชาติรัตน์ (๒๕๕๐: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนา รูปแบบภาวะผู้นำของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ๑) คุณลักษณะผู้นำที่เหมาะสมและสอดคล้องกับพฤติกรรมผู้นำในแต่ละบทบาทจำนวน ๓๖ คุณลักษณะ จำแนกเป็น ๔ ด้าน คือ คุณลักษณะด้านผู้นำการบริหารจัดการคุณลักษณะผู้นำด้านวิชาชีพคุณลักษณะผู้นำด้านคุณธรรมและจริยธรรม และคุณลักษณะผู้นำด้านบุคลิกภาพ ๒) องค์ประกอบของรูปแบบ ประกอบด้วย ที่มาของรูปแบบ คุณลักษณะของผู้นำที่ต้องการพัฒนากระบวนการพัฒนาการนำรูปแบบไปใช้ ๓) รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา มี ๕ ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ ๑ การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนา ขั้นที่ ๒ การเตรียมการพัฒนา ขั้นที่ ๓ การดำเนินการพัฒนา มี ๔ รูปแบบย่อย (APEP models) ได้แก่ รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำด้านวิชาชีพรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำด้านการบริหารจัดการรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำด้านวิชาชีพรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำด้านคุณธรรมและจริยธรรมและรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำด้านบุคลิกภาพในแต่ละรูปแบบย่อยประกอบด้วยสาระสำคัญคือประสงค์ขอบข่ายสาระการพัฒนากิจกรรมการพัฒนาวิธีการพัฒนาและการประเมินผลการพัฒนา ขั้นที่ ๔ การประเมินผลและติดตามผลการพัฒนา ขั้นที่ ๕ การประเมินผลการดำเนินการโดยแต่ละขั้นตอนประกอบด้วยแนวคิดวัตถุประสงค์วิธีการและกิจกรรมการพัฒนาและผลที่คาดหวัง

ชาติรี นาคะกุล (๒๕๕๑: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำผู้บริหารระดับกลาง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำผู้บริหารระดับกลาง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมขั้นตอน การวิจัยแบ่งเป็น ๔ ระยะ คือ ระยะที่ ๑ การวิเคราะห์ข้อมูลองค์ประกอบภาวะผู้นำผู้บริหารระดับกลางเชิงทฤษฎี โดยการศึกษาเอกสาร ตำรา แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และใช้เทคนิคการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ๕ คน ระยะที่ ๒ การประเมินความเหมาะสม และยืนยันองค์ประกอบภาวะผู้นำผู้บริหารระดับกลาง โดยใช้เทคนิคเดลฟายกับผู้เชี่ยวชาญ ๒๔ คน ระยะที่ ๓ การวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำและสร้างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำ ผู้บริหารระดับกลาง โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจและนำผลการวิเคราะห์องค์ประกอบที่ได้มาวิเคราะห์ร่วมกับวิธีการและเทคนิคการพัฒนาภาวะผู้นำที่สังเคราะห์ไว้สร้างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำผู้บริหารระดับกลาง และระยะที่ ๔ การตรวจสอบความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำผู้บริหารระดับกลาง โดยใช้การประชุมผู้เชี่ยวชาญและการสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารระดับกลาง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัย พบว่า ๑) ภาวะผู้นำผู้บริหารระดับกลางประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก ๓ องค์ประกอบ คือ (๑.๑) องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงคุณลักษณะประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย ๗ องค์ประกอบ ได้แก่ ความสามารถในการปรับตัว การมีวิสัยทัศน์การมีความเชื่อมั่นในตนเอง การให้ความสำคัญกับทรัพยากรมนุษย์ การมีความน่าเชื่อถือ การมีมนุษยสัมพันธ์ และ ๗) การมีวุฒิภาวะ (๑.๒) องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรม ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย ๕ องค์ประกอบ ได้แก่ ความเป็นผู้นำแบบมุ่งงานและมุ่งคน ความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตย ความเป็นผู้นำแบบประนีประนอม ความเป็นผู้นำแบบที่ปรึกษา และความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (๑.๓) องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงบทบาท ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย ๔ องค์ประกอบ ได้แก่ บทบาทตามตำแหน่ง บทบาทนักสื่อสาร บทบาทในการติดตามและประสานงาน และบทบาทนักพัฒนา ๒) รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำผู้บริหารระดับกลาง ประกอบด้วยวิธีการและเทคนิคการพัฒนาภาวะผู้นำ ๑๗ วิธี คือ บทบาทสมมติ เกมบริหาร กิจกรรมนันทนาการ กิจกรรมพัฒนาจิต กรณีศึกษา การระดมความคิด ศึกษาดูงาน การเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติ การเผชิญเหตุการณ์ กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ เกมการศึกษา การฝึกงาน การสนทนาวงกลม การทำแบบฝึกหัด การทำโครงการจริง การฝึกสั่งการและการประชุมทางวิชาการ

ดำรง ศรีอร่าม (๒๕๕๓: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาารูปแบบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในสภาพปัจจุบันและที่พึงประสงค์ ๒) พัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน ขั้นตอนการวิจัย คือ ๑) ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนในสภาพปัจจุบันและที่พึงประสงค์ ๒) ร่างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ๓) ตรวจสอบความเหมาะสมและประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบ ๔) ปรับปรุงและนำเสนอรูปแบบ ประชากร คือ โรงเรียนผู้นำการเปลี่ยนแปลง รุ่นที่ ๑/๒๕๕๐ จำนวน ๖๑๐ โรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง ที่ได้จากการสุ่ม

ตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage Sampling) จำนวน ๒๕๕ โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลคือ ครูและผู้บริหารโรงเรียน จำนวน ๕๑๐ คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม, แบบตรวจสอบและประเมินรูปแบบแบบสนทนากลุ่ม สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าเฉลี่ย, ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน, ค่าร้อยละ ผลการวิจัย พบว่า ๑. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนในสภาพปัจจุบันด้าน บริหารทั่วไป มีระดับภาวะผู้นำมากที่สุดและรองลงมาได้แก่ ด้านบริหารบุคคล ด้านงบประมาณ และด้านวิชาการ ตามลำดับ ๒. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนที่พึงประสงค์ พบว่า ด้านวิชาการ มีความสำคัญและความต้องการจำเป็นมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารบุคคล และด้านบริหารทั่วไป ตามลำดับ ๓. รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ คือ รูปแบบการออกแบบกระบวนการจิตสำนึก ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบ คือ ๑) หลักการและแนวคิด ๒) วัตถุประสงค์ ๓) กระบวนการพัฒนา ๔) ผลลัพธ์ และ ๕) การประเมินผล ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ มีดังนี้ ๑) ควรกำหนดเป็นนโยบายในการพัฒนาผู้บริหารโรงเรียน ของกระทรวงศึกษาธิการ และ ๒) ควรกำหนดให้การพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นส่วนหนึ่งในการประเมินสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

จิรวรรณ เล่งพานิชย์ (๒๕๕๔: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาโมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำแบบใฝ่บริการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ๑) เพื่อศึกษาระดับการแสดงออกภาวะผู้นำแบบใฝ่ บริการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และเปรียบเทียบจำแนกตามเพศ วัย และขนาดของโรงเรียน ๒) เพื่อศึกษาระดับการแสดงออกในปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำแบบใฝ่บริการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และเปรียบเทียบจำแนกตามเพศ วัย และขนาด ของโรงเรียน ๓) เพื่อตรวจสอบความกลมกลืนของโมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำแบบใฝ่บริการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และ ๔) เพื่อศึกษาขนาดอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อมและอิทธิพลรวม ของปัจจัยที่นำมาศึกษาต่อภาวะผู้นำแบบใฝ่ บริการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีระดับการแสดงออกภาวะผู้นำใฝ่บริการในระดับมาก โดยผู้บริหารที่มีอายุต่างกันและอยู่ในสถานศึกษาต่างระดับกัน มีระดับภาวะผู้นำใฝ่บริการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำแบบใฝ่บริการอยู่ในระดับมาก ทั้งสี่ปัจจัยคือ ความเชื่อถือ ความคิดสร้างสรรค์ การมีวิสัยทัศน์ และความซื่อสัตย์สุจริตเมื่อศึกษาเปรียบเทียบพบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ในปัจจัยความเชื่อถือของผู้บริหาร ที่มีอายุ ขนาดสถานศึกษา และระดับสถานศึกษาที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ นอกนั้นไม่พบความแตกต่างกัน

กัลยรัตน์ เมืองสง (๒๕๕๖ : บทคัดย่อ) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการสร้างรูปแบบคือ ผู้ทรงคุณวุฒิในด้านบริหารจัดการศึกษา จำนวน ๕ คน ซึ่งได้มาจากการคัดเลือกแบบเจาะจงโดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก และการพัฒนารูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารการศึกษาจำนวน ๑๐ คน ด้วยเทคนิคการสนทนากลุ่ม และกลุ่มตัวอย่างที่ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของรูปแบบ ได้แก่ ผู้บริหาร

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน ๕๒๕ คน ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการพัฒนาแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาประกอบด้วยองค์ประกอบ ได้แก่ ๑) การกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ ๒) การบริหารทรัพยากรในองค์กร ๓) การส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กร ๔) การมุ่งเน้นการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม ๕) การควบคุมองค์การอย่างสมดุล และ ๖) การเป็นผู้นำองค์การ ส่วนแนวคิดของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุดในการมุ่งเน้นการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม และอยู่ในระดับมากในการเป็นผู้นำองค์การ ด้านการบริหารทรัพยากรในองค์กร ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กร ด้านการควบคุมองค์การอย่างสมดุล และด้านการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์

รัตนาภรณ์ ส่งเสริม (๒๕๕๗: บทคัดย่อ) ได้วิจัย เรื่อง การบริหารโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๔ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทำการทดสอบค่า t - test ค่า F - test และวิเคราะห์เพื่อหาความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe ผลการวิจัยพบว่า ๑) ระดับความคิดเห็นของครูต่อการบริหารโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาในแต่ละหลักพบว่าการบริหารงานอยู่ในระดับมากทุกหลักซึ่งหลักที่มีการบริหารมากที่สุดคือ หลักคุณธรรม รองลงมาคือหลักนิติธรรม หลักความรับผิดชอบ หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความคุ้มค่า ตามลำดับ ๒) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมพบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่ขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมและรายหลักไม่แตกต่างกันขณะเดียวกันระดับความคิดเห็นของครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนในภาพรวม และรายหลักไม่แตกต่างกันเช่นเดียวกัน

วิมล จันทรแก้ว (๒๕๕๘ : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต ๓ โดยมีวัตถุประสงค์ ๑) เพื่อพัฒนาและประเมินรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๓ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยคือ ผู้บริหารสถานศึกษา ๓๖ คน ครูผู้สอน ๒๔๘ คน และนักเรียน ๒๓๐ คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบบสนทนากลุ่ม แบบสัมภาษณ์ แบบทดสอบ คู่มือ และหน่วยการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t ค่า IOC และค่าประสิทธิภาพเครื่องมือ E๑/E ๒ ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิจัยพบว่า ๑) รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต ๓ มี ๕ ขั้นตอน ดังนี้ (๑.๑) การวิเคราะห์สังเคราะห์คุณลักษณะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องการพัฒนา (๑.๒) การสร้างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ (๑.๓) การทดลองรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ (๑.๔) การพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์และ (๑.๕) การประเมินรูปแบบ

การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ๒) คุณลักษณะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องการพัฒนา มี ๕ คุณลักษณะคือ (๒.๑) การเป็นผู้นำการเรียนรู้แบบทีม (๒.๒) ผู้นำของผู้นำ (๒.๓) ผู้นำที่สร้างความคิดสร้างสรรค์ (๒.๔) ผู้นำการบริหารความเสี่ยง และ (๒.๕) ผู้นำที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน ๓) ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงานทั้ง ๔ กลุ่มงาน มีค่าเฉลี่ย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ๔) ผลที่เกิดขึ้นจากการใช้ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาหลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ และ ๕) ครูผู้สอนและนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก

๖.๒ งานวิจัยต่างประเทศ

Blumel Christina M (๒๐๐๐, p. ๒๕) ได้วิจัยเรื่อง การให้ความร่วมมือช่วยเหลือระหว่างประเทศของนักสังคมสงเคราะห์ และการติดตามการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในประเทศเคนยา ผลการวิจัยพบว่าการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้พบว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งต่องานความช่วยเหลือระหว่างประเทศและการให้ความร่วมมือของหน่วยงานต่าง ๆ และมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับนักสังคมสงเคราะห์ที่จะช่วยเสริมสร้างการทำงานร่วมกันในประเทศเคนยาที่จะเข้าถึงวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี รวมไปถึงการปรับตัว เพื่อที่จะก่อให้เกิดการสื่อสาร และการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร จากการร่วมมือกันระหว่างนักสังคมสงเคราะห์ของแต่ละประเทศในประเทศเคนยาซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมาก ยังก่อให้เกิดสภาพสังคมวัฒนธรรมใหม่ ๆ โดยอาศัยปัจจัยการมีส่วนร่วมหรือความร่วมมือมาเชื่อมต่อ

Clarke Vicki Clinell Burge (๒๐๐๑, p.๓๕) ได้วิจัยเรื่อง การสำรวจการใช้หลักธรรมาภิบาลต่อการกระจายอำนาจการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศกานา ผลการวิจัยพบว่า ในประเทศที่ล้าหลังพัฒนาช้า จะถือพวกพ้องเป็นสำคัญ แต่ประเทศที่ปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยมีการกระจายอำนาจจากส่วนบนหรือส่วนกลางไปยังท้องถิ่นมียุทธศาสตร์พัฒนาที่น่าจะเป็นไปได้อย่างจริงจัง นอกจากนั้นประชาชนยังได้มีส่วนร่วมมีการพัฒนาปรับตัวด้านต่างๆ ของท้องถิ่นมีการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ให้เหมาะสมกับท้องถิ่น จนถือได้ว่าธรรมาภิบาลด้านการมีส่วนร่วมได้เป็นกุญแจดอกสำคัญในการพัฒนาจนเป็นสาเหตุทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ดีขึ้น

Liyang Qian (๒๐๑๔, ๔๐ - ๔๓) ได้วิจัยเรื่อง การประเมินระบบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลจากความคิดเห็นอย่างไม่เป็นทางการต่อกรณีศึกษาข้อสรุปจากเมืองกาดัมณฑุ การวิจัยนี้เป็นการสอบถามความคิดเห็นอย่างไม่เป็นทางการของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในเมืองกาดัมณฑุ ประเทศเนปาล ผลการวิจัยพบว่า ๑) หลักความเสมอภาค เป็นหลักแรกที่รัฐบาลจะต้องให้ความสำคัญในการกำหนดเป็นนโยบายในการพัฒนาประเทศ เพื่อสร้างความเท่าเทียมกันในการพัฒนา ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่สำคัญ ๓ ตัวได้แก่ นิยามของคำว่า หลักความเสมอภาคให้ชัดเจนโปร่งใส กำหนดไว้ในนโยบาย และการมีความเสมอภาคกัน ๒) หลักความรับผิดชอบ รัฐบาลจะต้องบริหารงานอย่างมีความรับผิดชอบ ประกอบด้วยตัวชี้วัด ๓ ตัวได้แก่ การบริหารองค์การอย่างโปร่งใส รัฐบาลจะต้องมีความรับผิดชอบในการตัดสินใจที่ได้กระทำไปแล้ว และรัฐบาลจะต้องมีเครดิตในการบริหารงาน ๓) หลักความโปร่งใส ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่สำคัญ ๒ ตัว ได้แก่ การให้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย และการให้อิสระในการสื่อสารทางนโยบายอย่างไม่เป็นทางการของ

ประชาชน ๔) หลักการมีส่วนร่วมในภาครัฐ ในการบริหารงานทุกกิจกรรมในประเด็นต่าง ๆ รัฐบาลจะต้องให้มีส่วนร่วมตัดสินใจในระดับนโยบายด้วย และ ๕) หลักประสิทธิภาพและประสิทธิผล ประกอบด้วยจัดโครงการเป็นเครื่องมือในการพัฒนาให้ประสบผลสำเร็จใช้เครื่องมือที่หลากหลายในการพัฒนา

จากการศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศสรุปได้ว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลที่เหมาะสมกับการบริหารงานความโปร่งใสในศึกษาธิการจังหวัดนั้นมีองค์ประกอบที่สำคัญอยู่ ๖ ประการ คือ ๑) หลักนิติธรรม ๒) หลักคุณธรรม ๓) หลักการมีส่วนร่วม ๔) หลักความโปร่งใส ๕) หลักการรับผิดชอบ และ ๖) หลักความคุ้มค่า

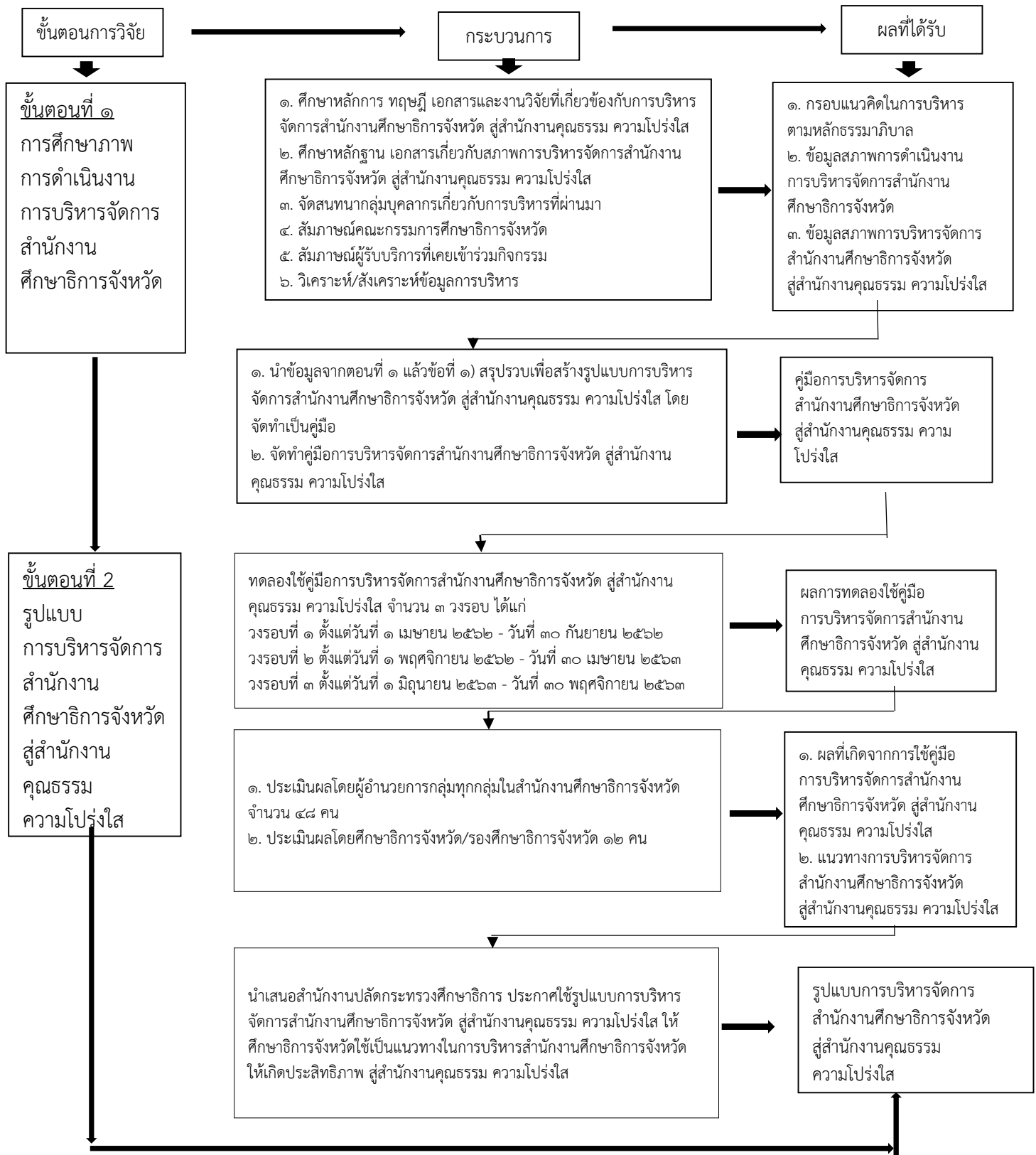
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส มีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อ ๑) ศึกษาสภาพการดำเนินงานรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ๒) สร้างรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ๓) ทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ๔) ประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส โดยการสร้างรูปแบบและทดลองใช้รูปแบบในวงรอบที่ ๑ ผู้วิจัยประยุกต์ใช้ การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory action Research: PAR) ที่เน้นการปฏิบัติและการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์กร รวมถึงการมีส่วนร่วมของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ วงรอบที่ ๒ ทดลองใช้ในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอื่น ๆ ๖ แห่ง และวงรอบที่ ๓ ทดลองในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอีก ๑๘ แห่ง มีวิธีดำเนินการวิจัย ๒ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การศึกษาสภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส

ขั้นตอนที่ ๒ การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส

รายละเอียดขั้นตอนการดำเนินการวิจัยทั้ง ๒ ขั้นตอน ดังแสดงในภาพที่ ๓ ดังนี้

ภาพที่ ๓ ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

จากภาพที่ ๓ ขั้นตอนของวิธีการดำเนินการวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส มีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ ศึกษาหลักการ ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับธรรมาภิบาล และหลักธรรมาภิบาลในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และศึกษาสภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ที่ผ่านมาประกอบด้วย กระบวนการ ดังนี้

๑. ศึกษาหลักการ ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักธรรมาภิบาลและธรรมาภิบาล ในองค์กรอื่น ๆ ในการสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องหลักธรรมาภิบาลให้กับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ เพื่อใช้ในการดำเนินงานการวิจัย

๒. ศึกษาหลักฐาน เอกสาร ที่เกี่ยวข้องการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใสในปัจจุบัน เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ให้มีความเหมาะสมกับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยมีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ ศึกษาแหล่งข้อมูลที่เป็นเอกสาร ประกอบด้วย แหล่งข้อมูลที่เป็นเอกสาร ได้แก่ เอกสารที่เกี่ยวข้อง กับหลักธรรมาภิบาล กฎหมาย และนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรม รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด กฎหมาย นโยบาย และหลักเกณฑ์ เอกสารเกี่ยวกับรูปแบบ และการดำเนินการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส ในการดำเนินงานของหน่วยงานสำหรับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

๒.๒ เครื่องมือและการพัฒนาเครื่องมือ ประกอบด้วย แบบวิเคราะห์เอกสาร เป็นแบบบันทึกข้อมูลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดในการวิจัย เพื่อบันทึกข้อมูลในการศึกษา กฎหมาย นโยบาย และแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส

๒.๓ การวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เกี่ยวกับการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส เพื่อให้ได้แนวทางการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส โดยจัดทำเป็นคู่มือเพื่อนำไปทดลองใช้ต่อไป

๓. การสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยได้จัดสนทนากลุ่มย่อยกับกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ บุคลากรสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน ๒๐ คน ในประเด็น การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล และคุณธรรมโปร่งใส ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ที่ผ่านมา เพื่อนำข้อมูลไปใช้เป็นพื้นฐานในการวางกรอบการบริหารการปฏิบัติราชการในขั้นตอนที่ ๒ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดหัวข้อคำถามไว้ล่วงหน้า โดยดำเนินการแบ่งหน้าที่ตามกระบวนการของการสนทนากลุ่ม โดยการประชุมชี้แจงการเก็บรวบรวมข้อมูลให้แก่กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญทราบ และให้ผู้ช่วยนักวิจัยร่วมดำเนินงานจัดประชุมสนทนากลุ่ม และสรุปวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๓.๑ กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการศึกษาขั้นตอนนี้คือ บุคลากรสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ จำนวน ๒๐ คน

๓.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (focus group)

๓.๓ ขั้นตอนการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

กำหนดกรอบแนวคำถามที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม (focus group) จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส

๓.๓.๑ ประเด็นการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

๓.๓.๑.๑ ผู้วิจัยกำหนดหัวข้อในการสนทนากลุ่ม

๓.๓.๑.๒ สร้างประเด็นการสนทนาลำดับตามประเด็นวัตถุประสงค์ของการวิจัย

๓.๓.๑.๓ การหาคุณภาพของประเด็นการสนทนากลุ่มใช้การวิพากษ์ และตรวจสอบ ความสอดคล้องเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๕ ท่าน ดังนี้

๑) นายศรีชัย พรประชาธรรม ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ

๒) นายมณฑล ภาคสุวรรณ์ ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ

๓) นายธีร์ ภวังคนันท์ ที่ปรึกษาด้านพัฒนาระบบเครือข่ายและการมีส่วนร่วม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๔) นายสวัสดิ์ ภูทอง ที่ปรึกษาด้านระบบการศึกษา สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา

๕) นายพิเชฐ โพธิ์ภักดี ศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสงคราม

๓.๓.๑.๔ นำประเด็นการสนทนากลุ่มฉบับสมบูรณ์ไปทดลองใช้ ๑ ครั้ง กับกลุ่ม เป้าหมายจริง

๓.๓.๑.๕ ใช้ประเด็นการสนทนากลุ่มเก็บรวบรวมข้อมูล

ตัวอย่างแนวคำถาม

แนวคำถามที่ใช้สำหรับเก็บข้อมูลจากบุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีรายละเอียด ดังนี้

๑. ข้อมูลทั่วไป

๑.๑ ชื่อสกุล

๑.๒ ตำแหน่ง

๑.๓ ระดับการศึกษาสูงสุด

๑.๔ ประสบการณ์ในการทำงาน

๑.๕ บทบาทหน้าที่หลักในองค์กร

๒. ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส (ที่โดดเด่น)

๒.๑ ลักษณะของสำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส

๒.๒ องค์ประกอบของธรรมาภิบาลในการบริหารสำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส

๓. ข้อมูลด้านการบริหารสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส เป็นอย่างไร

๓.๑ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการสำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ด้านหลักนิติธรรม

๓.๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการสำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ด้านหลักคุณธรรม

๓.๓ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการสำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม

รวม

๓.๔ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการสำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ด้านหลักความโปร่งใส

๓.๕ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการสำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ด้านหลักความรับผิดชอบ

๓.๖ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการสำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ด้านหลักความคุ้มค่า

๔. สภาพปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาจากการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส นำเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้คำแนะนำ และปรับแก้ ตามข้อเสนอแนะ

๕. การสัมภาษณ์คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด จำนวน ๓ ท่าน โดยกำหนดประเด็นการสัมภาษณ์ เกี่ยวกับเรื่องสภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล และคุณธรรม ความโปร่งใส ที่ผ่านมา เพื่อนำข้อมูล ไปใช้เป็นพื้นฐานในการวางกรอบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ในขั้นตอนที่ ๒ ซึ่งผู้วิจัยกำหนดหัวข้อการสัมภาษณ์ไว้ล่วงหน้าและดำเนินการตามกระบวนการของการสัมภาษณ์ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๕.๑ กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการศึกษาในขั้นตอนนี้ คือ คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด จำนวน ๓ ท่าน

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๕.๒.๑ แบบบันทึกการสัมภาษณ์

๕.๒.๒ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structure Interviews)

๕.๓ ขั้นตอนการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

๕.๓.๑ ผู้วิจัยกำหนดหัวข้อคำถามที่จะสัมภาษณ์ไว้ล่วงหน้า เป็นลักษณะคำถาม แบบการเปิด การกำหนดคำถามมีประเด็นสำคัญ คือ สภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส แนวทางการพัฒนาและการแก้ไขการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ที่เหมาะสมกับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

๕.๓.๒ สร้างแบบสัมภาษณ์ตามประเด็นวัตถุประสงค์ของการวิจัย

๕.๓.๓ การหาคุณภาพของแบบสัมภาษณ์ ใช้การวิพากษ์เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๕ ท่าน ดังนี้

๑) นายศรีชัย พรประชาธรรม ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
 ๒) นายมณฑล ภาคสุวรรณ ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
 ๓) นายธีร์ ภวังคนันท์ ที่ปรึกษาด้านพัฒนาระบบเครือข่ายและการมีส่วนร่วม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๔) นายสวัสดิ์ ภูทอง ที่ปรึกษาด้านระบบการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

๕) นายพิเชฐ โพธิ์ภักดี ศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสงคราม

๕.๓.๔ นำหัวข้อการสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ไปทดลองใช้ ๑ ครั้ง กับผู้ให้ข้อมูลที่มีลักษณะเดียวกัน

๕.๓.๕ ใช้หัวข้อการสัมภาษณ์เก็บรวบรวมข้อมูล

๖. สัมภาษณ์ผู้รับบริการที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมจำนวน ๓๐ คน แยกเป็น ๑) ครูและบุคลากรทางการศึกษาจำนวน ๑๐ คน ๒) นักเรียน/นักศึกษา จำนวน ๑๐ คน และ ๓) ประชาชนทั่วไปจำนวน ๑๐ คน โดยกำหนดประเด็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับเรื่องสภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลและคุณธรรมความโปร่งใสที่ผ่านมาเป็นอย่างไร โดยผู้วิจัยกำหนดหัวข้อการสัมภาษณ์ไว้ล่วงหน้าและดำเนินการตามกระบวนการของการสัมภาษณ์โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๖.๑ กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการศึกษาในขั้นตอนนี้คือ ผู้รับบริการที่เคยเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๓๐ คน ได้แก่ ๑) ครูและบุคลากรทางการศึกษาจำนวน ๑๐ คน ๒) นักเรียน/นักศึกษา จำนวน ๑๐ คน และ ๓) ประชาชนทั่วไปจำนวน ๑๐ คน

๖.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๖.๒.๑ แบบบันทึกการสัมภาษณ์

๖.๒.๒ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structure Interviews)

๖.๓ ขั้นตอนการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

๖.๓.๑ ผู้วิจัยกำหนดหัวข้อคำถามที่จะสัมภาษณ์ไว้ล่วงหน้า เป็นลักษณะคำถามแบบปลายเปิดการกำหนดคำถามมีประเด็นสำคัญ คือ สภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการสำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส แนวทางการพัฒนา แนวทางการแก้ไขการบริหารจัดการสำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ที่เหมาะสมกับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์

๖.๓.๒ สร้างแบบสัมภาษณ์ตามประเด็นวัตถุประสงค์ของการวิจัย

๖.๓.๓ การหาคุณภาพของแบบสัมภาษณ์ ใช้การวิพากษ์เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๕ ท่าน ดังนี้

๑) นายศรีชัย พรประชาธรรม ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ

๒) นายมณฑล ภาคสุวรรณ ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ

๓) นายธีร์ ภวังคนันท์ ที่ปรึกษาด้านพัฒนาระบบเครือข่ายและการมีส่วนร่วม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๔) นายสวัสดิ์ ภู่ทอง ที่ปรึกษาด้านระบบการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

๕) นายพิเชฐ โพธิ์ภักดี ศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสงคราม

๖.๓.๔ นำหัวข้อการสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ไปทดลองใช้ ๑ ครั้ง กับผู้ให้ข้อมูลที่มีลักษณะเดียวกัน

๖.๓.๕ ใช้หัวข้อการสัมภาษณ์เก็บรวบรวมข้อมูล

๗. วิเคราะห์/สังเคราะห์ข้อมูลการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ที่ได้จากการดำเนินการตั้งข้อ ๑) ถึง ข้อ ๕) เพื่อนำข้อมูลสำหรับใช้ในการดำเนินการ ขั้นตอนที่ ๒

ขั้นตอนที่ ๒ การบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส และเพื่อประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ผู้วิจัยกำหนดกระบวนการของการวางแผนในการดำเนินการ มีรายละเอียด ดังนี้

๑. การสนทนากลุ่ม (Focus Group) กลุ่มของบุคลากรสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน ๒๐ คน ในประเด็นเกี่ยวกับการกำหนดแนวปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาล วิธีปฏิบัติในการบริหารตัวชี้วัด พร้อมเกณฑ์การประเมิน และหลักฐานร่องรอยข้อมูลประกอบการพิจารณาตามหลักธรรมาภิบาล โดย นำข้อมูลมาจัดทำเป็นคู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใสและนำผลที่ได้รับจากตอนที่ ๑ รวมกับกรอบแนวคิดการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล และพัฒนาต่อเนื่องโดยใช้ข้อมูลดังกล่าวประกอบเป็นแนวทางในการสนทนากลุ่มด้วยเพื่อสร้างรูปแบบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑.๑ กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการศึกษาในขั้นตอนนี้คือ บุคลากรสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน ๒๐ คน

๑.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (focus group)

๑.๓ ขั้นตอนการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

กำหนดกรอบแนวคำถามที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม (focus group) จากขั้นตอนที่ ๑

๑.๔ ประเด็นการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

๑.๔.๑ ผู้วิจัยกำหนดหัวข้อในการสนทนากลุ่ม

๑.๔.๒ สร้างประเด็นการสนทนาย่อยตามประเด็นวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

๑.๔.๒.๑ การกำหนดแนวปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาล

๑.๔.๒.๒ วิธีปฏิบัติในการบริหารตัวชี้วัด

๑.๔.๒.๓ เกณฑ์การประเมิน และหลักฐานร่องรอยข้อมูลประกอบการพิจารณาตามหลักธรรมาภิบาล

๑.๕ การหาคุณภาพของประเด็นการสนทนากลุ่มใช้การวิพากษ์ และตรวจสอบความสอดคล้องเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๕ ท่าน ดังนี้

๑) นายศรีชัย พรประชาธรรม ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ

๒) นายมณฑล ภาคสุวรรณ ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ

๓) นายธีร์ ภวังคนันท์ ที่ปรึกษาด้านพัฒนาระบบเครือข่ายและการมีส่วนร่วม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๔) นายสวัสดิ์ ภูทอง ที่ปรึกษาด้านระบบการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

๕) นายพิเชฐ โพธิ์ภักดี ศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสงคราม

๑.๖ นำประเด็นการสนทนากลุ่มฉบับสมบูรณ์ไปทดลองใช้ ๑ ครั้ง กับกลุ่มเป้าหมายจริง

๑.๗ ใช้ประเด็นการสนทนากลุ่มเก็บรวบรวมข้อมูล

๒. สร้างรูปแบบ ดังนี้

๒.๑ ร่างรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรมความโปร่งใส ๖ องค์ประกอบ ได้แก่ ๑) หลักการรูปแบบ ๒) วัตถุประสงค์รูปแบบ ๓) ระบบงานและกลไกรูปแบบ ๔) วิธีดำเนินงานรูปแบบ ๕) การประเมินรูปแบบ และ ๖) การนำรูปแบบไปใช้จากหลักธรรมาภิบาล ๖ ประการ ได้แก่ ๑) หลักนิติธรรม ๒) หลักคุณธรรม ๓) หลักการมีส่วนร่วม ๔) หลักความโปร่งใส ๕) หลักความรับผิดชอบ และ ๖) หลักความคุ้มค่า

๒.๒ ร่างคู่มือรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรมความโปร่งใส

๒.๓ ร่างแบบประเมินรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรมความโปร่งใสใน ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านความเป็นประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้และด้านความเหมาะสม โดยทำเป็นคู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดประจำระดับชั้น เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส โดยวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม แล้วสรุปจัดทำคู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดประจำระดับชั้น ซึ่งผู้วิจัยมีการหาคุณภาพของคู่มือโดยการวิพากษ์จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๓ ท่าน ดังนี้

๑) ดร.เจียร ทองนุ่น ตำแหน่ง ศึกษาธิการจังหวัดนครศรีธรรมราช

๒) ดร.ภูวนาท มูลเขียน ตำแหน่ง ศึกษาธิการจังหวัดเพชรบูรณ์

๓) ดร.ศรีชัย พรประชาธรรม ตำแหน่ง ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ

ซึ่งผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิพากษ์มาปรับปรุงแก้ไขคู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ มาทดลองใช้จำนวน ๓ วงรอบ ดังนี้

วงรอบที่ ๑ ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๒ – วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

วงรอบที่ ๒ ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ - วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๓

วงรอบที่ ๓ ตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๓ - วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

๓. การประเมินผล การตรวจสอบการบริหารรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส เพื่อประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยประเมินผลการใช้รูปแบบ มีรายละเอียด ดังนี้

๓.๑ กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการศึกษาในขั้นตอนนี้คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๕ ท่าน

๓.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบการประเมินการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส

๓.๓ ลักษณะของเครื่องมือ

ลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบประเมินรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส จากองค์ประกอบ ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านความเป็นประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้และด้านความเหมาะสม เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ บุญชม ศรีสะอาด (๒๕๕๖, น. ๑๒๑) วัดความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ๕ ระดับ คือ

ระดับ ๕ หมายถึง มีความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ในระดับมากที่สุด

ระดับ ๔ หมายถึง มีความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ในระดับมาก

ระดับ ๓ หมายถึง มีความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ในระดับปานกลาง

ระดับ ๒ หมายถึง มีความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ในระดับน้อย

ระดับ ๑ หมายถึง มีความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ในระดับน้อยที่สุด

๓.๔ ขั้นตอนการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ในงานวิจัยนี้ เครื่องมือได้แก่ แบบประเมินรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส โดยในการสร้างและพัฒนาแบบประเมินรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนของ บุญชม ศรีสะอาด (๒๕๕๖, น.๗๔ - ๘๓) มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

๓.๔.๑ การสร้างและพัฒนาแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

๓.๔.๑.๑ วิเคราะห์ลักษณะของข้อมูลที่ต้องการ คือ ทำการวิเคราะห์ลักษณะของข้อมูลที่ต้องการในการประเมิน

๓.๔.๑.๒ กำหนดรูปแบบของแต่ละด้านและคำถาม ทำการศึกษาวิธีสร้างแบบประเมินจากตำราต่าง ๆ ศึกษาแบบประเมินจากนักวิชาการอื่น ที่มีลักษณะวิจัยที่คล้ายกันแล้วกำหนดรูปแบบการประเมินการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส

๓.๔.๑.๓ เขียนแบบประเมินฉบับร่างตามโครงสร้างเนื้อหา

๓.๔.๑.๔ นำแบบประเมินให้ผู้เชี่ยวชาญ ๕ ท่าน พิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถาม ดังนี้

- ๑) นายศรีชัย พรประชาธรรม ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
- ๒) นายมณฑล ภาคสุวรรณ ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
- ๓) นายธีร์ ภวังคนันท์ ที่ปรึกษาด้านพัฒนาระบบเครือข่ายและการมีส่วนร่วม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- ๔) นายสวัสดิ์ ภูทอง ที่ปรึกษาด้านระบบการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

สภาการศึกษา

๕) นายพิเชฐ โพธิ์ภักดี ศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสงคราม

๓.๔.๑.๕ ปรับปรุงแบบประเมินตามคำแนะนำ

๓.๔.๑.๖ พิมพ์แบบประเมินฉบับจริงที่สมบูรณ์ เพื่อนำไปสอบถามกลุ่มเป้าหมายที่กำหนดไว้

๓.๔.๒ การตรวจสอบรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส โดยการประชุมกลุ่มย่อยกับผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship Focus Group) จำนวน ๕ ท่าน ดังนี้

- ๑) นายศรีชัย พรประชาธรรม ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
- ๒) นายมณฑล ภาคสุวรรณ ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
- ๓) นายธีร์ ภวังคนันท์ ที่ปรึกษาด้านพัฒนาระบบเครือข่ายและการมีส่วนร่วม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- ๔) นายสวัสดิ์ ภูทอง ที่ปรึกษาด้านระบบการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
- ๕) นายพิเชฐ โพธิ์ภักดี ศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสงคราม

๓.๔.๓ การประเมินด้านความเป็นประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้และด้านความเหมาะสม ผู้เชี่ยวชาญการประเมิน ได้แก่ ผู้ปฏิบัติงานในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดที่มีผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) สำหรับสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ในระดับ A (คะแนน ๘๕ - ๙๔.๙๙) จำนวน ๖ แห่ง ได้แก่ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดจันทบุรี สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปทุมธานี สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกำแพงเพชร สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดยะลา สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสระบุรี สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแต่ละแห่ง ประกอบด้วย ศึกษาธิการจังหวัด รองศึกษาธิการจังหวัด

ผู้อำนวยการกลุ่มทุกกลุ่มในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด รวมสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดละ ๑๐ คน รวมผู้เชี่ยวชาญในการประเมิน ๖๐ คน โดยแบบประเมินค่า ๕ ระดับ ซึ่งได้ค่า IOC จากผู้เชี่ยวชาญ เท่ากับ ๐.๘๔

๓.๔.๔ การสร้างคู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ซึ่งเป็นรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส มีรายละเอียด ดังนี้

๓.๔.๔.๑ สร้างคู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส โดยใช้เป็นรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส

๓.๔.๔.๒ สร้างคู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ตามประเด็นวัตถุประสงค์ของการวิจัย

๓.๔.๔.๓ การหาคุณภาพของคู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรมความโปร่งใส ใช้การวิพากษ์โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน ๕ ท่าน ดังนี้

- ๑) นายศรีชัย พรประชาธรรม ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
- ๒) นายมณฑล ภาคสุวรรณ ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
- ๓) นายธีร์ ภาวิคนันท์ ที่ปรึกษาด้านพัฒนาระบบเครือข่ายและการมีส่วนร่วม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- ๔) นายสวัสดิ์ ภู่ทอง ที่ปรึกษาด้านระบบการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

๕) นายพิเชฐ โพธิ์ภักดี ศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสงคราม

๓.๔.๔.๔ นำคู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ฉบับสมบูรณ์ไปทดลองใช้เป็นแบบการบริหาร จำนวน ๓ วงรอบ

การวิเคราะห์ข้อมูลขั้นตอนที่ ๒

๑) ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรม โดยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญเนื้อหาแต่ละคนพิจารณาถึงความเห็นและให้คะแนน ดังนี้

+ ๑ เมื่อแน่ใจว่าข้อความนั้น เป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้น

๐ เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความนั้น เป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้นหรือไม่

+ ๑ เมื่อแน่ใจว่าข้อความนั้น ไม่เป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้น นำคะแนนที่ได้มาแทนค่าในสูตร ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC = ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรม

R = ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเนื้อหาทั้งหมด

N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ถ้าค่าดัชนี IOC ที่คำนวณได้มากกว่าหรือเท่ากับ ๐.๕ ข้อคำถามนั้นก็เป็นตัวแทนลักษณะของกลุ่มพฤติกรรมนั้น ถ้าข้อคำถามใดที่มีค่าดัชนีต่ำกว่า ๐.๕ ข้อคำถามนั้นก็ถูกตัดออกไปปรับปรุงแก้ไขใหม่ให้ดีขึ้น (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, ๒๕๓๘ : ๑๑๗)

๒) วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาจากการดำเนินการตามกระบวนการวางแผน (P) การปฏิบัติ (D) การประเมินผล (C) และการปรับปรุงพัฒนา (A) ในการสนทนากลุ่ม การสัมภาษณ์และการประเมินผล

๓) วิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติ โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการประเมินผลจากตัวชี้วัดตามเกณฑ์การประเมินผล ดังนี้

๓.๑ ค่าเฉลี่ย (Mean) (บุญชม ศรีสะอาด, ๒๕๕๔ : ๑๐๒) โดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

๓.๒ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (บุญชม ศรีสะอาด, ๒๕๕๔ : ๑๐๓) โดยใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

S.D. แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

X แทน คะแนนย่อยแต่ละกลุ่ม

บทที่ ๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส มีวัตถุประสงค์ เพื่อ ๑) ศึกษาสภาพการดำเนินงานรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ๒) สร้างรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ๓) ทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ๔) ประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ผู้วิจัยได้จัดลำดับการนำเสนอผลการวิเคราะห์ ข้อมูล ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การศึกษาสภาพการดำเนินงานรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส โดยแบ่งออกเป็น ดังนี้

๑.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส โดยวิธีการสังเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สรุปสาระสำคัญที่นำมาใช้

๑.๒ ผลการวิเคราะห์การบันทึกการสนทนากลุ่ม และผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส และแนวทางการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสำนักงานคุณธรรมความโปร่งใส

ขั้นตอนที่ ๒ การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส โดยแบ่งออกเป็น ดังนี้

๒.๑ ร่างรูปแบบและคู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส โดยนำผลการสังเคราะห์เนื้อหาจากเอกสารจากการสัมภาษณ์ จากการสนทนากลุ่ม มาสังเคราะห์บูรณาการร่างเป็นรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส

๒.๒ ผลการตรวจสอบรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส โดยการประชุมกลุ่มย่อยอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship Focus Group) จำนวน ๕ คน จากการนำผลการประชุมวิเคราะห์ สังเคราะห์เนื้อหา แก้ไขปรับปรุง เป็นรูปแบบฉบับสมบูรณ์

๒.๓ ผลการทดลองใช้คู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส จำนวน ๓ วงรอบ

๒.๔ ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส โดยผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) จำนวน ๖๐ คน โดยประเมินมาตรฐาน ใน ๓ ด้าน ประกอบด้วย ด้านความเป็นประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ และด้านความเหมาะสม โดยใช้เกณฑ์คะแนนเฉลี่ย การประเมินในแต่ละด้านเป็นแบบประมาณค่า ๕ ระดับ

ขั้นตอนที่ ๑ ผลการศึกษาสภาพการดำเนินงานรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส โดยแบ่งออกเป็น ดังนี้

๑.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส โดยวิธีการสังเคราะห์ เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อกำหนดขอบข่ายองค์ประกอบของหลักคุณธรรมความโปร่งใส ปรัชญาผล การศึกษา ดังนี้

๑.๑.๑ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดไว้ ๗ องค์ประกอบ ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความคุ้มค่า หลักประสิทธิภาพ และหลักประสิทธิผล

๑.๑.๒ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดองค์ประกอบไว้ ๖ องค์ประกอบ ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

๑.๑.๓ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดองค์ประกอบไว้ ๑๐ องค์ประกอบ ได้แก่ หลักประสิทธิผล หลักประสิทธิภาพ หลักการตอบสนอง หลักการรับผิดชอบต่อหลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักการกระจายอำนาจ หลักหลักนิติธรรม หลักความเสมอภาค และหลักมุ่งฉันทามติ

๑.๑.๔ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำหนดองค์ประกอบไว้ ๖ องค์ประกอบ ได้แก่ หลักนิติธรรม (Rule of Law) หลักคุณธรรม (Ethics) หลักความโปร่งใส (Transparency) หลักการมีส่วนร่วม (Participation) หลักความรับผิดชอบต่อตรวจสอบได้ (Accountability) และหลักความคุ้มค่า (Value for money)

๑.๑.๕ กระทรวงมหาดไทย ได้กำหนดองค์ประกอบไว้ ๑๑ องค์ประกอบ ได้แก่ การมีส่วนร่วม ความยั่งยืน สิ่งที่ชอบธรรม ความโปร่งใส ความเป็นธรรม และความเสมอภาค ความรู้และ ทักษะของเจ้าหน้าที่ ความเสมอภาคทางเพศ ความอดทนอดกลั้น หลักนิติธรรม ความรับผิดชอบต่อ และการเป็นผู้กำกับดูแล

๑.๑.๖ เจริญ เจษฎาวัลย์ ได้กำหนดองค์ประกอบไว้ ๘ องค์ประกอบ ได้แก่ คุณค่าจริยธรรม (Ethical values) การเปิดใจกว้าง (Openness) ความยุติธรรม (Fairness) ความโปร่งใส (Transparency) ความรับผิดชอบต่อ (Accountability) ระบบควบคุมภายในดี (Good system of control) ความมีประสิทธิภาพ และความมีประสิทธิภาพ (Efficiency and effectiveness) และการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง (Compliance with applicable laws and regulations)

๑.๑.๗ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้กำหนดองค์ประกอบไว้ ๖ องค์ประกอบ ได้แก่ หลักความโปร่งใส (Transparency) หลักนิติธรรม (Rule of Law) หลักคุณธรรม (Ethics) หลักการมีส่วนร่วม (Participation) หลักความพร้อมรับผิด (Accountability) และหลักประสิทธิภาพ (Efficiency)

๑.๑.๘ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดองค์ประกอบไว้ ๖ องค์ประกอบ ได้แก่ หลักนิติธรรม (Rule of Law) หลักการมีส่วนร่วม (Participation) หลักความรับผิดชอบ (Accountability) หลักความโปร่งใส (Transparency) หลักความคุ้มค่า (Value for money) และหลักคุณธรรม (Ethics)

ผู้วิจัยสรุปแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำมาใช้ในการวิจัย พบว่า องค์ประกอบที่สามารถนำไปใช้เป็นขอบข่ายของการวิจัยให้เหมาะสมกับบริบทของสำนักงานคุณธรรมความโปร่งใส ประกอบด้วย หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักการมีส่วนร่วม หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบ และ หลักความคุ้มค่า

๑.๒ ผลการวิเคราะห์การบันทึกการสนทนากลุ่ม และผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่อำนาจคุณธรรม ความโปร่งใส และแนวทางการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่อำนาจคุณธรรม ความโปร่งใส สรุปรายละเอียดได้ ดังนี้

๑.๒.๑ สภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่อำนาจคุณธรรม ความโปร่งใสในปัจจุบัน จากการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม ผลการวิเคราะห์เนื้อหา สรุปได้ดังนี้

๑.๒.๑.๑ ด้านหลักนิติธรรม พบว่า สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดได้ให้ความรู้เรื่องกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และแนวทางการปฏิบัติงานที่ใช้ปฏิบัติงาน มีการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และแนวทางปฏิบัติงานที่ใช้ปฏิบัติงาน มีการสร้างความเข้าใจเรื่องกฎ ระเบียบ ให้เป็นแนวทางเดียวกัน และมีการสร้างจิตสำนึกในการใช้กฎหมาย ระเบียบ ประกาศแนวทางปฏิบัติงานที่ใช้ปฏิบัติงานให้ถูกต้อง

๑.๒.๑.๒ ด้านหลักคุณธรรม พบว่า สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดได้มีการส่งเสริมให้มีการใช้ คุณธรรมในการทำงานอย่างต่อเนื่อง มีการจัดให้มีระบบการแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ/ คำแนะนำ ในการให้บริการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความมีคุณธรรม ให้แก่บุคลากรของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอย่างต่อเนื่อง

๑.๒.๑.๓ ด้านหลักการมีส่วนร่วม พบว่า สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดได้มีการเปิดโอกาสให้หน่วยงานภาคีเครือข่ายเข้ามาจัดกิจกรรม มีการกำหนดให้มีการนำกิจกรรมของสำนักงานออกไปร่วมดำเนินการกับหน่วยงานภาคีเครือข่าย และมีการเปิดโอกาสให้บุคลากรในสำนักงานได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสำนักงาน

๑.๒.๑.๔ ด้านหลักความโปร่งใส พบว่า สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดได้มีการเปิดเผย ข้อมูลพื้นฐาน มีการประชาสัมพันธ์ มีการเปิดเผยมาตรการและการใช้จ่ายงบประมาณ มีการเปิดเผย การบริหารงานบุคคล มีการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต มีการประกาศเจตจำนงสุจริตของผู้บริหาร มีการจัดทำแผนปฏิบัติ การป้องกันการทุจริต และมีการสร้างมาตรการภายใน เพื่อส่งเสริมความโปร่งใส และป้องกันการทุจริต

๑.๒.๑.๕ ด้านหลักความรับผิดชอบ พบว่า สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดได้มีการสร้างความชัดเจนให้ผู้บริหารและบุคลากรมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน มีการสร้างเสริมความรับผิดชอบต่อองค์กร และมีการสร้างขวัญ และกำลังใจให้บุคลากร เพื่อสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

๑.๒.๑.๖ ด้านหลักความคุ้มค่า พบว่า สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดได้มีการสร้างจิตสำนึกให้บุคลากรมีการประหยัดพลังงานและใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า มีการส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีประกอบการปฏิบัติงาน และมีการวางแผน และกำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติงาน

๑.๒.๒ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ตามหลักธรรมาภิบาล ๖ หลัก ได้แก่ ๑) หลักนิติธรรม ๒) หลักคุณธรรม ๓) หลักการมีส่วนร่วม ๔) หลักความโปร่งใส ๕) หลักความรับผิดชอบ และ ๖) หลักความคุ้มค่า จากการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม ผลการวิเคราะห์เนื้อหา ปรากฏผลตามตารางที่ ๘ - ๑๓ ดังนี้

ตารางที่ ๘ สรุปปัญหาและแนวทางการดำเนินงานการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส จากการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม ด้านหลักนิติธรรม

ปัญหาและแนวทางการดำเนินงาน	วิธีการดำเนินการแก้ไข
๑. การให้ความรู้เรื่องกฎหมาย ระเบียบ ประกาศและแนวทางการปฏิบัติงานที่ใช้ปฏิบัติงาน	<p>๑. จัดหาซื้อตำราหนังสือ เอกสาร คู่มือแนวทางการปฏิบัติงาน ให้แก่บุคลากรผู้ปฏิบัติงาน</p> <p>๒. มอบหมายบุคลากรผู้ปฏิบัติงานดาวน์โหลดตำราหนังสือ เอกสาร คู่มือแนวทางการปฏิบัติงานจากเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๓. ส่งบุคลากรเข้าอบรมในหน่วยงานที่จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับ กฎหมาย ระเบียบประกาศและแนวทางการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๔. การประชุมประจำเดือนจัดให้มีวาระเกี่ยวกับระเบียบกฎหมาย/แนวทางปฏิบัติที่ต้องใช้ปฏิบัติงานประจำ ให้ทุกคนถือปฏิบัติ อย่างเคร่งครัด</p> <p>๕. ให้จัดทำรายงานการประชุม เพื่อใช้เป็นหลักฐานของทางราชการ</p>
๒. การเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบประกาศและแนวทางการปฏิบัติงานที่ ใช้ปฏิบัติงาน	<p>๑. ประชุมวางแผนจัดบุคลากรลงโครงสร้าง/จัดทำคำสั่ง มอบหมาย หน้าที่ตามโครงการ</p> <p>๒. แจกเวียนคำสั่งทุกคำสั่งให้บุคลากรขอสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทุกคนทราบและถือปฏิบัติตามคำสั่ง</p> <p>๓. แจกเวียนหนังสือราชการที่เกี่ยวข้องกับระเบียบ/กฎหมาย แนวทางการปฏิบัติที่ต้องใช้ปฏิบัติงานประจำทราบและถือปฏิบัติ</p> <p>๔. จัดให้มีสถานี/บอร์ดประชาสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร</p> <p>๕. จัดให้มีเว็บไซต์/Facebook ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด เพื่อการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร</p>

ปัญหาและแนวทางการดำเนินงาน	วิธีการดำเนินการแก้ไข
<p>๓. การสร้างความเข้าใจเรื่อง กฎ ระเบียบ ให้เป็นแนวเดียวกัน</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. จัดหาให้มีเอกสาร ตำรา หนังสือที่เกี่ยวข้องกับกฎ ระเบียบ ที่ใช้ปฏิบัติงานในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ๒. การประชุมทุกครั้งมีการเน้นย้ำ เรื่องการใช้ กฎ ระเบียบ ในการปฏิบัติงานและร่วมวิเคราะห์ถึงผลดี ของการปฏิบัติตามกฎระเบียบของหน่วยงานที่กำหนดไว้ และต้องใช้อย่างเป็น ธรรม ไม่เลือกปฏิบัติกับผู้รับบริการทุกคน ๓. สนับสนุนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เข้าประชุม/อบรมเกี่ยวกับ กฎ ระเบียบ แนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง กับ การปฏิบัติงาน ๔. กำหนดให้มีการแนบกฎหมายระเบียบในการเสนอขออนาม ในเรื่องที่ต้องอ้างอิงระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ๕. แจ้งเวียนรายงานการประชุมให้บุคลากรของสำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัดทุกท่านทราบและถือปฏิบัติตามมติที่ประชุม
<p>๔. การสร้างจิตสำนึกในการใช้กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ แนวทาง การปฏิบัติงานที่ใช้ ปฏิบัติงานให้ถูกต้อง</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. จัดหาให้มีเอกสาร ตำรา หนังสือ ที่เกี่ยวข้องกับ กฎ ระเบียบ ที่ใช้ปฏิบัติงานในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ๒. การประชุมทุกครั้งมีการเน้นย้ำ เรื่องการใช้ กฎ ระเบียบ ในการปฏิบัติงาน และร่วมวิเคราะห์ถึงผลดี ผลเสียของ การปฏิบัติตามกฎระเบียบของหน่วยงานที่กำหนดไว้ ๓. สนับสนุนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เข้าประชุม/อบรมเกี่ยวกับ กฎ ระเบียบ แนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง กับ การปฏิบัติงาน ๔. กำหนดให้มีการแนบกฎหมาย ระเบียบในการเสนอขออนาม ในเรื่องที่ต้องอ้างอิงระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ๕. จัดให้มีการประชุมภายในแต่ละกลุ่ม พร้อมจัดทำรายงาน การประชุมด้วยทุกครั้ง

ตารางที่ ๙ สรุปปัญหาและแนวทางการดำเนินงานการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส จากการสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม ด้านหลักคุณธรรม

ปัญหาและแนวทางการดำเนินงาน	วิธีการดำเนินการแก้ไข
<p>๑. การส่งเสริมให้มีการใช้คุณธรรม ในการทำงานอย่างต่อเนื่อง</p>	<p>๑. กำหนดให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ต้องยึด จรรยาบรรณของครู วินัยและการรักษาวินัยของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา กฎ ระเบียบของ ก.ค.ศ. อย่างเคร่งครัด ๒. ร่วมกันกำหนดและแจ้งแนวทางการประพฤติ การปฏิบัติตัว แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เข้ามาปฏิบัติงาน ใหม่ทุกคน โดยยึดแนวของข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) และ จรรยาบรรณของคุรุสภา. ๓. มีการนำเรื่องคุณธรรมเข้าเป็นวาระการประชุมประจำเดือน ๔. มีการตักเตือนด้วยวาจาเมื่อมีความประพฤติไม่เหมาะสม ๕. ยกย่องชมเชยบุคลากรที่มีความประพฤติดี การปฏิบัติตัว เหมาะสมและเป็นแบบอย่างที่ดีในองค์กร</p>
<p>๒. การจัดให้มีระบบการแสดง ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ/คำแนะนำ ในการให้บริการของ สำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัด</p>	<p>๑. จัดให้ทำกล่อง / ตู้รับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ คำแนะนำ ในการให้บริการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ๒. จัดให้มี เว็บไซต์ /Facebook ของสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัด ใช้เป็นเพิ่มช่องทางในการแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ คำแนะนำในการให้บริการของสำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัด ๓. ผู้รับบริการสามารถให้ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ คำแนะนำ ในการให้ผู้บริการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ต่อศึกษาธิการ จังหวัดได้ทุกคนอย่างเสมอภาค ๔. มอบหมายให้ผู้รับผิดชอบการปฏิบัติงานจัดทำแบบสำรวจ ความพึงพอใจของผู้รับบริการตามกิจกรรมที่รับผิดชอบ ๕. นำข้อมูลและข้อเสนอแนะจากแบบสำรวจความพึงพอใจ มาใช้ในการปรับปรุงรูปแบบการจัดกิจกรรม</p>
<p>๓. การจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างคุณธรรม ให้แก่ บุคลากรของสำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัด</p>	<p>๑. ส่งเสริมสนับสนุนให้มีกิจกรรม/โครงการที่เกี่ยวข้อง กับคุณธรรม จริยธรรมอันดี ๒. มอบหมายให้มีการประชาสัมพันธ์ กิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมด้วยแผ่นป้ายประชาสัมพันธ์ โบว์ชัวร์ เว็บไซต์ Facebook Line</p>

ปัญหาและแนวทางการดำเนินงาน	วิธีการดำเนินการแก้ไข
	๓. กำหนดให้มีการจัดกิจกรรม/โครงการที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรม เพื่อให้หน่วยงานเครือข่ายมีส่วนร่วมกิจกรรม ๔. สนับสนุนบุคลากรเข้าร่วมกิจกรรมด้านคุณธรรมกับหน่วยงานเครือข่าย ๕. เมื่อสิ้นสุดกิจกรรม/โครงการมีการสรุปและรายงานผล

ตารางที่ ๑๐ สรุปปัญหาและแนวทางการดำเนินงานการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส จากการสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม ด้านหลักการมีส่วนร่วม

ปัญหาและแนวทางการดำเนินงาน	วิธีการดำเนินการแก้ไข
๑. การเปิดโอกาสให้หน่วยงานภาคีเครือข่าย เข้ามาร่วมจัดกิจกรรมกับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด	๑. จัดตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ๒. จัดให้มีการสัมมนา กศจ. อศจ. ทุกคณะร่วมกันอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง ๓. ประชุมเจ้าหน้าที่ร่วมงานแผนก่อนดำเนินการตามคำสั่งทุกครั้ง ๔. ขอความร่วมมือเครือข่ายเข้ามาร่วมพัฒนาการศึกษาของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด โดยให้ใช้งบประมาณของเครือข่ายและองค์กรที่เกี่ยวข้อง ๕. สรุปพร้อมรายงานผลการจัดกิจกรรมเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพให้หน่วยงานภาคีเครือข่ายเป็นระยะ
๒. การกำหนดให้มีการนำกิจกรรมของสำนักงานไปร่วมดำเนินการกับหน่วยงานภาคีเครือข่าย	๑. จัดให้มีทะเบียนหน่วยงานภาคีเครือข่ายชัดเจน ๒. ผู้บริหารและบุคลากรเข้าร่วมวางแผนการประสานงานของเครือข่าย เพื่อขอความร่วมมือในการพัฒนาการศึกษาของจังหวัด ๓. วางแผนกำหนดกิจกรรม/โครงการ ในการจัดกิจกรรมให้หน่วยงาน ภาคีเครือข่าย โดยกำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ ๔. ดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริม สนับสนุนหน่วยงานภาคีเครือข่าย ๕. สรุปและรายงานการจัดกิจกรรม
๓. การเปิดโอกาสให้บุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสำนักงาน	๑. บุคลากรสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสำนักงาน และแผนปฏิบัติราชการประจำปี ๒. บุคลากรสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาภายในสำนักงาน ๓. บุคลากรสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมีส่วนร่วมปฏิบัติงานและช่วยเหลือสนับสนุนในการพัฒนาสำนักงานตามกลยุทธ์

ปัญหาและแนวทางการดำเนินงาน	วิธีการดำเนินการแก้ไข
	<p>๔. บุคลากรสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของสำนักงาน</p> <p>๕. บุคลากรสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมีส่วนร่วมภาคภูมิใจในความสำเร็จของบุคลากรสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด</p>

ตารางที่ ๑๑ สรุปปัญหาและแนวทางการดำเนินงานการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส จากการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม ด้านหลักความโปร่งใส

ปัญหาและแนวทางการดำเนินงาน	วิธีการดำเนินการแก้ไข
๑. การเปิดเผยข้อมูลพื้นฐาน	<p>๑. จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์แสดงโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ ข้อมูล การแบ่งส่วนงานภายในของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ข้อมูล เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่หรือภารกิจของหน่วยงาน ตามที่กฎหมาย กำหนด</p> <p>๒. มีการเปิดเผยข้อมูลผู้บริหาร ข้อมูล ชื่อ - นามสกุล และตำแหน่ง ของผู้บริหารสูงสุดและรองผู้บริหารสูงสุด</p> <p>๓. จัดทำแผนประชาสัมพันธ์และดำเนินการเปิดเผยแผน การขับเคลื่อนหน่วยงาน ข้อมูลเกี่ยวกับแผนยุทธศาสตร์ หรือแผนพัฒนา หน่วยงานซึ่งมีระยะของแผนมากกว่า ๑ ปี พร้อมรายละเอียด ทั้งนี้ จะต้องครอบคลุมปีปัจจุบันที่กำลัง ดำเนินการ</p> <p>๔. ประชาสัมพันธ์ข้อมูลการติดต่อหน่วยงาน อย่างน้อยจะต้อง ประกอบด้วย ๑) ที่อยู่ ๒) หมายเลขโทรศัพท์ ๓) หมายเลข โทรสาร ๔) ที่อยู่ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) ๕) แผนที่ตั้ง หน่วยงาน</p> <p>๕. ประชาสัมพันธ์กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงาน เช่น พระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ข้อบัญญัติ ประกาศ ระเบียบ หรือมติคณะรัฐมนตรี</p>
๒. การประชาสัมพันธ์	<p>๑. จัดทำข่าวประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง กับการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่หรือภารกิจของหน่วยงาน ตามที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ จะต้องเป็นข้อมูลของปีปัจจุบัน ที่กำลังดำเนินการ</p> <p>๒. มีการปฏิสัมพันธ์ข้อมูล สร้างช่องทางที่ผู้รับบริการ หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถสอบถามข้อมูลหรือข้อกังวลสงสัย</p>

ปัญหาและแนวทางการดำเนินงาน	วิธีการดำเนินการแก้ไข
	<p>และหน่วยงาน สามารถตอบข้อสอบถามหรือสื่อสารโต้ตอบกันได้ โดยจะต้องเป็นช่องทางผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน</p> <p>๓. มีกิจกรรมเข้าร่วมกับชุมชน หน่วยงานและองค์กรหลัก</p> <p>๔. สร้างช่องทางการเชื่อมโยงไปสู่เครือข่ายสังคมออนไลน์ของหน่วยงาน เช่น Facebook, Twitter, Instagram หรือ Line เป็นต้น โดยจะต้องเป็นช่องทางผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน</p> <p>๕. ประชาสัมพันธ์มาตรฐานการปฏิบัติงาน ข้อมูลเกี่ยวกับคู่มือหรือมาตรฐานการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่พร้อมรายละเอียด</p>
<p>๓. การเปิดเผยมาตรการและการใช้จ่ายงบประมาณ</p>	<p>๑. เปิดเผยแผนการจัดซื้อจัดจ้างหรือแผนการจัดหาพัสดุข้อมูลแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีพร้อมรายละเอียด ทั้งนี้ จะต้องเป็นข้อมูลของปีปัจจุบันที่กำลังดำเนินการ</p> <p>๒. ประกาศต่างๆ เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างหรือการจัดหาพัสดุ แผนการจัดซื้อจัดจ้างหรือแผนการหาพัสดุตามที่หน่วยงาน จะต้อง ดำเนินการตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ ภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ทั้งนี้ จะต้องเป็นข้อมูลของปีปัจจุบันที่กำลัง ดำเนินการ</p> <p>๓. สรุปผลการจัดซื้อจัดจ้างหรือการจัดหาพัสดุรายเดือน สรุปผลการจัดซื้อจัดจ้างตามแบบ สขร.๑ ทั้งนี้ จะต้องเป็นข้อมูลของปีปัจจุบันที่กำลังดำเนินการ</p> <p>๔. รายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี ข้อมูลสรุปการใช้จ่าย งบประมาณตามแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ทั้งนี้ อย่างน้อย จะต้อง มีข้อมูลของปีปัจจุบันที่กำลังดำเนินการ</p> <p>๕. รายงานผลการจัดซื้อจัดจ้างหรือการจัดหาพัสดุประจำปี สรุปผล การจัดซื้อจัดจ้างหาพัสดุประจำปี ทั้งนี้ อย่างน้อยจะต้อง มีข้อมูล ของปีที่ผ่านมา</p>
<p>๔. การเปิดเผยการบริหารงานบุคคล</p>	<p>๑. เปิดเผยนโยบายหรือทิศทางของหน่วยงานเกี่ยวกับการบริหาร ทรัพยากรบุคคลที่มีความโปร่งใส สอดคล้องกับการขับเคลื่อน ภารกิจของหน่วยงานและทิศทางการปฏิรูปประเทศ</p> <p>๒. เปิดเผยขั้นตอนการดำเนินการตามนโยบายการบริหาร ทรัพยากร บุคคล ได้แก่ วางแผนกำลังคน การสรรหาคนดีคนเก่ง เพื่อปฏิบัติงาน ตามภารกิจของหน่วยงาน การพัฒนาบุคลากร</p>

ปัญหาและแนวทางการดำเนินงาน	วิธีการดำเนินการแก้ไข
	<p>การสร้างความก้าวหน้าในสายอาชีพ การพัฒนาคุณภาพชีวิต การบรรจุ และแต่งตั้งบุคลากร การประเมินผลการปฏิบัติงาน การส่งเสริม จริยธรรมและรักษาวินัยของบุคลากรในหน่วยงาน</p> <p>๓. กำหนดหลักเกณฑ์การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล ซึ่งเป็นไปตามกฎ ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หลักเกณฑ์และการสรรหาและการคัดเลือกบุคลากร หลักเกณฑ์การบรรจุและแต่งตั้งบุคลากร หลักเกณฑ์การพัฒนาบุคลากร</p> <p>๔. เปิดเผยแพร่ข้อมูลการดำเนินการในฐานะเลขานุการ กศจ. และอกศจ. โดยสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดจัดทำข้อมูลการบริหารงาน บุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในหน่วยงาน ทางการศึกษาเฉพาะที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของ อกศจ. ตามแบบ ที่ก.ค.ศ. กำหนดเพื่อเสนอ อกศจ. และ กศจ. และเสร็จสิ้นขั้นตอน การพิจารณาแล้วประชาสัมพันธ์ จัดส่ง รายงานการบริหารงานบุคคล ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เฉพาะที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของ อกศจ. และ กศจ.ให้ ก.ค.ศ. และสำนักงานปลัดกระทรวง ศึกษาธิการทราบ</p> <p>๕. เปิดเผยแพร่ข้อมูลการดำเนินการในฐานะผู้มีอำนาจสั่งร่างบรรจุ ตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ๒๕๔๗ มาตรา ๕๓ โดยสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตรวจสอบ เอกสารหลักฐานอย่างละเอียดถี่ถ้วนให้ถูกต้องครบถ้วน ตาม หลักเกณฑ์วิธีการ ก.ค.ศ. กำหนด นำเสนอ อกศจ. และกศจ. พิจารณาเมื่อศึกษาธิการจังหวัดลงนามในฐานะผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งบรรจุและแต่งตั้งแล้วเปิดเผยข้อมูล และแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งรายงาน ก.ค.ศ. จัดทำ รายงานสำนักงาน ก.ค.ศ.</p>
<p>๕. การจัดการเรื่องร้องเรียน การทุจริต</p>	<p>๑. จัดทำแนวปฏิบัติเกี่ยวกับรายละเอียดการจัดการต่อเรื่อง ร้องเรียนการทุจริตของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน</p> <p>๒. สร้างช่องทางแจ้งเรื่องร้องเรียนการทุจริต ส่วนที่ผู้รับบริการ ผู้มาติดต่อ หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถแจ้งเรื่องร้องเรียน การทุจริตของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน โดยจะต้องเป็นช่องทาง ผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน</p>

ปัญหาและแนวทางการดำเนินงาน	วิธีการดำเนินการแก้ไข
	<p>๓. เปิดเผยแพร่ข้อมูลเชิงสถิติเรื่องร้องเรียนการทุจริตประจำปีสรุปจำนวนและประเภทเรื่องร้องเรียนการทุจริตของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน อย่างน้อยจะต้องมีข้อมูลของปีที่ผ่านมา</p> <p>๔. สร้างช่องทางการรับฟังความคิดเห็น สรุปจำนวนและประเภทเรื่องร้องเรียนการทุจริตของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน ทั้งนี้ อย่างน้อย จะต้องมีข้อมูลของปีที่ผ่านมา</p> <p>๕. จัดให้มีกิจกรรม/โครงการรณรงค์ต่อต้านการทุจริต</p>
<p>๖. การประกาศเจตจำนงสุจริตของผู้บริหาร</p>	<p>๑. ศึกษาธิการจังหวัดประกาศเจตจำนงสุจริตของผู้บริหารเป็นการแสดงเจตนารมณ์คำมั่นของผู้บริหารสูงสุดคนปัจจุบันว่าจะปฏิบัติหน้าที่และบริหารหน่วยงานอย่างซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส และเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล</p> <p>๒. ศึกษาธิการจังหวัดมีส่วนร่วมให้ความสำคัญกับการปรับปรุงพัฒนาหน่วยงานด้านคุณธรรมและความโปร่งใส โดยเน้นย้ำทุกครั้ง ที่มีการประชุมข้าราชการและบุคลากรทุกคน</p> <p>๓. จัดให้มีการประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม</p> <p>๔. ให้มีการประชุมพัฒนาองค์กร (OD) เมื่อสิ้นปีงบประมาณเพื่อทบทวนพัฒนากระบวนการปฏิบัติงานของทุกภาคส่วน</p> <p>๕. ให้ทุกกลุ่มงานจัดทำสรุปผลการปฏิบัติงานของแต่ละเดือนและแผนการปฏิบัติงานในเดือนถัดไปนำเสนอในการประชุมประจำเดือน</p>
<p>๗. การจัดทำแผนแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต</p>	<p>๑. จัดทำข้อมูลแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตประจำปี</p> <p>๒. รายงานการกำกับติดตามการดำเนินการป้องกันการทุจริต รอบ ๖ เดือน ข้อมูลการกำกับติดตามการดำเนินการตามแผนป้องกันการทุจริตประจำปี รอบ ๖ เดือน เสนอต่อสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ</p> <p>๓. จัดทำข้อมูลสรุปผลการดำเนินงานตามแผนป้องกันการทุจริตประจำปี เสนอต่อสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ</p> <p>๔. ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียร่วมในการดำเนินงาน โดยกำหนดเป็นขั้นตอน วิธีการและส่วนงาน/เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง</p>

ปัญหาและแนวทางการดำเนินงาน	วิธีการดำเนินการแก้ไข
	<p>๕. มีการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจ โดยกำหนดเป็นแนวปฏิบัติของหน่วยงาน ได้แก่ การกำหนดขั้นตอน วิธีการ และส่วนงาน/เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติหน้าที่</p>
<p>๘. การสร้างมาตรการภายในเพื่อส่งเสริมความ โปร่งใส และป้องกันการทุจริต</p>	<p>๑. กำหนดมาตรการเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะ แนวปฏิบัติของหน่วยงาน โดยการกำหนดขั้นตอน วิธีการ และส่วนงาน/เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะ</p> <p>๒. กำหนดมาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง แนวปฏิบัติของหน่วยงาน โดยการกำหนดขั้นตอน วิธีการ และหน่วยงาน/เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างหรือการจัดหาพัสดุ</p> <p>๓. กำหนดมาตรการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต แนวปฏิบัติของหน่วยงาน โดยการกำหนดขั้นตอน วิธีการ และหน่วยงาน / เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน</p> <p>๔. กำหนดมาตรการป้องกันการรับสินบน แนวปฏิบัติของหน่วยงาน โดยการกำหนดขั้นตอน วิธีการ และส่วนงาน/เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการรับสินบน</p> <p>๕. กำหนดมาตรการป้องกันการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวม แนวปฏิบัติของหน่วยงาน โดยการกำหนด ขั้นตอน วิธีการ และส่วนงาน/เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม</p>

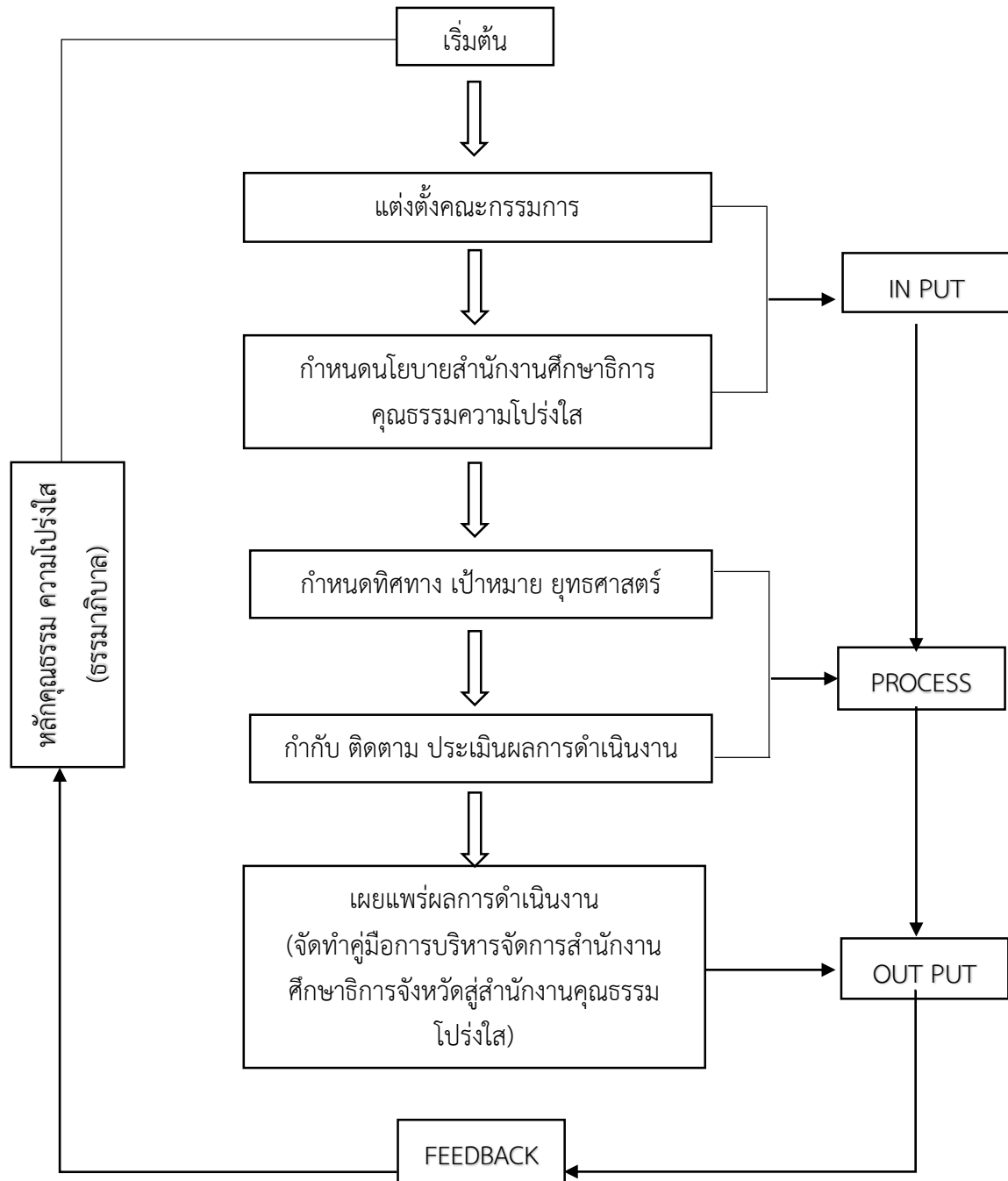
ตารางที่ ๑๒ สรุปปัญหาและแนวทางการดำเนินงานการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส จากการสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม ด้านหลักความรับผิดชอบ

ปัญหาและแนวทางการดำเนินงาน	วิธีการดำเนินการแก้ไข
<p>๑. การสร้างความชัดเจนให้ผู้บริหาร และบุคลากรมีความรับผิดชอบ ในการปฏิบัติงาน</p>	<p>๑. มีคำสั่งมอบหมายงานอย่างชัดเจน ๒. มีการแจ้งเวียนคำสั่งมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบทราบทุกครั้ง หรือมีการประชุมชี้แจงคำสั่งมอบหมายงาน ๓. มีการประชุมประจำเดือน/ประชุมวางแผนการปฏิบัติงาน ๔. บุคลากรทุกคนปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่มอบหมายให้ อย่างเต็ม ความรู้ความสามารถ และเต็มเวลา ๕. การประชุมประจำเดือน เน้นย้ำเรื่องความรับผิดชอบ ในการปฏิบัติงานและรับผิดชอบต่อหน้าที่</p>
<p>๒. การสร้างเสริมความรับผิดชอบต่อ องค์กร</p>	<p>๑. มีการแจ้งเตือนข้อดีและข้อจำกัดของผลที่เกิดกับองค์กร จากความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย ๒. ให้มีการสำรวจความพร้อมวัสดุ อุปกรณ์ ในการปฏิบัติงาน ในความรับผิดชอบของตนก่อนเริ่มงานวันแรกของสัปดาห์ ๓. จัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัยสำหรับใช้ในการปฏิบัติงาน ๔. ในการประชุมประจำเดือน เน้นย้ำเรื่องความรับผิดชอบ ในการปฏิบัติงาน และรับผิดชอบต่อหน้าที่ ๕. จัดให้มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน</p>
<p>๓. การสร้างขวัญและกำลังใจ ให้บุคลากร เพื่อสร้างแรงจูงใจ ในการปฏิบัติงาน</p>	<p>๑. ประเมินผลการปฏิบัติงานตามคุณภาพของผลงาน ๒. เปิดโอกาสให้ทุกคนสามารถแสดงความคิดเห็นในที่ประชุม หรือเสนอแนวคิดในงานของตนเองได้ ๓. ให้คำชมเชยผู้ใต้บังคับบัญชาทุกครั้งที่มีโอกาส ตามความ เหมาะสม ๔. จัดทำกิจกรรมโครงการพัฒนาบุคลากร ๕. ผู้บริหารแนะนำแนวทางที่ถูกต้องในการปฏิบัติงาน และสามารถนำไปปฏิบัติงานได้จริง</p>

ตารางที่ ๑๓ สรุปปัญหาและแนวทางการดำเนินงานการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส จากการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม ด้านหลักความคุ้มค่า

ปัญหาและแนวทางการดำเนินงาน	วิธีการดำเนินการแก้ไข
๑. การสร้างจิตสำนึกให้บุคลากร มีการประหยัด พลังงานและ ใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า	๑. กำหนดมาตรการประหยัดร่วมกัน ๒. ประกาศมาตรการ/แจ้งเวียนทุกคนทราบและถือปฏิบัติ มาตรการ ๓. มอบหมายผู้ดูแล บำรุงรักษา ครุภัณฑ์ วัสดุและอุปกรณ์ ๔. จัดให้มีวาระการประชุมเกี่ยวกับมาตรการประหยัดพลังงาน ๕. มีการรณรงค์การประหยัดพลังงาน
๒. การส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยี ใช้ประกอบการปฏิบัติงาน	๑. ติดตั้งสัญญาณอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงพร้อมกระจาย สัญญาณ WIFI โดยทั่ว ๒. จัดหา/พัฒนาวัสดุอุปกรณ์ด้านคอมพิวเตอร์ให้ทันสมัย ๓. ติดตั้งโปรแกรมระบบงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ภายใน สำนักงาน ๔. พัฒนาระบบการสื่อสารภายในและภายนอกให้ทันสมัย ๕. มีเว็บไซต์ Facebook ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
๓. การวางแผนและกำหนดเป้าหมาย ในการปฏิบัติงาน	๑. กำหนด ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ร่วมกัน ๒. ให้จัดทำแผนพัฒนาองค์กร ระยะปานกลาง ๓-๕ ปี ๓. ให้จัดทำแผนปฏิบัติการทุกปีงบประมาณ ๔. มีการสรุปรายงานผลการจัดกิจกรรม/โครงการ ๕. มีการรายงานการประเมินตนเอง

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร การสนทนากลุ่ม และการสัมภาษณ์วิเคราะห์สังเคราะห์ จัดทำร่างรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ดังภาพที่ ๔

ภาพที่ ๔ ร่างรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส

ขั้นตอนที่ ๒ ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงาน คุณธรรม ความโปร่งใส โดยแบ่งออกเป็น ดังนี้

๒.๑ ผลการร่างรูปแบบและคู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส จากการศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส แนวคิด ทฤษฎี เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสนทนากลุ่มและการสัมภาษณ์ พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบที่เหมาะสมในการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ประกอบด้วย ๖ องค์ประกอบได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ รูปแบบระบบงานและกลไกรูปแบบ วิธีดำเนินงานรูปแบบ การประเมินรูปแบบ เงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้ ซึ่งมีรายละเอียดปรากฏท้ายภาคผนวก

๒.๒ ผลการตรวจสอบรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส โดยการประชุมกลุ่มย่อยอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship Focus Group) จำนวน ๕ คน จากการนำผลการประชุมมาวิเคราะห์ สังเคราะห์เนื้อหา แก้ไขปรับปรุง เป็นรูปแบบฉบับสมบูรณ์ ปรากฏผล ดังนี้

๒.๒.๑ หลักการของรูปแบบ ได้แก่ การบริหารตามหลักคุณธรรมความโปร่งใส ๖ หลัก คือ ๑) หลักนิติธรรม ๒) หลักคุณธรรม ๓) หลักการมีส่วนร่วม ๔) หลักความโปร่งใส ๕) หลักความรับผิดชอบ และ ๖) หลักความคุ้มค่า

๒.๒.๒ วัตถุประสงค์รูปแบบ ได้แก่ ๑) ปลุกฝังคุณธรรมจริยธรรมของบุคลากรในสำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัด ๓) ยกย่องคุณธรรมจริยธรรมของบุคลากรในองค์กรให้สูงขึ้น และ ๓) ส่งเสริมการใช้ หลักธรรมาภิบาลในองค์กร

๒.๒.๓ ระบบงานและกลไกรูปแบบ ได้แก่ ๑) กำหนดนโยบายสำนักงานศึกษาธิการคุณธรรม ความโปร่งใส ๒) แต่งตั้งคณะกรรมการ ๓) กำหนดทิศทาง เป้าหมาย ยุทธศาสตร์การดำเนินงาน ตามหลัก สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส (ธรรมาภิบาล) ๔) ดำเนินงานบริหารตามหลักสำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส (ธรรมาภิบาล) กำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน และ ๕) เผยแพร่ผลการดำเนินงาน (จัดทำคู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส)

๒.๒.๔ การประเมินรูปแบบ ได้แก่ ๑) ประเมินด้านความเป็นประโยชน์ของการดำเนินงาน การบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ๒) ประเมินด้าน ความเป็นไปได้ตามการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส และ ๓) ประเมินด้านความเหมาะสมในการดำเนินงานการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส

ผลการตรวจสอบรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสู่สำนักงานคุณธรรมโปร่งใส มี ๖ องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการรูปแบบ วัตถุประสงค์รูปแบบ ระบบงาน และกลไกรูปแบบ วิธีดำเนินงานรูปแบบ การประเมินรูปแบบ และเงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้ โดยมีระบบงาน และกลไกขับเคลื่อนที่สำคัญ ได้แก่ การกำหนดนโยบายสำนักงานศึกษาธิการคุณธรรม ความโปร่งใส การแต่งตั้งคณะกรรมการ การกำหนดทิศทาง เป้าหมาย ยุทธศาสตร์การดำเนินงานตามหลักสำนักงานคุณธรรมความโปร่งใส (ธรรมาภิบาล) การดำเนินงานบริหารตามหลักสำนักงานคุณธรรมความโปร่งใส (ธรรมาภิบาล) โดยการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน และการเผยแพร่ผลการดำเนินงาน (จัดทำคู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส)

๒.๓ ผลการทดลองใช้คู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรมความโปร่งใส จำนวน ๓ วงรอบ จากการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องปรากฏผล ดังนี้

๒.๓.๑ ผลการทดลองใช้คู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรมความโปร่งใส วงรอบที่ ๑ ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า บุคลากรผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้ให้ข้อคิดเห็นว่า คู่มือรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรมความโปร่งใส ด้วยหลักองค์กรคุณธรรม ๖ หลัก นั้น ในบางด้านมีความสอดคล้องเหมาะสมและมีความเป็นไปได้มาก เพราะสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ค่านิยม และวัฒนธรรมขององค์กร แต่บางด้าน อาทิ ด้านหลักนิติธรรม ต้องใช้เวลาในการทำความเข้าใจและให้ความรู้แก่บุคลากรในองค์กรอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง โดยบุคลากรให้ข้อเสนอแนะว่าขั้นตอนและแนวทางปฏิบัติในด้านนิติธรรม ควรมีตัวชี้วัดที่ชัดเจนและมีความเป็นไปได้ในแนวทางปฏิบัติมากขึ้น

๒.๓.๒ ผลการทดลองใช้คู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรมความโปร่งใส วงรอบที่ ๒ ใน ๖ จังหวัด พบว่า แนวทางการบริหารจัดการด้วยหลักองค์กรคุณธรรม และธรรมาภิบาล ๖ หลัก ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า นั้น มีแนวทางในการปฏิบัติที่มีความเป็นไปได้ มีตัวชี้วัดที่ครอบคลุม มีเกณฑ์การประเมินผล และหลักฐาน ร่องรอย ข้อมูลประกอบการประเมินผลตามตัวชี้วัดชัดเจนครบทุกองค์ประกอบ อย่างไรก็ตามจากการสะท้อนผลของกลุ่มผู้ทดลองใช้ พบว่า ในบางด้าน เช่น หลักคุณธรรม หลักการมีส่วนร่วม มีการนำตัวชี้วัดไปปฏิบัติได้หลายแนวทางตามบริบทของแต่ละองค์กร แต่โดยภาพรวมเป็นไปแนวทางเดียวกัน จึงให้ข้อคิดเห็นว่าตัวชี้วัดที่เปิดกว้างจะเป็นผลดีต่อการนำไปปฏิบัติให้สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามบริบทซึ่งเป็นผลดีต่อการปฏิบัติในแต่ละองค์กร

๒.๓.๓ ผลการทดลองใช้คู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรมความโปร่งใส วงรอบที่ ๓ ในสำนักงานศึกษาธิการ ๑๘ จังหวัด พบว่า แนวทางการบริหารจัดการด้วยหลักองค์กรคุณธรรมและธรรมาภิบาล ๖ หลัก ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า นั้น มีแนวทางในการปฏิบัติที่มีความเป็นไปได้ มีตัวชี้วัดที่ครอบคลุม มีเกณฑ์การประเมินผล และหลักฐาน ร่องรอย ข้อมูลประกอบการประเมินผล

ตามตัวชี้วัดขีดเจเนครบทุกองค์ประกอบ จากการสะท้อนผลของกลุ่มผู้ทดลองใช้ พบว่า ตัวชี้วัดเปิดโอกาสให้ปฏิบัติได้หลากหลาย บุคลากรมีความพึงพอใจต่อแนวทางปฏิบัติและปฏิบัติด้วยความเต็มใจ

๒.๔ ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส โดยผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) จำนวน ๖๐ คน โดยประเมินมาตรฐาน ใน ๓ ด้าน ประกอบด้วย ด้านความเป็นประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ และด้านความเหมาะสม โดยใช้เกณฑ์คะแนนเฉลี่ย การประเมินในแต่ละด้านเป็นแบบประมาณค่า ๕ ระดับ ปรากฏผลดังตารางที่ ๑๔ - ๑๗

ตารางที่ ๑๔ ความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ต่อรูปแบบการบริหารจัดการ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส (โดยรวม) (N=๖๐)

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑	ด้านความเป็นประโยชน์	๔.๓๐	๐.๘๙	มาก
๒	ด้านความเป็นไปได้	๔.๔๓	๐.๗๗	มาก
๓	ด้านความเหมาะสม	๔.๗๕	๐.๖๐	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย		๔.๕๐	๐.๗๕	มากที่สุด

จากตารางที่ ๑๔ พบว่า ความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ต่อรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๕๐$, S.D.=๐.๗๕) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงสุด ไปหาต่ำสุด ได้แก่ ด้านความเหมาะสม ($\bar{X} = ๔.๗๕$, S.D.=๐.๖๐) ด้านความเป็นไปได้ ($\bar{X} = ๔.๔๓$, S.D.=๐.๗๗) และด้านความเป็นประโยชน์ ($\bar{X} = ๔.๓๐$, S.D.=๐.๘๙) ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๕ ความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ต่อรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ด้านความเป็นประโยชน์ (N=๖๐)

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑. รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส เป็นประโยชน์ต่อสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทุกแห่ง	๔.๒๓	๐.๙๖	มาก
๒. การนำรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ไปใช้ทำให้ผู้รับบริการและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมั่นใจในการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน	๔.๒๗	๐.๘๙	มาก
๓. การดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส สามารถนำไปกำหนดเป็นแนวทางหรือคู่มือในดำเนินงานในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดได้	๔.๓๒	๐.๘๙	มาก
๔. รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส นี้สอดคล้องกับความต้องการของผู้นำไปใช้	๔.๓๐	๐.๘๘	มาก
๕. ทำให้เห็นความจำเป็นในการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ที่ชัดเจน	๔.๔๐	๐.๘๔	มาก
เฉลี่ย	๔.๓๐	๐.๘๙	มาก

จากตารางที่ ๑๕ พบว่าความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ต่อรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรมความโปร่งใส ด้านความเป็นประโยชน์มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๓๐$, S.D.=๐.๘๙) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นในระดับมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดตามลำดับ ได้แก่ ทำให้เห็นความจำเป็นในการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรมต้นแบบที่ชัดเจน ($\bar{X} = ๔.๔๐$, S.D.=๐.๘๔) การดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสู่สำนักงานคุณธรรมความโปร่งใสสามารถนำไปกำหนดเป็นแนวทางหรือคู่มือในดำเนินงานในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดได้ ($\bar{X} = ๔.๓๒$, S.D.=๐.๘๙)

รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุพรรณบุรีสำนักงานคุณธรรมความโปร่งใสนี้สอดคล้องกับความต้องการของผู้นำไปใช้ ($\bar{X} = ๔.๓๐$, S.D.=๐.๘๘) การนำรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุพรรณบุรีสำนักงานคุณธรรมความโปร่งใสไปใช้ทำให้ผู้รับบริการและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมั่นใจในการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน ($\bar{X} = ๔.๒๗$, S.D.=๐.๘๙) และรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุพรรณบุรีสำนักงานคุณธรรมความโปร่งใส เป็นประโยชน์ต่อสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทุกแห่ง ($\bar{X} = ๔.๒๓$, S.D.=๐.๙๖)

ตารางที่ ๑๖ ความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ต่อรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สุพรรณบุรีสำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ด้านความเป็นไปได้ (N=๖๐)

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑. รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สุพรรณบุรีสำนักงานคุณธรรมความโปร่งใส นำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้	๔.๓๐	๐.๘๔	มาก
๒. รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สุพรรณบุรีสำนักงานคุณธรรมความโปร่งใส นำไปใช้เป็นที่ยอมรับได้	๔.๓๓	๐.๘๓	มาก
๓. รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สุพรรณบุรีสำนักงานคุณธรรมความโปร่งใสนี้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน	๔.๓๕	๐.๘๑	มาก
๔. รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สุพรรณบุรีสำนักงานคุณธรรมความโปร่งใส มีวิธีปฏิบัติในการบริหารอย่างชัดเจนเป็นระบบ	๔.๖๗	๐.๖๒	มากที่สุด
๕. ผลที่ได้จากการนำรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สุพรรณบุรีสำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใสไปใช้ มีความคุ้มค่า	๔.๕๒	๐.๗๔	มากที่สุด
เฉลี่ย	๔.๔๓	๐.๗๗	มาก

จากตารางที่ ๑๖ พบว่าความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ต่อรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สุพรรณบุรีสำนักงานคุณธรรมความโปร่งใส ด้านความเป็นไปได้ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๔๓$, S.D.=๐.๗๗) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ย ความคิดเห็นในระดับมากที่สุดไปหาน้อยตามลำดับ ได้แก่ รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรมความโปร่งใสมีวิธีปฏิบัติในการบริหารอย่างชัดเจนเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.67, S.D.=0.62$) ผลที่ได้จากการนำรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใสไปใช้มีความคุ้มค่า ($\bar{X} = 4.52, S.D.=0.74$) รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสู่สำนักงานคุณธรรมความโปร่งใสนี้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.35, S.D.=0.81$) รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสู่สำนักงานคุณธรรมความโปร่งใสนำไปใช้เป็นที่ยอมรับได้ ($\bar{X} = 4.33, S.D.=0.83$) และรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสู่สำนักงานคุณธรรมความโปร่งใสนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้ ($\bar{X} = 4.30, S.D.=0.84$)

ตารางที่ ๑๗ ความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ต่อรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ด้านความเหมาะสม (N=๖๐)

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑. รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรมความโปร่งใส มีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ในการบริหารสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้	4.75	0.60	มากที่สุด
๒. การนำรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรมความโปร่งใส ไปใช้สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด	4.68	0.65	มากที่สุด
๓. รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรมความโปร่งใสระบอบองค์ประกอบได้ชัดเจนสามารถนำไปกำหนดเป็นแนวทางในการดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด	4.82	0.53	มากที่สุด

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๔. รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรมความโปร่งใส ที่พัฒนาขึ้นครั้งนี้เหมาะสมกับบริบทของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด	๔.๗๓	๐.๖๐	มากที่สุด
๕. รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรมความโปร่งใส แต่ละด้านมีขั้นตอนการปฏิบัติตามกระบวนการอย่างชัดเจน	๔.๗๗	๐.๖๒	มากที่สุด
เฉลี่ย	๔.๗๕	๐.๖๐	มากที่สุด

จากตารางที่ ๑๗ พบว่าความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ต่อรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ด้านความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๗๕$, S.D.=๐.๖๐) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ย ความคิดเห็นในระดับมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดตามลำดับ ได้แก่ รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ระบุองค์ประกอบได้ชัดเจนสามารถนำไปกำหนดเป็นแนวทางในการดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ($\bar{X} = ๔.๘๒$, S.D.=๐.๕๓) รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส แต่ละด้านมีขั้นตอนการปฏิบัติตามกระบวนการอย่างชัดเจน ($\bar{X} = ๔.๗๗$, S.D.=๐.๖๒) รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส มีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ในการบริหารสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้ ($\bar{X} = ๔.๗๕$, S.D.=๐.๖๐) รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัดสู่สำนักงานคุณธรรมความโปร่งใสที่พัฒนาขึ้นครั้งนี้เหมาะสมกับบริบทของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ($\bar{X} = ๔.๗๓$, S.D.=๐.๖๐) และการนำรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ไปใช้สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ($\bar{X} = ๔.๖๘$, S.D.=๐.๖๕)

บทที่ ๕

สรุปผล อภิปรายผล การนำไปใช้และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส มีวัตถุประสงค์ เพื่อ ๑) ศึกษาสภาพการดำเนินงานรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ๒) สร้างรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ๓) ทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ๔) ประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส การวิจัยแบ่งออกเป็น ๒ ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ ๑ การศึกษาสภาพการดำเนินงานรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ใช้วิธีการดำเนินการวิจัยด้วยการศึกษาหลักการ ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบรรพมาภิบาลและหลักธรรมาภิบาลในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด การสนทนากลุ่ม บุคลากรเกี่ยวกับการบริหาร จำนวน ๓๐ คน และการสัมภาษณ์ คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด จำนวน ๓ คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวิเคราะห์เอกสาร แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (focus group) มีความเหมาะสมของเนื้อหาเท่ากับ (IOC) ๑.๐๐ และ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structure Interviews) มีความเหมาะสมของเนื้อหาเท่ากับ (IOC) ๑.๐๐ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ ๒ การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส เป็นขั้นตอนในการพัฒนารูปแบบโดย ๑) ร่างรูปแบบและคู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส โดยนำผลการสังเคราะห์เนื้อหาจากเอกสาร จากการสัมภาษณ์ จากการสนทนากลุ่ม การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ๒) การตรวจสอบรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส โดยการประชุมกลุ่มย่อยอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship Focus Group) มาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) มาแก้ไขปรับปรุงเป็นรูปแบบฉบับสมบูรณ์ ๓) การทดลองใช้คู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส จำนวน ๓ วงรอบ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และ ๔) การประเมินรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส โดยผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) จำนวน ๖๐ คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส วิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าเฉลี่ย \bar{X} และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลการวิจัย สรุปได้ ดังนี้

๑. สรุปผลการวิจัย

การสรุปผลการวิจัยแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ ๑ ผลการศึกษาสภาพการดำเนินงานรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส และส่วนที่ ๒ ผลการพัฒนาแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ดังนี้

๑.๑ ผลการศึกษาสภาพการดำเนินงานรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส

๑.๑.๑ สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า องค์ประกอบที่สามารถนำไปใช้เป็นขอบข่ายของการวิจัยให้เหมาะสมกับบริบทของสำนักงานคุณธรรมความโปร่งใส ประกอบด้วย หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักการมีส่วนร่วม หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

๑.๑.๒ สภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ในปัจจุบันและแนวทางการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส จากการศึกษาสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่มของผู้ที่เกี่ยวข้อง พบว่า สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด มีแนวทางการดำเนินงานการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ตามหลักธรรมาภิบาล ๖ หลัก ได้แก่ ๑) หลักนิติธรรม ๒) หลักคุณธรรม ๓) หลักการมีส่วนร่วม ๔) หลักความโปร่งใส ๕) หลักความรับผิดชอบ และ ๖) หลักความคุ้มค่า เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ๑) ด้านหลักนิติธรรม สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดควรให้ความรู้เรื่องกฎหมาย ระเบียบ ประกาศและแนวทางการปฏิบัติงานที่ใช้ปฏิบัติงาน มีการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ ประกาศและแนวทางการปฏิบัติงานที่ใช้ปฏิบัติงาน มีการสร้างความเข้าใจเรื่องกฎ ระเบียบ ให้เป็นแนวทางเดียวกันและมีการสร้างจิตสำนึกในการใช้กฎหมาย

ระเบียบประกาศแนวทางการปฏิบัติงานที่ใช้ปฏิบัติงานให้ถูกต้อง ๒) ด้านหลักคุณธรรมสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ควรมีการส่งเสริมให้มีการใช้คุณธรรมในการทำงานอย่างต่อเนื่อง มีการจัดให้มีระบบการแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ/คำแนะนำ ในการให้บริการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความมีคุณธรรมให้แก่บุคลากรของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอย่างต่อเนื่อง ๓) ด้านหลักการมีส่วนร่วม สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ควรมีการเปิดโอกาสให้หน่วยงานภาคีเครือข่ายเข้ามาจัดกิจกรรมมีการกำหนดให้มีการนำกิจกรรมของสำนักงานออกไปร่วมดำเนินการกับหน่วยงานภาคีเครือข่าย และมีการเปิดโอกาสให้บุคลากรในสำนักงานได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสำนักงาน ๔) ด้านหลักความโปร่งใส สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ควรมีการเปิดเผยข้อมูลพื้นฐาน มีการประชาสัมพันธ์มีการเปิดเผยมาตรการและการใช้จ่ายงบประมาณ มีการเปิดเผยการบริหารงานบุคคล มีการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต มีการประกาศ เจตจำนงสุจริตของผู้บริหาร มีการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต และมีการสร้างมาตรการภายใน เพื่อส่งเสริมความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต ๕) ด้านหลักความรับผิดชอบ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ควรมีการสร้างความชัดเจนให้ผู้บริหารและบุคลากรมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน

มีการสร้างเสริมความรับผิดชอบต่อองค์กร และมีการสร้างขวัญและกำลังใจให้บุคลากรเพื่อสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน และ ๖) ด้านหลักความคุ้มค่า สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ควรมีการสร้างจิตสำนึกให้บุคลากรมีการประหยัดพลังงานและใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า มีการส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีประกอบการปฏิบัติงาน และมีการวางแผน และกำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติงาน

๑.๒ ผลการพัฒนาแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส

๑.๒.๑ ผลการร่างรูปแบบและคู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบที่เหมาะสมในการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ประกอบด้วย ๖ องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์รูปแบบ ระบบงานและกลไกรูปแบบ วิธีดำเนินงานรูปแบบ การประเมินรูปแบบ เงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้

๑.๒.๒ ผลการตรวจสอบรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส มี ๖ องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการรูปแบบ วัตถุประสงค์รูปแบบ ระบบงานและกลไกรูปแบบ วิธีดำเนินงานรูปแบบ การประเมินรูปแบบ และเงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้โดยมีระบบงานและกลไกขับเคลื่อนที่สำคัญ ได้แก่ การกำหนดนโยบายสำนักงานศึกษาธิการคุณธรรม ความโปร่งใส การแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดทิศทาง เป้าหมาย ยุทธศาสตร์การดำเนินงานตามหลักสำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส (ธรรมาภิบาล) การดำเนินงานบริหารตามหลักสำนักงานคุณธรรมความโปร่งใส (ธรรมาภิบาล) โดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA การกำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน และการเผยแพร่ผลการดำเนินงาน (จัดทำคู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส)

๑.๒.๓ ผลการทดลองใช้คู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส พบว่า แนวทางการบริหารจัดการด้วยหลักองค์กรคุณธรรม และธรรมาภิบาล ๖ หลัก ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า นั้น มีแนวทางในการปฏิบัติที่มีความเป็นไปได้ มีตัวชี้วัดที่ครอบคลุม มีเกณฑ์การประเมินผล และหลักฐานร่องรอยข้อมูลประกอบการประเมินผลตามตัวชี้วัดชัดเจนครบทุกองค์ประกอบ แต่ละตัวชี้วัดเปิดโอกาสให้ปฏิบัติได้หลากหลาย บุคลากรมีความพึงพอใจต่อแนวทางปฏิบัติและปฏิบัติด้วยความเต็มใจ

๑.๒.๔ ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) พบว่า ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) มีระดับความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ด้านความเหมาะสม มีความเป็นไปได้มากที่สุด รองลงมา คือ ด้านความเป็นไปได้และด้านความเป็นประโยชน์ ตามลำดับ

๒. การอภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยแบ่งออกเป็น ๒ ประเด็น คือ ประเด็นที่ ๑ สภาพการดำเนินงานรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานงานคุณธรรม ความโปร่งใส และประเด็นที่ ๒ ผลการพัฒนา รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานงานคุณธรรม ความโปร่งใส ดังนี้

๒.๑ สภาพการดำเนินงานรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานงานคุณธรรม ความโปร่งใส

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องส่วนใหญ่เห็นว่า องค์ประกอบที่สามารถนำไปใช้เป็นขอบข่ายของการวิจัย ให้เหมาะสมกับบริบทของสำนักงานคุณธรรมความโปร่งใสของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ประกอบด้วย หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักการมีส่วนร่วม หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

๑) ด้านหลักนิติธรรม ส่วนใหญ่เห็นว่า สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดควรให้ความรู้เรื่องกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และแนวทางการปฏิบัติงานที่ใช้ปฏิบัติงาน มีการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และแนวทางปฏิบัติงานที่ใช้ปฏิบัติงาน มีการสร้างความเข้าใจเรื่องกฎ ระเบียบให้เป็นแนวทางเดียวกันและมีการสร้างจิตสำนึกในการใช้กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ แนวทางการปฏิบัติงานที่ใช้ปฏิบัติงาน ให้ถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๒ (๒๕๖๒) ที่กล่าวถึง ความสำคัญของหลักนิติธรรมไว้ว่า หลักนิติธรรมเป็นการตรากฎหมายและกฎ ข้อบังคับให้ทันสมัยและเป็นธรรมเป็นที่ยอมรับของสังคมอันจะทำให้สังคมยินยอมพร้อมใจกันปฏิบัติตามกฎหมาย และกฎข้อบังคับเหล่านั้นโดยถือว่าเป็นการปกครองภายใต้กฎหมายมิใช่อำนาจในหรืออำนาจของตัวบุคคล ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (๒๕๕๒, น.๘) ได้กล่าวไว้ว่า หลักในการปกครอง การบริหาร การจัดการ การควบคุมดูแลกิจการต่าง ๆ ให้เป็นไปในครรลองธรรมประกอบด้วย หลักประสิทธิผล หลักประสิทธิภาพ หลักการตอบสนอง หลักการรับผิดชอบต่อ หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักการกระจายอำนาจ หลักนิติธรรม หลักความเสมอภาค และหลักมุ่งฉันทามติ สอดคล้องกับสมาน อัครภูมิ (๒๕๕๓) ที่ได้ให้แนวคิดไว้ว่า ในการบริหารที่มุ่งเน้นให้การบริหารหน่วยงานภาครัฐ มีประสิทธิภาพและยังผลให้เกิดความอยู่ดีมีสุขของประชาชนนั้นจะต้องปฏิรูประบบราชการให้รับใช้ประชาชน ดำเนินงานอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้และไม่มีการฉ้อราษฎร์บังหลวง พัฒนาระบบและกระบวนการยุติธรรม กฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายอย่างเสมอภาค และสร้างความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นในสังคม ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

๒) ด้านหลักคุณธรรม ส่วนใหญ่เห็นว่า สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ควรมีการส่งเสริมให้มีการใช้คุณธรรมในการทำงานอย่างต่อเนื่อง มีการจัดให้มีระบบการแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ/คำแนะนำ ในการให้บริการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความมีคุณธรรมให้แก่บุคลากรของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับจักรภพ ไสกระจำง (๒๕๖๐) ที่กล่าวว่า การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การปกครองที่เป็นธรรม เป็นการสะสมความรู้ที่เป็นวัฒนธรรม ในการอยู่ร่วมกัน เป็นสังคมของมวลมนุษย เป็นแนวทางสำคัญในการจัดระเบียบให้สังคมทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน

ซึ่งครอบคลุมถึงฝ่ายวิชาการ ฝ่ายปฏิบัติการฝ่ายราชการสามารถอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข ตลอดจนมีการใช้อำนาจในการบริหารราชการแผ่นดินให้มีความแข็งแกร่ง มีประสิทธิภาพ มีคุณภาพ มีความโปร่งใส ยุติธรรม และสามารถตรวจสอบได้ซึ่งจะส่งผลให้การพัฒนาประเทศชาติเป็นไปอย่างมั่นคงยั่งยืน และมีเสถียรภาพ เพราะสังคมจะรู้สึกถึงความยุติธรรม ความโปร่งใส การมีส่วนร่วม สามารถประสานประโยชน์ ได้นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (๒๕๕๓) ที่ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับหลักคุณธรรมไว้ว่า การบริหารจัดการองค์การคุณธรรมที่ดี สามารถนำไปใช้ได้ทั้งภาครัฐและเอกชน ธรรมที่ใช้ในการบริหารงานนี้หาได้มีความหมายเพียงหลักธรรมทางศาสนาเท่านั้น แต่รวมถึง ศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และความถูกต้องชอบธรรมทั้งปวง ซึ่งวิญญูชนพึงมีและพึงปฏิบัติ เช่น ความโปร่งใส ตรวจสอบได้ การปราศจากการแทรกแซงจากองค์กรภายนอก

๓) ด้านหลักการมีส่วนร่วม ส่วนใหญ่เห็นว่า สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดควรมีการเปิดโอกาสให้หน่วยงานภาคีเครือข่ายเข้ามาจัดกิจกรรม มีการกำหนดให้มีการนำกิจกรรมของสำนักงานออกไปร่วมดำเนินการกับหน่วยงานภาคีเครือข่าย และมีการเปิดโอกาสให้บุคลากรในสำนักงานได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสำนักงานสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๙ (๒๕๔๒ (ฉบับแก้ไข ๒๕๔๕), คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (๒๕๕๓, น. ๒๙ - ๓๑) และประธาน สุวรรณมงคล (๒๕๕๘, น. ๒๘ - ๓๐) ที่กล่าวถึงความสำคัญของหลักการมีส่วนร่วมไว้ว่า ธรรมภิบาลมีความสำคัญต่อการบริหารจัดการและเป็นประโยชน์ต่อองค์การ ชุมชน สังคม ประเทศชาติ และสังคมโลก โดยกำหนดเจตนารมณ์ของแผ่นดินขึ้นมาเพื่อทุกคนทุกฝ่ายในประเทศร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ร่วมกันร่วมกันจัดการ ร่วมกันรับผิดชอบ ร่วมกันแก้ปัญหา มีการพัฒนาที่ยั่งยืนและก้าวไกล เป็นหลักการพื้นฐานในการสร้างความเป็นธรรมในสังคมเอื้อประโยชน์ให้กับคนทุกระดับทั้งคนรวย คนจนในเรื่องการมีรายได้ มีงานทำ การพัฒนาที่เท่าเทียม และการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น นอกจากนี้ธรรมาภิบาลยังเป็นแนวคิดที่เกื้อหนุนสังคมประชาธิปไตย จะทำให้ประชาชน มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และมีการตรวจสอบการทำงานของรัฐโดยประชาชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง

๔) ด้านหลักความโปร่งใส ส่วนใหญ่เห็นว่า สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดควรมีการเปิดเผยข้อมูลพื้นฐาน มีการประชาสัมพันธ์มีการเปิดเผยมาตรการและการใช้จ่ายงบประมาณ มีการเปิดเผยการบริหารงานบุคคล มีการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต มีการประกาศเจตจำนงสุจริตของผู้บริหาร มีการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต และมีการสร้างมาตรการภายใน เพื่อส่งเสริมความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๙ (๒๕๔๒ (ฉบับแก้ไข ๒๕๔๕), คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (๒๕๕๓, น. ๒๙ - ๓๑) และประธาน สุวรรณมงคล (๒๕๕๘, น. ๒๘ - ๓๐) ที่กล่าวถึงความสำคัญของหลักความโปร่งใสไว้ว่าธรรมาภิบาลจะช่วยให้สังคมมีความเข้มแข็งในทุกด้าน ทั้งทางคุณค่าและจิตสำนึกทางสังคม การเมือง วัฒนธรรม จริยธรรม และทางเศรษฐกิจ มีสมรรถนะมีความโปร่งใส สามารถอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขและเอื้ออาทรต่อกัน มีความเจริญรุ่งเรืองต่อไปด้วยฐานมั่นคงช่วยให้ระบบบริหารจัดการภาครัฐมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้มากขึ้นโดยมีการปรับปรุงกฎหมาย

กฎระเบียบของภาครัฐให้มีความรัดกุมและเปิดเผยต่อสาธารณชนให้รับรู้กันทั่วไป เช่น การมีกฎหมายเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของภาครัฐ การมีกฎหมายเกี่ยวกับการห้ามฮั้วประมูลงานของภาครัฐ

๕) ด้านหลักความรับผิดชอบ ส่วนใหญ่เห็นว่า สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดควรมีการสร้างความชัดเจนให้ผู้บริหารและบุคลากรมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน มีการสร้างเสริมความรับผิดชอบต่อองค์กร และมีการสร้างขวัญและกำลังใจให้บุคลากรเพื่อสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๙ (๒๕๔๒ (ฉบับแก้ไข ๒๕๔๕), คณะครูศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (๒๕๕๓, น. ๒๙ - ๓๑) และประธาน สุวรรณมงคล (๒๕๕๘, น. ๒๘ - ๓๐) ที่กล่าวถึงความสำคัญของหลักความรับผิดชอบ ไว้ว่าช่วยส่งเสริมให้บุคลากรภาครัฐมีความตระหนักถึงความสำนึกรับผิดชอบ (accountability) ต่อประชาชนและองค์กรมากขึ้น ซึ่งความสำนึกรับผิดชอบมีส่วนทำให้การกระทำของเจ้าหน้าที่รัฐมีการระมัดระวัง การกระทำที่มีผลต่อสาธารณะหรือประชาชนมากขึ้น และหากเกิดข้อผิดพลาดขึ้นก็พร้อมที่จะรับผลของการกระทำนั้น โดยไม่หลบเลี่ยงหรือโยนความผิดให้บุคคลอื่นหรือนิ่งเฉย

๖) ด้านหลักความคุ้มค่า ส่วนใหญ่เห็นว่า สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดควรมีการสร้างจิตสำนึกให้ บุคลากรมีการประหยัดพลังงานและใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า มีการส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยี ประกอบการปฏิบัติงาน และมีการวางแผนและกำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๙ (๒๕๔๒ (ฉบับแก้ไข ๒๕๔๕), คณะครูศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (๒๕๕๓, น. ๒๙ - ๓๑), ประธาน สุวรรณมงคล (๒๕๕๘, น. ๒๘ - ๓๐) และจักรภพ ไสกรจ่าง (๒๕๖๐) ที่กล่าวถึงความสำคัญของหลักความคุ้มค่า ไว้ว่า หลักธรรมาภิบาลเป็นทั้งหลักการพื้นฐานและยุทธศาสตร์ที่สังคมโลกต้องการให้เกิดขึ้นและนำมาใช้เพื่อลดบรรเทา และแก้ปัญหาต่าง ๆ โดยเฉพาะปัญหาการฉ้อราษฎร์บังหลวง ช่วยสร้างคุณค่าและจิตสำนึกทางปัญญา วัฒนธรรม และจริยธรรม ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ทำให้มีความเป็นธรรมในสังคม มีความโปร่งใสได้รับการยอมรับและเชื่อถือ มีประสิทธิภาพและคุณภาพมาตรฐานสูงซึ่งมีการพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นภูมิคุ้มกันที่ทำให้มีความเข้มแข็งมี เสถียรภาพ มีความมั่นคงปลอดภัยและยั่งยืน ทุกภาคของสังคมอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขและมีคุณภาพชีวิตที่ดี หลักธรรมาภิบาลเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นในสังคมประชาธิปไตยปัจจุบันได้กลายเป็นมาตรฐานสากลที่องค์กร และหน่วยงานทั่วไปต้องการให้เกิดขึ้น

๒.๒ ผลการพัฒนาารูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส

ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ส่วนใหญ่เห็นว่า รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส มี ๖ องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการรูปแบบ วัตถุประสงค์รูปแบบ ระบบงาน และ กลไกรูปแบบ วิธีดำเนินงานรูปแบบ การประเมินรูปแบบ และเงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้โดยมีระบบงาน และกลไกขับเคลื่อนที่สำคัญ ได้แก่ การกำหนดนโยบายสำนักงานศึกษาธิการคุณธรรม ความโปร่งใส การแต่งตั้งคณะกรรมการ การกำหนดทิศทาง เป้าหมาย ยุทธศาสตร์การดำเนินงานตามหลักสำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส (ธรรมาภิบาล) การดำเนินงานบริหารตามหลักสำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส (ธรรมาภิบาล) โดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA การกำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน และการเผยแพร่

ผลการดำเนินงาน (จัดทำคู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส) มีแนวทางในการปฏิบัติที่มีความเป็นไปได้ มีตัวชี้วัดที่ครอบคลุม มีเกณฑ์การประเมินผล และหลักฐาน ร่องรอย ข้อมูล ประกอบการประเมินผลตามตัวชี้วัดชัดเจนครบทุกองค์ประกอบ แต่ละตัวชี้วัด เปิดโอกาสให้ปฏิบัติได้หลากหลาย บุคลากรมีความพึงพอใจต่อแนวทางปฏิบัติและปฏิบัติด้วยความเต็มใจ

รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้และมีประโยชน์ ซึ่งสอดคล้องกับ อ้าวดี สุนทรวิภาต (๒๕๖๐) ที่ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนา รูปแบบการบริหารจัดการเทศบาลของผู้บริหารเทศบาลในภาคตะวันออกเฉียงบนพื้นฐานของการบริหารกิจการ บ้านเมืองที่ดี พบว่า ๑) รูปแบบการบริหารจัดการเทศบาลของผู้บริหารเทศบาลในภาคตะวันออกเฉียงบนพื้นฐาน ของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ประกอบด้วย ๒๑ องค์ประกอบภายใต้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ๑๐ ด้าน ได้แก่ ๑) ด้านหลักประสิทธิภาพ มี ๒ องค์ประกอบ คือ ใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดลดขั้นตอน และระยะเวลาปฏิบัติงาน ๒) ด้านหลักประสิทธิผล มี ๔ องค์ประกอบ คือ มีวิสัยทัศน์ ปฏิบัติตามพันธกิจ มีการจัดการความเสี่ยง ติดตาม ประเมินผลและพัฒนาปรับปรุงงาน ๓) ด้านหลักการตอบสนอง มี ๒ องค์ประกอบ คือ บริการอย่างมีคุณภาพและสร้างความเชื่อมั่นไว้วางใจ ๔) ด้านหลักการรับผิดชอบต่อ มี ๒ องค์ประกอบ คือ รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม มีระบบติดตามและประเมินผล ๕) ด้านหลักความโปร่งใส มี ๓ องค์ประกอบ คือ เปิดเผยข้อมูล ครบถ้วน พึงความคิดเห็นจากทุกด้านและตรวจสอบได้ ๖) ด้านหลักนิติธรรม มี ๒ องค์ประกอบ คือ ออกกฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่เป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ หรือละเว้นปฏิบัติ ๗) ด้านหลักความเสมอภาค มี ๑ องค์ประกอบ คือ ให้บริการอย่างเท่าเทียมกัน ๘) ด้าน หลักการมีส่วนร่วม มี ๒ องค์ประกอบ คือ รับฟัง ความคิดเห็นของประชาชนและเปิดโอกาสให้บุคลากร หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมทางการบริหารจัดการ ๙) ด้านหลักการกระจายอำนาจ มี ๑ องค์ประกอบ คือ มอบอำนาจการบริหารและตัดสินใจ และ ๑๐) ด้านหลักคุณธรรม มี ๒ องค์ประกอบ คือ ความถูกต้องดีงาม และปฏิบัติตนเป็นตัวอย่าง ๒) ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารจัดการเทศบาล ของผู้บริหารเทศบาลในภาคตะวันออกเฉียงบนพื้นฐานของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี มีความถูกต้องเหมาะสม เป็นไปได้และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้แต่ละองค์ประกอบทั้ง ๑๐ ด้าน มีค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่าง ควอไทล์มากกว่าเกณฑ์ที่กำหนด นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ Liyang Qian (๒๐๑๔) ซึ่งได้วิจัยเรื่อง การประเมินระบบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล จากความคิดเห็นอย่างไม่เป็นทางการต่อกรณีศึกษา ข้อเสนอจากเมืองกาดมณฑล พบว่า ๑) หลักความเสมอภาค เป็นหลักแรกที่รัฐบาลจะต้องให้ความสำคัญ ในการกำหนดเป็นนโยบายในการพัฒนาประเทศ เพื่อสร้างความเท่าเทียมกันในการพัฒนา ประกอบด้วย ตัวชี้วัดที่สำคัญ ๓ ตัว ได้แก่ นิยามของคำว่า หลักความเสมอภาคให้ชัดเจนโปร่งใส กำหนดไว้ในนโยบาย และการมีความเสมอภาคกัน ๒) หลักความรับผิดชอบต่อ รัฐบาลจะต้องบริหารงานอย่างมีความรับผิดชอบต่อ ประกอบด้วยตัวชี้วัด ๓ ตัว ได้แก่ การบริหารองค์การอย่างโปร่งใส รัฐบาลจะต้องมีความรับผิดชอบต่อ ในการตัดสินใจที่ได้กระทำลงไปแล้วและรัฐบาลจะต้องมีเครดิตในการบริหารงาน ๓) หลักความโปร่งใส ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่สำคัญ ๒ ตัว ได้แก่ การให้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย และการให้อิสระ ในการสื่อสารทางนโยบายอย่างไม่เป็นทางการของประชาชน ๔) หลักการมีส่วนร่วมในภาครัฐ

ในการบริหารงานทุกกิจกรรมในประเด็นต่าง ๆ รัฐบาลจะต้องให้มีส่วนร่วมตัดสินใจในระดับนโยบายด้วย และ ๕) หลักประสิทธิภาพและประสิทธิผล ประกอบด้วย จัดโครงการเป็นเครื่องมือในการพัฒนา ให้ประสบผลสำเร็จใช้เครื่องมือที่หลากหลายในการพัฒนา

๒.๓ การขยายผลการนำไปใช้ เพื่อให้รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ที่พัฒนาขึ้นไปใช้ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้แจ้งศึกษาธิการ จังหวัดทุกจังหวัด นำคู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส เป็นแนวทางในการพัฒนาสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ซึ่งสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ๗๗ จังหวัด ได้ตอบรับ และแสดงความคิดเห็นว่า คู่มือฯ นี้จะเกิดประโยชน์ในการพัฒนา และสามารถขับเคลื่อนสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส เป็นศูนย์กลางการพัฒนาการศึกษา สังคม และเศรษฐกิจของ จังหวัดต่อไป

๓. การเผยแพร่และการนำผลการวิจัยไปใช้

๓.๑ การเผยแพร่

๓.๑.๑ การเผยแพร่โดยแจ้งเป็นหนังสือราชการ ลงนามโดยปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ไปยังหน่วยงาน จำนวน ๑๐๑ หน่วยงาน รายละเอียดตามภาคผนวก จ

๓.๑.๒ การนำเสนอรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ในที่ประชุมผู้บริหารสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยในที่ประชุม ผู้บริหารสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๓ ณ ห้องประชุมราชวัลลภ ชั้น ๒ อาคารราชวัลลภ กระทรวงศึกษาธิการ ผู้เข้าร่วมประชุม ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เลขาธิการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่ปรึกษาด้านระบบบริหารจัดการศึกษา ผู้ช่วยปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ ศึกษาธิการภาค ๒ ศึกษาธิการภาค ๔ ศึกษาธิการภาค ๕ ศึกษาธิการภาค ๖ รองศึกษาธิการภาค ๘ ปฏิบัติหน้าที่ศึกษาธิการภาค ๙ ศึกษาธิการภาค ๑๑ ศึกษาธิการภาค ๑๒ ศึกษาธิการภาค ๑๓ ศึกษาธิการภาค ๑๔ รองศึกษาธิการภาค ๑๕ ปฏิบัติหน้าที่ศึกษาธิการภาค ๑๖ รองศึกษาธิการภาค ๑๗ รักษาการในตำแหน่งศึกษาธิการภาค ๑๗ ผู้อำนวยการสำนักอำนวยการ สป. ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สป.

๓.๑.๓ การนำเสนอรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ในที่ประชุมศึกษาธิการภาคและศึกษาธิการจังหวัด ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยในที่ประชุม ศึกษาธิการภาคและศึกษาธิการจังหวัดทั่วประเทศ เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๓ ณ โรงแรมรอยัลริเวอร์ กรุงเทพมหานคร ผู้เข้าร่วมประชุม ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธาน รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ผู้ช่วยปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ผู้อำนวยการสำนักส่วนกลาง ศึกษาธิการภาค และศึกษาธิการจังหวัดทั่วประเทศ

๓.๒ การนำผลการวิจัยไปใช้

๓.๒.๑ การขับเคลื่อนการนำผลการวิจัยไปใช้ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ มีหนังสือที่ ศธ ๐๒๐๑.๑/๒๑๗๗๐ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๓ ให้ศึกษาธิการจังหวัดทั่วประเทศใช้คู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่อำนาจคุณธรรม ความโปร่งใส ในการปฏิบัติงาน

๓.๒.๒ การนำผลการวิจัยไปใช้ ศึกษาธิการจังหวัด จำนวน ๗๗ จังหวัด ได้ตอบรับการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่อำนาจคุณธรรม ความโปร่งใส พร้อมทั้งแบบสอบถามในการนำผลการวิจัยไปใช้

๓.๒.๓ การสนับสนุน ส่งเสริมให้มีการใช้ผลการวิจัยในสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ อย่างจริงจังต่อเนื่อง สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ มีหนังสือแจ้งศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานศึกษาธิการภาค ให้ดำเนินการร่วมส่งเสริม สนับสนุน การใช้คู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่อำนาจคุณธรรม ความโปร่งใส ในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด โดยจะมีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานหน่วยงานดังกล่าว ทุกสิ้นปีงบประมาณต่อไป

๓.๒.๔ การพัฒนาค่าการประเมินคุณธรรม ความโปร่งใส ในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) สำหรับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ และปีงบประมาณ ๒๕๖๓

๓.๒.๔.๑ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งผู้วิจัยดำรงตำแหน่งศึกษาธิการจังหวัด ทดลองใช้รูปแบบในวงรอบที่ ๑ (๑ เมษายน ๒๕๖๒ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒) และใช้อย่างต่อเนื่อง มีค่าการประเมิน (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ในระดับ A (๗๕ – ๘๕ คะแนน) และปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ในระดับ A (๗๕ – ๘๕ คะแนน)

๓.๒.๔.๒ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดที่ทดลองใช้การบริหาร โดยรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่อำนาจคุณธรรม ความโปร่งใส ในวงรอบที่ ๒ และวงรอบที่ ๓ (๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ – ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๓) มีค่าการประเมิน (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ระดับ AA (๑๐๐ - ๘๖) จำนวน ๒ สำนักงาน ได้แก่ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำปางและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น ระดับ A (๘๕ – ๗๕) จำนวน ๕ สำนักงาน ได้แก่ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชลบุรี สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดภูเก็ต สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุบลราชธานี และ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา

สรุปความคิดเห็นของศึกษาธิการจังหวัดเกี่ยวกับประโยชน์และแนวทางการใช้คู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่อำนาจคุณธรรม ความโปร่งใส

ด้านประโยชน์ในการใช้คู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่อำนาจคุณธรรม ความโปร่งใส

ความคิดเห็นที่ ๑ สามารถนำแนวทางการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลไปใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการสำนักงานสู่อำนาจคุณธรรม ความโปร่งใสได้ โดยความร่วมมือของบุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด รายละเอียดวิธีปฏิบัติตามคู่มือฯ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการกำหนดวิธีปฏิบัติงาน

ให้มีความเหมาะสม คลอบคลุมตามภารกิจของแต่ละกลุ่ม/หน่วยในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด มีแนวทางในการขับเคลื่อนภารกิจงานของกลุ่ม/หน่วยสนับสนุน การรายงานผลประเมินคุณธรรมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

ความคิดเห็นที่ ๒ เจ้าหน้าที่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทุกคนได้มีแนวทางในการปฏิบัติเพื่อพัฒนาสำนักงานให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ สร้างความเชื่อมั่นแก่หน่วยงานทางการศึกษาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้รับบริการตามหลักธรรมาภิบาล

ความคิดเห็นที่ ๓ ศึกษาธิการจังหวัดพะเยามีคู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส มีแนวทางและวิธีปฏิบัติ เพื่อพัฒนางานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพะเยาให้มีประสิทธิภาพโปร่งใส ตรวจสอบได้ ปราศจากการทุจริต สร้างความเชื่อมั่นแก่หน่วยงานทางการศึกษาและผู้บริหาร

ความคิดเห็นที่ ๔ ใช้เป็นแนวทางในการบริหารสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ทำให้ข้าราชการและบุคลากรสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของตนต่อสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทำให้การทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อให้การปฏิบัติงานสอดคล้องกับนโยบาย วิสัยทัศน์ ภารกิจ และเป้าหมายของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นการเปิดโอกาสให้บุคลากรในสำนักงานได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสำนักงาน

ความคิดเห็นที่ ๕ คู่มือสามารถใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการสำนักงานสู่ความโปร่งใสได้อย่างเป็นรูปธรรม

ความคิดเห็นที่ ๖ คู่มือฯ มีประโยชน์ต่อหน่วยงานอื่นๆ ไม่จำเป็นว่าจะเพียงแค่สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเพียงหน่วยงานเดียว แต่สามารถใช้เป็นแนวทางเพื่อพัฒนางานของหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้

ความคิดเห็นที่ ๗ สามารถนำแนวทางการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลไปใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสู่สำนักงานคุณธรรมความโปร่งใส ได้โดยความร่วมมือของบุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด รายละเอียดวิธีปฏิบัติตามคู่มือฯ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการกำหนดวิธีการปฏิบัติงานให้มีความเหมาะสม คลอบคลุมตามภารกิจของแต่ละกลุ่ม/หน่วยงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด มีแนวทางในการขับเคลื่อนภารกิจงานของกลุ่ม/หน่วย สนับสนุนการรายงานผลประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

ความคิดเห็นที่ ๘ ได้ใช้คู่มือฯ ในการศึกษารายละเอียดและเตรียมความพร้อมกับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในหน่วยงาน และเป็นแหล่งความรู้ในการพัฒนางานคุณธรรมความโปร่งใสในสำนักงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ความคิดเห็นที่ ๙ มีความรู้ความเข้าใจชัดเจนมากยิ่งขึ้นเกี่ยวกับกรอบโครงสร้างการประสานงานตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานการศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการในเขตพื้นที่จังหวัดทราบกรอบภาระงานของแต่ละกลุ่มงานในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัดเจนมากขึ้น สามารถลดข้อผิดพลาดจากการทำงานไม่เป็น

ระบบ ให้เกิดความเชื่อมั่นศรัทธาจากหน่วยงานการศึกษา คณะกรรมการการศึกษา ได้เป็นระบบที่ดีมากขึ้น
 ทราบวิธีการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ : OIT ตามหลักธรรมาภิบาล ๖ หลัก ให้เป็นระบบมากยิ่งขึ้น

ความคิดเห็นที่ ๑๐ ส่งเสริมให้บุคลากรในสำนักงานมีความตระหนักในการปฏิบัติงานไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม สร้างการรับรู้ให้เป็นรูปธรรมในการทำงาน ให้สอดคล้องกับการทำงานด้านบริการประชาชนและนำเทคโนโลยีมาควบคุม กำกับ ตรวจสอบ การทำงานของเจ้าหน้าที่ในสำนักงาน

ความคิดเห็นที่ ๑๑ คู่มือฯ มีความเหมาะสม สามารถนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละคนให้อยู่ในความโปร่งใสและมีคุณธรรมได้

ความคิดเห็นที่ ๑๒ คู่มือฯ มีความชัดเจน เหมาะสม ครอบคลุมและเป็นไปได้ เทคนิคและแนวปฏิบัติที่ชัดเจน ลดข้อผิดพลาดจากการทำงานที่ไม่เป็นระบบ มีการนำวิสัยทัศน์ พันธกิจและทฤษฎีลงสู่แนวปฏิบัติที่ชัดเจนและเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีตัวชี้วัดและเกณฑ์การประเมินผลที่ชัดเจน ทำให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเป็นองค์กรหลักในการขับเคลื่อนการศึกษา การพัฒนาสังคมในเศรษฐกิจในระดับจังหวัด

ความคิดเห็นที่ ๑๓ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมีคู่มือในการบริหารจัดการสำนักงานสู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ศึกษาธิการจังหวัดใช้คู่มือฯ เป็นเอกสารอ้างอิงในการทำงาน

ความคิดเห็นที่ ๑๔ ช่วยกำหนดทิศทางและเป้าหมายขององค์กรที่ชัดเจนและปฏิบัติได้ไปในทางเดียวกัน ศึกษาธิการจังหวัดใช้คู่มือฯ เป็นเอกสารอ้างอิงในการทำงาน มีจริยธรรมการทำงาน มีวัฒนธรรมในการทำงานมากขึ้น ทำให้ทุกกลุ่ม หน่วย บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมที่จะทำให้อำนาจบริหารอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้ ทำให้ทราบบทบาทและกระบวนการในการทำงานเป็นระบบทุกขั้นตอนและเปิดเผยข้อมูลสู่สาธารณชน

ความคิดเห็นที่ ๑๕ คู่มือมีสาระ รายละเอียด ชัดเจนดี

ความคิดเห็นที่ ๑๖ บุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมีความมั่นใจในการปฏิบัติงาน มีเทคนิค และแนวปฏิบัติในสำนักงาน ลดข้อผิดพลาดจากการทำงานไม่เป็นระบบ ได้รับความมั่นใจจากหน่วยงานทางการศึกษา คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด และประชาชนทั่วไป เป็นศูนย์กลางการบูรณาการการศึกษาในจังหวัด เป็นองค์กรหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาทางสังคมและเศรษฐกิจในจังหวัด

ความคิดเห็นที่ ๑๗ มีประโยชน์ทำให้หน่วยงานได้รับทราบถึงแนวทางการขับเคลื่อนเพื่อนำนโยบาย ITA สู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

ความคิดเห็นที่ ๑๘ ช่วยลดการตอบคำถาม ช่วยลดเวลาในการสอนงาน ช่วยเสริมสร้างความมั่นใจในการทำงาน ช่วยให้เกิดความสม่ำเสมอในการทำงาน ช่วยลดความขัดแย้งที่อาจเกิดจากการทำงาน ช่วยให้การปฏิบัติงานเป็นแบบมืออาชีพ และช่วยในการปรับปรุงงานและออกแบบกระบวนการงานใหม่

ความคิดเห็นที่ ๑๙ ทำให้สำนักงานศึกษาธิการได้รับทราบปัญหา ข้อบกพร่อง และกระบวนการประเมินคุณธรรมความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน เพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนากระบวนการในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ความคิดเห็นที่ ๒๐ คู่มือฯ นำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

ความคิดเห็นที่ ๒๑ ใช้เป็นแนวทางและการปฏิบัติเพื่อพัฒนางานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดให้มีประสิทธิภาพสามารถตรวจสอบได้ ช่วยลดความผิดพลาดของการปฏิบัติงานของบุคลากรในสำนักงานได้เป็นอย่างดี

ความคิดเห็นที่ ๒๒ สร้างความเชื่อมั่นแก่หน่วยงานทางการศึกษาและผู้รับบริการ

ความคิดเห็นที่ ๒๓ สามารถใช้เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนพัฒนาการศึกษาของจังหวัดและการบริหารจัดการสำนักงานสู่ความโปร่งใส สร้างความพึงพอใจให้กับผู้รับบริการ

ความคิดเห็นที่ ๒๔ คู่มือมีประโยชน์ มีขั้นตอนกระบวนการที่ชัดเจนสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพ

ความคิดเห็นที่ ๒๕ ใช้เป็นข้อมูลในการเตรียมความพร้อมตามแบบตรวจการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ OIT ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานและมีความเข้าใจในการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลชัดเจนมากขึ้น

ความคิดเห็นที่ ๒๖ ใช้คู่มือเพื่อแสดงถึงความมุ่งมั่นในการบริหารราชการโดยใช้หลักธรรมาภิบาลสร้างความน่าเชื่อถือ สร้างความมั่นใจ ให้เกิดแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอกองค์กร

ความคิดเห็นที่ ๒๗ ใช้เป็นแนวทางและเป็นคู่มือในการปฏิบัติงานของกลุ่มงาน/หน่วยและบุคลากรในองค์กร หน่วยงานมีแนวทางปฏิบัติที่ดีในการบริหารจัดการที่เป็นระบบมีการกำหนดแนวทางวิธีปฏิบัติที่ชัดเจน ทำให้ทราบหลักธรรมาภิบาลตามแนวทางการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี เป็นกรอบการควบคุม กำกับ ดูแลการบริหารจัดการสำนักงานคุณธรรมของศึกษาธิการจังหวัด เป็นมาตรฐานการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาลและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

ความคิดเห็นที่ ๒๘ เป็นคู่มือที่ดี สร้างความเชื่อมั่นให้แก่หน่วยงานทางการศึกษา

ความคิดเห็นที่ ๒๙ ใช้เป็นเอกสารอ้างอิงในการทำงานเป็นสื่อในการติดตามคุณภาพการดำเนินงานได้ดี ใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการสำนักงานคุณธรรมอย่างเป็นระบบ ชัดเจน เรียบร้อยสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้รับบริการ

ความคิดเห็นที่ ๓๐ นำคู่มือมาบูรณาการตามแนวทางการประเมิน ตรวจสอบการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ OIT ในการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

ความคิดเห็นที่ ๓๑ เป็นคู่มือที่สร้างความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงานของหน่วยงานและบุคลากรได้เป็นอย่างดี

ความคิดเห็นที่ ๓๒ มีประโยชน์ต่อการบริหารจัดการสำนักงานสู่ความโปร่งใสมีแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน

ความคิดเห็นที่ ๓๓ ส่งเสริมให้บุคลากรเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน สร้างการรับรู้วัฒนธรรมในการทำงานร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรม

ความคิดเห็นที่ ๓๔ มีประโยชน์สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

ความคิดเห็นที่ ๓๕ มีประโยชน์ สามารถใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานคุณธรรมความโปร่งใสได้

ความคิดเห็นที่ ๓๖ เนื้อหาสาระในคู่มือสามารถนำไปเป็นแนวทางการดำเนินงานได้

ความคิดเห็นที่ ๓๗ เนื้อหามีความชัดเจน นำไปปฏิบัติได้จริง

ความคิดเห็นที่ ๓๘ กรอบเนื้อหามีความชัดเจน ตัวชี้วัดในคู่มือมีความละเอียด เมื่อนำมาใช้ประเมินตนเอง จะทำให้เห็นจุดเด่น จุดด้อยขององค์กร

ความคิดเห็นที่ ๓๙ คู่มือฯ มีประโยชน์ในการนำไปใช้ในการบริหารจัดการองค์กรอย่างดียิ่ง แนวทางการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานงานคุณธรรม ความโปร่งใส

ด้านแนวทางการขับเคลื่อนการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานงานคุณธรรม ความโปร่งใส

ความคิดเห็นที่ ๑ ใช้เป็นแนวทางในการรายงานผลการดำเนินงานตามแบบตรวจการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (OIT) ในการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปี

ความคิดเห็นที่ ๒ ใช้เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสำนักงานคุณธรรมความโปร่งใส เป็นแนวทางที่ดีสามารถนำไปปฏิบัติได้

ความคิดเห็นที่ ๓ ใช้เป็นแนวทางในการเตรียมความพร้อมการรับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมให้มีการใช้ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า ในการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ใช้เป็นแนวทางในการกำหนดตัวชี้วัด และการประเมินผลการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

ความคิดเห็นที่ ๔ เผยแพร่คู่มือการบริหารจัดการสำนักงานจังหวัด สำนักงานงานคุณธรรม ความโปร่งใส ให้ข้าราชการและบุคลากรในสังกัดทราบเพื่อถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน จัดประชุมเพื่อซักซ้อมความเข้าใจ การใช้คู่มือการบริหารจัดการสำนักงานจังหวัด สำนักงานงานคุณธรรม ความโปร่งใส

ความคิดเห็นที่ ๕ การนำคู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสำนักงานงานคุณธรรม ความโปร่งใส ควรมีการนำคู่มือสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมและชัดเจน สร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่บุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ได้ตระหนักและร่วมมือกันทำตามหลักองค์กรคุณธรรมและหลักธรรมาภิบาลและจัดทำเอกสารตามตัวชี้วัด เพื่อบรรลุผลให้เกิดการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานงานคุณธรรม ความโปร่งใส

ความคิดเห็นที่ ๖ แนวทางการบริหารจัดการสำนักงานคุณธรรมฯ จัดว่ามีความสมบูรณ์ โดยที่ให้แนวทางพร้อมวิธีปฏิบัติควบคู่กันให้ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ได้ศึกษาสามารถดำเนินงาน ประยุกต์หรือบูรณาการปฏิบัติงานสำนักงานคุณธรรมความโปร่งใสเกิดประโยชน์ในภาพกว้างได้

ความคิดเห็นที่ ๗ ใช้เป็นแนวทางในการรายงานผลการดำเนินการตามแบบตรวจการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (OIT) ในการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปี

ความคิดเห็นที่ ๘ ใช้เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสู่สำนักงานคุณธรรมความโปร่งใส

ความคิดเห็นที่ ๙ การใช้คู่มือการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดไม่ได้มุ่งเน้นให้รับการประเมินการปฏิบัติเพียงอย่างเดียว แต่มุ่งหวังให้มีการปรับปรุงพัฒนาตนเองในด้านคุณธรรมและความโปร่งใส เพื่อให้เกิดธรรมาภิบาลภายในหน่วยงาน และลดโอกาสที่จะเกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบภายในหน่วยงาน ส่งผลให้หน่วยงานสามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

ความคิดเห็นที่ ๑๐ ต้องสร้างความรู้ความเข้าใจให้บุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดได้รับทราบ เข้าใจและสามารถนำไปใช้ในการสร้างระบบการปฏิบัติงานได้ถูกต้องเป็นแนวทางเดียวกันทุกคน ควรให้บุคลากรเสนอแนะวิธีการปรับปรุงการทำงานให้สอดคล้องกับการกำกับติดตามผ่านระบบ My Office ทุกวันศุกร์ต้นเดือน ประจำทุกเดือน

ความคิดเห็นที่ ๑๑ ควรมีการทดลองใช้คู่มือฯ ในกลุ่มย่อยก่อน แล้วขยายผลสู่กลุ่มใหญ่ภายในหน่วยงานและหน่วยงานรอบนอก

ความคิดเห็นที่ ๑๒ ต้องสร้างการรับรู้ให้กับบุคลากรทุกคนในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด มีคำสั่งให้บุคลากรรับผิดชอบงานที่ชัดเจน มีการประเมินผลการดำเนินงานเป็นระยะ มีการสรุปผลการประเมิน และมีการปรับปรุงแก้ไขในระหว่างการดำเนินการ มีการประเมินผลเมื่อสิ้นสุดการดำเนินงาน มีการนำเสนอผลการประเมินต่อสาธารณชนและเผยแพร่ผลการประเมิน

ความคิดเห็นที่ ๑๓ สร้างความรู้ความเข้าใจในภารกิจของบุคลากรสำนักงาน จัดหาเอกสาร คู่มือแนวทางการปฏิบัติงานให้แก่บุคลากรผู้ปฏิบัติงาน แจกเวียนคำสั่งให้บุคลากรของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทราบและถือปฏิบัติ ส่งเสริม สนับสนุนให้มีกิจกรรม/โครงการที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรม จริยธรรมอันดีบุคลากรสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสำนักงาน

ความคิดเห็นที่ ๑๔ ควรมีการกำหนดบุคลากรในการปฏิบัติงานของแต่ละกลุ่มงานให้ชัดเจน และเหมาะสมกับการให้บริการ แนวทางการใช้คู่มือที่ส่งให้มานั้น ควรคำนึงถึงบุคลากรที่มีอยู่ในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดด้วย การจัดทำคู่มือควรคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ ทั้งภายในภายนอกองค์กรซึ่งแต่ละแห่งมีความแตกต่างกันในเรื่องของความพร้อมของบุคลากร วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ปฏิบัติงาน เป็นต้น

ความคิดเห็นที่ ๑๕ แนวทางในการปฏิบัติบางตัวชี้วัดมีขั้นตอนการดำเนินงานมากเกินไป

ความคิดเห็นที่ ๑๖ นำคู่มือฯ ไปปรับใช้ทุกด้าน

ความคิดเห็นที่ ๑๗ ควรจัดให้มีการประชุมผู้รับผิดชอบในการประเมินคุณธรรมความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) เพื่อสร้างการรับรู้ และได้ปฏิบัติในแนวทางการใช้คู่มือฯ เพื่อเป็นมาตรฐานเดียวกัน

ความคิดเห็นที่ ๑๘ แนวทางการใช้คู่มือฯ มีความชัดเจน ทำได้ มองเห็นได้ คาดเคาได้ และเข้าใจได้ครอบคลุมถึงทุกการกระทำที่เป็นผลมาจากการตัดสินใจของผู้บริหาร ต่อการดำเนินงานตามภารกิจ มีระบบการทำงานที่ชัดเจน

ความคิดเห็นที่ ๑๙ นำเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนในการดำเนินงานทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้มารับบริการ

ความคิดเห็นที่ ๒๐ ผู้บริหารรับทราบและนำไปสู่การปฏิบัติอย่างจริงจัง มีการประชาสัมพันธ์คู่มือ แนะนำการใช้คู่มือให้กลุ่มงานที่เกี่ยวข้องทราบ

ความคิดเห็นที่ ๒๑ เผยแพร่คู่มือให้บุคลากรในสำนักงานได้รับทราบและถือปฏิบัติทุกคน ผู้บริหารและผู้อำนวยการกลุ่มทุกกลุ่มพร้อมทั้งบุคลากรทุกคนศึกษาคู่มือ จัดประชุมชี้แจงการดำเนินงานตามแนวทางของคู่มือฯ แต่งตั้งคณะทำงานที่เกี่ยวข้องตามคู่มือฯ ผู้บริหารหน่วยงานกำกับติดตาม ประชุมสรุปผลการดำเนินงานและรายงานต่อผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทราบ

ความคิดเห็นที่ ๒๒ ใช้เป็นแนวทางในการเตรียมความพร้อมรับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ ใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมการใช้หลักคุณธรรม ๖ ด้านในการบริหารจัดการสำนักงานคุณธรรมความโปร่งใส ในเป็นแนวทางในการกำหนดตัวชี้วัดและการประเมินผลการบริหารสำนักงานฯ

ความคิดเห็นที่ ๒๓ มีบางแนวปฏิบัติ/ตัวชี้วัด ตั้งเกณฑ์การประเมินผลมากเกินไป ควรเปิดกว้างในแนวทางปฏิบัติเพื่อมุ่งสู่สำนักงานคุณภาพโปร่งใส

ความคิดเห็นที่ ๒๔ นำมาเป็นขั้นตอนการปฏิบัติงานแก่บุคลากรในองค์เพื่อสร้างองค์กรที่มีคุณภาพภายใต้มาตรฐานการปฏิบัติเดียวกัน

ความคิดเห็นที่ ๒๕ นำแนวทางไปเตรียมความพร้อมในการประเมินคุณธรรมความโปร่งใส

ความคิดเห็นที่ ๒๖ กำหนดเป็นนโยบายให้ทุกคนในองค์การได้ปฏิบัติตามแนวทางของคู่มือฯ ให้มีมาตรฐานเดียวกัน กำหนดมาตรการส่งเสริมการดำเนินงานสำนักงานคุณธรรมความโปร่งใสอย่างเป็นระบบ

ความคิดเห็นที่ ๒๗ ประชุมชี้แจง กลุ่มงาน/หน่วยงาน และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง นำคู่มือสู่การปฏิบัติ มีการกำกับติดตามทุกระยะ มีการสร้างความตระหนักในภารกิจ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง

ความคิดเห็นที่ ๒๘ กำหนดเป็นแนวทางการปฏิบัติของสำนักงานฯ ภายใต้มาตรฐานเดียวกันตามคู่มือฯ

ความคิดเห็นที่ ๒๙ นำแนวทางและวิธีการปฏิบัติมาใช้ในการบริหารสำนักงานคุณธรรมความโปร่งใส

ความคิดเห็นที่ ๓๐ นำมากำหนดเป็นมาตรการในการบริหารจัดการองค์กรสู่ความโปร่งใส มีการกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง

ความคิดเห็นที่ ๓๑ นำไปกำหนดเป็นนโยบายในระดับปฏิบัติการของหน่วยงาน/กลุ่มงาน และบุคลากรในองค์กร

ความคิดเห็นที่ ๓๒ ควรปรับใช้คู่มือควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีเพื่อให้สอดคล้องกับการทำงานในยุคดิจิทัล ควรให้บุคลากรเสนอแนะวิธีการปรับปรุงการทำงานและควรกำกับติดตามเป็นประจำทุกเดือน

ความคิดเห็นที่ ๓๓ กำหนดเป็นตัวชี้วัดในการบริหารงานสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

ความคิดเห็นที่ ๓๔ กำหนดเป็นตัวชี้วัดในการบริหารงานสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

ความคิดเห็นที่ ๓๕ กำหนดเป็นตัวชี้วัดและนำคู่มือไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานของกลุ่มงานต่าง ๆ ในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

ความคิดเห็นที่ ๓๖ แจ้งผู้ปฏิบัติงานทุกคนศึกษา ทำความเข้าใจ และถือปฏิบัติตามรายละเอียดในคู่มืออย่างเคร่งครัด

ความคิดเห็นที่ ๓๗ นำตัวชี้วัดไปกำหนดเป็นแนวทางปฏิบัติ

ความคิดเห็นที่ ๓๘ อยู่ระหว่างการนำคู่มือไปใช้

ความคิดเห็นที่ ๓๙ กำหนดเป็นแนวปฏิบัติเดียวกันตามคู่มือฯ โดยการสร้างเป็นรูปแบบการบริหารสำนักงานสู่ความโปร่งใส และสอดคล้องกับแบบตรวจการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ OIT

๓.๒.๓ การพัฒนาการประเมินคุณธรรม ความโปร่งใส ของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) สำหรับสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

๓.๒.๓.๑ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งผู้วิจัยดำรงตำแหน่งศึกษาธิการจังหวัด ทดลองใช้รูปแบบในวงรอบที่ ๑ (๑ เมษายน ๒๕๖๒ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒) และใช้อย่างต่อเนื่อง มีค่าการประเมิน (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ในระดับ A (๗๕ – ๘๕ คะแนน) และปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ในระดับ A (๗๕ – ๘๕ คะแนน)

๓.๒.๓.๒ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดที่ทดลองใช้การบริหาร โดยรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ในวงรอบที่ ๒ และวงรอบที่ ๓ (๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ – ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๓) มีค่าการประเมิน (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ระดับ AA (๑๐๐ - ๘๖) จำนวน ๒ สำนักงาน ได้แก่ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำปางและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น ระดับ A (๘๕ – ๗๕) จำนวน ๕ สำนักงาน ได้แก่ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชลบุรี สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดภูเก็ต สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุบลราชธานี และ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา

๔. ข้อเสนอแนะ

๔.๑ ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

๔.๑.๑ นำรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ประกอบในการวางนโยบายภายในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด เพื่อให้ผู้บริหารและบุคลากรนำมาถือปฏิบัติในการทำงานในส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส

๔.๑.๒ ใช้คู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส เป็นเอกสารอ้างอิงในการทำงานเป็นสื่อในการประสานงาน เพื่อให้ได้งานที่มีคุณภาพตามกำหนด

๔.๑.๓ ควรประยุกต์ใช้แนวทางการปฏิบัติที่หลากหลาย ภายใต้กลยุทธ์ รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส เพื่อให้หน่วยงานมีตัวเลือกในการปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนด

๔.๑.๔ การประเมินผลตามคู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ผู้สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ในบทที่ ๔ ตัวชี้วัดการบริหารจัดการ และบทที่ ๕ เกณฑ์การประเมินผลการบริหารจัดการ เสนอแนะให้มีการกำหนดเป้าหมายและระยะเวลาการประเมินที่ชัดเจน เพื่อตรวจสอบ ทบทวน และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

๔.๑.๕ ผู้บริหารสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ควรจัดทำแผนพัฒนาการบริหารสำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส เพื่อการเสริมสร้างคุณธรรมของบุคลากรในองค์กรขึ้น โดยเฉพาะเพื่อให้การนำนโยบายไปปฏิบัติ มีความต่อเนื่อง

๔.๑.๖ ผู้ปฏิบัติในสำนักงานทุกคน ควรมีส่วนร่วมในการนำรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ผู้สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ที่พัฒนาขึ้นไปใช้อย่างจริงจังต่อเนื่อง

๔.๒ ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งนี้ เป็นรูปแบบหนึ่งในการพัฒนาสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด การศึกษาครั้งต่อไป อาจสร้างรูปแบบในการพัฒนาสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดด้านอื่น ๆ หรืออาจสร้างรูปแบบเฉพาะขององค์กรอื่น โดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูล เชิงคุณภาพเพิ่มเติม เช่น การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ เพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึก มาประกอบในการจัดทำรูปแบบการบริหารจัดการองค์กร ผู้สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กรต่อไป

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๕๓). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กัลยรัตน์ เมืองสง. (๒๕๕๐). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. ดุษฎีนิพนธ์ กศ.ด. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- การปฏิรูปคุณธรรมจริยธรรมและธรรมาภิบาล, คณะกรรมการ. (๒๕๕๓). แนวทางปฏิรูปคุณธรรมจริยธรรมและธรรมาภิบาลของประเทศในระยะเปลี่ยนผ่าน. สถาปนิกรูป : กรุงเทพมหานคร.
- จักรภพ ไกรระจ่าง. (๒๕๖๐). รูปแบบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนสุจริตสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. คุรุศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ.
- เจริญ เจษฎาวัดย์. (๒๕๔๗). การบริหารความเสี่ยง. กรุงเทพฯ : พอดี.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. (๒๕๕๐). แนวทางการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษาในคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐. กรุงเทพมหานคร : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- _____. (๒๕๕๘). นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ ๒๕๕๘. กรุงเทพมหานคร : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- _____. (๒๕๕๘). ยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๓ : กรุงเทพมหานคร.
- คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. (๒๕๖๒). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔). สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๓, สืบค้นจาก <https://www.posttoday.com/economy/๕๕๓๕๐๔>.
- คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, สำนักงาน. (๒๕๕๒). คู่มือการจัดระดับการกำกับดูแลองค์กรภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี. กรุงเทพมหานคร : พรีเมียร์โปร.
- คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (๒๕๕๓). การบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล (Good governance). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิณฉัตร ปะโคทั้ง. (๒๕๕๗). เทคนิคการบริหารสำหรับผู้บริหารมืออาชีพ. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร : ศิริธรรมออฟเซ็ท.
- จิรวรรณ เล่งพานิชย์. (๒๕๕๔). โมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำแบบใฝ่บริการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ ป.ด. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เจริญ เจษฎาวัดย์. (๒๕๔๗). การบริหารความเสี่ยง. กรุงเทพฯ : พอดี.

- ดำรง ศรีอร่าม. (๒๕๕๔). การพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ถวิลวดี บุรีกุล และคณะ. (๒๕๕๕). โครงการศึกษาเพื่อพัฒนาดัชนีวัดผลการพัฒนาระบบบริหารจัดการที่ดี. นนทบุรี: สถาบันพระปกเกล้า.
- ทศนา แคมมณี. (๒๕๕๔). รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย. พิมพ์ครั้งที่ ๗. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิตวัฒน์ กำหนั้น เงินสองศรี. (๒๕๖๒). ปัญหาต่าง ๆ ที่ทำให้ชาติไทยไม่เจริญ. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๓. ค้นจาก <https://www.gotoknow.org/posts/๔๗๕๖๕๙>.
- ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์. (๒๕๔๙). การป้องกันการทุจริตคอร์ปชั่นหน่วยงานระดับกรมหรือเทียบเท่าด้วยเทคนิคการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และการใช้ดัชนีวัดความเสี่ยงต่อการทุจริตคอร์ปชั่น. ทุนอุดหนุนวิจัย : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ธีระ รุญเจริญ. (๒๕๕๓). ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษาเพื่อปฏิรูปรอบ ๒ และประเมินภายนอกกรอบ ๓. พิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.
- นิศากร ช่างสุวรรณ. (๒๕๕๓). การใช้ธรรมาภิบาลในการบริหารงานบุคคลตามทัศนะของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. (กองการเจ้าหน้าที่ สำนักงานอธิการบดีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. สงขลา : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (๒๕๕๖). การวิจัยเบื้องต้นฉบับปรับปรุงใหม่. พิมพ์ครั้งที่ ๙. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (๒๕๕๔). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญส่ง หาญพานิช. (๒๕๕๖). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการความรู้ในสถาบันอุดมศึกษาไทย. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาอุดมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์.
- บุษบง ชัยเจริญวัฒน์. (๒๕๕๖). ตัวชี้วัดธรรมาภิบาล. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- ปธาน สุวรรณมงคล. (๒๕๕๘). การบริหารงานภาครัฐกับการสร้างธรรมาภิบาล. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- ประยุทธ์ จันทร์โอชา. (๒๕๕๘). ปาฐกถาพิเศษเนื่องในงานต่อต้านคอร์ปชั่น ๒๕๕๘; Active Citizen. สืบค้นเมื่อวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๓. จาก <http://www.thaigov.go.th>, ๒๕๕๘.
- ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงาน. (๒๕๕๙). แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔). กรุงเทพมหานคร : สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- ปาริชาติ เทพอารักษ์ และอมราวรรณ ทิวถนอม. (๒๕๔๙). “ตัวชี้วัดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีของภาครัฐ”. วารสารเศรษฐกิจและสังคม. ๔๓(๗๔) : ๘๔, ๒๕๔๙.

“แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง (พ.ศ.๒๕๖๐ -๒๕๖๔)”. (๒๕๕๙). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม ๑๓๓ ตอนที่ ๑๑๕ ก, หน้า ๑๒๙ – ๑๓๐. ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๙.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (๒๕๓๘). การสร้างและพัฒนาแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

พระปกเกล้า, สถาบัน. (๒๕๕๒). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ๒๕๕๐. พิมพ์ครั้งที่ ๘. กรุงเทพมหานคร : คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.

“พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี”. (๒๕๔๖). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม ๑๒๐ ตอนที่ ๑๐๐ ก, หน้า ๒. ๙ ตุลาคม ๒๕๔๖.

“พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.๒๕๔๖”. (๒๕๔๖). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม ๑๒๐ ตอนที่ ๖๒ ก, หน้า ๑-๑๖. ๓ กรกฎาคม ๒๕๔๖.

เพลินใจ พงษ์ชาติรัตน์. (๒๕๔๙). การพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้อำนวยการสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา. ปรินญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต ค.ศ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ภาววิชา

ธรรมาศรียุทธิ, สุชีรา สุริยวงศ์. (๒๕๕๑). การวัดและพัฒนาองค์การทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร : แอล.ที.เพรส. จำกัด.

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๒. (๒๕๔๒). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๖๓ ง. หน้า ๒๖-๒๗, ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๒.

รัตนภรณ์ ส่งเสริม. (๒๕๕๗). การบริหารโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต ๔. วิทยานิพนธ์ปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาการบริหารการศึกษา). คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ อุบลราชธานี.

“รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐”. (๒๕๖๐). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม ๑๓๔ ตอนที่ ๔๐ ก. หน้า ๑-๙๐, ๖ เมษายน ๒๕๖๐.

ราชกิจจานุเบกษา. (๒๕๕๐). ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ ประกาศเมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๐. (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๐.

_____. (๒๕๔๖). พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖. (๑๒๐) ตอนที่๑๐๐ ก.

ราชบัณฑิตยสถาน. (๒๕๕๔). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔. กรุงเทพมหานคร : ศิริวัฒนา อินเทอร์เน็ต จำกัด.

วาโร เพ็งสวัสดิ์. (๒๕๕๓). การวิจัยพัฒนารูปแบบ. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, ๒(๔), ๒-๑๔.

วิมล จันทร์แก้ว. (๒๕๕๕). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต ๓. หลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต.

ศรีพัชรา สิทธิกำจร แก้วพิจิตร. (๒๕๕๑). การใช้หลักธรรมาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน. มหาวิทยาลัยศิลปากร : นครปฐม.

สมาน อัครภูมิ. (๒๕๕๗). การบริหารการศึกษาสมัยใหม่ : แนวคิด ทฤษฎี และการปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ ๕. อุบลราชธานี : อุบลกิจออฟเซตการพิมพ์.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (๒๕๕๕). คู่มือการจัดระดับการกำกับดูแลองค์การภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance Rating). เข้าถึงได้จาก http://www.opdc.go.th/uploads/files/gg_rating_book.pdf, ๒๕๕๕.

สำนักนายกรัฐมนตรี. (๒๕๕๑). ที่มาของระบบการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ. เข้าถึงได้จาก https://www.nacc.go.th/ewt_news.php?nid=๑๐๕๖๔,๒๕๕๑.

สุรศักดิ์ อินศรีไกร. (๒๕๖๑). การพัฒนานวัตกรรมการบริหารโครงการแบบพหุมิติเพื่อการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กระทรวงศึกษาธิการ : กทม.

_____. (๒๕๖๑). การพัฒนานโยบายและแผนส่งเสริมคุณธรรมในสถานศึกษาโครงการ โรงเรียนคุณธรรม สพฐ. สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กระทรวงศึกษาธิการ : กทม.

อ้อวดี สุนทรวิภาต. (๒๕๖๐). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเทศบาลของผู้บริหารเทศบาล ในภาคตะวันออกเฉียงบนพื้นฐานของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี. ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

อุทัย บุญประเสริฐ. (๒๕๕๒). การวิจัยด้านการบริหารจัดการการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

Bluemel, Christina M. (๒๐๐๐). *Foreign aid, donor coordination and the pursuit of good Governance Kenya*. (PhD.d. dissertation, University of Maryland) : United States.

Brown, W. B., & Moberg, D. J. (๑๙๘๐). *Organizational theory and management: A macro approach*. New York : John Wiley & Sons.

Clarke Vicki Clinell Burge. (๒๐๐๑). *Unit search of good governance: Decentralization and democracy in Ghana*. Illinois : Northern Illinois University.

Daft, R. L. (๒๐๐๑). *Organizational theory and design (๗ th ed.)*. Cincinnati, OH : South Western.

Keeves, P. J. (๑๙๘๘). *Model and model building*. Oxford : Pegamon Press.

Keeves, P. J. (୧୯୯୩). **Educational research, methodology, and measurement.** Cambridge, UK : Printed and Boun in Great Britain by Cambridge University Press.

Liyang Qian. (୨୦୧୫). **Evaluating Land Administration System From The Perspective of Good governance : A Case Study of Informal Settlement In Kathmandu Valley.** Enschede : The Netherlands.

Madaus, G. F., Seriven, M. S., & Stufflebeam, D. L. (୧୯୯୩). **Evaluation models viewpoints on educational and human services evaluation (୪ th ed.).** Boston : Kluwer-Nijhoff.

Smith, R. H. (୧୯୯୦). **Management: Making organization performance.** New York : Free Press.

ประวัติผู้วิจัย ว่าที่ร้อยเอกวิสาร ปัญญชุณห์

ตำแหน่งปัจจุบัน

ศึกษาธิการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านระบบบริหารจัดการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

วัน/เดือน/ปีเกิด

๑๕ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๐๘

ภูมิลำเนา

๑๑๔ หมู่ ๑๐ ตำบลหาดขาม อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ประวัติการศึกษา

- วิทยาศาสตร์บัณฑิต (พลศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน
- การศึกษามหาบัณฑิต (พลศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- ประกาศนียบัตรบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏ เพชรบุรี

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. ๒๕๓๑ - ๒๕๓๓ อาจารย์ ๑ โรงเรียนบ้านกุดจาง อำเภอคำตาก้า จังหวัดสกลนคร

พ.ศ. ๒๕๓๓ - ๒๕๓๔ อาจารย์ ๑ โรงเรียนปากน้ำปราณวิทยา อำเภอปราณบุรี จังหวัด

ประจวบคีรีขันธ์

พ.ศ. ๒๕๓๔ - ๒๕๓๙ นักวิชาการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

พ.ศ. ๒๕๓๙ - ๒๕๔๐ ผู้ช่วยศึกษาธิการอำเภอกำแพง จังหวัดเพชรบุรี

พ.ศ. ๒๕๔๐ - ๒๕๔๑ ศึกษาธิการอำเภอกิ่งอำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดจันทบุรี

พ.ศ. ๒๕๔๑ - ๒๕๔๒ ศึกษาธิการอำเภอกิ่งอำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

พ.ศ. ๒๕๔๒ - ๒๕๔๗ ศึกษาธิการอำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

พ.ศ. ๒๕๔๗ - ๒๕๔๙ ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์

เขต ๒

พ.ศ. ๒๕๔๙ - ๒๕๕๓ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์

เขต ๒

พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๔ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๘

พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๗ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๐

พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๕๙ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๐

พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๐ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม

พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๑ ศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสงคราม

พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๒ ศึกษาธิการจังหวัดราชบุรี

พ.ศ. ๒๕๖๒ - ปัจจุบัน ศึกษาธิการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

พ.ศ. ๒๕๖๓ - ปัจจุบัน ศึกษาธิการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งที่ปรึกษาด้าน

ระบบบริหารจัดการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ผลงานดีเด่น

- ศิษย์เก่าดีเด่น รุ่นที่ ๒๖ โรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย
- เครื่องหมายเชิดชูเกียรติ “ครูสดุดี”
- ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ส่งเสริมและพัฒนาการสอนภาษาไทยที่ประสบผลสำเร็จ ได้รับรางวัลดีเด่นระดับประเทศ โครงการรักษ์ภาษาไทยแห่งชาติประจำปี ๒ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๖, ๒๕๕๗)
- ประกาศเกียรติบัตรผู้บังคับบัญชาลูกเสือดีเด่น ประจำปี ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๔๘, ๒๕๕๕, ๒๕๕๖, ๒๕๕๘, ๒๕๖๐)
- โล่รางวัลโครงการสถานศึกษาสีขาว ประจำปี ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๕, ๒๕๕๖, ๒๕๕๗)
- โล่รางวัลสำนักงานเขตพื้นที่พัฒนาผลสัมฤทธิ์ดีเด่น ประจำปี ๓ ปี (ปี ๒๕๕๖, ๒๕๕๗, ๒๕๕๘)
- วิทยากร/วิทยากรพี่เลี้ยงโครงการพัฒนาศึกษานิเทศก์จังหวัด ก่อนแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระหว่าง พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๓ จำนวน ๓ รุ่น

ภาคผนวก ก

- รายนามผู้เชี่ยวชาญ
- รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการวิพากษ์เครื่องมือการประเมินรูปแบบ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

๑. นายศรีชัย พรประชาธรรม
ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
๒. นายมณฑล ภาคสุวรรณ์
ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
๓. นายธีร์ ภาวังกนันท์
ที่ปรึกษาด้านพัฒนาระบบเครือข่ายและการมีส่วนร่วม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๔. นายสวัสดิ์ ภู่ทอง
ที่ปรึกษาด้านระบบการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
๕. นายพิเชฐ โพธิ์ภักดี
ศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสงคราม

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการวิพากษ์เครื่องมือการประเมินรูปแบบ

๑. ดร. ศรีชัย พรประชาธรรม
ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
๒. ดร. เจียร ทองนุ่น
ศึกษาธิการจังหวัดนครศรีธรรมราช
๓. ดร. ภูวนาท มูลเขียน
ศึกษาธิการจังหวัดเพชรบูรณ์

ภาคผนวก ข

- แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ
- แบบคำถามที่ใช้ในการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group)
- แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group)
- แบบประเมินของผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
- แบบประเมินรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส

แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

เรื่อง สภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส และแนวทางการพัฒนาและแก้ไขการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ที่เหมาะสมกับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....

ตำแหน่ง.....ระดับการศึกษาสูงสุด.....

ประสบการณ์ในการทำงานในสำนักงาน.....

บทบาทหน้าที่หลักในองค์กร.....

สถานที่สัมภาษณ์.....

สัมภาษณ์เมื่อวันที่.....

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์นี้สร้างขึ้นเพื่อ

๑) ศึกษาสภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

๒) ศึกษาแนวทางการพัฒนาและแก้ไขการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ประเด็นการสัมภาษณ์

ท่านมีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และแนวทางการพัฒนาและแก้ไขการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ในประเด็นต่อไปนี้ อย่างไรบ้าง (โปรดระบุ)

๑. สภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ในปัจจุบันมีสภาพเป็นอย่างไร

๑.๑ ด้านหลักนิติธรรม

.....
.....
.....

๑.๒ ด้านหลักคุณธรรม

.....
.....
.....

/ ๑.๓ ด้านหลักการมีส่วนร่วม...

๑.๓ ด้านหลักการมีส่วนร่วม

.....
.....
.....

๑.๔ ด้านหลักความโปร่งใส

.....
.....
.....

๑.๕ ด้านหลักความรับผิดชอบ

.....
.....
.....

๑.๖ ด้านหลักความคุ้มค่า

.....
.....
.....

๒. แนวทางการพัฒนาและการแก้ไขการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่อำนาจคุณธรรม ความโปร่งใส สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการในประเด็นต่อไปนี้

๒.๑ แนวทางการพัฒนาและการแก้ไขการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่อำนาจคุณธรรม ความโปร่งใส ด้านหลักนิติธรรม

.....
.....
.....
.....

๒.๒ แนวทางการพัฒนาและการแก้ไขการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่อำนาจคุณธรรม ความโปร่งใส ด้านหลักคุณธรรม

.....
.....
.....
.....

๒.๓ แนวทางการพัฒนาและการแก้ไขการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม

.....
.....
.....
.....

๒.๔ แนวทางการพัฒนาและการแก้ไขการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ด้านหลักความโปร่งใส

.....
.....
.....
.....

๒.๕ แนวทางการพัฒนาและการแก้ไขการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ด้านหลักความรับผิดชอบ

.....
.....
.....
.....

๒.๖ แนวทางการพัฒนาและการแก้ไขการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ด้านหลักความคุ้มค่า

.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้ให้สัมภาษณ์
(.....)

ตำแหน่ง.....

แบบคำถามที่ใช้ในการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group)

ประเด็น	วัตถุประสงค์	วิธีการ/กิจกรรม	ประเด็นคำถาม
การบริหารจัดการ สำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัด สำนักงาน คุณธรรม ความโปร่งใส (ที่โดดเด่น)	เพื่อศึกษาสภาพ การดำเนินงาน การบริหารจัดการ สำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส สำนักงานปลัด กระทรวงศึกษาธิการ	๑. ผู้ดำเนินการสนทนา และทีมวิจัยแนะนำ ตนเอง ๒. เขียนประเด็นลง ที่กระดานไวท์บอร์ด ๓. ให้ผู้ปฏิบัติได้เล่า เรื่องตามประเด็น คำถาม ๔. ผู้ช่วยดำเนินการ สนทนาจดบันทึกข้อมูล ลงในกระดาษปรีฟ ในลักษณะแผนภาพ ความคิด (Mind Mapping)	๑. ข้อมูลทั่วไป - ชื่อ-สกุล - ตำแหน่ง - ระดับการศึกษาสูงสุด - ประสบการณ์ในการทำงาน - บทบาทหน้าที่หลักในองค์กร ๒. ลักษณะของสำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ๓. องค์ประกอบของธรรมาภิบาล ในการบริหารจัดการสำนักงาน คุณธรรม ความโปร่งใส ๔. การบริหารจัดการสำนักงาน คุณธรรม ความโปร่งใส ๔.๑ ด้านหลักนิติธรรม ๔.๒ ด้านหลักคุณธรรม ๔.๓ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ๔.๔ ด้านหลักความโปร่งใส ๔.๕ ด้านหลักความรับผิดชอบ ๔.๖ ด้านหลักความคุ้มค่า
สภาพปัญหา และแนวทาง การแก้ไขปัญหา จากการบริหาร จัดการสำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัด สำนักงาน คุณธรรม ความโปร่งใส	เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหาและแนว ทางการแก้ไขปัญหา จากการบริหาร จัดการสำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส และ วงกรอบในการจัดทำ ร่างคู่มือการบริหาร จัดการสำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส	๑. ผู้ช่วยนักวิจัยเขียน ประเด็นลงที่กระดาน ไวท์บอร์ด ๒. ให้ผู้ปฏิบัติได้เล่า เรื่องตามประเด็น คำถาม ๓. ผู้ช่วยดำเนิน การสนทนาจดบันทึก ข้อมูล ลงในกระดาษ ปรีฟในลักษณะ แผนภาพความคิด (Mind Mapping)	๑. สภาพปัญหาการบริหารจัดการ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ๒. แนวทางการแก้ไขปัญหา จากการบริหารจัดการสำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัด สำนักงาน คุณธรรม ความโปร่งใส

แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

เรื่อง สภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส และแนวทางการพัฒนาและแก้ไขการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ที่เหมาะสมกับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

สถานที่จัดสนทนากลุ่ม.....

จำนวนผู้ร่วมสนทนา.....คน

ประสบการณ์ในการทำงานในสำนักงาน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์นี้สร้างขึ้นเพื่อ

๑) ศึกษาสภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

๒) ศึกษาแนวทางการพัฒนาและแก้ไขการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ประเด็นการสัมภาษณ์

๑. การบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส (ที่โดดเด่น)

๑.๑ ลักษณะของสำนักงานคุณธรรมความโปร่งใส

.....
.....

๑.๒ องค์ประกอบของธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการสำนักงาน

.....
.....

๑.๓ การบริหารจัดการสำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ใน ๖ ด้าน

๑.๓.๑ ด้านหลักนิติธรรม

.....
.....

๑.๓.๒ ด้านหลักคุณธรรม

.....
.....

.

/๑.๓.๓ ด้านหลักการมีส่วนร่วม...

๑.๓.๓ ด้านหลักการมีส่วนร่วม

.....
.....

๑.๓.๔ ด้านหลักความโปร่งใส

.....
.....

๑.๓.๕ ด้านหลักความรับผิดชอบ

.....
.....

๑.๓.๖ ด้านหลักความคุ้มค่า

.....
.....

๒. สภาพปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาจากการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงาน
คุณธรรม ความโปร่งใส

๒.๑ สภาพปัญหาการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส

.....
.....

๒.๒ แนวทางการแก้ไขปัญหาจากการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม
ความโปร่งใส

.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้ให้สัมภาษณ์

(.....)

ตำแหน่ง.....

แบบประเมินของผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรื่อง สภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส และแนวทางการพัฒนาและแก้ไขการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ที่เหมาะสมกับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ผู้เชี่ยวชาญ.....

ตำแหน่ง.....

คำชี้แจง ขอให้ผู้เชี่ยวชาญโปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับความสอดคล้องตามความคิดเห็นของท่าน

ระดับการประเมินความสอดคล้อง

+ ๑	หมายถึง	แน่ใจว่าข้อความวัดได้สอดคล้องกับเนื้อหา
๐	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าข้อความวัดได้สอดคล้องกับเนื้อหา
- ๑	หมายถึง	แน่ใจว่าข้อความวัดไม่ได้สอดคล้องกับเนื้อหา

คำชี้แจง จุดมุ่งหมายของแบบสอบถามฉบับนี้เพื่อศึกษา

- ๑) ศึกษาสภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
- ๒) ศึกษาแนวทางการพัฒนาและการแก้ไขการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

นิยามศัพท์เฉพาะ

๑. **สำนักงานคุณธรรม** หมายถึง การบริหารแบบบูรณาการของฝ่ายบริหาร โดยยึดหลักธรรมาภิบาล ๖ หลัก ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า โดยหลักความโปร่งใสได้นำแนวทางการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส ในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐด้านการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessments: OIT) สำหรับสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ข้อ ๙ และ ข้อ ๑๐ มาปรับใช้

๒. **หลักนิติธรรม** หมายถึง การปฏิบัติตนตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับภายในสถานศึกษารวมถึง การทำประชาพิจารณ์หรือข้อตกลงร่วมกันอันเป็นที่ยอมรับจากสมาชิกทุกฝ่ายก่อให้เกิดความเสมอภาค เอื้อต่อการควบคุมและการพัฒนา

๓. **หลักคุณธรรม** หมายถึง การยึดมั่นและเชื่อถือในความถูกต้องดีงาม การสนับสนุนการทำงาน ให้มีความซื่อสัตย์สุจริต จริใจเสียสละขยันอดทนมีระเบียบวินัย

/๔. หลักความโปร่งใส...

๔. หลักความโปร่งใส หมายถึง การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันภายในสถานศึกษา มีการปรับปรุงการทำงานให้มีความโปร่งใสดูตรวจสอบได้ มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ มีระบบการตรวจสอบความถูกต้องชัดเจนของการตัดสินใจและการดำเนินงานต่าง ๆ ภายในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ดำเนินการนำหลักความโปร่งใสในการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภายในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด โดยนำหลักประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ด้านการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment : OIT) เป็นแนวทางในการดำเนินงาน

๕. หลักการมีส่วนร่วม หมายถึง เปิดโอกาสให้ประชาชนหรือองค์กรต่าง ๆ มีส่วนรับรู้ร่วมแสดงความคิดเห็นร่วมตัดสินใจในการบริหารของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

๖. หลักความรับผิดชอบ หมายถึง ความมุ่งมั่นและตั้งใจปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถให้บรรลุผลตามที่วัตถุประสงค์ของการศึกษาโดยคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ ยอมรับผลดีและผลเสียจากการดำเนินงานสามารถชี้แจงเหตุผลพร้อมแสดงข้อเท็จจริงและพร้อมรับการตรวจสอบจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

๗. หลักความคุ้มค่า หมายถึง การบริหารสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยมีการบริหารจัดการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม รู้คุณค่าและดำรงรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้มีความยั่งยืน

๘. รูปแบบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด หมายถึง รูปจำลองที่กำหนดขึ้นหรือเป็นแบบจำลองของปรกฏการณ์ต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยเสนอรูปแบบขึ้นมาเพื่อเป็นการแสดงการกระทำหรือวิธีปฏิบัติในการบริหารจัดการที่ดี อธิบายปรากฏการณ์ที่เป็นผลลัพธ์ของการดำเนินงานเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ที่มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ความโปร่งใส เป็นธรรมมีส่วนร่วมและรับผิดชอบต่อสังคมสามารถตรวจสอบได้ มีความประหยัดและใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

๙. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด หมายถึง สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในแต่ละจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อปฏิบัติภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด การปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ นโยบายและยุทธศาสตร์ของส่วนราชการต่าง ๆ ที่มอบหมายในที่นี้ หมายถึง สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด จำนวน ๑๘ จังหวัด

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสมของเนื้อหา			ข้อเสนอแนะ
		เหมาะสม + ๑	ไม่แน่ใจ ๐	ไม่เหมาะสม - ๑	
	ท่านมีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส สำนักงานปลัด กระทรวงศึกษาธิการ และแนวทางการ				

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสมของเนื้อหา			ข้อเสนอแนะ
		เหมาะสม + ๑	ไม่แน่ใจ ๐	ไม่เหมาะสม - ๑	
	พัฒนาและแก้ไขการบริหารจัดการสำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความ โปร่งใส สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ในประเด็นต่อไปนี้ อย่างไรก็ตาม (โปรดระบุ)				
๑.	สภาพการดำเนินงานการบริหาร จัดการ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงาน คุณธรรม ความโปร่งใส ในปัจจุบันมีสภาพเป็นอย่างไร				
	๑.๑ ด้านหลักนิติธรรม				
	๑.๒ ด้านหลักคุณธรรม				
	๑.๓ ด้านหลักการมีส่วนร่วม				
	๑.๔ ด้านหลักความโปร่งใส				
	๑.๕ ด้านหลักความรับผิดชอบ				
	๑.๖ ด้านหลักความคุ้มค่า				
๒.	แนวทางการพัฒนาและการแก้ไขการ บริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัด สู่สำนักงาน คุณธรรม ความโปร่งใส สำนักงานปลัดกระทรวง ศึกษาธิการในประเด็นต่อไปนี้				
	๒.๑ แนวทางการพัฒนาและการแก้ไข การบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ด้านหลักนิติธรรม				
	๒.๒ แนวทางการพัฒนาและการแก้ไข การบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ด้านหลักคุณธรรม				

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสมของเนื้อหา			ข้อเสนอแนะ
		เหมาะสม + ๑	ไม่แน่ใจ ๐	ไม่เหมาะสม - ๑	
	๒.๓ แนวทางการพัฒนาและการแก้ไข การบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ด้านหลักกรรมมีส่วนร่วม				
	๒.๔ แนวทางการพัฒนาและการแก้ไข การบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ด้านหลักความโปร่งใส				
	๒.๕ แนวทางการพัฒนาและการแก้ไข การบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ด้านหลักความรับผิดชอบ				
	๒.๖ แนวทางการพัฒนาและการแก้ไข การบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ด้านหลักความคุ้มค่า				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ให้สัมภาษณ์

(.....)

ตำแหน่ง.....

แบบประเมินของผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรื่อง สภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส และแนวทางการพัฒนาและแก้ไขการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ที่เหมาะสมกับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ผู้เชี่ยวชาญ.....:

ตำแหน่ง.....:

คำชี้แจง ขอให้ผู้เชี่ยวชาญโปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับความสอดคล้องตามความคิดเห็นของท่าน

ระดับการประเมินความสอดคล้อง

+ ๑	หมายถึง	แน่ใจว่าข้อความวัดได้สอดคล้องกับเนื้อหา
๐	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าข้อความวัดได้สอดคล้องกับเนื้อหา
- ๑	หมายถึง	แน่ใจว่าข้อความวัดไม่ได้สอดคล้องกับเนื้อหา

คำชี้แจง จุดมุ่งหมายของแบบสนทนากลุ่ม (Focus Group) ฉบับนี้เพื่อศึกษา

- ๑) ศึกษาสภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
- ๒) ศึกษาแนวทางการพัฒนาและการแก้ไขการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสมของเนื้อหา			ข้อเสนอแนะ
		เหมาะสม + ๑	ไม่แน่ใจ ๐	ไม่เหมาะสม - ๑	
๑.	การบริหารจัดการสำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัด สำนักงาน คุณธรรม ความโปร่งใส (ที่โดดเด่น)				
	๑.๑. ข้อมูลทั่วไป - ชื่อ-สกุล - ตำแหน่ง - ระดับการศึกษาสูงสุด - ประสบการณ์ในการทำงาน - บทบาทหน้าที่หลักในองค์กร				

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสมของเนื้อหา			ข้อเสนอแนะ
		เหมาะสม + ๑	ไม่แน่ใจ ๐	ไม่เหมาะสม - ๑	
	๑.๒. ลักษณะของสำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส				
	๑.๓. องค์ประกอบของธรรมาภิบาล ในการบริหารจัดการสำนักงาน คุณธรรม ความโปร่งใส				
	๑.๔. การบริหารจัดการสำนักงาน คุณธรรม ความโปร่งใส ๔.๑ ด้านหลักนิติธรรม ๔.๒ ด้านหลักคุณธรรม ๔.๓ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ๔.๔ ด้านหลักความโปร่งใส ๔.๕ ด้านหลักความรับผิดชอบ ๔.๖ ด้านหลักความคุ้มค่า				
๒	สภาพปัญหาและแนวทางการแก้ไข ปัญหาจากการบริหารจัดการสำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส				
	๒.๑. แนวทางการพัฒนาการบริหาร จัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส				
	๒.๒. แนวทางการแก้ไขปัญหาการ บริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความ โปร่งใส				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ให้สัมภาษณ์
(.....)
ตำแหน่ง.....

**แบบประเมินรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส**

เรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส

ผู้เชี่ยวชาญ.....

ตำแหน่ง.....

คำชี้แจง ขอให้ผู้เชี่ยวชาญโปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับความสอดคล้องตามความคิดเห็นของท่าน

ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส

ระดับ ๕	หมายถึง	มีความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ในระดับมากที่สุด
ระดับ ๔	หมายถึง	มีความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ในระดับมาก
ระดับ ๓	หมายถึง	มีความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ในระดับปานกลาง
ระดับ ๒	หมายถึง	มีความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ในระดับน้อย
ระดับ ๑	หมายถึง	มีความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ในระดับน้อยที่สุด

/ชื่อ...

ข้อ	กิจกรรม	ระดับความคิดเห็นต่อ ความเหมาะสมของรูปแบบ การบริหารจัดการ				
		๕	๔	๓	๒	๑
ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส						
๑	รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส เป็นประโยชน์ต่อสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทุกแห่ง					
๒	การนำรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ไปใช้ทำให้ผู้รับบริการและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมั่นใจในการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน					
๓	การดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส สามารถนำไปกำหนดเป็นแนวทางหรือคู่มือในดำเนินงานในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดได้					
๔	รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส นี้สอดคล้องกับความต้องการของผู้นำไปใช้					
๕	เห็นความจำเป็นในการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใสที่ชัดเจน					
ความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส						
๖	รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส นำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้					
๗	รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส นำไปใช้เป็นที่ยอมรับได้					
๘	รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส นี้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน					
๙	รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส มีวิธีปฏิบัติในการบริหารอย่างชัดเจนเป็นระบบ					

ข้อ	กิจกรรม	ระดับความคิดเห็นต่อ ความเหมาะสมของรูปแบบ การบริหารจัดการ				
		๕	๔	๓	๒	๑
๑๐	ผลที่ได้จากการนำรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ไปใช้มีความคุ้มค่า					
ด้านความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส						
๑๑	รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส มีความเหมาะสมสามารถไปใช้ในการบริหารสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้					
๑๒	การนำรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ไปใช้สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด					
๑๓	รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ระบุองค์ประกอบได้ชัดเจนสามารถนำไปกำหนดเป็นแนวทางในการดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด					
๑๔	รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ที่พัฒนาขึ้นครั้งนี้เหมาะสมกับบริบทของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด					
๑๕	รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส แต่ละด้านมีขั้นตอนการปฏิบัติตามกระบวนการอย่างชัดเจน					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ให้สัมภาษณ์
(.....)
ตำแหน่ง.....

ภาคผนวก ค

- ผลการประเมินความเหมาะสมของแบบสัมภาษณ์ของผู้เชี่ยวชาญ
- ผลการประเมินความเหมาะสมของแบบบันทึกการสนทนากลุ่มของผู้เชี่ยวชาญ
- ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงาน
คุณธรรม ความโปร่งใส

ผลการประเมินความเหมาะสมของแบบสัมภาษณ์ของผู้เชี่ยวชาญ

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ						IOC	แปลผล
	๑	๒	๓	๔	๕	รวม		
ท่านมีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงาน การบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และแนวทางการพัฒนา และแก้ไขการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ในประเด็นต่อไปนี้ อย่างไรบ้าง (โปรดระบุ)	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑	ใช้ได้
๑. สภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงาน คุณธรรม ความโปร่งใส ในปัจจุบันมีสภาพเป็นอย่างไร ๑.๑ ด้านหลักนิติธรรม ๑.๒ ด้านหลักคุณธรรม ๑.๓ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ๑.๔ ด้านหลักความโปร่งใส ๑.๕ ด้านหลักความรับผิดชอบ ๑.๖ ด้านหลักความคุ้มค่า	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑	ใช้ได้
๒. แนวทางการพัฒนาและการแก้ไขการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการในประเด็นต่อไปนี้อย่างไร	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑	ใช้ได้
๒.๑ แนวทางการพัฒนาและการแก้ไขการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ด้านหลักนิติธรรม	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑	ใช้ได้
๒.๒ แนวทางการพัฒนาและการแก้ไขการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ด้านหลักคุณธรรม	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑	ใช้ได้
๒.๓ แนวทางการพัฒนาและการแก้ไขการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรมความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑	ใช้ได้

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ						IOC	แปลผล
	๑	๒	๓	๔	๕	รวม		
๒.๔ แนวทางการพัฒนาและการแก้ไข การบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ด้านหลักความโปร่งใส	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑	ใช้ได้
๒.๕ แนวทางการพัฒนาและการแก้ไขการ บริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ด้านหลัก ความรับผิดชอบ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑	ใช้ได้
๒.๖ แนวทางการพัฒนาและการแก้ไขการ บริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ด้านหลักความ คุ้มค่า	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑	ใช้ได้
สรุป	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๕๐	๑	ใช้ได้

ผลการประเมินความเหมาะสมของแบบบันทึกการสนทนากลุ่มของผู้เชี่ยวชาญ

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ						IOC	แปลผล
	๑	๒	๓	๔	๕	รวม		
๑. การบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส (ที่โดดเด่น)	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑	ใช้ได้
๑.๑. ข้อมูลทั่วไป - ชื่อ-สกุล - ตำแหน่ง - ระดับการศึกษาสูงสุด - ประสบการณ์ในการทำงาน - บทบาทหน้าที่หลักในองค์กร	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑	ใช้ได้
๑.๒. ลักษณะของสำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑	ใช้ได้
๑.๓. องค์ประกอบของธรรมาภิบาล ในการบริหารจัดการสำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑	ใช้ได้
๑.๔. การบริหารจัดการสำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ๑.๔.๑ ด้านหลักนิติธรรม ๑.๔.๒ ด้านหลักคุณธรรม ๑.๔.๓ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ๑.๔.๔ ด้านหลักความโปร่งใส ๑.๔.๕ ด้านหลักความรับผิดชอบ ๑.๔.๖ ด้านหลักความคุ้มค่า	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑	ใช้ได้
๒. สภาพปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาจากการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑	ใช้ได้
๒.๑. แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑	ใช้ได้

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ						IOC	แปลผล
	๑	๒	๓	๔	๕	รวม		
๒.๒. แนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑	ใช้ได้
สรุป	๘	๘	๘	๘	๘	๔๐	๑	ใช้ได้

ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ						IOC	แปลผล
	๑	๒	๓	๔	๕	รวม		
ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส								
๑. รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส เป็นประโยชน์ต่อสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทุกแห่ง	+๑	+๑	๐	+๑	+๑	๔	๐.๘๐	ใช้ได้
๒. การนำรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ไปใช้ทำให้ผู้รับบริการ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมั่นใจในการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน	+๑	+๑	+๑	๐	+๑	๔	๐.๘๐	ใช้ได้
๓. การดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส สามารถนำไปกำหนดเป็นแนวทางหรือคู่มือในดำเนินงานในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดได้	๐	+๑	+๑	+๑	๐	๓	๐.๖๐	ใช้ได้
๔. รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส นี้สอดคล้องกับความต้องการของผู้นำไปใช้	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑	ใช้ได้
๕. เห็นความจำเป็นในการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ที่ชัดเจน	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑	ใช้ได้
สรุป	๔	๕	๔	๔	๔	๒๑	๐.๘๔	ใช้ได้

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ						IOC	แปลผล
	๑	๒	๓	๔	๕	รวม		
ความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส								
๖. รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส นำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้	+๑	๐	+๑	+๑	๐	๓	๐.๖๐	ใช้ได้
๗. รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส นำไปใช้เป็นที่ยอมรับได้	+๑	+๑	๐	+๑	+๑	๔	๐.๘๐	ใช้ได้
๘. รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส นี้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน	+๑	๐	+๑	+๑	๐	๓	๐.๖๐	ใช้ได้
๙. รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส มีวิธีปฏิบัติในการบริหารอย่างชัดเจนเป็นระบบ	+๑	+๑	๐	+๑	๐	๓	๐.๖๐	ใช้ได้
๑๐. ผลที่ได้จากการนำรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ไปใช้มีความคุ้มค่า	๐	+๑	+๑	+๑	+๑	๔	๐.๘๐	ใช้ได้
สรุป	๔	๓	๓	๕	๒	๑๗	๐.๖๘	ใช้ได้
ด้านความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส								
๑๑. รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส มีความเหมาะสมสามารถไปใช้ในการบริหารสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑	ใช้ได้

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ						IOC	แปลผล
	๑	๒	๓	๔	๕	รวม		
๑๒. การนำรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ไปใช้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑	ใช้ได้
๑๓. รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ระบุองค์ประกอบได้ชัดเจน สามารถนำไปกำหนดเป็นแนวทางในการดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑	ใช้ได้
๑๔. รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ที่พัฒนาขึ้นครั้งนี้เหมาะสมกับบริบทของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑	ใช้ได้
๑๕. รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส แต่ละด้านมีขั้นตอนการปฏิบัติตามกระบวนการอย่างชัดเจน	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑	ใช้ได้
สรุป	๕	๕	๕	๕	๕	๒๕	๑	ใช้ได้
สรุปรวม	๑๓	๑๓	๑๒	๑๔	๑๑	๖๓	๐.๘๔	ใช้ได้

ภาคผนวก ง

- หนังสือบันทึกข้อความ ที่ ศธ ๐๒๐๑.๑(๕)/๑๕๑๕ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓
- รายงานการประชุมผู้บริหารสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๓
- หนังสือบันทึกข้อความ ที่ ศธ ๐๒๐๑.๑(๕)/๓๑๖๕ ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๓
- หนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศธ ๐๒๐๑.๑/๒๑๗๗๐ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๓
- หนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศธ ๐๒๐๑.๑/๒๑๗๗๑ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๓
- หนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศธ ๐๒๐๑.๑/๒๑๗๗๒ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๓
- บัญชีรายชื่อสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ที่ตอบรับการใช้รูปแบบการบริหารสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส
- ประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการ
ดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) สำหรับสำนักงาน
ศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒
- ประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการ
ดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) สำหรับสำนักงาน
ศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
รับที่ 4329
วันที่ ๒๓ มิ.ย. ๒๕๖๓
เวลา 15:53

ส่วนราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักอำนวยการ โทร. ๐๒ ๖๒๘ ๖๑๖๐ ภายใน ๑๑๖๑

ที่ ศธ ๐๒๐๑.๑(๕)/๑๕๑๕

วันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขออนุญาตดำเนินการรวบรวมข้อมูลเพื่อจัดทำผลงานทางวิชาการ

เรียน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ตามที่ คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ สป. ๓๖๗/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๓ เรื่อง ให้ความที่ร้อยเอกวิสาร ปัญญชุณห์ ตำแหน่งศึกษาธิการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านระบบบริหารจัดการศึกษา (นักวิชาการศึกษาศึกษาทรงคุณวุฒิ) ตำแหน่ง ๑๘ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และได้เดินทางมาปฏิบัติหน้าที่ เมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๓ เพื่อประโยชน์ในการประเมินบุคคลและผลงาน นั้น

ในการนี้ เพื่อให้การดำเนินการจัดทำผลงานทางวิชาการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงขออนุญาตจัดทำผลงานทางวิชาการจำนวน ๒ เรื่อง ได้แก่

๑. รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศ INTERSECT Model
๒. รูปแบบการบริหารสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสู่องค์กรคุณธรรมความโปร่งใส

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขออนุญาตดำเนินการรวบรวมข้อมูลเพื่อจัดทำวิจัย ในจังหวัดภาคกลางตอนล่าง ๑ (ศึกษาธิการภาค ๓) และภาคกลางตอนล่าง ๒ (ศึกษาธิการภาค ๔) ตลอดจน สถานที่และจังหวัดที่เกี่ยวข้องต่อไป

ว่าที่ร้อยเอก

(วิสาร ปัญญชุณห์)

ศึกษาธิการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านระบบบริหารจัดการศึกษา

อนุญาต

(นายประเสริฐ บุญเรือง)

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

24 มิ.ย. 2563

รายงานการประชุมผู้บริหารสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓
วันอังคารที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๓
ณ ห้องประชุมราชวัลลภ ชั้น ๒ อาคารราชวัลลภ กระทรวงศึกษาธิการ

รายชื่อผู้มาประชุม

๑. นายสุภัทร จำปาทอง	ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	ประธานการประชุม
๒. นายวีระ แข็งกสิการ	รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	
๓. นายสุทิน แก้วพนา	รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	
๔. นายอรรถพล ตรีกตรอง	เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	
๕. นายวรัท พฤกษาทวีกุล	เลขาธิการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	
๖. นางสาวเจริญวรรณ หนูนาคน	แทนเลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	
๗. ว่าที่ร้อยเอก วิสาร ปัญญาชูณห์	ที่ปรึกษาด้านระบบบริหารจัดการศึกษา	
๘. นางเกศทิพย์ ศุภวานิช	ผู้ช่วยปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	
๙. นายศรีชัย พรประชาธรรม	ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ	
๑๐. นายพิเชฐ โพธิ์ภักดี	ศึกษาธิการภาค ๒	
๑๑. นายประสิทธิ์ เขียวศรี	ศึกษาธิการภาค ๔	
๑๒. นายสุรินทร์ แก้วมณี	ศึกษาธิการภาค ๕	
๑๓. นายพัฒนะ พัฒน์ทวีดล	ศึกษาธิการภาค ๖	
๑๔. นายพงษ์พิศาล ชินสำราญ	รองศึกษาธิการภาค ๘ ปฏิบัติหน้าที่ศึกษาธิการภาค ๙	
๑๕. นายชาติริ ม่วงสว่าง	ศึกษาธิการภาค ๑๑	
๑๖. นายปรีดี ภูสีน้ำ	ศึกษาธิการภาค ๑๒	
๑๗. นายไพศาล วุฒิลานนท์	ศึกษาธิการภาค ๑๓	
๑๘. นายศัจจร วัฒนมงคล	ศึกษาธิการภาค ๑๔	
๑๙. ว่าที่ร้อยตรี เจษฎาภรณ์ พรหนองแสน	รองศึกษาธิการภาค ๑๕ ปฏิบัติหน้าที่ศึกษาธิการภาค ๑๖	
๒๐. นายชูสิน วรเดช	รองศึกษาธิการภาค ๗ รักษาการในตำแหน่งศึกษาธิการภาค ๑๗	
๒๑. นางทัศนีย์ ไวปัญญา	ผู้อำนวยการสำนักอำนวยการ สป.	
๒๒. นายโกเมศ กลั่นสมจิตต์	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สป.	

รายชื่อผู้ไม่มาประชุม

๑. นางสาวชฎารัตน์ สิงห์เดชากุล	ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
๒. นางสาวปรัชญาวรรณ วนานันท์	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการศึกษา

๒. คู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส โดยใช้กรอบแนวคิดในการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในการจัดทำรูปแบบคู่มือฯ โดยนำตัวชี้วัดของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงานป.ป.ช.) เรื่อง การประเมิน ITA ตัวชี้วัดที่ ๙ การเปิดเผยข้อมูล และตัวชี้วัดที่ ๑๐ การป้องกันการทุจริต ซึ่งหน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศจะต้องดำเนินการสำหรับหน่วยงานเป้าหมายคือสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทั่วประเทศ สำนักงานศึกษาธิการภาค และศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตกระทรวงศึกษาธิการ

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องเพื่อพิจารณา

ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๖ เรื่องอื่น ๆ

วาระที่ ๖.๑ ปัญหาอาคารสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดไม่เพียงพอ เนื่องจากมีการแต่งตั้งศึกษาธิการจังหวัด และผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาจำนวนมาก โดยมีแนวทางการแก้ไขปัญหาเบื้องต้น ดังนี้ (๑) การเจรจากับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (๒) การเช่าอาคาร สถานที่ (๓) การของบประมาณสร้างอาคาร

วาระที่ ๖.๒ การเพิ่มตำแหน่งรองศึกษาธิการจังหวัด ได้ดำเนินการวิเคราะห์ค่าจ้างตามที่ กพ. กำหนด ๓ งาน คือ (๑) งานนโยบาย จุดเน้น (๒) งานตามบทบาทหน้าที่ (๓) งานในระดับพื้นที่ได้นำเสนอมายังกระทรวงศึกษาธิการแล้ว

วาระที่ ๖.๓ ผลการวิจัย เรื่อง รูปแบบการนำนโยบายการศึกษาปฐมวัยไปปฏิบัติของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ระดับกระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินการ ดังนี้

- ๑) ประกาศให้สถานศึกษาได้ใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐
- ๒) จัดทำคู่มือหลักสูตรการจัดการศึกษาปฐมวัย
- ๓) จัดประเมินพัฒนาการเด็กที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐

ปีการศึกษา ๒๕๖๑

- ๔) ประกาศกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑
- ๕) ประกาศกระทรวงศึกษาให้ใช้มาตรฐานการศึกษาในระดับปฐมวัย ๒๕๖๑
- ๖) มาตรฐานการพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ๒๕๖๒
- ๗) ประกาศนโยบายการจัดการศึกษาปฐมวัยทุกปีงบประมาณ

ระดับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ได้ดำเนินงานตามนโยบายการจัดการศึกษา

ปฐมวัย ดังนี้

- ๑) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัยเชิงบูรณาการระดับจังหวัด
- ๒) จัดทำโครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัยในระดับพื้นที่ตามกรอบงานที่สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการกำหนด

/ ๓) จัดทำ ...

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักอำนวยการ โทร. ๐ ๒๖๒๘ ๖๑๖๐ ภายใน ๑๑๖๑

ที่ ศธ ๐๒๐๑.๑(๕)/๓๑๖๕

วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง การขับเคลื่อนการนำไปใช้ของคู่มือฯ ของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

เรียน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ตามที่ ที่ประชุมผู้บริหารสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๓ ได้รับทราบผลการจัดทำคู่มือฯ การใช้รูปแบบ และการนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษา จำนวน ๒ รูปแบบ

๑. คู่มือการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศ INTERSECT model เป้าหมาย ได้แก่ โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญทั่วประเทศ โดยมอบหมายให้ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชน นำเสนอในที่ประชุมคณะกรรมการประสานและส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัด นำไปใช้ประโยชน์ ร่วมกัน วิเคราะห์ และคัดเลือกโรงเรียนที่อยู่ในกลุ่มที่ต้องการการพัฒนาที่เร่งด่วนและสมัครใจ ให้ศึกษาธิการจังหวัด ส่งเสริมสนับสนุนและให้คำปรึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้อง

๒. คู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่อำนาจคุณธรรม ความโปร่งใส เป้าหมาย ได้แก่ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทั่วประเทศ โดยมีสำนักงานศึกษาธิการภาค และศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงศึกษาธิการ ให้การสนับสนุนตามภารกิจของหน่วยงาน

ในการนี้ เพื่อให้การดำเนินการขับเคลื่อนการนำไปใช้ของคู่มือการใช้รูปแบบทั้ง ๒ ฉบับ ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษาทั่วประเทศ สมควรดำเนินการ ดังนี้

๑. แจ้งศึกษาธิการจังหวัด มอบให้ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชน นำเข้าที่ประชุม คณะกรรมการประสานและส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัด (ปสทช.) เพื่อร่วมกันพิจารณาความเหมาะสมและเสนอชื่อโรงเรียนที่ต้องการพัฒนาและสมัครใจ ๓ - ๕ โรงเรียน หรือตามจำนวนที่เห็นสมควร โดยให้ศึกษาธิการจังหวัด ให้การสนับสนุนส่งเสริมตามภารกิจที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงาน และรวบรวมแบบสอบถาม ถึงประโยชน์ที่ได้รับและแนวทางการนำไปใช้ในโรงเรียนที่ใช้คู่มือ ส่งถึงสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ภายในวันจันทร์ที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

๒. แจ้งเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สป. เพื่อขอความร่วมมือสนับสนุนส่งเสริมตามภารกิจที่หน่วยงานเกี่ยวข้อง

๓. แจ้งศึกษาธิการจังหวัดทุกจังหวัด นำคู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่อำนาจคุณธรรม ความโปร่งใส ไปเป็นแนวทางในการพัฒนาสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่อำนาจคุณธรรม ความโปร่งใส โดยตอบรับ และแสดงความคิดเห็นในด้านประโยชน์ และการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติมายังสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ภายในวันจันทร์ที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

/๔. แจ้ง...

๔. แจ้งสำนักงานศึกษาธิการภาค และศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อขอความร่วมมือสนับสนุน ส่งเสริม ตามภารกิจที่หน่วยงานเกี่ยวข้อง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหากเห็นชอบโปรดลงนามในหนังสือที่แนบมาพร้อมนี้

ว่าที่ร้อยเอก

(วิสาร ปัญญชุณห)

ศึกษาธิการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านระบบบริหารจัดการศึกษา

ฉัตรแก้ว

(นายสุภัทร จำปาทอง)
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
24 ธ.ค. 2563

ที่ ศธ ๐๒๐๑.๑/๒๑๗๗๐

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง คู่มือการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศ INTERSECT model และคู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส
เรียน ศึกษาธิการจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. คู่มือการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชน	จำนวน ๑ ชุด
๒. แบบสอบถามคู่มือการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชน	จำนวน ๑ ชุด
๓. คู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดฯ	จำนวน ๑ ชุด
๔. แบบสอบถามคู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดฯ	จำนวน ๑ ชุด

ด้วย สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษา หน่วยงานที่อยู่ในความรับผิดชอบในกำกับ ติดตาม สนับสนุน ส่งเสริม จำนวน ๒ ฉบับ ได้แก่ คู่มือการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศ INTERSECT model และคู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส (ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ และ ๓)

ในกรณีนี้ เพื่อให้การดำเนินการขับเคลื่อนการใช้ประโยชน์ของคู่มือดำเนินการไปด้วย ความเรียบร้อย และเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษาในระดับจังหวัดทั่วประเทศ จึงขอความร่วมมือ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ดำเนินการดังนี้

๑. มอบหมายผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในฐานะเลขานุการ คณะกรรมการฯ นำเรื่อง คู่มือการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศ INTERSECT model เข้าที่ประชุมคณะกรรมการประสานและส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัด (ปสทช.) เพื่อร่วมกันพิจารณา ความเหมาะสมและเสนอชื่อโรงเรียนที่ต้องการพัฒนา ๓ - ๕ โรงเรียน หรือตามจำนวนที่เห็นสมควร ให้ โรงเรียนที่เข้าร่วมฯ ใช้คู่มือฯ พร้อมทั้งตอบแบบสอบถาม (ตามที่ส่งมาด้วย ๒) และให้สำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัดรวบรวม และส่งกลับถึงสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ภายในวันจันทร์ที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ซึ่งสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้แจ้งสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม การศึกษาเอกชน ร่วมสนับสนุน ส่งเสริม ตามภารกิจที่เกี่ยวข้องด้วยแล้ว

๒. ขอความร่วมมือ ศึกษาธิการจังหวัด ใช้คู่มือการบริหารจัดการสำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส และตอบแบบสอบถาม และส่งกลับถึง สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ภายในวันจันทร์ที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ซึ่งสำนักงานปลัด

/กระทรวงศึกษาธิการ...

-๒-

กระทรวงศึกษาธิการ ทั้งนี้ได้แจ้งสำนักงานศึกษาธิการภาค และศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต
กระทรวงศึกษาธิการ ร่วมส่งเสริม สนับสนุน ตามภารกิจที่เกี่ยวข้องด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุภัทร จำปาทอง)
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักอำนวยการ
กลุ่มช่วยอำนวยการและประสานราชการ
โทร. ๐ ๒๖๒๘ ๖๑๖๐
โทรสาร. ๐ ๒๖๒๘ ๖๑๕๙

ที่ ศธ ๐๒๐๑.๑/๒๑๗๗๑

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง คู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส
เรียน ศึกษาธิการภาค

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. คู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดฯ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินการจัดทำคู่มือการบริหารจัดการสำนักงาน
ศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส เพื่อพัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษาหน่วยงานที่อยู่
ในความรับผิดชอบ กำกับดูแล ติดตาม สนับสนุน ส่งเสริม ดังมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย และ
ขอความร่วมมือศึกษาธิการจังหวัดใช้คู่มือฯ ดังกล่าว เป็นแนวทางในการบริหารจัดการสำนักงาน
ศึกษาธิการจังหวัดสำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส

ในการนี้ เพื่อให้การดำเนินการขับเคลื่อนการใช้ประโยชน์ของคู่มือดำเนินการไปด้วย
ความเรียบร้อย และเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษาในระดับจังหวัดทั่วประเทศ จึงขอความร่วมมือ
สำนักงานศึกษาธิการภาค ร่วมส่งเสริม สนับสนุน ตามภารกิจที่เกี่ยวข้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุภัทร จำปาทอง)
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักอำนวยการ
กลุ่มช่วยอำนวยการและประสานราชการ
โทร. ๐ ๒๖๒๘ ๖๑๖๐
โทรสาร. ๐ ๒๖๒๘ ๖๑๕๙

คู่มือฉบับ

ที่ ศธ ๐๒๐๑.๑/๒๑๑๗๗๒

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง คู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่อำนาจคุณธรรม ความโปร่งใส

เรียน หัวหน้าศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย คู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดฯ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินการจัดทำคู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่อำนาจคุณธรรม ความโปร่งใส เพื่อพัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษาหน่วยงานที่อยู่ในความรับผิดชอบ กำกับดูแล ติดตาม สนับสนุน ส่งเสริม ดั่งมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย และขอความร่วมมือศึกษาธิการจังหวัดใช้คู่มือฯ ดังกล่าว เป็นแนวทางในการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสู่อำนาจคุณธรรม ความโปร่งใส

ในการนี้ เพื่อให้การดำเนินการขับเคลื่อนการใช้ประโยชน์ของคู่มือฯ ดำเนินการไปด้วยความเรียบร้อย และเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษาในระดับจังหวัดทั่วประเทศ จึงขอความร่วมมือศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ร่วมส่งเสริม สนับสนุน ตามภารกิจที่เกี่ยวข้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุภัทร จำปาทอง)
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักอำนวยการ
กลุ่มช่วยอำนวยการและประสานราชการ
โทร. ๐ ๒๖๒๘ ๖๑๖๐
โทรสาร. ๐ ๒๖๒๘ ๖๑๕๙

ร่าง.....
พิมพ์.....
ทาน.....

ประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and
Transparency Assessment: ITA) สำหรับสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

ตามที่สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้มีการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส
ในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) สำหรับสำนักงาน
ศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ตามแบบการเปิดเผย
ข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment: OIT) ประกอบด้วย ตัวชี้วัดที่ ๔
เรื่องการเปิดเผยข้อมูล และตัวชี้วัดที่ ๑๐ เรื่องการป้องกันการทุจริต ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลระดับ
การเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะของหน่วยงาน เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้บนเว็บไซต์ของหน่วยงานและ
นำผลการประเมินฯ ไปพัฒนาและยกระดับการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป นั้น

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีหน่วยงานเข้าร่วมการประเมิน รวมทั้งสิ้น ๕๑ หน่วยงาน
ประกอบด้วย สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๒ หน่วยงาน และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ๓๙ หน่วยงาน

บัดนี้ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส
ในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) สำหรับสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ตามแบบการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (OIT) เป็นที่เรียบร้อยแล้ว โดยมี
หน่วยงานที่มีผลการประเมินฯ ระดับ AA และระดับ A รวมจำนวนทั้งสิ้น ๑๓ หน่วยงาน ดังนี้

ระดับ AA (คะแนน ๙๕ - ๑๐๐) จำนวน ๑ หน่วยงาน

๑. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาญจนบุรี

ระดับ A (คะแนน ๘๕ - ๙๔.๙๙) จำนวน ๑๒ หน่วยงาน

๑. สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๖ เชียงราย

๒. สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ เชียงใหม่

๓. สำนักงานศึกษาธิการภาค ๒ ปทุมธานี

๔. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดจันทบุรี

๕. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูน

๖. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปทุมธานี

๗. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

๘. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกำแพงเพชร

๙. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดยะลา

๑๐. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปัตตานี

๑๑. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแพร่

๑๒. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสระบุรี

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายประเสริฐ บุญเรือง)
รองปลัดกระทรวง รักษาราชการแทน
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and
Transparency Assessment: ITA) สำหรับสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

ตามที่สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้มีการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) สำหรับสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ตามแบบการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment: OIT) ประกอบด้วย ตัวชี้วัดที่ ๙ เรื่องการเปิดเผยข้อมูล และตัวชี้วัดที่ ๑๐ เรื่องการป้องกันการทุจริต ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลระดับการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะของหน่วยงาน เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้บนเว็บไซต์ของหน่วยงานและนำผลการประเมินฯ ไปพัฒนาและยกระดับการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป นั้น

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีหน่วยงานเข้าร่วมการประเมิน รวมทั้งสิ้น ๘๗ หน่วยงาน ประกอบด้วย สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๘ หน่วยงาน และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ๖๙ หน่วยงาน

บัดนี้ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) สำหรับสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ตามแบบการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (OIT) เป็นที่เรียบร้อยแล้ว โดยมีหน่วยงานที่มีผลการประเมินฯ ระดับ AA และระดับ A รวมจำนวนทั้งสิ้น ๒๘ หน่วยงาน ดังนี้

ระดับ AA (คะแนน ๙๕ - ๑๐๐) จำนวน ๙ หน่วยงาน

๑. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตราด
๒. สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๖
๓. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาญจนบุรี
๔. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น
๕. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำปาง
๖. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสระบุรี
๗. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุพรรณบุรี
๘. สำนักงานศึกษาธิการภาค ๓
๙. สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๗

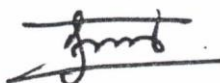
ระดับ A (คะแนน ๘๕ - ๙๔.๙๙) จำนวน ๑๙ หน่วยงาน

๑. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกำแพงเพชร
๒. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชลบุรี

- ๒ -

๓. สำนักงานศึกษาธิการภาค ๔
๔. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๕. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแพร่
๖. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดภูเก็ต
๗. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุบลราชธานี
๘. สำนักงานศึกษาธิการภาค ๖
๙. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานคร
๑๐. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา
๑๑. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนนทบุรี
๑๒. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน
๑๓. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
๑๔. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอำนาจเจริญ
๑๕. สำนักงานศึกษาธิการภาค ๒
๑๖. สำนักงานศึกษาธิการภาค ๕
๑๗. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบึงกาฬ
๑๘. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสงขลา
๑๙. สำนักงานศึกษาธิการภาค ๙

ประกาศ ณ วันที่ ๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายประเสริฐ บุญเรือง)
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ภาคผนวก จ

- เอกสารหลักฐานการเผยแพร่ผลงาน
- หนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศธ ๐๒๐๑.๑/๔๔๙๐ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๔
- หนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศธ ๐๒๐๑.๑/๔๔๙๑ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๔
- หนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศธ ๐๒๐๑.๑/๔๔๙๒ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๔
- หนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศธ ๐๒๐๑.๑/๔๔๙๓ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๔
- หนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศธ ๐๒๐๑.๑/๔๔๙๔ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๔
- หนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศธ ๐๒๐๑.๑/๔๔๙๕ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๔
- หนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศธ ๐๒๐๑.๑/๔๔๙๖ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๔
- หนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศธ ๐๒๐๑.๑/๔๔๙๗ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๔
- บัญชีรายชื่อหน่วยงานที่เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ จำนวน ๑๐๑ หน่วยงาน

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	รับที่ 1739
วันที่ 06 มี.ค. ๒๕๖๔	
เวลา 14.01	

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักอำนวยการ โทร. ๐ ๒๖๒๘ ๖๑๖๐ ภายใน ๑๑๖๑

ที่ ศธ ๐๒๐๑.๑(๕)/๕๙๘

วันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง การเผยแพร่ผลงานวิจัยฯ

เรียน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ตามที่ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำวิจัยจำนวน ๓ เรื่อง ได้แก่ ๑. รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศ INTERSECT model ๒. รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ๓. รูปแบบการนำนโยบายการศึกษาปฐมวัยไปปฏิบัติของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ นั้น

ในการนี้ เพื่อเป็นการนำผลการค้นพบไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในทางปฏิบัติ เห็นสมควรเผยแพร่ผลงานวิจัยไปยังหน่วยงาน ดังนี้

๑. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๒. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
๓. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
๔. ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงศึกษาธิการ
๕. สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
๖. สำนักงานศึกษาธิการภาค
๗. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ๗๗ จังหวัด
๘. กลุ่มสารนิเทศ สอ.สป.ศธ.

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหากเห็นชอบโปรดลงนามในหนังสือที่แนบมาพร้อมนี้

ว่าที่ร้อยเอก

(วิสาร ปัญญชุณห์)

ศึกษาธิการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านระบบบริหารจัดการศึกษา

ฉกมฉว

(นายสุภัทร จำปาทอง)

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

๕ มี.ค. ๒๕๖๔

ที่ ศธ ๐๒๐๑.๑/๒๒๗๐

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๖ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง การเผยแพร่งานวิจัยฯ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. QR Code งานวิจัยฯ

จำนวน ๑ ฉบับ

๒. แบบตอบรับ

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำวิจัยจำนวน ๓ เรื่อง ได้แก่ ๑. รูปแบบการจัดการจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศ INTERSECT model ๒. รูปแบบการจัดการจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ๓. รูปแบบการนำนโยบายการศึกษาปฐมวัยไปปฏิบัติของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ในการนี้ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จึงจัดส่งผลการวิจัยฯ เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ หรือใช้ให้เป็นประโยชน์และมีประสิทธิภาพในทางปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุภัทร จำปาทอง)
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักอำนวยการ

กลุ่มช่วยอำนวยการและประสานราชการ

โทร. ๐ ๒๖๒๘ ๖๑๖๐

โทรสาร ๐ ๒๖๒๘ ๖๑๕๙

ที่ ศธ ๐๒๐๑.๑/๑๗๙๖

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๖ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง การเผยแพร่งานวิจัยฯ

เรียน เลขาธิการสภาการศึกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. QR Code งานวิจัยฯ

จำนวน ๓ ฉบับ

๒. แบบตอบรับ

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำวิจัยจำนวน ๓ เรื่อง ได้แก่ ๑. รูปแบบการจัดการจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศ INTERSECT model ๒. รูปแบบการจัดการจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ๓. รูปแบบการนำนโยบายการศึกษาปฐมวัยไปปฏิบัติของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ในการนี้ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จึงจัดส่งผลการวิจัยเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์หรือใช้ให้เป็นประโยชน์และมีประสิทธิภาพในทางปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุภัทร จำปาทอง)
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักอำนวยการ

กลุ่มช่วยอำนวยการและประสานราชการ

โทร. ๐ ๒๖๒๘ ๖๑๖๐

โทรสาร ๐ ๒๖๒๘ ๖๑๕๙

ที่ ศธ ๐๒๐๑.๑/ ๒๕๖๓

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๖ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง การเผยแพร่งานวิจัยฯ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. QR Code งานวิจัยฯ

จำนวน ๓ ฉบับ

๒. แบบตอบรับ

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำวิจัยจำนวน ๓ เรื่อง ได้แก่ ๑. รูปแบบการจัดการจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศ INTERSECT model ๒. รูปแบบการจัดการจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ๓. รูปแบบการนำนโยบายการศึกษาปฐมวัยไปปฏิบัติของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ในการนี้ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จึงจัดส่งผลการวิจัยเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ หรือใช้ให้เป็นประโยชน์และมีประสิทธิภาพในทางปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุภัทร จำปาทอง)
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักอำนวยการ

กลุ่มช่วยอำนวยการและประสานราชการ

โทร. ๐ ๒๖๒๘ ๖๑๖๐

โทรสาร ๐ ๒๖๒๘ ๖๑๕๙

ที่ ศธ ๐๒๐๑.๑/๔๔๙๓

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๖ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง การเผยแพร่งานวิจัยฯ

เรียน หัวหน้าศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงศึกษาธิการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เอกสารงานวิจัย

จำนวน ๓ ฉบับ

๒. แบบตอบรับ

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำวิจัยจำนวน ๓ เรื่อง ได้แก่ ๑. รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศ INTERSECT model ๒. รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ๓. รูปแบบการนำนโยบายการศึกษาปฐมวัยไปปฏิบัติของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ในการนี้ เพื่อเป็นการนำผลการค้นพบไปเผยแพร่ประชาสัมพันธ์หรือใช้ให้เป็นประโยชน์และมีประสิทธิภาพในทางปฏิบัติ จึงส่งผลงานวิจัยมายังท่านให้ดำเนินการ ดังนี้

๑. แจงให้บุคลากรในสังกัดทราบ

๒. เผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวในเว็บไซต์ของหน่วยงาน และช่องทางการประชาสัมพันธ์อื่น ๆ ของหน่วยงานตามความเหมาะสม

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุภัทร จำปาทอง)
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักอำนวยการ

กลุ่มช่วยอำนวยการและประสานราชการ

โทร. ๐ ๒๖๒๘ ๖๑๖๐

โทรสาร ๐ ๒๖๒๘ ๖๑๕๙

ที่ ศธ ๐๒๐๑.๑/ ๕๒๗๘

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๖ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง การเผยแพร่งานวิจัยฯ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เอกสารงานวิจัย

จำนวน ๓ ฉบับ

๒. แบบตอบรับ

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำวิจัยจำนวน ๓ เรื่อง ได้แก่ ๑. รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศ INTERSECT model ๒. รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ๓. รูปแบบการนำนโยบายการศึกษาปฐมวัยไปปฏิบัติของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ในกรณีนี้ เพื่อเป็นการนำผลการค้นพบไปเผยแพร่ประชาสัมพันธ์หรือใช้ให้เป็นประโยชน์และมีประสิทธิภาพในทางปฏิบัติ จึงส่งผลงานวิจัยมายังท่านให้ดำเนินการ ดังนี้

๑. แจงให้บุคลากรในสังกัดทราบ

๒. เผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวในเว็บไซต์ของหน่วยงาน และช่องทางการประชาสัมพันธ์อื่น ๆ ของ

หน่วยงานตามความเหมาะสม

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุภัทร จำปาทอง)
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักอำนวยการ

กลุ่มช่วยอำนวยการและประสานราชการ

โทร. ๐ ๒๖๒๘ ๖๑๖๐

โทรสาร ๐ ๒๖๒๘ ๖๑๕๙

ที่ ศธ ๐๒๐๑.๑/ *elms*สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐*๑๖* มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง การเผยแพร่งานวิจัยฯ

เรียน ศึกษาธิการภาค

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เอกสารงานวิจัย

จำนวน ๓ ฉบับ

๒. แบบตอบรับ

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำวิจัยจำนวน ๓ เรื่อง ได้แก่ ๑. รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศ INTERSECT model ๒. รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ๓. รูปแบบการนำนโยบายการศึกษาปฐมวัยไปปฏิบัติของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ในการนี้ เพื่อเป็นการนำผลการค้นพบไปเผยแพร่ประชาสัมพันธ์หรือใช้ให้เป็นประโยชน์และมีประสิทธิภาพในทางปฏิบัติ จึงส่งผลงานวิจัยมายังท่านให้ดำเนินการ ดังนี้

๑. แจ้งให้บุคลากรในสังกัดทราบ

๒. เผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวในเว็บไซต์ของหน่วยงาน และช่องทางการประชาสัมพันธ์อื่น ๆ ของ

หน่วยงานตามความเหมาะสม

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุภัทร จำปาทอง)
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักอำนวยการ

กลุ่มช่วยอำนวยการและประสานราชการ

โทร. ๐ ๒๖๒๘ ๖๑๖๐

โทรสาร ๐ ๒๖๒๘ ๖๑๕๙

ที่ ศธ ๐๒๐๑.๑/๒๕๖๔

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๖ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง การเผยแพร่งานวิจัยฯ

เรียน ศึกษาธิการจังหวัด ๗๗ จังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เอกสารงานวิจัย

จำนวน ๓ ฉบับ

๒. แบบตอบรับ

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำวิจัยจำนวน ๓ เรื่อง ได้แก่ ๑. รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศ INTERSECT model ๒. รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ๓. รูปแบบการนำนโยบายการศึกษาปฐมวัยไปปฏิบัติของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ในการนี้ เพื่อเป็นการนำผลการค้นพบไปเผยแพร่ประชาสัมพันธ์หรือใช้ให้เป็นประโยชน์และมีประสิทธิภาพในทางปฏิบัติ จึงส่งผลงานวิจัยมายังท่านให้ดำเนินการ ดังนี้

๑. แจงให้บุคลากรในสังกัดทราบ

๒. เผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวในเว็บไซต์ของหน่วยงาน และช่องทางการประชาสัมพันธ์อื่น ๆ ของ

หน่วยงานตามความเหมาะสม

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุภัทร จำปาทอง)
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักอำนวยการ

กลุ่มช่วยอำนวยการและประสานราชการ

โทร. ๐ ๒๖๒๘ ๖๑๖๐

โทรสาร ๐ ๒๖๒๘ ๖๑๕๙

ที่ ศธ ๐๒๐๑.๑/

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๖ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง การเผยแพร่งานวิจัยฯ

เรียน ผู้อำนวยการกลุ่มสารนิเทศ สอ.สป.ศธ.

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เอกสารงานวิจัย

จำนวน ๓ ฉบับ

๒. แบบตอบรับ

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำวิจัยจำนวน ๓ เรื่อง ได้แก่ ๑. รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศ INTERSECT model ๒. รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ๓. รูปแบบการนำนโยบายการศึกษาปฐมวัยไปปฏิบัติของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ในการนี้ เพื่อเป็นการนำผลการค้นพบไปเผยแพร่ประชาสัมพันธ์หรือใช้ให้เป็นประโยชน์และมีประสิทธิภาพในทางปฏิบัติ จึงส่งผลงานวิจัยมายังท่านให้ดำเนินการ ดังนี้

๑. แจกให้บุคลากรในสังกัดทราบ

๒. เผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวในเว็บไซต์ของหน่วยงาน และช่องทางการประชาสัมพันธ์อื่น ๆ ของหน่วยงานตามความเหมาะสม

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุภัทร จำปาทอง)
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักอำนวยการ

กลุ่มช่วยอำนวยการและประสานราชการ

โทร. ๐ ๒๖๒๘ ๖๑๖๐

โทรสาร ๐ ๒๖๒๘ ๖๑๕๙

บัญชีหน่วยงานที่เผยแพร่ผลงานวิจัย

เรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส

๑. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๒. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
๓. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
๔. ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงศึกษาธิการ
๕. สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
๖. สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑
๗. สำนักงานศึกษาธิการภาค ๒
๘. สำนักงานศึกษาธิการภาค ๓
๙. สำนักงานศึกษาธิการภาค ๔
๑๐. สำนักงานศึกษาธิการภาค ๕
๑๑. สำนักงานศึกษาธิการภาค ๖
๑๒. สำนักงานศึกษาธิการภาค ๗
๑๓. สำนักงานศึกษาธิการภาค ๘
๑๔. สำนักงานศึกษาธิการภาค ๙
๑๕. สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๐
๑๖. สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑
๑๗. สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๒
๑๘. สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๓
๑๙. สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๔
๒๐. สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕
๒๑. สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๖
๒๒. สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๗
๒๓. สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๘
๒๔. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานคร
๒๕. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกระบี่
๒๖. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาญจนบุรี
๒๗. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์
๒๘. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกำแพงเพชร
๒๙. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น
๓๐. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดจันทบุรี

๓๑. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดฉะเชิงเทรา
๓๒. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชลบุรี
๓๓. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยนาท
๓๔. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ
๓๕. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชุมพร
๓๖. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย
๓๗. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงใหม่
๓๘. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตรัง
๓๙. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตราด
๔๐. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตาก
๔๑. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครนายก
๔๒. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครปฐม
๔๓. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม
๔๔. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา
๔๕. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครศรีธรรมราช
๔๖. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครสวรรค์
๔๗. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนนทบุรี
๔๘. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนราธิวาส
๔๙. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน
๕๐. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบึงกาฬ
๕๑. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์
๕๒. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปทุมธานี
๕๓. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
๕๔. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปราจีนบุรี
๕๕. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปัตตานี
๕๖. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๕๗. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพังงา
๕๘. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพัทลุง
๕๙. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิจิตร
๖๐. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลก
๖๑. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเพชรบุรี
๖๒. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเพชรบูรณ์
๖๓. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแพร่
๖๔. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพะเยา

๖๕. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดภูเก็ต
๖๖. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม
๖๗. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมุกดาหาร
๖๘. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน
๖๙. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดยะลา
๗๐. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดยโสธร
๗๑. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด
๗๒. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดระนอง
๗๓. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดระยอง
๗๔. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดราชบุรี
๗๕. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี
๗๖. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำปาง
๗๗. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูน
๗๘. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย
๗๙. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดศรีสะเกษ
๘๐. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร
๘๑. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสงขลา
๘๒. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสตูล
๘๓. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรปราการ
๘๔. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสงคราม
๘๕. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสาคร
๘๖. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสระแก้ว
๘๗. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสระบุรี
๘๘. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสิงห์บุรี
๘๙. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุโขทัย
๙๐. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุพรรณบุรี
๙๑. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานี
๙๒. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุรินทร์
๙๓. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย
๙๔. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองบัวลำภู
๙๕. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอ่างทอง
๙๖. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี
๙๗. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุทัยธานี
๙๘. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุตรดิตถ์

- ๙๙. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุบลราชธานี
- ๑๐๐. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอำนาจเจริญ
- ๑๐๑. กลุ่มสารนิเทศ สอ.สป.ศธ.

ภาคผนวก ฉ

คู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส

คู่มือ

การบริหารจัดการ

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

คู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่อำนาจคุณธรรม ความโปร่งใส สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จัดทำขึ้นสำหรับศึกษาธิการจังหวัด เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ ปราศจากการทุจริต สร้างความเชื่อมั่นแก่หน่วยงานทางการศึกษา คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดและผู้รับบริการ ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดประกอบด้วย

บทที่ ๑ บทนำ

บทที่ ๒ แนวคิดการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่อำนาจคุณธรรม ความโปร่งใส

บทที่ ๓ คู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่อำนาจคุณธรรม ความโปร่งใส

บทที่ ๔ ตัวชี้วัดการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่อำนาจคุณธรรม ความโปร่งใส

บทที่ ๕ เกณฑ์การประเมินผลการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่อำนาจคุณธรรม ความโปร่งใส

สำหรับการประเมินผล ศึกษาธิการจังหวัดควรแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินตนเองและเมื่อบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้แล้ว เพื่อให้การประเมินเชื่อถือได้ควรนำเสนอรายละเอียด หลักฐาน ร่องรอย ข้อมูลเสนอต่อคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดให้การรับรองผล แล้วประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ จัดทำเป็นประกาศคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดแจ้งไปยังหน่วยงานทางการศึกษา หน่วยงานราชการทุกหน่วยงานภายในจังหวัด ผู้รับบริการ และผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้น

ขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนร่วมให้ข้อมูลจนคู่มือประสบความสำเร็จอย่างดียิ่ง

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ค
บทที่ ๑ บทนำ	๑
บทที่ ๒ แนวคิดการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส	๒๙
บทที่ ๓ คู่มือการการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส	๓๗
บทที่ ๔ ตัวชี้วัดการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส	๕๑
- หลักฐาน ร่องรอย ข้อมูลประกอบการประเมินผล ตามตัวชี้วัดการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส	๕๔
บทที่ ๕ เกณฑ์การประเมินผลการบริหารจัดการ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส	๖๑
บรรณานุกรม	๖๙

บทที่ ๑

บทนำ

ที่มา

การศึกษาเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของคนไทยทุกคนที่รัฐต้องจัดให้ เพื่อพัฒนาคนไทยทุกช่วงวัย ให้มีความเจริญงอกงามทุกด้าน เพื่อเป็นต้นทุนทางปัญญาที่สำคัญในการพัฒนาทักษะ คุณลักษณะ และสมรรถนะในการประกอบสัมมาชีพ และการดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคม และประเทศชาติที่ต้องพัฒนา ให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมนานาประเทศในเวทีโลก ท่ามกลางกระบวนการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลก ศตวรรษที่ ๒๑ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ๒๕๖๐, น. ก)

ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ประกาศ ณ วันที่ ๘ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๖๑ ได้กำหนดวิสัยทัศน์ ในการพัฒนาประเทศ ดังนี้ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนา ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” และได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศตามวิสัยทัศน์ ๖ ยุทธศาสตร์ คือ

๑. ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง
 ๒. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
 ๓. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
 ๔. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
 ๕. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
 ๖. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ
- (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ๒๕๖๓, น. ๑)

เฉพาะอย่างยิ่งยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งเป็น ยุทธศาสตร์ที่เน้นการวางรากฐานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศอย่างเป็นระบบ โดยมุ่งเน้นการพัฒนา และยกระดับคนในทุกมิติ และทุกช่วงวัยให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ดี เก่ง และมีคุณภาพพร้อมขับเคลื่อน การพัฒนาประเทศไปข้างหน้าได้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งคนไทยในอนาคตจะต้องมีความพร้อมทั้งกายใจ สติปัญญา มีการพัฒนาที่รอบด้าน และมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อุดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะ ที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ ๓ และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัย รักการเรียนรู้ และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตสู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรยุคใหม่ และอื่นๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ตามกฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๘ มีภารกิจเกี่ยวกับการ พัฒนายุทธศาสตร์ การแปลงนโยบายของกระทรวงเป็นแผนปฏิบัติ ดำเนินการเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วย

การศึกษาแห่งชาติ จัดทำงบประมาณและบริหารราชการประจำทั่วไปของกระทรวง เพื่อการบรรลุเป้าหมาย และเกิดผลสัมฤทธิ์ตามภารกิจของกระทรวง โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑. ศึกษา วิเคราะห์ จัดทำข้อมูลเพื่อใช้ในการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และผลสัมฤทธิ์ของกระทรวง
๒. พัฒนายุทธศาสตร์การบริหารของกระทรวง
๓. แปลงนโยบายเป็นแนวทางและแผนการปฏิบัติราชการ
๔. จัดทำงบประมาณและแผนปฏิบัติการของกระทรวง
๕. ดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจราชการและตรวจสอบภายในราชการทั่วไปของกระทรวง
๖. ดำเนินการเกี่ยวกับงานลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน
๗. ส่งเสริมสนับสนุนงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

๘. ส่งเสริมประสานการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมและการกีฬา เพื่อการศึกษาตลอดจนงานอื่น ๆ ที่มีได้ กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการใดในสังกัดกระทรวง

๙. ประสานงานกับหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกกระทรวง รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับงานความช่วยเหลือและความร่วมมือกับต่างประเทศในส่วนที่มีอยู่ในอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการใดในสังกัดกระทรวง

๑๐. พัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารของกระทรวง

๑๑. ดำเนินการเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการศึกษาและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องมีได้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการใดในสังกัดกระทรวง

๑๒. ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการหรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ให้แบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักอำนวยการ
- (๒) ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- (๓) สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา
- (๔) สำนักการลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน
- (๕) สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ
- (๖) สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- (๗) สำนักตรวจราชการและติดตามประเมินผล
- (๘) สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์
- (๙) สำนักนิติการ
- (๑๐) สำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน
- (๑๑) สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

ส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวง มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) สำนักอำนวยการ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (ก) ดำเนินการเกี่ยวกับงานช่วยอำนวยการและงานเลขานุการของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้งการจัดระบบการอำนวยการและประสานราชการของผู้บริหารระดับสูงในสังกัดกระทรวง
- (ข) ดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาระบบงาน การบริหารงานบุคคล การพัฒนาประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์กร การบริหารงานการคลังและสินทรัพย์ของกระทรวงและสำนักงานปลัดกระทรวง
- (ค) ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่การปฏิบัติราชการของกระทรวงและสำนักงาน
- (ง) ประสานงานกับหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกกระทรวงในงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาแห่งชาติหรืองานอื่นที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นงานที่มีได้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการใดในสังกัดกระทรวง
- (จ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(๒) ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (ก) จัดทำข้อเสนอนโยบาย แผนแม่บทและแผนปฏิบัติการเทคโนโลยีสารสนเทศของกระทรวง รวมทั้งวางแผนและพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารและการจัดการศึกษาของกระทรวงและสำนักงานปลัดกระทรวงให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาของรัฐ
- (ข) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารและการจัดการศึกษา
- (ค) สนับสนุนและให้คำปรึกษาแนะนำด้านเทคโนโลยีสารสนเทศแก่ส่วนราชการในสังกัดกระทรวง รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรทางเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารและการจัดการศึกษา
- (ง) พัฒนาระบบคลังข้อมูล และฐานข้อมูลสารสนเทศ รวมทั้งเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศและเป็นศูนย์กลางข้อมูลของกระทรวง
- (จ) ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการของคณะกรรมการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของกระทรวง
- (ฉ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(๓) สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (ก) เป็นศูนย์กลางในการประสานงานการพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาสำหรับหน่วยงานทางการศึกษา ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน
- (ข) จัดทำนโยบาย และแนวทางในการพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีและเพื่อพิจารณาอนุมัติ
- (ค) ให้คำแนะนำ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เป็นไปตามแผนและแนวทางในการพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา
- (ง) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมและสื่อที่ใช้ในการพัฒนา

- (จ) พัฒนาระบบและมาตรฐานการฝึกอบรม
- (ฉ) จัดทำฐานข้อมูลในการพัฒนา
- (ช) ส่งเสริมและประสานงานเครือข่ายการพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา
- (ช) ประสานการระดมทรัพยากรและแสวงหาความร่วมมือจากหน่วยงาน ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนทั้งภายใน และภายนอกประเทศ
- (ฉ) ดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาในส่วนที่เป็น การทดลองนำร่อง หรือการพัฒนา
- (ญ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับ มอบหมาย
- (๔) สำนักการลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้
- (ก) ส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานกิจการลูกเสือและยุวกาชาด ให้เป็นไปตามกฎหมาย ว่าด้วยลูกเสือ ข้อบังคับสภากาชาดไทย และนโยบายของกระทรวง
- (ข) ส่งเสริม สนับสนุน ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเพื่อการพัฒนา นักเรียนนักศึกษา โดยผ่าน กระบวนการลูกเสือและยุวกาชาด
- (ค) ส่งเสริมการป้องกัน แก้ไข และคุ้มครองความปลอดภัยแก่นักเรียนนักศึกษา
- (ง) ส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานการดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิของนักเรียน นักศึกษา
- (จ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับ มอบหมาย
- (๕) สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้
- (ก) ประสานการดำเนินงานด้านการต่างประเทศของกระทรวงกับองค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งใน และนอกต่างประเทศ
- (ข) จัดทำนโยบายและแผนความร่วมมือและงบประมาณด้านการต่างประเทศ
- (ค) จัดทำฐานข้อมูลกลางด้านการต่างประเทศที่เกี่ยวกับการศึกษา
- (ง) ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนา ให้บริการให้คำปรึกษาแนะนำด้านการศึกษากับ ต่างประเทศ เพื่อให้ประเทศไทยมีศักยภาพในการเป็นศูนย์กลางทางการศึกษาของประเทศเพื่อนบ้าน และภูมิภาค
- (จ) ประสานการระดมทรัพยากรและความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อพัฒนาบุคลากร ของกระทรวง รวมทั้งประสานการระดมนักวิชาการเพื่อร่วมเป็นคณะกรรมการด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระหว่างประเทศ
- (ฉ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับ มอบหมาย
- (๖) สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติ ไว้ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามกฎหมาย

ว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(๓) สำนักตรวจราชการ และติดตามประเมินผล มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(ก) ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการของคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวง

(ข) ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการตรวจราชการ จัดทำแผนการตรวจราชการและดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงในการตรวจราชการติดตาม และประเมินผลตามนโยบายและแผนการตรวจราชการของกระทรวง

(ค) วิจัยและพัฒนาระบบ และประสานเครือข่ายการตรวจราชการ การติดตามตรวจสอบ และประเมินผลของกระทรวง

(ง) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(๔) สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(ก) จัดทำนโยบาย ยุทธศาสตร์ เป้าหมายการให้บริการ กำหนดกรอบวงเงินงบประมาณ แผนงบประมาณ และแผนปฏิบัติการของกระทรวง รวมทั้งจัดทำนโยบาย แผนปฏิบัติการ และงบประมาณของสำนักงานปลัดกระทรวง

(ข) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และจัดทำสถิติ ประมวลผลข้อมูล ดัชนีด้านการบริหารจัดการศึกษา

(ค) ดำเนินการเกี่ยวกับความร่วมมือด้านเงินยืมต่างประเทศ

(ง) ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนา และประสานงานตามนโยบายพิเศษ นโยบายเร่งด่วน งานการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมและการกีฬาเพื่อการศึกษา

(จ) ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาและให้คำปรึกษาแนะนำวิชาการด้านการจัดการศึกษา การวางแผน การงบประมาณ การติดตามประเมินผล และการประสานงาน การปฏิบัติของหน่วยงานภายใน กระทรวงและในสำนักงานปลัดกระทรวงให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการ

(ฉ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(๕) สำนักนิติการ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(ก) ศึกษาวิเคราะห์และกำหนดแนวทางการบังคับใช้กฎหมาย กฎระเบียบที่เกี่ยวกับการศึกษา และแผนปฏิบัติการของกระทรวง รวมทั้งให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติกฎหมายของส่วนราชการ และหน่วยงานทางการศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

(ข) ดำเนินการเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบความรับผิดชอบของกระทรวง และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

(ค) ดำเนินการเกี่ยวกับงานนิติกรรมและสัญญา งานเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางแพ่ง อาญา งานคดีปกครอง และงานคดีอื่นที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงและสำนักงานปลัดกระทรวง

(ง) ดำเนินการทางวินัย การอุทธรณ์ การอุทธรณ์และร้องทุกข์ การร้องเรียนและขอความเป็นธรรม ของข้าราชการและลูกจ้างในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง

(จ) ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการของคณะกรรมการที่ปรึกษากฎหมายกระทรวง

(ฉ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(๑๐) สำนักบริหารงานการศึกษาออกโรงเรียน มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(ก) จัดทำข้อเสนอนโยบาย แผน และหลักสูตรการศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย รวมทั้งประสานความร่วมมือและความช่วยเหลือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ทั้งในและนอกประเทศ

(ข) ส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการจัดการศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศและดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

(ค) ส่งเสริม สนับสนุน ประสานงาน ระดมทรัพยากร พัฒนาแหล่งการเรียนรู้ ศูนย์การเรียนรู้ และพัฒนาบุคลากรการศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยและเครือข่าย รวมทั้งกำกับ ดูแล ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล การจัดการศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

(ง) ส่งเสริม ผลิต พัฒนา เผยแพร่การเรียนรู้ และให้บริการด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา รวมทั้งบริหารจัดการสถานวิทย์โทรทัศน์เพื่อการศึกษา

(จ) ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการของคณะกรรมการ ส่งเสริม สนับสนุนและประสานความร่วมมือการศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

(ฉ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(๑๑) สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(ก) เป็นหน่วยงานในการส่งเสริมและประสานงานการศึกษาเอกชนและดำเนินการให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวกับการศึกษาเอกชน

(ข) เสนอนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาการศึกษาเอกชน กำหนดกฎ ระเบียบ และเกณฑ์มาตรฐานกลางในการจัดการศึกษาเอกชน รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการ การประกันคุณภาพการวิจัย และพัฒนาเพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษาเอกชน

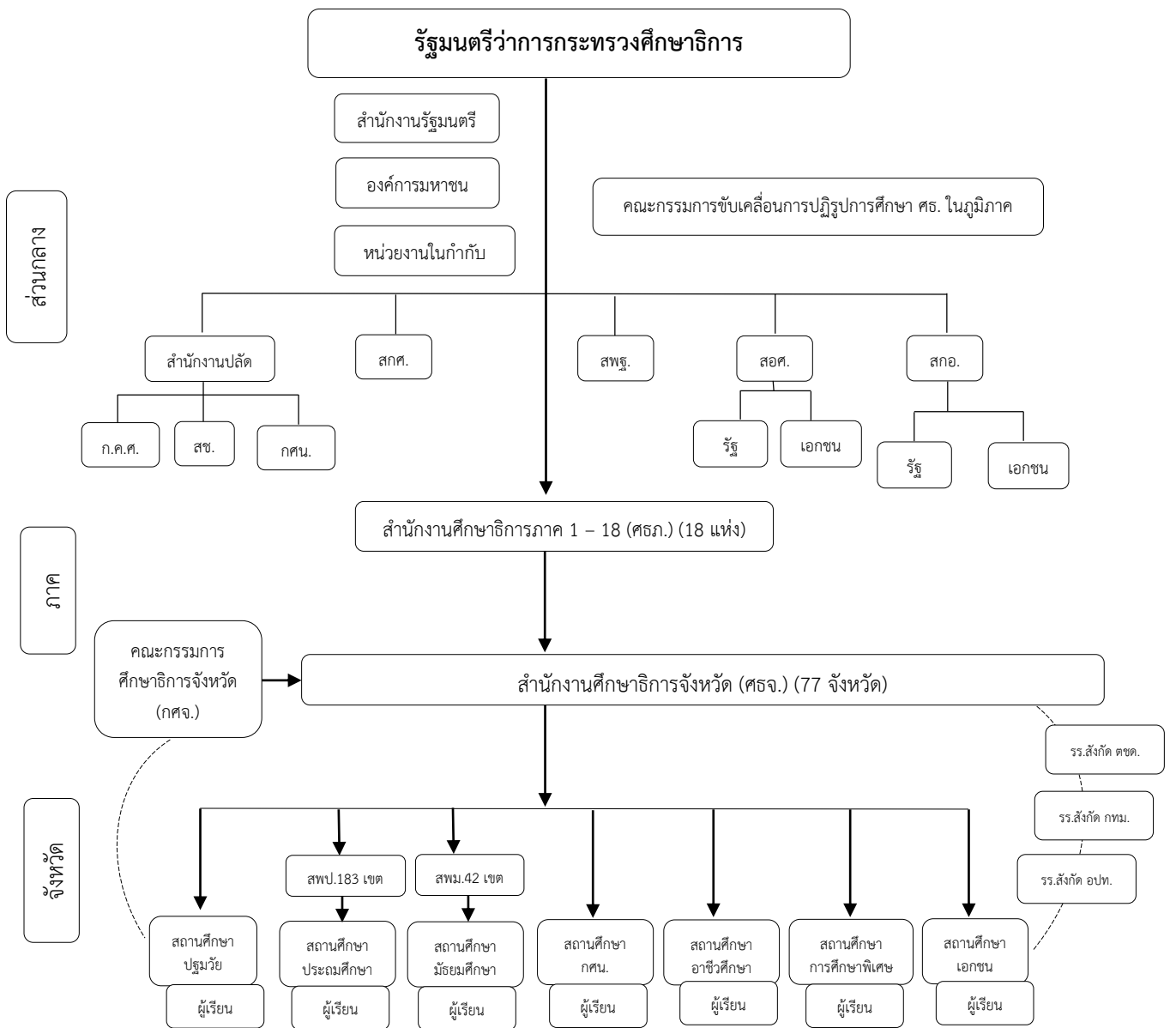
(ค) ดำเนินการเกี่ยวกับกองทุนทางการศึกษาเอกชน การอุดหนุนการศึกษาเอกชน การคุ้มครองการทำงาน สิทธิประโยชน์ของครู บุคลากรทางการศึกษาและผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเอกชน

(ง) เป็นศูนย์ส่งเสริมสนับสนุนข้อมูลและทะเบียนกลางทางการศึกษาเอกชน ตลอดจนติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษาเอกชน

(จ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

หัวหน้าคณะกรรมการความสงบแห่งชาติได้อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ได้ออกคำสั่งหัวหน้าคณะกรรมการความสงบแห่งชาติที่ ๑๐/๒๕๕๙ เรื่องการบริหารราชการของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาคและคำสั่งที่ ๑๑/๒๕๕๙ เรื่องการบริหารราชการของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค โดยมีโครงสร้างการบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาคและคำสั่งที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่องการปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ

ผังแผนภูมิที่ ๑

แผนภูมิที่ ๑ แสดงโครงสร้างการบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค

รูปแบบการบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการแนวใหม่
ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ มีการบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการแนวใหม่
โดยมีการแต่งตั้งองค์คณะบุคคลและจัดตั้งหน่วยงานใหม่ ดังนี้

ก. การแต่งตั้งองค์คณะบุคคล

๑. คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค เป็น
คณะกรรมการบริหารระดับกระทรวงศึกษาธิการ ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐
เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๐ ประกอบด้วย

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ	ประธานกรรมการ
(๒) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการ
(๓) เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	กรรมการ
(๔) เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	กรรมการ
(๕) เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา	กรรมการ
(๖) เลขาธิการสภาการศึกษา	กรรมการ
(๗) ประธานสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย	กรรมการ
(๘) ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	กรรมการ
(๙) ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค มีอำนาจหน้าที่
ดังนี้

(๑) กำหนดทิศทางในการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการในระดับภูมิภาคหรือจังหวัด

(๒) โอนกิจการ ทรัพย์สิน หนี้ และเงินงบประมาณของส่วนราชการใดในกระทรวงศึกษาธิการ
ไปเป็นของส่วนราชการอื่นในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการตามบัญชีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
ประกาศกำหนด รวมทั้งพิจารณาการจัดสรรงบประมาณให้แก่หน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการในระดับ
ภูมิภาคหรือจังหวัด

(๓) วางแผนงานเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของกระทรวงศึกษาธิการในระดับภูมิภาค หรือจังหวัด

(๔) เคลีย้อัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เงินงบประมาณและทรัพย์สินของ
ส่วนราชการต่าง ๆ ของกระทรวงศึกษาธิการได้ทั้งกระทรวง โดยต้องไม่เพิ่มอัตรากำลังคนและงบประมาณ ทั้งนี้
เพื่อประโยชน์ในการปฏิรูปการศึกษาและการบริหารราชการของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค

(๕) แต่งตั้ง โอน หรือย้ายผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา หรือผู้ปฏิบัติใน
งานตำแหน่งต่าง ๆ ในหน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการในระดับภูมิภาคหรือจังหวัด ทั้งนี้ ตามประเภทหรือ
ระดับตำแหน่งที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการกำหนด

(๖) สั่งให้ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา หรือผู้ปฏิบัติงานในตำแหน่งต่าง ๆ
ในหน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการในระดับภูมิภาคหรือจังหวัด หยุดการปฏิบัติหน้าที่หรือให้พ้นจากตำแหน่ง

(๗) แต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดตามข้อ ๙

(๘) แต่งตั้งคณะกรรมการและคณะทำงานเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานได้ตามความจำเป็น

(๙) เชิญข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ปฏิบัติงานอื่นในหน่วยงานของรัฐ หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องมาสอบถามข้อเท็จจริง รวมทั้งเรียกเอกสารจากหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องมาเพื่อประกอบการพิจารณา

โดยให้สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค และให้มีสำนักงานศึกษาธิการจำนวนสิบแปดภาค สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ตามบัญชีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด เพื่อปฏิบัติภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการในระดับพื้นที่ ทำหน้าที่ขับเคลื่อนการศึกษาในระดับภาคและจังหวัด โดยการอำนวยความสะดวก ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการศึกษาแบบร่วมมือและบูรณาการกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานอื่นหรือภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่นั้น ๆ

๒. คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด “กศจ.”

ภายหลังจากการยุบเลิกคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในแต่ละพื้นที่การศึกษา ให้แต่ละจังหวัดมีคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด เรียกโดยย่อว่า “กศจ.” ประกอบด้วย

(๑) ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือรองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ

(๒) ศึกษาธิการภาคในพื้นที่ที่รับผิดชอบ เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และผู้แทนสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นกรรมการ

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนไม่เกินหกคน ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการแต่งตั้ง โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการขับเคลื่อนตามข้อ ๒ โดยอย่างน้อยต้องมีผู้แทนองค์กรภาคเอกชน ผู้แทนองค์กร ภาคเอกชน ผู้แทนองค์กรวิชาชีพ และผู้แทนภาคประชาชน ด้านละหนึ่งคน

(๕) ศึกษาธิการจังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ

(๖) รองศึกษาธิการจังหวัด เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

กศจ. อาจแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ในเขตจังหวัด ดังต่อไปนี้

(๑) อำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากำหนด ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา

(๒) กำหนดยุทธศาสตร์ แนวทางการจัดการศึกษา และการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาทุกระดับทุกประเภท ประสานและส่งเสริมการบริหาร และการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้ง ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย

(๓) พิจารณาและให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาการศึกษา

(๔) พิจารณาและให้ความเห็นชอบกรอบการประเมินผลการปฏิบัติงานและตัวชี้วัดในการดำเนินงานในลักษณะตัวชี้วัดร่วมของส่วนราชการหรือหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

(๕) เสนอความเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค

(๖) กำกับ เร่งรัด ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนราชการหรือหน่วยงาน และสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษา

(๗) วางแผนการจัดการศึกษาในจังหวัดและพิจารณาเสนอแนะการจัดสรรงบประมาณให้แก่สถานศึกษา

(๘) เสนอคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค เพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด

(๙) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานตามความจำเป็นเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานของ ศรจ. ซึ่งอย่างน้อยต้องมีคณะกรรมการบริหารราชการเชิงยุทธศาสตร์ และคณะกรรมการเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษา โดยให้นำองค์ประกอบของ ออกศจ. มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(๑๐) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด หรือตามที่คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาคมอบหมาย

นอกจากนี้ คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ตามที่ได้รับโอนมาจากคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ มีดังนี้

(๑) กำกับ ดูแล จัดตั้ง ยุบรวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

(๒) ประสาน ส่งเสริม และสนับสนุนสถานศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษา

(๓) ประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษาสอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา

(๔) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา

(๕) กำหนดระเบียบการแบ่งส่วนราชการภายในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น

(๖) กำหนดระเบียบว่าด้วยอำนาจหน้าที่ของสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น

(๗) กำหนดระเบียบการมอบอำนาจของผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า ให้ข้าราชการในสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้ปฏิบัติราชการแทน

(๘) ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ข้างต้น

(๙) ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดหรือตามที่ได้รับมอบหมาย

คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้กำหนดให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจหน้าที่ดังนี้

๑. ประกาศรายละเอียดเกี่ยวกับการส่งเด็กเข้าเรียนในสถานศึกษาและการจัดสรรโอกาสเข้าศึกษาต่อ ระหว่างสถานศึกษาที่อยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ รวมทั้งแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ปกครองเด็กทราบก่อนเด็ก เข้าเรียนในสถานศึกษาเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

๒. ดำเนินการให้เด็กในวัยการศึกษาภาคบังคับอายุย่างเข้าปีที่เจ็ดจนถึงอายุย่างเข้าปีที่สิบหกได้ เข้าเรียนในสถานศึกษา

๓. พิจารณารายงานพนักงานเจ้าหน้าที่ในกรณีไม่สามารถดำเนินการให้เด็กได้เข้าเรียนในสถานศึกษา เพื่อให้เด็กได้เข้าเรียนในสถานศึกษา

๔. จัดการศึกษาเป็นพิเศษสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสาร และการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ หรือเด็กซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มี ผู้ดูแล หรือด้อยโอกาส หรือเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ให้ได้รับการศึกษาภาคบังคับด้วยรูปแบบและวิธีการ ที่เหมาะสม รวมทั้งการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการและความช่วยเหลือใดตามความจำเป็น เพื่อประกันโอกาสและความเสมอภาคในการได้รับการศึกษาภาคบังคับ

คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์การแบ่งส่วน ราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้กำหนดให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา มีอำนาจหน้าที่ให้ความเห็นชอบประกาศสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในการแบ่งส่วนภายในสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาเป็นกลุ่มงานหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากลุ่มงาน

คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายกระทรวงกำหนด จำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์วิธีการสรรหา การเลือกประธานและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๔๙ ได้กำหนดให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา มีอำนาจหน้าที่ พิจารณาให้ประธานกรรมการหรือกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ้นจากตำแหน่งเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ ทำให้เสื่อมเสียต่อสถานศึกษาหรือหย่อนความสามารถ คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ ตามกฎหมายกระทรวงกำหนดจำนวน หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มาของคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้กำหนดให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา

มีอำนาจหน้าที่พิจารณาให้กรรมการ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่ การศึกษาออก เพราะมีความประพฤติเสื่อมเสียบกพร่องต่อหน้าที่ หรือหย่อนความสามารถ

คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยสิทธิในการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้กำหนดให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจหน้าที่พิจารณา อนุญาต หรือเลิกการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว หากเห็นว่าครอบครัวไม่จัดการศึกษาตามแผน การจัดการศึกษา

คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยสิทธิของบุคคลในการจัด การศึกษาขั้นพื้นฐานในศูนย์การเรียน พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้กำหนดให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจ หน้าที่พิจารณาอนุญาตการจัดตั้งศูนย์การเรียนที่มีนักเรียนเกินกว่า ๕๐ คน แต่ไม่เกิน ๑๐๐ คน

นอกจากนี้ ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดตั้ง รวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้กำหนดให้คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. พิจารณาอนุญาตการจัดตั้งสถานศึกษาตามคำร้องขอของบุคคล นิติบุคคล องค์กรชุมชน องค์กร เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่ยื่นคำร้องขอให้จัดตั้ง สถานศึกษาต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๒. พิจารณารวมสถานศึกษาตั้งแต่สองแห่งขึ้นไป เพื่อให้สถานศึกษามีการบริหารและจัดการศึกษา ที่มีประสิทธิภาพเกิดผลดีแก่ผู้เรียน ทั้งในด้านสิทธิ โอกาส และคุณภาพการศึกษา โดยจัดเป็นชั้นหรือช่วงชั้น

๓. พิจารณาเลิกสถานศึกษา เมื่อสถานศึกษานั้นไม่มีนักเรียนที่จะจัดการเรียนการสอนหรือจำนวน นักเรียนลดลงจนไม่สามารถพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาได้

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการขยายชั้นเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้กำหนดให้คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) พิจารณาให้ความเห็นชอบในการขยายชั้นเรียนระดับประถมศึกษา

(๒) พิจารณาและให้ความเห็นในการขยายชั้นเรียนระดับมัธยมศึกษา เพื่อเสนอขอความ เห็นชอบจากคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ต่อไป

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง การกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา และสถานศึกษาในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้กำหนด ให้คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) พิจารณาให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบ งานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาตามที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเสนอ ในเรื่องดังต่อไปนี้

ก) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตร ท้องถิ่น

ข) การวางแผนงานด้านวิชาการ

ค) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

(๒) พิจารณาให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบงานด้านงบประมาณของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเสนอในเรื่องดังต่อไปนี้

ก) การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอต้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข) การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ค) การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ

ง) การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

จ) การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษาสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานคร

(๓) พิจารณาให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบงานด้านการบริหารบุคคลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเสนอ ในเรื่องการวางแผนอัตรากำลัง

(๔) พิจารณาให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบงานด้านการบริหารงานทั่วไปของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเสนอต่อในเรื่องดังต่อไปนี้

ก) การวางแผนการบริหารการศึกษา

ข) การกำหนดแนวทางการรับนักเรียนและจัดสรรโอกาสทางการศึกษา

ค) การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

(๕) รับทราบรายงานกรณีที่สถานศึกษาประเภทที่ ๑ นำเอารายวิชาการศึกษาพิเศษมาเพิ่ม หรือปรับใช้ในหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ในการปฏิบัติภารกิจตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดให้ศึกษาธิการจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ เมื่อคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดมีมติ ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาประการใดแล้ว ศึกษาธิการจังหวัดมีหน้าที่ที่จะต้องนำข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการไป ดังนั้น สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จึงต้องติดต่อประสานงานกันอย่างใกล้ชิดทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ทั้งนี้ โดยมีเป้าหมายร่วมกันคือทำให้การบริหารจัดการศึกษาในจังหวัดเป็นไปอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ

๔. คณะอนุกรรมการศึกษาธิการจังหวัด

คณะอนุกรรมการศึกษาธิการจังหวัด เรียกโดยย่อว่า “อกศจ. มีบทบาทหน้าที่ช่วยเหลือการปฏิบัติงานของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด “กศจ.” เพื่อให้การบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในจังหวัด เป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะอนุกรรมการศึกษาธิการ ประกอบด้วย

(๑) กรรมการใน กศจ. จำนวนหนึ่งคน เป็นประธานอนุกรรมการ

(๒) กรรมการใน กศจ. จำนวนสองคน เป็นอนุกรรมการ

(๓) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือผู้อำนวยการสถานศึกษาในจังหวัด จำนวนสองคน เป็นอนุกรรมการ

(๔) ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีได้เป็นกรรมการใน กศจ. จำนวนไม่เกินสามคน เป็นอนุกรรมการ

(๕) ศึกษาธิการจังหวัด เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

ข. การจัดตั้งหน่วยงานใหม่

๑. สำนักงานศึกษาธิการภาค

จากข้อเท็จจริงที่ปรากฏให้เห็นถึงสภาพปัญหาในการจัดการการศึกษาของประเทศใน ส่วนภูมิภาคทั้งในด้านโครงสร้างขององค์กร ด้านระบบบริหารจัดการ และด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องซึ่งปัญหาเหล่านี้ ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาเยาวชนซึ่งเป็นทรัพยากรมนุษย์และกำลังคนที่สำคัญในการพัฒนา ประเทศ และเป็นอุปสรรคต่อการขับเคลื่อนและการพัฒนาด้านการศึกษาของประเทศให้มีประสิทธิภาพ ทัดเทียมนานาประเทศ แม้ที่ผ่านมาคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้มีความพยายามในการแก้ไขปัญหาด้วยการ กำหนดมาตรการและกลไกขึ้น โดยมีคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติมาหลายฉบับ แต่โดยเหตุ ที่สภาพปัญหาการจัดการการศึกษาของประเทศในส่วนภูมิภาคมีความซับซ้อนและสั่งสมมาเป็นเวลานาน จึงเป็นเหตุให้ต้องมีการกำหนดมาตรการและกลไกเพิ่มเติมเพื่อให้ปัญหาโดยส่วนใหญ่ได้รับการแก้ไขโดยเร็ว เพื่อประโยชน์ในการเตรียมการและรองรับการปฏิรูปการศึกษาอันเป็นเรื่องสำคัญเรื่องหนึ่งในการปฏิรูป ประเทศตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับที่ได้รับความเห็นชอบจากประชามติได้บัญญัติไว้ ให้มีการจัดตั้งสำนักงานศึกษาธิการภาค จำนวนสิบแปดภาค สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาค ของกระทรวงศึกษาธิการลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๐ เพื่อปฏิบัติภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการในระดับพื้นที่ ทำหน้าที่ขับเคลื่อนการศึกษาในระดับภาคและจังหวัด โดยการอำนวยการ ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนา การศึกษาแบบร่วมมือและบูรณาการกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานอื่นหรือภาคส่วน ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่นั้น ๆ โดยมีศึกษาธิการภาคเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้าง ในสำนักงานศึกษาธิการภาค ขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ให้มีรองศึกษาธิการภาค จำนวน หนึ่งคน ช่วยเหลืองานศึกษาธิการภาค และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการแต่งตั้งศึกษาธิการภาค และรองศึกษาธิการภาคจากข้าราชการในกระทรวงศึกษาธิการตามที่ปลัดกระทรวงศึกษาธิการเสนอ

สำนักงานศึกษาธิการภาค มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) กำหนดยุทธศาสตร์และบทบาทการพัฒนาภาคต่าง ๆ ให้เชื่อมโยงและสอดคล้อง กับทิศทางการพัฒนาประเทศ ทิศทางการดำเนินงานตามข้อ ๓ (๑) นโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวง ศึกษาธิการ และยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด รวมทั้งการพัฒนาด้านอื่น ๆ ในพื้นที่รับผิดชอบตาม ศักยภาพและโอกาสของบุคคลและชุมชนในแต่ละพื้นที่

(๒) สนับสนุนการพัฒนาจังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ การวิจัย และพัฒนา

(๓) กำกับดูแล ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ในพื้นที่รับผิดชอบ

(๔) สนับสนุนการตรวจราชการ และติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบาย และยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการในพื้นที่รับผิดชอบ

(๕) ประสานการบริหารงานระหว่างราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาคให้เกิดการพัฒนาอย่างบูรณาการในระดับพื้นที่ของหลายจังหวัด โดยยึดการมีส่วนร่วมและประโยชน์สุขของประชาชนเป็นหลัก

(๖) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ให้มีศึกษาธิการภาคเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างในสำนักงานศึกษาธิการภาค มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการภาค และให้มีรองศึกษาธิการภาคจำนวนหนึ่งคน เพื่อช่วยเหลืองานศึกษาธิการภาค ทั้งนี้ ผู้ที่จะดำรงตำแหน่งรองศึกษาธิการภาคต้องเป็นผู้ที่ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับสูง หรือศึกษาธิการจังหวัด อยู่ก่อนวันที่คำสั่งนี้ใช้บังคับ

ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุศึกษาธิการภาค และสั่งบรรจุ และแต่งตั้งรองศึกษาธิการภาค จากข้าราชการในกระทรวงศึกษาธิการ

๒. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

ในแต่ละจังหวัดให้มีสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อปฏิบัติภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด การปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ นโยบาย และยุทธศาสตร์ของส่วนราชการต่าง ๆ ที่มอบหมาย และให้มีอำนาจหน้าที่ในเขตจังหวัด ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบงานธุรการของ กศจ. อกศจ. คณะอนุกรรมการบริหารราชการเชิงยุทธศาสตร์ คณะอนุกรรมการเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษา คณะอนุกรรมการและคณะทำงาน รวมทั้งปฏิบัติงานราชการที่เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของ กศจ. และตามที่ กศจ. มอบหมาย

(๒) จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาและแผนปฏิบัติการ

(๓) สั่งการ กำกับ ดูแล เร่งรัด ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนราชการ หรือหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการให้เป็นไปตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ

(๔) จัดระบบ ส่งเสริม และประสานงานเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา

(๕) ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาเพื่อคนพิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ

(๖) ดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

(๗) ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ การนิเทศ และแนะแนวการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท รวมทั้งติดตามและประเมินผลระบบบริหารและการจัดการศึกษา

(๘) ดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบด้านการบริหาร การเงิน และการบัญชีของส่วนราชการ หรือหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

(๙) ส่งเสริมและประสานงานการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และการกีฬา เพื่อการศึกษา

(๑๐) ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเอกชน

(๑๑) ปฏิบัติภารกิจตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการหรือตามที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งปฏิบัติภารกิจเกี่ยวกับราชการประจำทั่วไปของกระทรวงศึกษาธิการ และประสานงานต่างๆ ในระดับจังหวัด

บทบาทตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด

๑. บทบาทหน้าที่ในการกำกับ ดูแล

ที่	บทบาทของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด
๑	กำกับ ดูแล การบริหารจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้เป็นไปตามกฎระเบียบข้อบังคับของทางราชการ นโยบายและวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา (มาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓)
๒	กำกับดูแลการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ นโยบาย และวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา (มาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓)

ขั้นตอนการปฏิบัติ

๑. ศึกษาระเบียบ กฎหมาย นโยบาย และวัตถุประสงค์ เกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาประเภทต่าง ๆ

๒. วางแผนกำกับดูแลสถานศึกษา

๓. ตรวจสอบสถานศึกษาเพื่อกำกับติดตามการปฏิบัติงาน

๔. เสนอแนะให้คำแนะนำในการบริหารจัดการศึกษา

๒. บทบาทในการประสานส่งเสริมและสนับสนุน

ที่	บทบาทของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด
๑	ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน สถานศึกษาเอกชน (มาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓)
๒	ประสาน และส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา (มาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓)
๓	ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา (มาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓)
๔	รับทราบรายงานประจำปีเกี่ยวกับภารกิจของสถานศึกษา (มาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓)

ขั้นตอนการปฏิบัติ

๑. ศึกษานโยบายมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานรูปแบบและวิธีการจัดการศึกษา
๒. วางแผนการประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็น
๓. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาให้จัดการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายและ

มาตรฐาน

๔. เสนอแนะให้คำปรึกษา

๓. บทบาทในการพิจารณา

ที่	บทบาทของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด
๑	พิจารณาให้ความเห็นชอบประกาศสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในการแบ่งส่วนราชการเป็นกลุ่มงานหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากลุ่มงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์การแบ่งส่วนราชการภายในเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖)
๒	พิจารณาให้ความเห็นชอบประกาศสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในสถานศึกษาใดมีสภาพและลักษณะการปฏิบัติงานที่แตกต่างจากสถานศึกษาทั่วไป (ข้อ ๕ แห่งกฎกระทรวงกำหนดจำนวนกรรมการคุณสมบัติหลักเกณฑ์วิธีการสรรหาการเลือกประธานกรรมการและกรรมการวารสารการดำรง ตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๔๖)
๓	พิจารณาจัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิกสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา (ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดตั้ง รวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.๒๕๕๐)
๔	พิจารณาอนุญาต หรือเลิกการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว (ข้อ ๓ แห่งกฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว พ.ศ. ๒๕๔๗)
๕	พิจารณาอนุญาตจัดตั้งศูนย์การเรียนที่มีนักเรียนเกินกว่า ๕๐ คน แต่ไม่เกิน ๑๐๐ คน (ข้อ ๕ (๒) แห่งกฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิของบุคคลในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในศูนย์การเรียน พ.ศ. ๒๕๕๔)
๖	พิจารณาให้ความเห็นชอบการขยายชั้นเรียนในระดับประถมศึกษาและพิจารณาให้ความเห็นการขยายชั้นเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ข้อ ๕ ข้อ ๖ และข้อ ๗ แห่งระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการขยายชั้นเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๓)
๗	พิจารณาให้ประธานกรรมการหรือกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพ้นจากตำแหน่งเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ทำให้เสื่อมเสียต่อสถานศึกษาหรือหย่อนความสามารถ (ข้อ ๗ (๓) แห่งกฎกระทรวงกำหนดจำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือกประธานกรรมการและกรรมการวารสารการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๖)

ที่	บทบาทของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด
๘	พิจารณาให้กรรมการที่ เป็นผู้แทนผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐ กรรมการที่ เป็นผู้แทนผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของเอกชน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพราะมีความประพฤติ เสื่อมเสีย บกพร่องต่อหน้าที่หรือหย่อนความสามารถ (กฎกระทรวงกำหนดจำนวน หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มา ของคณะกรรมการติดตามตรวจสอบและประเมินผลและนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘)
๙	พิจารณาให้ความเห็นชอบในการบริหารและการจัดการศึกษาที่เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาในการปฏิบัติงานตามกรอบภารกิจทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ วิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ตามที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเสนอ (ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๐)

ขั้นตอนการปฏิบัติ

๑. ศึกษาระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
๒. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตรวจสอบข้อมูลเสนอคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด
๓. คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดพิจารณาให้ความเห็นชอบดำเนินการดังนี้
 - ๓.๑ แจ้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการตามระเบียบต่อไป
 - ๓.๒ เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเห็นชอบหรือพิจารณา

๔. บทบาทในการกำหนดหลักเกณฑ์ระเบียบข้อบังคับ

ที่	บทบาทของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด
๑.	กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการแบ่งส่วนราชการภายในและอำนาจหน้าที่ของสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือส่วนราชการที่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่นในเขตพื้นที่การศึกษา (มาตรา ๓๔ (๒) แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓)
๒	กำหนดระเบียบให้ผู้อำนวยการสถานศึกษา มอบอำนาจให้ข้าราชการอื่นในสถานศึกษา (มาตรา ๔๕ (๖) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓)

ขั้นตอนการปฏิบัติ

๑. รับข้อเสนอความเห็นเรื่องการออกระเบียบต่าง ๆ ตามที่กำหนด จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
๒. ศึกษากฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง
๓. จัดทำร่างระเบียบหรือประกาศต่าง ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด
๔. พิจารณาและตรวจสอบความถูกต้องตามกฎหมาย
๕. ประกาศใช้ระเบียบ

๕. บทบาทในการปฏิบัติตามกฎหมายกฎกระทรวงและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ที่	บทบาทของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด
๑	ประกาศรายละเอียดเกี่ยวกับการส่งเด็กเข้าเรียนในสถานศึกษาและจัดสรรโอกาสให้เด็กเรียนต่อ การศึกษาภาคบังคับ (มาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕)
๒	ดำเนินการให้เด็กในวัยการศึกษาภาคบังคับอายุย่างเข้าปีที่เจ็ดจนถึงอายุย่างเข้าปีที่สิบหกได้เข้าเรียนในสถานศึกษา (มาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕)
๓	ดำเนินการให้มีการจัดการศึกษาเป็นพิเศษสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสาร และการเรียนรู้ หรือร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ หรือเด็กซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแล หรือด้อยโอกาส หรือเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ให้ได้รับการศึกษาภาคบังคับด้วยรูปและวิธีการที่เหมาะสม รวมทั้งการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการ และความช่วยเหลืออื่นใดตามความจำเป็น เพื่อประกันโอกาสและความเสมอภาคในการได้รับการศึกษาภาคบังคับ

ขั้นตอนการปฏิบัติ

๑. ศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕ และระเบียบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
๒. ตรวจสอบข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา
๓. ทบทวนการปฏิบัติงาน
๔. สรุปและนำเสนอผลการปฏิบัติงาน

ข. อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด “กศจ.” ที่โอนมาจากคณะอนุกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓ มีดังนี้

(๑) พิจารณากำหนดนโยบายการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งการกำหนดจำนวน และอัตราตำแหน่งและเกลี่ยอัตรากำลังให้สอดคล้องกับนโยบายการบริหารงานบุคคลระเบียบหลักเกณฑ์วิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

(๒) พิจารณาให้ความเห็นชอบการบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษา

(๓) ให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการพิจารณาความดีความชอบของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหาร ในหน่วยงานการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาและข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

(๔) พิจารณาเกี่ยวกับเรื่องการดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

(๕) ส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนา การสร้างเสริมขวัญกำลังใจ การปกป้องคุ้มครองระบบคุณธรรม การจัดสวัสดิการ การยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในหน่วยงานการศึกษาของ เขตพื้นที่การศึกษา

(๖) กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษาในหน่วยงานการศึกษาในเขตพื้นที่

(๗) จัดทำและพัฒนาฐานข้อมูลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในหน่วยงานการศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษา

(๘) จัดทำรายงานประจำปีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษาในหน่วยงานการศึกษาเพื่อเสนอ ก.ค.ศ.

(๙) พิจารณาให้ความเห็นชอบเรื่องการบริหารงานบุคคลในเขตพื้นที่การศึกษาที่ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ ของผู้บริหารของหน่วยงานการศึกษา

(๑๐) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติหรือกฎหมายอื่นหรือตามที่ ก.ค.ศ. มอบหมาย

จะเห็นได้ว่า สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด มีขอบข่ายภาระงานที่ยุ่งยากและสลับซับซ้อน เป็นศูนย์กลาง การพัฒนาการศึกษาโดยภาพรวมของจังหวัด หากมีรูปแบบการบริหารจัดการที่มีคุณภาพผ่านการวิจัย ได้มาตรฐานเชื่อถือได้ให้ใช้เป็นแนวทางการพัฒนาสำนักงานส่งเสริมคุณธรรม ความโปร่งใส จะสร้างความศรัทธา และความเชื่อมั่นของผู้ร่วมพัฒนาทางการศึกษาของจังหวัดทุกฝ่าย รวมถึงผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้น จึงได้จัดทำคู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่อำนาจหน้าที่ คุณธรรม ความโปร่งใส ฉบับนี้ขึ้น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ศึกษาธิการจังหวัดมีคู่มือในการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส
๒. เพื่อให้การบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสอดคล้องกับนโยบาย วิสัยทัศน์ ภารกิจ และเป้าหมายของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาอย่างรวดเร็ว (ยกกำลังสอง)
๓. เพื่อให้ศึกษาธิการจังหวัดใช้เป็นเอกสารอ้างอิงในการทำงานเป็นสื่อในการประสานงาน ดำเนินงาน ที่มีคุณภาพตามกำหนด
๔. เพื่อใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส อย่างถูกต้องชัดเจน เป็นระบบ ระเบียบเรียบร้อย

ขอบเขต

คู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการจัดทำขึ้นเป็นคู่มือสำหรับศึกษาธิการจังหวัด โดยมีแนวทางและวิธีปฏิบัติ เพื่อพัฒนางานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ ปราศจากการทุจริต สร้างความเชื่อมั่น แก่หน่วยงานทางการศึกษา คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด และผู้รับบริการ ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดประกอบด้วย บทที่ ๑ บทนำ บทที่ ๒ แนวคิดการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส บทที่ ๓ คู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส บทที่ ๔ ตัวชี้วัดการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส บทที่ ๕ เกณฑ์การประเมินผลการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส

ความรับผิดชอบสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

มีกลุ่มงานประกอบด้วย กลุ่มอำนวยการ กลุ่มบริหารงานบุคคล กลุ่มนโยบายและแผน กลุ่มพัฒนาการศึกษา กลุ่มลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน กลุ่มนิติศาสตร์ ติดตามและประเมินผล กลุ่มส่งเสริมการศึกษา เอกชน และหน่วยตรวจสอบภายใน

ขอบข่ายงานสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

กลุ่มอำนวยการ

- งานธุรการของ กศจ.
- งานราชการประจำทั่วไปและประสานงาน
- งานบริหารทั่วไป
- งานบริหารการเงิน
- งานบัญชี
- งานพัสดุ
- การบริหารงานและการควบคุมภายใน
- งานประชาสัมพันธ์

- อาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและยานพาหนะ
- งานบริหารงานบุคคล
- งานพัฒนาองค์กร

กลุ่มบริหารงานบุคคล

- งานธุรการของคณะอนุกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (อกศจ.) และคณะทำงานที่เกี่ยวข้องรวมทั้งปฏิบัติงานราชการที่เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของ อกศจ. และตามที่ กศจ. มอบหมาย
 - เสนอแนะเกี่ยวกับงานที่กำหนดจำนวนและอัตราตำแหน่งให้สอดคล้องกับนโยบายการบริหารงานบุคคล ระเบียบ หลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ.
 - เสนอแนะเกี่ยวกับการพิจารณาวิทยฐานะ ความดีความชอบ การเสริมสร้างขวัญกำลังใจ การยกย่องเชิดชูเกียรติ และสิทธิประโยชน์อื่นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
 - เสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริม การพัฒนา เสริมสร้าง และปกป้องระบบคุณธรรมของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
 - งานสรรหาบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
 - พิจารณาเสนอความดีความชอบของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษาในหน่วยงานการศึกษา และข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในจังหวัด
 - เสริมสร้างขวัญกำลังใจ การยกย่องเชิดชูเกียรติและสิทธิประโยชน์อื่นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
 - ดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
 - จัดทำแผนและส่งเสริมการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในหน่วยงานสถานศึกษา
 - จัดทำทะเบียนประวัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบ
 - จัดทำมาตรฐานคุณภาพงาน กำหนดภาระงานขั้นต่ำ และเกณฑ์การประเมินผลงานสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบ
 - ประเมินคุณภาพการบริหารงานบุคคล และจัดทำรายงานการบริหารงานบุคคลเสนอ อกศจ. เพื่อเสนอ กศจ.
 - ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการและวิชาชีพ

กลุ่มนโยบายและแผน

- งานเลขานุการคณะอนุกรรมการเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษา
- งานจัดทำข้อเสนอยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาการศึกษาจังหวัด
- งานเลขานุการคณะอนุกรรมการบริหารเชิงยุทธศาสตร์ในส่วนของอำนาจหน้าที่คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดเกี่ยวกับภารกิจของกลุ่มนโยบายและแผน
 - งานแผนพัฒนาการศึกษาธิการจังหวัด (แผนระยะปานกลาง)

- งานจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการศึกษาของจังหวัดประจำปีงบประมาณ
 - งานจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเพื่อเสนอขอตั้งงบประมาณ
 - งานติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานการพัฒนาการศึกษา
 - งานวิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณ
 - งานจัดทำส่งเสริม สนับสนุน ระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศทางการศึกษา เพื่อการวางแผนการบริหารจัดการศึกษา การติดตาม ประเมินผลและรายงาน
 - งานติดตามการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีและงบประมาณอื่น ๆ ที่ได้รับจัดสรรเพื่อให้ผู้รับผิดชอบดำเนินการให้บรรลุตามเป้าหมาย
 - งานร่วมกับสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านการขอตั้งงบประมาณของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย
 - งานวิจัยเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนางานด้านนโยบายและแผน
- กลุ่มพัฒนาการศึกษา
- งานร่วมรับผิดชอบงานธุรการของคณะอนุกรรมการเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษาและคณะทำงานที่เกี่ยวข้อง
 - การพัฒนาการศึกษาและคณะทำงานที่เกี่ยวข้องรวมทั้งปฏิบัติงานราชการที่เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.) มอบหมายร่วมกับกลุ่มนโยบายและแผน
 - งานดำเนินการเกี่ยวกับการจัดตั้ง ยุบ รวม เลิก และโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - งานจัดระบบ ส่งเสริม และประสานงานเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการศึกษาพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการศึกษาและระบบบริการอิเล็กทรอนิกส์ที่มีประสิทธิภาพและสามารถให้บริการโดยสะดวก รวมถึงการพัฒนาบุคลากรให้ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง
 - งานระบบและประสานงานเครือข่ายเทคโนโลยีข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา
 - งานส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรเพื่อการใช้ข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา
 - งานผลิต พัฒนา และวิจัยเพื่อการศึกษาและระบบบริการอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการศึกษา
 - งานสนับสนุนการศึกษาเพื่อคนพิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ
 - งานส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการและผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา
 - งานประสาน ส่งเสริม และสนับสนุนผู้ที่มีความสามารถพิเศษ
 - งานทุนการศึกษา
 - งานระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
 - งานประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมการศึกษา
 - งานส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา

- งานจัดระบบการประสาน สนับสนุน ช่วยเหลือและการรายงานเหตุพิบัติและภาวะวิกฤตทางการศึกษา
- งานส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันและการแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา
 - งานส่งเสริม สนับสนุนการให้ความรู้ในด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา
 - งานส่งเสริม สนับสนุนโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข
 - งานส่งเสริม สนับสนุนให้หน่วยงานทางการศึกษา สถานศึกษาจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา
 - งานส่งเสริมและประสานงานการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมและการกีฬาเพื่อการศึกษา
 - งานส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท ประสานและส่งเสริมการบริหารและการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา เพื่อสร้างโอกาสความเสมอภาคและความเท่าเทียมกันทางสังคม
 - งานส่งเสริมและพัฒนากิจการศึกษาดูงานเฉพาะกิจ เฉพาะรุ่นและเฉพาะพื้นที่
 - กลุ่มลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน
 - งานส่งเสริม การน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษา
 - งานส่งเสริม สนับสนุนการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษา พระราชปณิธาน พระราชกระแสด้านการศึกษาและโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่เกี่ยวกับการศึกษา
 - งานส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคง ของสถาบันหลักของชาติและความปรองดอง สมานฉันท์
 - งานสร้างจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม มีคุณธรรม จริยธรรมและนำแนวคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในการดำเนินชีวิต
 - งานส่งเสริมความประพฤตินักเรียน
 - กลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชน
 - งานส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชน
 - งานส่งเสริมการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษาเอกชน
 - งานดำเนินการเกี่ยวกับการออกใบอนุญาตจัดตั้งโรงเรียนเอกชน
 - งานดำเนินการเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงกิจการโรงเรียนเอกชน
 - งานส่งเสริมการอุดหนุน กองทุนสงเคราะห์และสวัสดิการ
 - งานข้อมูลสารสนเทศและแผนสถานศึกษาเอกชน
 - งานเลขานุการคณะกรรมการประสานและส่งเสริมการศึกษาเอกชนในระดับจังหวัด

กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผล

- งานปฏิบัติงานสนับสนุนการตรวจราชการ
- งานปฏิบัติบูรณาการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล
- งานบริหารราชการเชิงยุทธศาสตร์
- งานพัฒนามาตรฐาน และประกันคุณภาพการศึกษา
- งานพัฒนาระบบการจัดการศึกษาตลอดชีวิต

หน่วยตรวจสอบภายใน

- การปฏิบัติงานตรวจสอบ
- รายงานผลการปฏิบัติงานตรวจสอบ
- การสอบทานและประเมินผลการควบคุมภายใน
- การสอบทานการปฏิบัติงานด้านบัญชีตามเกณฑ์กรมบัญชีกลาง
- การติดตามการใช้จ่ายงบประมาณในส่วนของงบลงทุน
- การประเมินผลและการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายใน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ศึกษาธิการจังหวัดมีความมั่นใจ ทราบถึงเทคนิคและแนวปฏิบัติในการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ลดข้อผิดพลาดจากการทำงานที่ไม่เป็นระบบ ได้รับความเชื่อมั่นจากหน่วยงานทางการศึกษา คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด และประชาชนทั่วไป จนนำไปสู่การเป็นศูนย์กลางการบูรณาการการศึกษา เป็นองค์กรหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาทางสังคมและเศรษฐกิจในจังหวัดต่อไป

บทที่ ๒

แนวคิดการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส

แนวคิดเกี่ยวกับองค์กรคุณธรรมและหลักธรรมาภิบาล

๑. การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล
๒. แนวคิดการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในองค์กร

๑. การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ได้ให้ความหมายของธรรมาภิบาล มาจากคำว่า ธรรม ซึ่งตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ให้ความหมายว่า คุณความดี ความยุติธรรม ความถูกต้อง และ อภิบาล หมายความว่า บำรุงรักษา, ปกครอง ดังนั้น ธรรมาภิบาล ตามศัพท์บัญญัติราชบัณฑิตยสถาน หมายถึง วิธีการปกครองที่ดี (Good Governance) (ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๕๖, น. ๕๙๗)

องค์การสหประชาชาติ หรือ United nations (บุษบง ชัยเจริญวัฒน์, ๒๕๕๖, น. ๗) ให้ความหมายว่า ธรรมาภิบาล คือ การมีส่วนร่วมของประชาชน และสังคมอย่างเท่าเทียมกัน และมีคำตอบพร้อมเหตุผลที่สามารถชี้แจงกันได้ โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติให้นิยามว่า ธรรมาภิบาล หมายถึง การดำเนินงานของภาคการเมือง การบริหาร และภาคเศรษฐกิจที่จัดการกิจการของประเทศในทุกระดับประกอบด้วยกลไก กระบวนการ และสถาบันต่าง ๆ ที่ประชาชนและกลุ่มสามารถแสดงออกซึ่งผลประโยชน์ปกป้องสิทธิของตนเองตามกฎหมายและแสดงความเห็นที่แตกต่างกันบนหลักการของการมีส่วนร่วม ความโปร่งใส ความรับผิดชอบ การส่งเสริมหลักนิติธรรม เพื่อให้มั่นใจว่าการจัดลำดับความสำคัญทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคมอยู่บนความเห็นพ้องต้องกันทางสังคม และความเสี่ยงของคนยากจน และผู้ด้อยโอกาสได้รับการพิจารณาในการจัดสรรทรัพยากรเพื่อการพัฒนา จากความหมายของธรรมาภิบาล นักวิชาการและหน่วยงานต่าง ๆ ได้ให้ความหมายนั้นสรุปได้ว่า ธรรมาภิบาลเป็นการจัดระเบียบให้สังคมทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาชน สามารถแสดงออกซึ่งผลประโยชน์ที่จะปกป้องสิทธิของตนเองตามกฎหมายและแสดงความเห็นที่แตกต่างกันบนหลักการมีส่วนร่วม มีความโปร่งใสที่สามารถตรวจสอบได้มีความรับผิดชอบต่อผลที่กระทำ และมีคุณธรรมจริยธรรมที่ดีในการปฏิบัติงานภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย คือ ตอบสนองความต้องการของคนในสังคม มีระบบบริหารราชการที่ดีมีประสิทธิภาพก่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนและสามารถแก้ไขปัญหาความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๕๖ (มาตรา ๖) ให้ความหมายว่า การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ได้แก่ การบริหารราชการเพื่อบรรลุเป้าหมาย ดังต่อไปนี้

๑. เกิดประโยชน์สุขต่อประชาชน
๒. เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจภาครัฐ

๓. มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
๔. ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
๕. มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์
๖. ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ
๗. มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการสม่ำเสมอ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ได้ให้ ความหมายของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) ตามแนวคิดของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี คือ การบริหารงานที่มีเป้าหมายที่สำคัญเพื่อการมุ่งประโยชน์สุข รับผิดชอบและสนองต่อความต้องการของประชาชนเป็นการส่วนรวม ภายใต้ระบบบริหารที่โปร่งใส มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ขณะเดียวกันก็มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ตามภารกิจขององค์กร (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.), ๒๕๔๘, น. ๑๒-๑๓)

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้แบ่งองค์ประกอบของการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีออกเป็น ๖ ประการ ดังนี้

๑. หลักนิติธรรม เป็นการตรากฎหมายและกฎข้อบังคับให้ทันสมัยและเป็นธรรม เป็นที่ยอมรับของสังคมอันจะทำให้สังคมยินยอมพร้อมใจกันปฏิบัติตามกฎหมายและกฎข้อบังคับเหล่านั้นโดยถือว่าเป็นการปกครองภายใต้กฎหมาย มิใช่ตามอำเภอใจหรืออำนาจของตัวบุคคล

๒. หลักคุณธรรม เป็นการยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม โดยธรรมาภิบาลให้เจ้าหน้าที่ของรัฐยึดถือหลักนี้ในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้เป็นตัวอย่างแก่สังคมและส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกัน เพื่อให้คนไทยมีความซื่อสัตย์จริงใจขยันอดทนมีระเบียบวินัยประกอบอาชีพสุจริตจนเป็นนิสัยประจำชาติ

๓. หลักความโปร่งใส เป็นการสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันของคนในชาติ โดยปรับปรุงกลไกในการทำงานขององค์กรทุกวงการให้มีความโปร่งใส มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมาด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก และมีกระบวนการให้ประชาชนตรวจสอบความถูกต้องชัดเจน

๔. หลักการมีส่วนร่วม เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้และเสนอความคิดเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญของประเทศไม่ว่าด้วยการแสดงความคิดเห็นการไต่สวนสาธารณประชาพิจารณ์ การแสดงประชามติหรืออื่น ๆ

๕. หลักความรับผิดชอบ เป็นการตระหนักในสิทธิหน้าที่ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคมการใส่ใจปัญหาสาธารณะของบ้านเมืองและกระตือรือร้นในการแก้ปัญหาตลอดจนการเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างและความกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตน

๖. หลักความคุ้มค่า เป็นการบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่จำกัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม โดยธรรมาภิบาลให้คนไทยมีความประหยัดใช้ของอย่างคุ้มค่า สร้างสรรค์สินค้าและบริการที่มีคุณภาพสามารถแข่งขันได้ในเวทีโลกและรักษาพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืน

เจริญ เจษฎาวัลย์ (๒๕๕๒, น. ๑๕) ได้แสดงทัศนะให้เห็นว่าหลักธรรมาภิบาลมีองค์ประกอบ ดังนี้

๑. คุณค่าจริยธรรม (Ethical values) หมายถึง การปฏิบัติตามจริยธรรมทางธุรกิจ (Code of corporate conduct) และจริยธรรมของพนักงาน (Code of ethics)

๒. การเปิดใจกว้าง (Openness) หมายถึง การเปิดเผยต่อผู้มีส่วนได้เสียและผู้รับประโยชน์ในเรื่องเกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจและการปฏิบัติ (Decision-making process and actions) ที่ได้กระทำไปให้ทราบโดยทั่วกันมากที่สุดที่จะทำได้ ซึ่งรวมถึงการเปิดใจกว้างในการยอมรับให้มีการตรวจสอบการปฏิบัติการของตนเองอย่างละเอียดได้ด้วย

๓. ความยุติธรรม (Fairness) หมายถึง ผู้ถือหุ้น หรือผู้มีส่วนได้เสียจะได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน โดยมีกลไกป้องกันมิให้เกิดการเอาเปรียบกันอย่างไม่เป็นธรรม

๔. ความโปร่งใส (Transparency) หมายถึง การเปิดเผยการดำเนินงานและรายงานทางการเงินของกิจการอย่างถูกต้อง ครบถ้วน พอเพียง มีความชัดเจนและเรียบง่าย

๕. ความรับผิดชอบ (Accountability) หมายถึง กระบวนการ วิธีปฏิบัติซึ่งมีความรับผิดชอบต่อสาธารณชนในการตัดสินใจและการกระทำโดยเสนอตัวเองให้มีการตรวจสอบอย่างละเอียดได้ ไม่ว่าจะด้วยวิธีการใด ๆ ที่มีความเหมาะสม

๖. ระบบควบคุมภายในดี (Good system of control) หมายถึง องค์กรมีมาตรฐานการควบคุมภายในที่มีระเบียบแบบแผนที่สามารถป้องกันความเสี่ยงได้ โดยมีทั้งการควบคุมแบบป้องกัน (Preventive) การควบคุมแบบค้นพบ (Detective control) การควบคุมแบบแก้ไข (Corrective control) และการควบคุมแบบส่งเสริม (Directive control) พร้อมภายใต้เงื่อนไขค่าใช้จ่ายของการควบคุมมีไม่มากกว่าผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการมีระบบควบคุมภายในนั้น

๗. ความมีประสิทธิภาพ และความมีประสิทธิภาพ (Efficiency and effectiveness) หมายถึง องค์กรที่มีธรรมาภิบาลพร้อม ควรต้องมีกลไกการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ และสามารถทำงานให้เกิดประสิทธิผลอย่างน้อยในระดับหนึ่งที่ได้คาดหวังไว้

๘. การปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง (Compliance with applicable laws and regulations) หมายถึง องค์กรที่มีธรรมาภิบาลต้องปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของภาครัฐที่กำหนดไว้ โดยพยายามไม่บ่ายเบี่ยงหรือหลีกเลี่ยงหรือหลบกฎหมายอย่างไร้จริยธรรม

จากข้อมูลที่น่าเสนอ องค์ประกอบของธรรมาภิบาล สามารถสร้างให้เกิดธรรมาภิบาลในองค์กรต่าง ๆ ทั้งในภาครัฐ ภาคเอกชน ทั้งที่เป็นงานธุรกิจบริการรวมถึงภาคการศึกษา มีองค์ประกอบที่สำคัญอยู่ ๖ ประการ คือ ๑. หลักนิติธรรม ๒. หลักคุณธรรม ๓. หลักการมีส่วนร่วม ๔. หลักความโปร่งใส ๕. หลักความรับผิดชอบ ๖. หลักความคุ้มค่า

๒. แนวคิดการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในองค์กร

การดำเนินการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐด้านการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment : OIT) สำหรับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.)

ได้พัฒนาเครื่องมือการประเมินเชิงบวกเพื่อเป็นมาตรการป้องกันการทุจริต และเป็นกลไกในการสร้างความตระหนักให้หน่วยงานภาครัฐมีการดำเนินงานอย่างโปร่งใส และมีคุณธรรม โดยใช้ชื่อว่า “การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA)” (ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๖๓, น. ๑-๓)

การประเมิน ITA ได้เริ่มดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบันมีการขยายขอบเขตและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นตามลำดับ ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๑ เห็นชอบให้หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงานให้ความร่วมมือและเข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๔ โดยใช้แนวทางและเครื่องมือการประเมินตามที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด

ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ศึกษาทบทวนรายละเอียดแนวทางการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ โดยมุ่งเน้นการออกแบบการขับเคลื่อนการประเมินอย่างเป็นระบบ ลดภาระของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ลดการใช้จ่ายงบประมาณและเพิ่มประสิทธิภาพของการป้องกันการทุจริตเชิงรุก ประกอบกับได้พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศรองรับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment System : ITAS) ซึ่งเป็นศูนย์กลางในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ทันสมัย สามารถบริหารจัดการข้อมูลได้อย่างรวดเร็วและทำให้การดำเนินงานประเมินสามารถทำได้อย่างรวดเร็วและเป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ การประเมินรูปแบบใหม่นี้ได้เริ่มทดลองใช้นำร่องในการประเมินสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และใช้ในการประเมินหน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศอย่างเป็นทางการเป็นมาตรฐานเดียวกัน ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่ผ่านมา และประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมทำให้หน่วยงานภาครัฐหันมาให้ความสำคัญกับการกำกับดูแลการดำเนินงานให้มีคุณธรรมทั้งการบริหารงานภายในหน่วยงาน และการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงานให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้มารับบริการ ประชาชน และสังคม รวมไปถึงกระตุ้นให้หน่วยงานภาครัฐให้ความสำคัญต่อข้อมูลต่าง ๆ ที่จะต้องมีการเปิดเผยต่อสาธารณชนอีกด้วย

จากความสำคัญของการประเมิน ITA ข้างต้น ทำให้แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นที่ ๒๑ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ได้นำผลการประเมิน ITA ไปกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายของแผนแม่บท โดยในระยะแรก (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) กำหนดค่าเป้าหมายให้หน่วยงานภาครัฐที่มีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ (๘๕ คะแนนขึ้นไป) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

ผลการประเมิน ITA ของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้เข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency: ITA) ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นต้นมา ซึ่งมีผลการประเมินฯ ในภาพรวม ดังนี้ (คะแนนเต็มร้อยละ ๑๐๐)

ปีงบประมาณ	พ.ศ. ๒๕๕๗	พ.ศ. ๒๕๕๘	พ.ศ. ๒๕๕๙	พ.ศ. ๒๕๖๐	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒
คะแนน ITA	๗๒.๗๕	๗๘.๙๐	๗๗.๘๔	๘๓.๘๐	๘๖.๕๐	๘๗.๙๖

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ในภาพรวมได้คะแนนเท่ากับร้อยละ ๘๗.๙๖ จากคะแนนเต็ม ๑๐๐ ซึ่งอยู่ในอันดับที่ ๕๔๒ ของ ๘,๐๕๘ หน่วยงานทั้งหมด อยู่ในอันดับที่ ๑๗ ของ ๖๐ กระทรวงศึกษาที่เข้าร่วมประเมินฯ และอยู่ในอันดับที่ ๗ ของ ๑๑ ส่วนราชการ/หน่วยงานในสังกัดและในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการที่เข้าร่วมการประเมินฯ ถือว่าคุณธรรมและความโปร่งใสการดำเนินงานระดับสูงมาก รายละเอียดในแต่ละตัวชี้วัดจำแนกได้ดังนี้

๑) ตัวชี้วัดการปฏิบัติหน้าที่ ร้อยละ ๘๘.๔๘	}	(IIT)
๒) ตัวชี้วัดการใช้งบประมาณ ร้อยละ ๗๗.๔๗		
๓) ตัวชี้วัดการใช้อำนาจ ร้อยละ ๘๒.๒๖		
๔) ตัวชี้วัดการใช้ทรัพย์สินของราชการ ร้อยละ ๗๗.๐๙		
๕) ตัวชี้วัดการแก้ไขปัญหาการทุจริต ร้อยละ ๗๕.๓๒		
๖) ตัวชี้วัดคุณภาพการดำเนินงาน ร้อยละ ๘๖.๒๙	}	(EIT)
๗) ตัวชี้วัดที่ ๗ ประสิทธิภาพการสื่อสาร ร้อยละ ๘๖.๙๔		
๘) ตัวชี้วัดที่ ๘ การปรับปรุงการทำงาน ร้อยละ ๘๑.๖๗		
๙) ตัวชี้วัดที่ ๙ การเปิดเผยข้อมูล ร้อยละ ๙๒.๑๔	}	(OIT)
๑๐) ตัวชี้วัดที่ ๑๐ การป้องกันการทุจริต ร้อยละ ๙๒.๑๔		

โดยผู้ประเมินฯ มีข้อเสนอแนะในการพัฒนาคุณธรรมและความโปร่งใส ดำเนินงานของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการจากผลการประเมิน ดังนี้

- ๑) ควรตรวจสอบและลงโทษทางวินัยต่อเจ้าหน้าที่ผู้กระทำการทุจริตอย่างจริงจัง
- ๒) กลุ่มงานตรวจสอบของหน่วยงานควรมีความเป็นอิสระ ไม่ถูกแทรกแซงปราศจากอคติ ความเป็นกลางและให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์
- ๓) ในการเผยแพร่ข้อมูลของหน่วยงานควรมีช่องทางที่หลากหลาย เข้าถึงง่ายมีการพัฒนาการดำเนินงาน/การให้การบริหารของหน่วยงาน โดยเปิดโอกาสให้ผู้มารับบริการมีส่วนร่วมเพื่อปรับปรุงการดำเนินงาน การบริการให้เกิดความโปร่งใสมีการปรับปรุงวิธีการและขั้นตอนการดำเนินงานให้ดีขึ้น
- ๔) ควรกำหนดมาตรการ กลไก หรือการวางระบบในการตรวจสอบในภาพรวมของหน่วยงาน โดยเพิ่มเติมในส่วนของคำสั่งหรือข้อสั่งการอย่างเป็นทางการจากผู้บริหารสูงสุดหรือผู้บริหารที่ได้รับมอบหมายอำนาจที่เกี่ยวกับประเด็นเหล่านี้ในภาพรวม มีกรอบแนวทางของการตรวจสอบที่มีรายละเอียดของวิธีการตรวจสอบและขั้นตอนการตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตามคู่มือหรือมาตรฐานการปฏิบัติงานในทุกภารกิจ รวมถึงกลไกการกำกับติดตามกระบวนการตรวจสอบในภาพรวมอย่างชัดเจน

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ เป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุก ที่หน่วยงานทั่วประเทศจะต้องดำเนินการ โดยในปัจจุบันมีส่วนราชการและหน่วยงานเข้าร่วม

การประเมินดังกล่าว ได้แก่ กรมหรือเทียบเท่า องค์การมหาชน รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐอื่น ๆ ในสังกัดกระทรวง หน่วยงานของรัฐที่ไม่สังกัดกระทรวง หน่วยงานของรัฐที่ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี จังหวัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การอิสระ องค์การอัยการ ศาล (หน่วยงานตุลาการ) และหน่วยงานในสังกัดรัฐสภา และหน่วยงานภาครัฐที่มีลักษณะเฉพาะ ได้แก่ สถาบันอุดมศึกษา (ในกำกับของรัฐ) และกองทุน (นิติบุคคล) นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานที่นำการประเมิน ITA ไปขยายผลสู่หน่วยงานในสังกัด เช่น สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ขยายผลโดยการนำไปประเมินกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไปสำนักงานสาธารณสุขอำเภอและโรงพยาบาลชุมชน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานนำไปประเมินกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ๒๒๕ เขต และขยายการประเมินไปสู่โรงเรียน

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการมีหน่วยงานส่วนกลางที่ตั้งอยู่ในภูมิภาค จำนวน ๙๖ หน่วยงาน ประกอบด้วยสำนักงานศึกษาธิการภาค จำนวน ๑๘ หน่วยงาน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด จำนวน ๗๗ หน่วยงาน และศูนย์ประสานงานและบริหารการศึกษาจังหวัดชายแดนใต้ จำนวน ๑ หน่วยงาน การนำเครื่องมือการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ไปขยายผล เพื่อดำเนินการประเมินกับสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนับเป็นการส่งเสริมกลไกการขับเคลื่อนการบริหารราชการที่มีธรรมาภิบาลของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และเป็นการยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการ โดยหน่วยงานที่เข้ารับการประเมินฯ สามารถนำผลการประเมินมาพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงานและการให้บริการให้เกิดประสิทธิผลอย่างมีประสิทธิภาพ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สำนักงานปลัดกระทรวงได้อนุมัติหลักการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) สำหรับสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยใช้แบบตรวจการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment: OIT) ตามคู่มือการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity & Transparency Assessment: ITA) สำหรับสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ทั้งนี้ให้ทุกสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด รวม ๙๕ หน่วยงาน เข้าร่วมการประเมินฯ ในครั้งนี้

บทที่ ๓
คู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส

คู่มือการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ประกอบด้วย หลักธรรมาภิบาล ๖ หลัก โดยบูรณาการกับแนวทางตามแบบตรวจการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment: OIT) สำหรับสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ประกอบด้วย หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า ด้วยการสร้างรูปแบบการบริหารครอบคลุมบทบาทอำนาจหน้าที่ โดยกำหนดแนวปฏิบัติ วิธีปฏิบัติในการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลและแบบตรวจการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ Open Data Integrity and Transparency Assessment: OIT) รายละเอียดดังต่อไปนี้

๑. หลักนิติธรรม สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด กำหนดแนวปฏิบัติตามหลักนิติธรรม สำหรับการบริหาร ดังนี้

- ๑.๑ การให้ความรู้เรื่องกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และแนวทางการปฏิบัติงานที่ใช้ปฏิบัติงาน
- ๑.๒ การเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และแนวทางปฏิบัติงานที่ใช้ปฏิบัติงาน
- ๑.๓ การสร้างความเข้าใจเรื่องกฎ ระเบียบ ให้เป็นแนวทางเดียวกัน
- ๑.๔ การสร้างจิตสำนึกในการใช้กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และแนวทางการปฏิบัติงานที่ใช้ปฏิบัติงานให้ถูกต้อง

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด กำหนดรายละเอียดของวิธีปฏิบัติในการบริหารตามแนวทางของหลักนิติธรรม ได้แก่

แนวทาง	วิธีปฏิบัติ
๑. การให้ความรู้เรื่องกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และแนวทางการปฏิบัติงานที่ใช้ปฏิบัติงาน	<ol style="list-style-type: none"> ๑. จัดหาซื้อตำราหนังสือ เอกสาร คู่มือแนวทางการปฏิบัติงานให้แก่บุคลากรผู้ปฏิบัติงาน ๒. มอบหมายบุคลากรผู้ปฏิบัติงานดาวน์โหลดตำรา หนังสือ เอกสาร คู่มือแนวทางการปฏิบัติงานจากเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง ๓. ส่งบุคลากรเข้าอบรมในหน่วยงานที่จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และแนวทางการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง ๔. การประชุมประจำเดือนจัดให้มีวาระเกี่ยวกับระเบียบ กฎหมาย/แนวทางปฏิบัติที่ต้องใช้ปฏิบัติงานประจำ ให้ทุกคนถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ๕. ให้จัดทำรายงานการประชุม เพื่อใช้เป็นหลักฐานของทางราชการ

แนวทาง	วิธีปฏิบัติ
<p>๒. การเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายระเบียบ ประกาศและแนวทางการปฏิบัติงานที่ใช้ปฏิบัติงาน</p>	<p>๑. ประชุมวางแผนจัดบุคลากรลงโครงสร้าง/จัดทำคำสั่งมอบหมายหน้าที่ตามโครงการ</p> <p>๒. แจ้งเวียนคำสั่งทุกคำสั่งให้บุคลากรของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทุกคนทราบและถือปฏิบัติตามคำสั่ง</p> <p>๓. แจ้งเวียนหนังสือราชการที่เกี่ยวข้องกับระเบียบ/กฎหมายแนวทางการปฏิบัติที่ต้องใช้ปฏิบัติงานประจำทราบและถือปฏิบัติ</p> <p>๔. จัดให้มีสถานที่/บอร์ดประชาสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร</p> <p>๕. จัดให้มีเว็บไซต์/Facebook ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด เพื่อการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร</p>
<p>๓. การสร้างความเข้าใจเรื่องกฎ ระเบียบ ให้เป็นแนวเดียวกัน</p>	<p>๑. จัดหาให้มีเอกสาร ตำรา หนังสือที่เกี่ยวข้องกับกฎ ระเบียบที่ใช้ปฏิบัติงานในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด</p> <p>๒. การประชุมทุกครั้งมีการเน้นย้ำ เรื่องการใช้ กฎ ระเบียบ ในการปฏิบัติงานและร่วมวิเคราะห์ถึงผลดี ของการปฏิบัติตามกฎระเบียบของหน่วยงานที่กำหนดไว้ และต้องใช้อย่างเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติกับผู้รับบริการทุกคน</p> <p>๓. สนับสนุนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เข้าประชุม /อบรมเกี่ยวกับกฎ ระเบียบ แนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน</p> <p>๔. กำหนดให้มีการแนบกฎหมายระเบียบในการเสนอลงนามในเรื่องที่อ้างอิงระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๕. แจ้งเวียนรายงานการประชุมให้บุคลากรของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทุกท่านทราบและถือปฏิบัติตามมติที่ประชุม</p>
<p>๔. การสร้างจิตสำนึกในการใช้กฎหมาย ระเบียบ ประกาศและแนวทางการปฏิบัติงานที่ใช้ปฏิบัติงานให้ถูกต้อง</p>	<p>๑. จัดหาให้มีเอกสาร ตำรา หนังสือ ที่เกี่ยวข้องกับ กฎ ระเบียบ ที่ใช้ปฏิบัติงานในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด</p> <p>๒. การประชุมทุกครั้งมีการเน้นย้ำ เรื่องการใช้ กฎ ระเบียบ ในการปฏิบัติงานและร่วมวิเคราะห์ถึงผลดี ผลเสีย ของการปฏิบัติตามกฎระเบียบของหน่วยงานที่กำหนดไว้</p> <p>๓. สนับสนุนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เข้าประชุม/อบรมเกี่ยวกับกฎระเบียบ แนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน</p> <p>๔. กำหนดให้มีการแนบกฎหมายระเบียบในการเสนอลงนามในเรื่องที่ต้องอ้างอิงระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๕. จัดให้มีการประชุมภายในแต่ละกลุ่ม พร้อมจัดทำรายงานการประชุมด้วยทุกครั้ง ระเบียบ แนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน</p>

๒. หลักคุณธรรม สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด กำหนดแนวทางตามหลักคุณธรรมสำหรับการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ดังนี้

๒.๑ การส่งเสริมให้มีการใช้คุณธรรมในการทำงานอย่างต่อเนื่อง

๒.๒ การจัดให้มีระบบการแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ/คำแนะนำในการให้บริการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

๒.๓ การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความมีคุณธรรมให้แก่บุคลากรของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด กำหนดรายละเอียดของวิธีปฏิบัติในการบริหารตามแนวทางของหลักคุณธรรม ได้แก่

แนวทาง	วิธีปฏิบัติ
๑. การส่งเสริมให้มีการใช้คุณธรรมในการทำงานอย่างต่อเนื่อง	๑. กำหนดให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ต้องยึดจรรยาบรรณของครู วินัยและการรักษาวินัยของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา กฎ ระเบียบของ ก.ค.ศ. อย่างเคร่งครัด ๒. ร่วมกันกำหนดและแจ้งแนวทางการประพฤติ การปฏิบัติตัวแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เข้ามาปฏิบัติงานใหม่ทุกคน โดยยึดแนวของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) และ จรรยาบรรณของคุรุสภา ๓. มีการนำเรื่องคุณธรรมเข้าเป็นวาระการประชุมประจำเดือน ๔. มีการตักเตือนด้วยวาจาเมื่อมีความประพฤติไม่เหมาะสม ๕. ยกย่องชมเชยบุคลากรที่มีความประพฤติดี การปฏิบัติตัวเหมาะสม และเป็นแบบอย่างที่ดีในองค์กร
๒. การจัดให้มีระบบการแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ/คำแนะนำในการให้บริการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด	๑. จัดให้ทำกล่อง / ตู้รับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ คำแนะนำในการให้บริการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ๒. จัดให้มี เว็บไซต์ / Facebook ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ใช้เป็นเพิ่มช่องทางในการแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ คำแนะนำในการให้บริการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ๓. ผู้รับบริการสามารถให้ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ คำแนะนำในการให้ผู้รับบริการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ต่อศึกษาธิการจังหวัดได้ทุกคนอย่างเสมอภาค ๔. มอบหมายให้ผู้รับผิดชอบการปฏิบัติงานจัดทำแบบสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการตามกิจกรรมที่รับผิดชอบ ๕. นำข้อมูลและข้อเสนอแนะจากแบบสำรวจความพึงพอใจมาใช้ในการปรับปรุงรูปแบบการจัดกิจกรรม

แนวทาง	วิธีปฏิบัติ
<p>๓. การจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างคุณธรรมให้แก่บุคลากรของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด</p>	<p>๑. ส่งเสริมสนับสนุนให้มีกิจกรรม/โครงการที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรมจริยธรรมอันดี</p> <p>๒. มอบหมายให้มีการประชาสัมพันธ์ กิจกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมด้วยแผ่นป้ายประชาสัมพันธ์ โบว์ชัวร์ เว็บไซต์ Facebook Line</p> <p>๓. กำหนดให้มีการจัดกิจกรรม/โครงการที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรม เพื่อให้หน่วยงานเครือข่ายมีส่วนร่วมกิจกรรม</p> <p>๔. สนับสนุนบุคลากรเข้าร่วมกิจกรรมด้านคุณธรรมกับหน่วยงานเครือข่าย</p> <p>๕. เมื่อสิ้นสุดกิจกรรม/โครงการมีการสรุป และรายงานผล</p>

๓. **หลักความโปร่งใส** สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด กำหนดแนวทางตามหลักความโปร่งใส สำหรับการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ดังนี้

- ๓.๑ การเปิดเผยข้อมูลพื้นฐาน
- ๓.๒ การประชาสัมพันธ์
- ๓.๓ การเปิดเผยมาตรการและการใช้จ่ายงบประมาณ
- ๓.๔ การเปิดเผยการบริหารงานบุคคล
- ๓.๕ การจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต
- ๓.๖ การประกาศเจตจำนงสุจริตของผู้บริหาร
- ๓.๗ การจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต
- ๓.๘ การสร้างมาตรการภายใน เพื่อส่งเสริมความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต

โดยกำหนดรายละเอียดวิธีปฏิบัติในการบริหารตามแนวทางของความโปร่งใส ได้แก่

แนวทาง	วิธีปฏิบัติ
๑. การเปิดเผยข้อมูลพื้นฐาน	<p>๑. จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์แสดงโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ข้อมูลการแบ่งส่วนงานภายในของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ข้อมูลเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่หรือภารกิจของหน่วยงานตามที่กฎหมายกำหนด</p> <p>๒. มีการเปิดเผยข้อมูลผู้บริหาร ข้อมูล ชื่อ - นามสกุล และตำแหน่งของผู้บริหารสูงสุดและรองผู้บริหารสูงสุด</p> <p>๓. จัดทำแผนประชาสัมพันธ์และดำเนินการเปิดเผยแผนการขับเคลื่อนหน่วยงาน ข้อมูลเกี่ยวกับแผนยุทธศาสตร์หรือแผนพัฒนาหน่วยงาน ซึ่งมีระยะของแผนมากกว่า ๑ ปี พร้อมรายละเอียด ทั้งนี้ จะต้องครอบคลุมปีปัจจุบันที่กำลังดำเนินการ</p> <p>๔. ประชาสัมพันธ์ข้อมูลการติดต่อหน่วยงาน อย่างน้อยจะต้องประกอบด้วย ๑) ที่อยู่ ๒) หมายเลขโทรศัพท์ ๓) หมายเลขโทรสาร ๔) ที่อยู่ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) ๕) แผนที่ตั้งหน่วยงาน</p> <p>๕. ประชาสัมพันธ์กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงาน เช่น พระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ข้อบัญญัติ ประกาศ ระเบียบ หรือมติคณะรัฐมนตรี</p>
๒. การประชาสัมพันธ์	<p>๑. จัดทำข่าวประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การดำเนินงาน ตามอำนาจหน้าที่หรือภารกิจของหน่วยงานตามที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ จะต้องเป็นข้อมูลของปีปัจจุบันที่กำลังดำเนินการ</p> <p>๒. มีการปฏิสัมพันธ์ข้อมูล สร้างช่องทางที่ผู้รับบริการ หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สามารถสอบถามข้อมูลหรือข้อกังวลสงสัย และหน่วยงานสามารถตอบ</p>

แนวทาง	วิธีปฏิบัติ
	<p>ข้อสอบถามหรือสื่อสารโต้ตอบกันได้ โดยจะต้องเป็นช่องทางผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน</p> <p>๓. มีกิจกรรมเข้าร่วมกับชุมชน หน่วยงาน และองค์กรหลัก</p> <p>๔. สร้างช่องทางการเชื่อมโยงไปสู่เครือข่ายสังคมออนไลน์ของหน่วยงาน เช่น Facebook, Twitter, Instagram หรือ Line เป็นต้น โดยจะต้องเป็นช่องทางผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน</p> <p>๕. ประชาสัมพันธ์มาตรฐานการปฏิบัติงาน ข้อมูลเกี่ยวกับคู่มือหรือมาตรฐานการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่พร้อมรายละเอียด</p>
<p>๓. การเปิดเผยมาตรการและการใช้จ่ายงบประมาณ</p>	<p>๑. เปิดเผยแผนการจัดซื้อจัดจ้างหรือแผนการจัดหาพัสดุ ข้อมูลแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี พร้อมรายละเอียด ทั้งนี้ จะต้องเป็นข้อมูลของปีปัจจุบันที่กำลังดำเนินการ</p> <p>๒. ประกาศต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างหรือการจัดหาพัสดุ แผนการจัดซื้อจัดจ้างหรือแผนการจัดหาพัสดุตามที่หน่วยงานจะต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ทั้งนี้ จะต้องเป็นข้อมูลของปีปัจจุบันที่กำลังดำเนินการ</p> <p>๓. สรุปผลการจัดซื้อจัดจ้างหรือการจัดหาพัสดุรายเดือน สรุปผลการจัดซื้อจัดจ้างตามแบบ สขร.๑ ทั้งนี้ จะต้องเป็นข้อมูลของปีปัจจุบันที่กำลังดำเนินการ</p> <p>๔. รายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี ข้อมูลสรุปการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ทั้งนี้ อย่างน้อยจะต้องมีข้อมูลของปีปัจจุบันที่กำลังดำเนินการ</p> <p>๕. รายงานผลการจัดซื้อจัดจ้างหรือการจัดหาพัสดุประจำปี สรุปผลการจัดซื้อจัดจ้างหาพัสดุประจำปี ทั้งนี้ อย่างน้อยจะต้องมีข้อมูลของปีที่ผ่านมา</p>
<p>๔. การเปิดเผยการบริหารงานบุคคล</p>	<p>๑. เปิดเผยนโยบายหรือทิศทางของหน่วยงานเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรบุคคลที่มีความโปร่งใส สอดคล้องกับการขับเคลื่อนภารกิจของหน่วยงาน และทิศทางการปฏิรูปประเทศ</p> <p>๒. เปิดเผยขั้นตอนการดำเนินการตามนโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคล ได้แก่ วางแผนกำลังคน การสรรหากันคนเก่ง เพื่อปฏิบัติงานตามภารกิจของหน่วยงาน การพัฒนาบุคลากร การสร้างความก้าวหน้าในสายอาชีพ การพัฒนาคุณภาพชีวิต การบรรจุและแต่งตั้งบุคลากร การประเมินผล</p>

แนวทาง	วิธีปฏิบัติ
	<p>การปฏิบัติงาน การส่งเสริมจริยธรรมและรักษาวินัยของบุคลากรในหน่วยงาน</p> <p>๓. กำหนดหลักเกณฑ์การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล ซึ่งเป็นไปตามกฎ ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หลักเกณฑ์และการสรรหาและการคัดเลือกบุคลากร หลักเกณฑ์การบรรจุและแต่งตั้งบุคลากร หลักเกณฑ์การพัฒนาบุคลากร</p> <p>๔. เปิดเผยข้อมูลการดำเนินการในฐานะเลขานุการ กศจ. และ อศจ. โดยสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดจัดทำข้อมูลการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในหน่วยงานทางการศึกษา เฉพาะที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของ อศจ. ตามแบบที่ ก.ค.ศ. กำหนด เพื่อเสนอ อศจ. และ กศจ. และเสร็จสิ้นขั้นตอนการพิจารณาแล้ว ประชาสัมพันธ์ จัดส่งรายงานการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เฉพาะที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของ อศจ. และ กศจ. ให้ ก.ค.ศ. และสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการทราบ</p> <p>๕. เปิดเผยข้อมูลการดำเนินการในฐานะผู้มีอำนาจสั่งร่างบรรจุตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๕๓ โดยสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตรวจสอบเอกสารหลักฐานอย่างละเอียดถี่ถ้วนให้ถูกต้องครบถ้วน ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ ก.ค.ศ. กำหนด นำเสนอ อศจ. และ กศจ. พิจารณา เมื่อศึกษาธิการจังหวัดลงนามในฐานะผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งบรรจุและแต่งตั้งแล้วเปิดเผยข้อมูลและแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งรายงาน ก.ค.ศ. จัดทำรายงานสำนักงาน ก.ค.ศ.</p>
๕. การจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต	<p>๑. จัดทำแนวปฏิบัติเกี่ยวกับรายละเอียดการจัดการต่อเรื่องร้องเรียนการทุจริตของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน</p> <p>๒. สร้างช่องทางแจ้งเรื่องร้องเรียนการทุจริต ส่วนที่ผู้รับบริการ ผู้มาติดต่อ หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถแจ้งเรื่องร้องเรียนการทุจริตของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน โดยจะต้องเป็นช่องทางผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน</p> <p>๓. เปิดเผยข้อมูลเชิงสถิติเรื่องร้องเรียนการทุจริตประจำปี สรุปจำนวนและประเภทเรื่องร้องเรียนการทุจริตของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน อย่างน้อยจะต้องมีข้อมูลของปีที่ผ่านมา</p>

แนวทาง	วิธีปฏิบัติ
	<p>๔. สร้างช่องทางการรับฟังความคิดเห็น สรุปรายงานและประเภทเรื่องร้องเรียนการทุจริตของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน ทั้งนี้ อย่างน้อยจะต้องมีข้อมูลของปีที่ผ่านมา</p> <p>๕. จัดให้มีกิจกรรม/โครงการรณรงค์ต่อต้านการทุจริต</p>
<p>๖. การประกาศเจตจำนงสุจริตของผู้บริหาร</p>	<p>๑. ศึกษาธิการจังหวัดประกาศเจตจำนงสุจริตของผู้บริหาร เป็นการแสดงเจตนารมณ์ค้ำมั่นของผู้บริหารสูงสุดคนปัจจุบันว่าจะปฏิบัติหน้าที่และบริหารหน่วยงานอย่างซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส และเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล</p> <p>๒. ศึกษาธิการจังหวัดมีส่วนร่วมให้ความสำคัญกับการปรับปรุงพัฒนาหน่วยงานด้านคุณธรรมและความโปร่งใส โดยเน้นย้ำทุกครั้งที่มีการประชุมข้าราชการและบุคลากรทุกคน</p> <p>๓. จัดให้มีการประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม</p> <p>๔. ให้มีการประชุมพัฒนาองค์กร (OD) เมื่อสิ้นปีงบประมาณ เพื่อทบทวนพัฒนากระบวนการปฏิบัติงานของทุกภาคส่วน</p> <p>๕. ให้ทุกกลุ่มงานจัดทำสรุปผลการปฏิบัติงานของแต่ละเดือนและแผนการปฏิบัติงานในเดือนถัดไปนำเสนอในการประชุมประจำเดือน</p>
<p>๗. การจัดทำแผนแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต</p>	<p>๑. จัดทำข้อมูลแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตประจำปี</p> <p>๒. รายงานการกำกับติดตามการดำเนินการป้องกันการทุจริตรอบ ๖ เดือน ข้อมูลการกำกับติดตามการดำเนินการตามแผนป้องกันการทุจริตประจำปี รอบ ๖ เดือน เสนอต่อสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ</p> <p>๓. จัดทำข้อมูลสรุปผลการดำเนินงานตามแผนป้องกันการทุจริตประจำปี เสนอต่อสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ</p> <p>๔. ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียร่วมในการดำเนินงาน โดยกำหนดเป็นขั้นตอนวิธีการ และส่วนงาน/เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๕. มีการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจ โดยกำหนดเป็นแนวปฏิบัติของหน่วยงาน ได้แก่ การกำหนดขั้นตอน วิธีการ และส่วนงาน/เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติหน้าที่</p>

แนวทาง	วิธีปฏิบัติ
<p>๘. การสร้างมาตรการภายใน เพื่อส่งเสริมความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต</p>	<p>๑. กำหนดมาตรการเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะ แนวปฏิบัติของหน่วยงาน โดยการกำหนดขั้นตอน วิธีการ และส่วนงาน/เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะ</p> <p>๒. กำหนดมาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง แนวปฏิบัติของหน่วยงาน โดยการกำหนดขั้นตอน วิธีการ และหน่วยงาน/เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างหรือการจัดหาพัสดุ</p> <p>๓. กำหนดมาตรการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต แนวปฏิบัติของหน่วยงาน โดยการกำหนดขั้นตอน วิธีการ และหน่วยงาน/เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน</p> <p>๔. กำหนดมาตรการป้องกันการรับสินบน แนวปฏิบัติงานของหน่วยงาน โดยการกำหนดขั้นตอน วิธีการและส่วนงาน/เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการรับสินบน</p> <p>๕. กำหนดมาตรการป้องกันการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม แนวปฏิบัติของหน่วยงาน โดยการกำหนดขั้นตอน วิธีการ และส่วนงาน/เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม</p>

๔. หลักการมีส่วนร่วม สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด กำหนดแนวทางตามหลักการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่อำนาจคุณธรรม ความโปร่งใส ดังต่อไปนี้

๔.๑ การเปิดโอกาสให้หน่วยงานภาคีเครือข่ายเข้ามาจัดกิจกรรมกับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

๔.๒ การกำหนดให้มีการนำกิจกรรมของสำนักงานไปร่วมดำเนินการกับหน่วยงานภาคีเครือข่าย

๔.๓ การเปิดโอกาสให้บุคลากรในสำนักงานได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสำนักงาน

โดยสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกำหนดรายละเอียดวิธีปฏิบัติในการบริหารตามแนวทางของหลักการมีส่วนร่วม ได้แก่

แนวทาง	วิธีปฏิบัติ
๑. การเปิดโอกาสให้หน่วยงานภาคีเครือข่ายเข้ามาจัดกิจกรรมกับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด	๑. จัดตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ๒. จัดให้มีการสัมมนา กศจ. ออกศจ. ทุกคณะร่วมกันอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง ๓. ประชุมเจ้าหน้าที่ร่วมวางแผนก่อนดำเนินการตามคำสั่งทุกครั้ง ๔. ขอความร่วมมือเครือข่ายเข้ามาร่วมพัฒนาการศึกษาของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด โดยให้ใช้งบประมาณของเครือข่ายและองค์กรที่เกี่ยวข้อง ๕. สรุปพร้อมรายงานผลการจัดกิจกรรมเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพให้หน่วยงานภาคีเครือข่ายเป็นระยะ
๒. การกำหนดให้มีการนำกิจกรรมของสำนักงานไปร่วมดำเนินการกับหน่วยงานภาคีเครือข่าย	๑. จัดให้มีทะเบียนหน่วยงานภาคีเครือข่ายชัดเจน ๒. ผู้บริหารและบุคลากรเข้าร่วมวางแผนการประสานงานของเครือข่ายเพื่อขอความร่วมมือในการพัฒนาการศึกษาของจังหวัด ๓. วางแผนกำหนดกิจกรรม/โครงการ ในการจัดกิจกรรมให้หน่วยงานภาคีเครือข่าย โดยกำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ ๔. ดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริม สนับสนุนหน่วยงานภาคีเครือข่าย ๕. สรุปและรายงานการจัดกิจกรรม
๓. การเปิดโอกาสให้บุคลากรในสำนักงานได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสำนักงาน	๑. บุคลากรสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสำนักงาน และแผนปฏิบัติการประจำปี ๒. บุคลากรสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาภายในสำนักงาน ๓. บุคลากรสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมีส่วนร่วมปฏิบัติงานและช่วยเหลือสนับสนุนในการพัฒนาสำนักงานตามกลยุทธ์ ๔. บุคลากรสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของสำนักงาน ๕. บุคลากรสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมีส่วนร่วมภาคภูมิใจในความสำเร็จของบุคลากรสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

๕. หลักความรับผิดชอบ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด กำหนดแนวทางตามหลักความรับผิดชอบ สำหรับการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ดังนี้

๕.๑ การสร้างความชัดเจนให้ผู้บริหารและบุคลากรมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน

๕.๒ การสร้างเสริมความรับผิดชอบต่อองค์กร

๕.๓ การสร้างขวัญและกำลังใจให้บุคลากรเพื่อสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

โดยสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด กำหนดรายละเอียดวิธีปฏิบัติในการบริหารตามแนวทางของ หลักความรับผิดชอบ ได้แก่

แนวทาง	วิธีปฏิบัติ
๑. การสร้างความชัดเจนให้ผู้บริหารและบุคลากร มีความรับผิดชอบ ในการปฏิบัติงาน	๑. มีคำสั่งมอบหมายงานอย่างชัดเจน ๒. มีการแจ้งเวียนคำสั่งมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบทราบทุกครั้งหรือ มีการประชุมชี้แจงคำสั่งมอบหมายงาน ๓. มีการประชุมประจำเดือน/ประชุมวางแผนการปฏิบัติงาน ๔. บุคลากรทุกคนปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่มอบหมายให้อย่างเต็มความรู้ ความสามารถ และเต็มเวลา ๕. การประชุมประจำเดือน เน้นย้ำเรื่องความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน และรับผิดชอบต่อหน้าที่
๒. การสร้างเสริม ความรับผิดชอบต่อองค์กร	๑. มีการแจ้งเตือนข้อดีและข้อจำกัดของผลที่เกิดกับองค์กรจาก ความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย ๒. ให้มีการสำรวจความพร้อมวัสดุ อุปกรณ์ในการปฏิบัติงานในความรับผิดชอบ ของตนก่อนเริ่มงานวันแรกของสัปดาห์ ๓. จัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัยสำหรับใช้ในการปฏิบัติงาน ๔. ในการประชุมประจำเดือน เน้นย้ำเรื่องความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน และรับผิดชอบต่อหน้าที่ ๕. จัดให้มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน
๓. การสร้างขวัญและกำลังใจ ให้บุคลากร เพื่อสร้างแรงจูงใจ ในการปฏิบัติงาน	๑. ประเมินผลการปฏิบัติงานตามคุณภาพของผลงาน ๒. เปิดโอกาสให้ทุกคนสามารถแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมหรือเสนอ แนวคิดในงานของตนเองได้ ๓. ให้คำชมเชยผู้ใต้บังคับบัญชาทุกครั้งที่มีโอกาสตามความเหมาะสม ๔. จัดทำกิจกรรมโครงการพัฒนาบุคลากร ๕. ผู้บริหารแนะนำแนวทางที่ถูกต้องในการปฏิบัติงานและสามารถนำไป ปฏิบัติงานได้จริง

๖. หลักความคุ้มค่า สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด กำหนดแนวทางตามหลักความคุ้มค่า สำหรับการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ดังนี้

๖.๑ การสร้างจิตสำนึกให้บุคลากรมีการประหยัดพลังงานและใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า

๖.๒ การส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีประกอบการปฏิบัติงาน

๖.๓ การมีการวางแผนและกำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติงาน

โดยสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด กำหนดรายละเอียดวิธีปฏิบัติในการบริหารตามแนวทางของหลักความคุ้มค่า ได้แก่

แนวทาง	วิธีปฏิบัติ
๑. การสร้างจิตสำนึกให้บุคลากรมีการประหยัดพลังงานและใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า	๑. กำหนดมาตรการประหยัดร่วมกัน ๒. ประกาศมาตรการ/แจ้งเวียนทุกคนทราบและถือปฏิบัติตามมาตรการ ๓. มอบหมายผู้ดูแล บำรุงรักษา ครุภัณฑ์ วัสดุและอุปกรณ์ ๔. จัดให้มีวาระการประชุมเกี่ยวกับมาตรการประหยัดพลังงาน ๕. มีการรณรงค์การประหยัดพลังงาน
๒. การส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีประกอบการปฏิบัติงาน	๑. ติดตั้งสัญญาณอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงพร้อมกระจายสัญญาณ WIFI โดยทั่ว ๒. จัดหา/พัฒนา วัสดุอุปกรณ์ด้านคอมพิวเตอร์ให้ทันสมัย ๓. ติดตั้งโปรแกรมระบบงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ภายในสำนักงาน ๔. พัฒนาระบบการสื่อสารภายในและภายนอกให้ทันสมัย ๕. มีเว็บไซต์ Facebook ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
๓. การวางแผนและกำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติงาน	1. กำหนด ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ร่วมกัน 2. ให้จัดทำแผนพัฒนาองค์กร ระยะปานกลาง 3-5 ปี 3. ให้จัดทำแผนปฏิบัติการทุกปีงบประมาณ 4. มีการสรุปรายงานผลการจัดกิจกรรม/โครงการ 5. มีการรายงานการประเมินตนเอง

บทที่ ๔
ตัวชี้วัดการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส

การบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติในการบริหาร ตัวชี้วัด และเกณฑ์การประเมินผล ซึ่งบทที่ ๔ เป็นเรื่อง ตัวชี้วัดการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส จึงกำหนดตัวชี้วัดการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส รายละเอียดดังต่อไปนี้

๑. หลักนิติธรรม

แนวทาง	ตัวชี้วัด
๑. การให้ความรู้เรื่องกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และแนวทางการปฏิบัติงานที่ใช้ปฏิบัติงาน	จำนวนวิธีปฏิบัติที่สามารถปฏิบัติได้
๒. การเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และแนวทางการปฏิบัติงานที่ใช้ปฏิบัติงาน	จำนวนวิธีปฏิบัติที่สามารถปฏิบัติได้
๓. การสร้างความเข้าใจเรื่องกฎ ระเบียบ ให้เป็นแนวเดียวกัน	จำนวนวิธีปฏิบัติที่สามารถปฏิบัติได้
๔. การสร้างจิตสำนึกในการใช้กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และแนวทางการปฏิบัติงานที่ใช้ปฏิบัติงานให้ถูกต้อง	จำนวนวิธีปฏิบัติที่สามารถปฏิบัติได้

๒. หลักคุณธรรม

แนวทาง	ตัวชี้วัด
๑. การส่งเสริมให้มีการใช้คุณธรรมในการทำงานอย่างต่อเนื่อง	จำนวนวิธีปฏิบัติที่สามารถปฏิบัติได้
๒. การจัดให้มีระบบแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ/คำแนะนำในการบริการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด	จำนวนวิธีปฏิบัติที่สามารถปฏิบัติได้
๓. การจัดกิจกรรมส่งเสริมความมีคุณธรรมให้แก่บุคลากรของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด	จำนวนวิธีปฏิบัติที่สามารถปฏิบัติได้

๓. หลักความโปร่งใส

แนวทาง	ตัวชี้วัด
๑. การเปิดเผยข้อมูลพื้นฐาน	จำนวนวิธีปฏิบัติที่สามารถปฏิบัติได้
๒. การประชาสัมพันธ์	จำนวนวิธีปฏิบัติที่สามารถปฏิบัติได้
๓. การเปิดเผยมาตรการและการใช้จ่ายงบประมาณ	จำนวนวิธีปฏิบัติที่สามารถปฏิบัติได้
๔. การเปิดเผยการบริหารงานบุคคล	จำนวนวิธีปฏิบัติที่สามารถปฏิบัติได้
๕. การจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต	จำนวนวิธีปฏิบัติที่สามารถปฏิบัติได้
๖. การประกาศเจตจำนงสุจริตของผู้บริหาร	จำนวนวิธีปฏิบัติที่สามารถปฏิบัติได้
๗. การจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต	จำนวนวิธีปฏิบัติที่สามารถปฏิบัติได้
๘. การสร้างมาตรการภายใน เพื่อส่งเสริมความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต	จำนวนวิธีปฏิบัติที่สามารถปฏิบัติได้

๔. หลักการมีส่วนร่วม

แนวทาง	ตัวชี้วัด
๑. การเปิดโอกาสให้หน่วยงานภาคีเครือข่ายเข้ามาจัดกิจกรรมกับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด	จำนวนวิธีปฏิบัติที่สามารถปฏิบัติได้
๒. การกำหนดให้มีการนำกิจกรรมของสำนักงานไปร่วมดำเนินการกับหน่วยงานภาคีเครือข่าย	จำนวนวิธีปฏิบัติที่สามารถปฏิบัติได้
๓. การเปิดโอกาสให้บุคลากรในสำนักงานได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสำนักงาน	จำนวนวิธีปฏิบัติที่สามารถปฏิบัติได้

๕. หลักความรับผิดชอบ

แนวทาง	ตัวชี้วัด
๑. การสร้างความชัดเจนให้ผู้บริหารและบุคลากรมีความรับผิดชอบ ในการปฏิบัติงาน	จำนวนวิธีปฏิบัติที่สามารถปฏิบัติได้
๒. การสร้างเสริมความรับผิดชอบต่อองค์กร	จำนวนวิธีปฏิบัติที่สามารถปฏิบัติได้
๓. การสร้างขวัญและกำลังใจให้บุคลากรเพื่อสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน	จำนวนวิธีปฏิบัติที่สามารถปฏิบัติได้

๖. หลักความคุ้มค่า

แนวทาง	ตัวชี้วัด
๑. การสร้างจิตสำนึกให้บุคลากรมีการประหยัดพลังงานและใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า	จำนวนวิธีปฏิบัติที่สามารถปฏิบัติได้
๒. การส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน	จำนวนวิธีปฏิบัติที่สามารถปฏิบัติได้
๓. การวางแผนและกำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติงาน	จำนวนวิธีปฏิบัติที่สามารถปฏิบัติได้

หลักฐาน ร่องรอย ข้อมูล
ประกอบการประเมินผลตามตัวชี้วัดการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส

หลักฐาน ร่องรอย ข้อมูลประกอบการพิจารณาของตัวชี้วัด

ตามที่มีแนวทาง วิธีปฏิบัติในการบริหาร แนวทางการประเมินผล เกณฑ์การประเมินผลของการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ดังนั้นเพื่อให้การประเมินผลตามตัวชี้วัด และเป็นการตัดสินใจว่าบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ต้องพัฒนาให้ดีขึ้นอย่างไร จึงต้องมีหลักฐานร่องรอยข้อมูลประกอบการประเมินผลตามตัวชี้วัด ดังรายละเอียดต่อไปนี้

๑. หลักนิติธรรม สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด กำหนดแนวทางตามหลักนิติธรรมในการบริหารดังต่อไปนี้

- ๑.๑ การให้ความรู้เรื่องกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และแนวทางการปฏิบัติงานที่ใช้ปฏิบัติงาน
- ๑.๒ การเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ และแนวทางการปฏิบัติงานที่ใช้ปฏิบัติงาน
- ๑.๓ การสร้างความเข้าใจเรื่องกฎ ระเบียบ ให้เป็นแนวเดียวกัน
- ๑.๔ การสร้างจิตสำนึกในการใช้กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และแนวทางการปฏิบัติงานที่ใช้ปฏิบัติงานให้ถูกต้อง

หลักฐาน ร่องรอย ข้อมูลประกอบการพิจารณา

๑. วาระการประชุม/รายงานผลการประชุมเกี่ยวกับเรื่องกฎหมาย ระเบียบและแนวทางที่ผู้อำนวยการ บุคลากรทางการศึกษาไปเข้าร่วมประชุม
๒. วาระการประชุม/รายงานการประชุมเกี่ยวกับเรื่องกฎหมาย ระเบียบและแนวทางของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
๓. หนังสือ/เอกสารราชการเกี่ยวกับระเบียบด้านการเงินและพัสดุที่สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดจัดซื้อจัดหาไว้สำหรับให้ผู้รับผิดชอบศึกษาค้นคว้า
๔. เอกสารการแจ้งเวียนสำหรับบุคลากรของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทราบ
๕. วาระประชุม/รายงานการประชุมของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด
๖. บอร์ดสำหรับการประชาสัมพันธ์
๗. รายงานความพึงพอใจของผู้รับบริการ
๘. รูปภาพการจัดกิจกรรมของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

๒. หลักคุณธรรม สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด กำหนดแนวทางตามหลักคุณธรรมในการบริหาร ดังต่อไปนี้

๒.๑ การส่งเสริมให้มีการใช้คุณธรรมในการทำงานอย่างต่อเนื่อง

๒.๒ การจัดให้มีระบบการแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ/คำแนะนำในการให้บริการของ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

๒.๓ การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความมีคุณธรรมให้แก่บุคลากรของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

หลักฐาน ร่องรอย ข้อมูลประกอบการพิจารณา

๑. จรรยาบรรณครูและบุคลากรทางการศึกษา

๒. วินัยและการรักษาวินัยของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๓. รายงานการประชุมของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

๔. รูปแบบการรับ - ส่งข้อมูลข่าวสาร เช่น เว็บไซต์, Facebook, Line, YouTube, เอกสารแผ่นพับ

๕. สรุปผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ

๖. แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณปัจจุบัน

๗. รายงานผลการจัดกิจกรรม

๘. รายงานความพึงพอใจของการจัดกิจกรรม

๙. รูปภาพการจัดกิจกรรม

๑๐. กิจกรรมด้านคุณธรรม

๓. หลักความโปร่งใส สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด กำหนดแนวทางตามหลักความโปร่งใสในการบริหาร ดังต่อไปนี้

๓.๑ การเปิดเผยข้อมูลพื้นฐาน

๓.๒ การประชาสัมพันธ์

๓.๓ การเปิดเผยมาตรการและการใช้จ่ายงบประมาณ

๓.๔ การเปิดเผยการบริหารงานบุคคล

๓.๕ การจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต

๓.๖ การประกาศเจตจำนงสุจริตของผู้บริหาร

๓.๗ การจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต

๓.๘ การสร้างมาตรการภายใน เพื่อส่งเสริมความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต

หลักฐาน ร่องรอย ข้อมูลประกอบการพิจารณา

๑. รายงานผลการจัดกิจกรรม

๒. แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณปัจจุบัน

๓. คู่มือการปฏิบัติงาน/คู่มือการจัดกิจกรรมฐานการเรียนรู้

๔. บอร์ดประชาสัมพันธ์

๕. เว็บไซต์, Facebook, Line, YouTube, เอกสารแผ่นพับ
๖. โครงสร้างการบริหาร
๗. คำสั่งการแบ่งหน้าที่ราชการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
๘. การประชุมประจำเดือน/รายงานการประชุม
๙. การประชุมการจัดกิจกรรม/โครงการ
๑๐. ระบบอินเทอร์เน็ต/สัญญาณ WIFI โดยรอบบริเวณของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
๑๑. ร่องรอยการส่งบุคลากรเข้าอบรมการสัมมนา
๑๒. รายงานการประเมินตนเอง
๑๓. ป้ายหรือสิ่งที่แสดงวัน เวลา การให้บริการ
๑๔. แผน/ผลการปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษา
๑๕. สรุปผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณปัจจุบัน
๑๖. รายงานความพึงพอใจ
๑๗. คำสั่งแต่งตั้งผู้แทนเขตงานภายในสำนักงาน
๑๘. รูปแบบการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายช่องทาง
๑๙. เอกสารรายงานด้านการเงินและการบัญชี ด้านการพัสดุ ด้านแผนงานและโครงการและรายงานข้อมูลต่างๆ
๒๐. รูปภาพการจัดกิจกรรมของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

๔. หลักความมีส่วนร่วม สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด กำหนดแนวทางตามหลักความมีส่วนร่วมในการบริหาร ดังต่อไปนี้

- ๔.๑ การเปิดโอกาสให้หน่วยงานภาคีเครือข่ายเข้ามาจัดกิจกรรมกับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
- ๔.๒ การกำหนดให้มีการนำกิจกรรมของสำนักงานไปร่วมดำเนินการกับหน่วยงานภาคีเครือข่าย
- ๔.๓ การเปิดโอกาสให้บุคลากรในสำนักงานได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสำนักงาน

หลักฐาน ร่องรอย ข้อมูลประกอบการพิจารณา

๑. คำสั่งมอบหมายงานตามโครงสร้างการบริหารงานและคำสั่งมอบหมายงานตามกิจกรรมโครงการต่าง ๆ
๒. เอกสารการแจ้งเวียนหนังสือราชการภายในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดและภายนอก
๓. รายงานการประชุมของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
๔. สมุดลงเวลาปฏิบัติราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
๕. วัสดุอุปกรณ์ของทางราชการอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน
๖. แผนของงบประมาณประจำปี/เอกสารและในระบบคอมพิวเตอร์
๗. แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ
๘. สรุปผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ/รายไตรมาส/เอกสารงานแผนงานด้านการรายงานต้นสังกัดและหน่วยงานภาคีเครือข่าย

๙. เอกสารรายงานผลการจัดกิจกรรม
๑๐. เอกสารรายงานด้านการเงินและการบัญชีงานพัสดุงานแผนงานและงานวิชาการ
๑๑. เอกสารการรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดและการแจ้งผลการเบิกจ่ายเงินงบประมาณไปยังต้นสังกัด
๑๒. เอกสารของงานบุคลากรทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
๑๓. เอกสารการดำเนินงานด้านการเบิกจ่ายเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณของงานการเงินและการบัญชีและงานพัสดุ
๑๔. เอกสารงานธุรการและงานสารบรรณ
๑๕. แผน/ผลการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการศึกษา
๑๖. เว็บไซต์/Facebook/Line ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดที่เป็นปัจจุบัน
๑๗. เอกสารการจัดซื้อจัดจ้างของงานพัสดุและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานพัสดุ
๑๘. เอกสารของงานการเงินและการบัญชี และเอกสารการรายงานข้อมูล
๑๙. เอกสารด้านงานวิชาการและการรายงานข้อมูล
๒๐. รายงานการประเมินตนเองประจำปีงบประมาณ /การเผยแพร่/รายงานต้นสังกัด
๒๑. รูปภาพกิจกรรม
๒๒. สภาพจริงของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
๒๓. รูปแบบประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายช่องทาง
๒๔. เอกสารการรายงานข้อมูลต่าง ๆ ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
๒๕. เอกสารด้านงานแผนงานและโครงการและการรายงานข้อมูล
๒๖. รายงานความพึงพอใจของผู้รับบริการ

๕. หลักความรับผิดชอบ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด กำหนดแนวทางตามหลักความรับผิดชอบในการบริหาร ดังต่อไปนี้

- ๕.๑ การสร้างความชัดเจนให้ผู้บริหารและบุคลากรมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน
- ๕.๒ การสร้างเสริมความรับผิดชอบต่อองค์กร
- ๕.๓ การสร้างขวัญและกำลังใจให้บุคลากรเพื่อสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

หลักฐาน ร่องรอย ข้อมูลประกอบการพิจารณา

๑. คำสั่งมอบหมายงานตามโครงสร้างการบริหารงานและคำสั่งมอบหมายงานตามกิจกรรมโครงการต่าง ๆ
๒. เอกสารการแจ้งเวียนหนังสือราชการภายใน และภายนอก
๓. รายงานการประชุม
๔. สมุดลงเวลาการปฏิบัติราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
๕. วัสดุอุปกรณ์ของทางราชการอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน
๖. แผนของงบประมาณประจำปี/เอกสารและในระบบคอมพิวเตอร์
๗. แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ

๘. สรุปผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ/รายไตรมาส/เอกสารงานแผนงานฯ ด้านการรายงานข้อมูลงานต้นสังกัดและหน่วยงานภาคีเครือข่าย

๙. เอกสารรายงานผลการจัดกิจกรรม

๑๐. เอกสารรายงานด้านการเงินและบัญชี งานพัสดุ งานแผนงาน และงานวิชาการ

๑๑. เอกสารการรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ และการแจ้งผลการเบิกจ่ายเงินงบประมาณของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

๑๒. เอกสารของงานบุคลากรทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๑๓. เอกสารการดำเนินงานด้านการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ และเงินนอกงบประมาณของงานการเงิน และบัญชี และงานพัสดุ

๑๔. เอกสารงานธุรการ และงานสารบรรณ

๑๕. แผน/ผลการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการศึกษา

๑๖. เว็บไซต์ / Facebook / line ที่เป็นปัจจุบัน

๑๗. เอกสารการจัดซื้อจัดจ้างของงานพัสดุ และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับพัสดุ

๑๘. เอกสารของงานการเงินและบัญชี และเอกสารการรายงานข้อมูล

๑๙. เอกสารด้านงานวิชาการและการรายงานข้อมูล

๒๐ รายงานการประเมินตนเอง และต้นสังกัด/การเผยแพร่/รายงานต้นสังกัด

๒๑. รูปภาพกิจกรรม

๒๒. สภาพจริงของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

๒๓. รูปแบบการประชาสัมพันธ์

๒๔. เอกสารการรายงานข้อมูลต่าง ๆ

๒๕. เอกสารด้านงานและโครงสร้าง

๖. หลักความคุ้มค่า สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด กำหนดแนวทางตามหลักความคุ้มค่าในการบริหาร ดังต่อไปนี้

๖.๑ การสร้างจิตสำนึกให้บุคลากรมีการประหยัดพลังงานและใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า

๖.๒ การส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีประกอบการปฏิบัติงาน

๖.๓ การวางแผนและกำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติงาน

หลักฐาน ร่องรอย ข้อมูลประกอบการพิจารณา

๑. มีปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

๒. มีแผนพัฒนาสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

๓. มีแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณปัจจุบัน

๔. มีรายงานการประเมินตนเองประจำปีปัจจุบัน

๕. มีสรุปผลการดำเนินการประจำปีงบประมาณปัจจุบัน
๖. มาตรการประหยัดพลังงานและวัสดุอุปกรณ์
๗. รายงานการประชุมของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
๘. กิจกรรมส่งเสริมการประหยัดพลังงาน
๙. รายงานการใช้พลังงานประจำเดือนต่อผู้ว่าราชการจังหวัด
๑๐. รายงานผลปฏิบัติงานตามมาตรการลดการใช้พลังงานในภาครัฐประจำปีงบประมาณปัจจุบัน
๑๑. ผู้รับผิดชอบการบำรุงดูแลรักษาวัสดุอุปกรณ์ด้านไฟฟ้า
๑๒. วัสดุอุปกรณ์ประหยัดพลังงานไฟฟ้า
๑๓. โปรแกรมระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์
๑๔. ใบเสร็จรับเงินค่าไฟฟ้า (ลดลง)
๑๕. อุปกรณ์เครื่องมือด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศที่ทันสมัย
๑๖. เว็บไซต์, E-mail, Facebook, Line กลุ่มของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และ Facebook ส่วนตัว line ส่วนตัวของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
๑๗. แผน/ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ
๑๘. แผน/ผลเป้าหมายการดำเนินงานการจัดกิจกรรม ๔ กิจกรรมคือ กิจกรรมค่ายฯ กิจกรรมนิทรรศการ กิจกรรมการศึกษาและกิจกรรมบริการวิชาการ
๑๙. สัญญาณอินเทอร์เน็ตทั้งระบบสายและระบบ WIFI กระจายโดยทั่วบริเวณให้บริหารบุคคลภายในของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดและผู้รับบริการ
๒๐. รูปแบบการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายช่องทาง
๒๑. รูปภาพการจัดกิจกรรมของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
๒๒. รายงานความพึงพอใจของผู้รับบริการ

บทที่ ๕

เกณฑ์การประเมินผลการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส

การบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ได้กำหนดแนวทาง วิธีปฏิบัติในการบริหาร ตัวชี้วัด และเกณฑ์การประเมินผล ซึ่งบทที่ ๕ นี้ เป็นเรื่องเกณฑ์การประเมินผลการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส สำหรับนำไปประกอบการประเมินผลการทดลอง ใช้การบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส จึงได้กำหนดเกณฑ์การประเมินผลการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส รายละเอียดดังต่อไปนี้

1. หลักนิติธรรม

แนวทาง	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมินผล
๑. การให้ความรู้เรื่องกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และแนวทางการปฏิบัติงานที่ใช้ปฏิบัติงาน	จำนวนวิธีการดำเนินงานที่สามารถปฏิบัติได้	๕ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๕ ข้อ ๔ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๔ ข้อ ๓ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๓ ข้อ ๒ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๒ ข้อ ๑ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๑ ข้อ ๐ คะแนน หมายถึง ไม่มีข้อที่สามารถปฏิบัติได้
๒. การเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และแนวทางการปฏิบัติงานที่ใช้ปฏิบัติงาน	จำนวนวิธีการดำเนินงานที่สามารถปฏิบัติได้	๕ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๕ ข้อ ๔ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๔ ข้อ ๓ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๓ ข้อ ๒ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๒ ข้อ ๑ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๑ ข้อ ๐ คะแนน หมายถึง ไม่มีข้อที่สามารถปฏิบัติได้
๓. การสร้างความเข้าใจเรื่องกฎ ระเบียบ ให้เป็นแนวเดียวกัน	จำนวนวิธีการดำเนินงานที่สามารถปฏิบัติได้	๕ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๕ ข้อ ๔ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๔ ข้อ ๓ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๓ ข้อ ๒ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๒ ข้อ ๑ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๑ ข้อ ๐ คะแนน หมายถึง ไม่มีข้อที่สามารถปฏิบัติได้

แนวทาง	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมินผล
๔. การสร้างจิตสำนึกในการใช้กฎหมาย ระเบียบประกาศ และแนวทางการปฏิบัติงานที่ใช้ปฏิบัติงานให้ถูกต้อง	จำนวนวิธีการดำเนินงานที่สามารถปฏิบัติได้	๕ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๕ ข้อ ๔ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๔ ข้อ ๓ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๓ ข้อ ๒ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๒ ข้อ ๑ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๑ ข้อ ๐ คะแนน หมายถึง ไม่มีข้อที่สามารถปฏิบัติได้

๒. หลักคุณธรรม

แนวทาง	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมินผล
๑. การส่งเสริมให้มีการใช้คุณธรรมในการทำงานอย่างต่อเนื่อง	จำนวนวิธีการดำเนินงานที่สามารถปฏิบัติได้	๕ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๕ ข้อ ๔ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๔ ข้อ ๓ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๓ ข้อ ๒ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๒ ข้อ ๑ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๑ ข้อ ๐ คะแนน หมายถึง ไม่มีข้อที่สามารถปฏิบัติได้
๒. การจัดให้มีระบบการแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ/คำแนะนำในการบริหารของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด	จำนวนวิธีการดำเนินงานที่สามารถปฏิบัติได้	๕ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๕ ข้อ ๔ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๔ ข้อ ๓ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๓ ข้อ ๒ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๒ ข้อ ๑ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๑ ข้อ ๐ คะแนน หมายถึง ไม่มีข้อที่สามารถปฏิบัติได้
๓. การจัดกิจกรรมส่งเสริมความมีคุณธรรมให้แก่บุคลากรสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด	จำนวนวิธีการดำเนินงานที่สามารถปฏิบัติได้	๕ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๕ ข้อ ๔ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๔ ข้อ ๓ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๓ ข้อ ๒ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๒ ข้อ ๑ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๑ ข้อ ๐ คะแนน หมายถึง ไม่มีข้อที่สามารถปฏิบัติได้

๓. หลักความโปร่งใส

แนวทาง	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมินผล
๑. การเปิดเผยข้อมูล	จำนวนวิธีการดำเนินงานที่สามารถปฏิบัติได้	๕ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๕ ข้อ ๔ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๔ ข้อ ๓ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๓ ข้อ ๒ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๒ ข้อ ๑ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๑ ข้อ ๐ คะแนน หมายถึง ไม่มีข้อที่สามารถปฏิบัติได้
๒. การประชาสัมพันธ์	จำนวนวิธีการดำเนินงานที่สามารถปฏิบัติได้	๕ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๕ ข้อ ๔ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๔ ข้อ ๓ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๓ ข้อ ๒ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๒ ข้อ ๑ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๑ ข้อ ๐ คะแนน หมายถึง ไม่มีข้อที่สามารถปฏิบัติได้
๓. การเปิดเผยมาตรการและการใช้จ่ายงบประมาณ	จำนวนวิธีการดำเนินงานที่สามารถปฏิบัติได้	๕ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๕ ข้อ ๔ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๔ ข้อ ๓ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๓ ข้อ ๒ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๒ ข้อ ๑ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๑ ข้อ ๐ คะแนน หมายถึง ไม่มีข้อที่สามารถปฏิบัติได้
๔. การเปิดเผยการบริหารงานบุคคล	จำนวนวิธีการดำเนินงานที่สามารถปฏิบัติได้	๕ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๕ ข้อ ๔ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๔ ข้อ ๓ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๓ ข้อ ๒ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๒ ข้อ ๑ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๑ ข้อ ๐ คะแนน หมายถึง ไม่มีข้อที่สามารถปฏิบัติได้

แนวทาง	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมินผล
๕. การจัดการเรื่องร้องเรียน การทุจริต	จำนวนวิธีการดำเนินงานที่สามารถปฏิบัติได้	๕ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๕ ข้อ ๔ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๔ ข้อ ๓ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๓ ข้อ ๒ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๒ ข้อ ๑ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๑ ข้อ ๐ คะแนน หมายถึง ไม่มีข้อที่สามารถปฏิบัติได้
๖. การประกาศเจตจำนงสุจริตของผู้บริหาร	จำนวนวิธีการดำเนินงานที่สามารถปฏิบัติได้	๕ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๕ ข้อ ๔ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๔ ข้อ ๓ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๓ ข้อ ๒ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๒ ข้อ ๑ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๑ ข้อ ๐ คะแนน หมายถึง ไม่มีข้อที่สามารถปฏิบัติได้
๗. การจัดทำแผนปฏิบัติการ การป้องกันการทุจริต	จำนวนวิธีการดำเนินงานที่สามารถปฏิบัติได้	๕ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๕ ข้อ ๔ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๔ ข้อ ๓ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๓ ข้อ ๒ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๒ ข้อ ๑ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๑ ข้อ ๐ คะแนน หมายถึง ไม่มีข้อที่สามารถปฏิบัติได้
๘. การสร้างมาตรการภายใน เพื่อส่งเสริมความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต	จำนวนวิธีการดำเนินงานที่สามารถปฏิบัติได้	๕ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๕ ข้อ ๔ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๔ ข้อ ๓ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๓ ข้อ ๒ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๒ ข้อ ๑ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๑ ข้อ ๐ คะแนน หมายถึง ไม่มีข้อที่สามารถปฏิบัติได้

๔. หลักการมีส่วนร่วม

แนวทาง	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมินผล
๑ การเปิดโอกาสให้หน่วยงานภาคีเครือข่ายเข้ามาจัดกิจกรรมกับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด	จำนวนวิธีการดำเนินงานที่สามารถปฏิบัติได้	๕ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๕ ข้อ ๔ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๔ ข้อ ๓ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๓ ข้อ ๒ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๒ ข้อ ๑ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๑ ข้อ ๐ คะแนน หมายถึง ไม่มีข้อที่สามารถปฏิบัติได้
๒ การกำหนดให้มีการนำกิจกรรมของสำนักงานไปร่วมดำเนินการกับหน่วยงานภาคีเครือข่าย	จำนวนวิธีการดำเนินงานที่สามารถปฏิบัติได้	๕ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๕ ข้อ ๔ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๔ ข้อ ๓ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๓ ข้อ ๒ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๒ ข้อ ๑ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๑ ข้อ ๐ คะแนน หมายถึง ไม่มีข้อที่สามารถปฏิบัติได้
๓. การเปิดโอกาสให้บุคลากรในสำนักงานได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสำนักงาน	จำนวนวิธีการดำเนินงานที่สามารถปฏิบัติได้	๕ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๕ ข้อ ๔ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๔ ข้อ ๓ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๓ ข้อ ๒ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๒ ข้อ ๑ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๑ ข้อ ๐ คะแนน หมายถึง ไม่มีข้อที่สามารถปฏิบัติได้

๕. หลักความรับผิดชอบ

แนวทาง	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมินผล
๑. การสร้างความชัดเจนให้ผู้บริหารและบุคลากรมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน	จำนวนวิธีการดำเนินงานที่สามารถปฏิบัติได้	๕ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๕ ข้อ ๔ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๔ ข้อ ๓ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๓ ข้อ ๒ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๒ ข้อ ๑ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๑ ข้อ ๐ คะแนน หมายถึง ไม่มีข้อที่สามารถปฏิบัติได้

แนวทาง	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมินผล
๒. การสร้างเสริม ความรับผิดชอบต่อองค์กร	จำนวนวิธีการดำเนินงาน ที่สามารถปฏิบัติได้	๕ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๕ ข้อ ๔ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๔ ข้อ ๓ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๓ ข้อ ๒ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๒ ข้อ ๑ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๑ ข้อ ๐ คะแนน หมายถึง ไม่มีข้อที่สามารถปฏิบัติได้
๓. การสร้างขวัญ และกำลังใจให้บุคลากร เพื่อสร้างแรงจูงใจ ในการปฏิบัติงาน	จำนวนวิธีการดำเนินงาน ที่สามารถปฏิบัติได้	๕ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๕ ข้อ ๔ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๔ ข้อ ๓ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๓ ข้อ ๒ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๒ ข้อ ๑ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๑ ข้อ ๐ คะแนน หมายถึง ไม่มีข้อที่สามารถปฏิบัติได้

๖. หลักความคุ้มค่า

แนวทาง	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมินผล
๑. การสร้างจิตสำนึกให้ บุคลากรมีการประหยัด พลังงานและใช้ทรัพยากร อย่างประหยัดคุ้มค่า	จำนวนวิธีการดำเนินงาน ที่สามารถปฏิบัติได้	๕ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๕ ข้อ ๔ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๔ ข้อ ๓ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๓ ข้อ ๒ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๒ ข้อ ๑ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๑ ข้อ ๐ คะแนน หมายถึง ไม่มีข้อที่สามารถปฏิบัติได้
๒. การส่งเสริมให้มีการใช้ เทคโนโลยีในการ ปฏิบัติงาน	จำนวนวิธีการดำเนินงาน ที่สามารถปฏิบัติได้	๕ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๕ ข้อ ๔ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๔ ข้อ ๓ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๓ ข้อ ๒ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๒ ข้อ ๑ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๑ ข้อ ๐ คะแนน หมายถึง ไม่มีข้อที่สามารถปฏิบัติได้
๓. การวางแผนและ กำหนดเป้าหมาย ในการปฏิบัติงาน	จำนวนวิธีการดำเนินงาน ที่สามารถปฏิบัติได้	๕ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๕ ข้อ ๔ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๔ ข้อ ๓ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๓ ข้อ ๒ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๒ ข้อ ๑ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๑ ข้อ ๐ คะแนน หมายถึง ไม่มีข้อที่สามารถปฏิบัติได้

แนวทาง	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมินผล
๓. การวางแผนและกำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติงาน	จำนวนวิธีการดำเนินงานที่สามารถปฏิบัติได้	๕ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๕ ข้อ ๔ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๔ ข้อ ๓ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๓ ข้อ ๒ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๒ ข้อ ๑ คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ ๑ ข้อ ๐ คะแนน หมายถึง ไม่มีข้อที่สามารถปฏิบัติได้

เกณฑ์การประเมินผล สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด กำหนดเกณฑ์การประเมินผลคุณภาพไว้ ๕ ระดับ คือ ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง และต้องปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินผลเป็นค่าคะแนน แบ่งระดับ ดังนี้

๑ คะแนน	หมายถึง	ต้องปรับปรุง
๒ คะแนน	หมายถึง	ควรปรับปรุง
๓ คะแนน	หมายถึง	พอใช้
๔ คะแนน	หมายถึง	ดี
๕ คะแนน	หมายถึง	ดีมาก

คะแนนเฉลี่ย

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	๐.๐๐ - ๑.๕๐	หมายถึง ระดับคุณภาพต้องปรับปรุง
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	๑.๕๑ - ๒.๕๐	หมายถึง ระดับคุณภาพควรปรับปรุง
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	๒.๕๑ - ๓.๕๐	หมายถึง ระดับคุณภาพพอใช้
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	๓.๕๑ - ๔.๕๐	หมายถึง ระดับคุณภาพดี
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	๔.๕๑ - ๕.๐๐	หมายถึง ระดับคุณภาพดีมาก

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. (๒๕๖๓). **นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, เจริญ เจษภูววัลย์.(๒๕๕๒). **ทางสู่ธรรมาภิบาล**.นนทบุรี : บริษัทพอดี้จำกัด
- บุษบง ชัยเจริญวัฒน์.(๒๕๔๖). **ตัวชี้วัดธรรมาภิบาล**. กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า
- ราชบัณฑิตยสถาน.(๒๕๕๖). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๖**. กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา
- เลขาธิการสภาการศึกษา. สำนักงาน.(๒๕๖๐). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๗๙** กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค
- ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตกระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๖๓). **คู่มือการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ด้านการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Transparency Assessment: OIT) สำหรับสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓**. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.). (๒๕๕๕). **หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา

**สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
แขวงดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300**

ปีที่พิมพ์ พุทธศักราช 2564